

GEMEENTE BRUNSSUM

- PROGRAMMABEGROTING 2023 -

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding	6
Kerngegevens	8
Algemeen financieel beleid	9
Programmaoverzicht.....	10
Taakveldoverzicht	11
Programma 1 Bestuur en Burger	12
Taakveld: Bestuur (XT-01)	13
Taakveld: Burgerzaken (XT-02)	15
Programma 2 Veiligheid	16
Taakveld: Crisisbeheersing en brandweer (XT-11).....	17
Taakveld: Openbare orde en veiligheid (XT-12).....	17
Programma 3 Sociaal Domein	20
Taakveld: Inkomensregelingen (XT-63).....	23
Taakveld: Begeleide participatie (XT-64).....	24
Taakveld: Arbeidsparticipatie (XT-65).....	25
Taakveld: Maatwerkvoorzieningen (WMO) (XT-66).....	26
Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671)	26
Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672)	27
Taakveld: Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681)	28
Taakveld: Geëscaleerde zorg 18- (XT-681).....	29
Programma 4 Volksgezondheid	30
Taakveld: Volksgezondheid (XT-71)	31
Programma 5 Onderwijs en educatie	34
Taakveld: Openbaar basisonderwijs (XT-41).....	35
Taakveld: Onderwijshuisvesting (XT-42)	36
Taakveld: Onderwijsbeleid en leerlingzaken (XT-43)	37
Programma 6 Wijkgericht werken, integratie, participatie	40
Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61).....	41
Taakveld: Wijkteams (XT-62).....	43
Programma 7 Verkeer, vervoer en waterstaat	44
Taakveld: Verkeer en vervoer (XT-21).....	45
Taakveld: Parkeren (XT-22)	47

Programma 8 Sport, cultuur en recreatie	48
Taakveld: Sportbeleid en -activering (XT-51)	51
Taakveld: Sportaccommodaties (XT-52)	52
Taakveld: Cultuurpresentatie, productie, participatie (XT-53)	53
Taakveld: Musea (XT-54)	55
Taakveld: Media (XT-56)	55
Taakveld: Openbaar groen en recreatie (XT-57)	56
 Programma 9 Milieu en duurzaamheid	 58
Taakveld: Riolering (XT-72)	61
Taakveld: Afval (XT-73)	62
Taakveld: Milieubeheer (XT-74)	62
Taakveld: Begraafplaats (XT-75)	66
 Programma 10 Economie en toerisme	 67
Taakveld: Economische ontwikkeling (XT-31)	69
Taakveld: Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32)	70
Taakveld: Bedrijfsloket en -regelingen (XT-33)	71
Taakveld: Economische promotie (XT-34)	72
 Programma 11 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ontwikkeling	 73
Taakveld: Ruimtelijke ordening (XT-81)	75
Taakveld: Grondexpl. (niet-bedr. terreinen) (XT-82)	76
Taakveld: Wonen en bouwen (XT-83)	78
 Programma 12 Algemene Dekkingsmiddelen	 80
Taakveld: Mutaties reserves (XT-010)	82
Taakveld: Beheer overige gebouwen en gronden (XT-03)	82
Taakveld: Overhead (XT-04)	84
Taakveld: Treasury (XT-05)	87
Taakveld: OZB woningen (XT-061)	87
Taakveld: OZB niet-woningen (XT-062)	88
Taakveld: Belastingen overig (XT-064)	88
Taakveld: Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07)	89
Taakveld: Overige baten en lasten (XT-08)	89
 PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN	 91
PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	101
PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	109
PARAGRAAF 4 FINANCIERING	115
PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING	121
PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN	125
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID	152

BIJLAGE 1 OVERZICHT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN	157
BIJLAGE 2 OVERZICHT VERLOOP ALGEMENE RESERVE	161
BIJLAGE 3 OVERZICHT UITGELEENDE EN OPGENOMEN GELDEN	162
BIJLAGE 4 OVERZICHT BEGROTINGSEVENWICHT 2023-2026	168
BIJLAGE 5 OVERZICHT BATEN EN LASTEN	169
BIJLAGE 6 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	170
BIJLAGE 7 OVERZICHT STRUCTURELE STORTINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES	171
BIJLAGE 8 MEERJARIG INVESTERINGSSCHEMA 2023 – 2026	172
BIJLAGE 9 OVERZICHT WETTELIJKE INDICATOREN	173
BIJLAGE 10 OPBOUWTABEL ALGEMENE UITKERING 2023-2026	176
BIJLAGE 11 OVERHEVELINGEN VANUIT BEGROTING 2022	177
BIJLAGE 12 VERFIJNING iv-3 TAAKVELDEN WMO EN JEUGD VOOR 2023	178
BIJLAGE 13A VERWIJZINGEN COALITIEAKKOORD	179
BIJLAGE 13B OVERZICHT ONTWIKKELINGEN TOEKOMSTPERSPECTIEF BRUNSSUM	182
BIJLAGE 14 AFKORTINGENLIJST	183
0 ^F BEGROTINGSWIJZIGING 2023 (INCL FIN. CONSEQUENTIES AMENDEMENTEN)	188

VOORWOORD

Op grond van de “Financiële verordening gemeente Brunssum 2019” biedt het college van B en W uw Raad de Programmabegroting 2023 en de Meerjarenbegroting 2024-2026 ter vaststelling aan.

De begroting bestaat net als vorig jaar uit twaalf programma’s en is per programma gelaagd opgebouwd: beleidsopgaven, doelen en resultaten.

De wettelijk verplichte taakvelden zijn ondergebracht in de 12 programma’s. Elk taakveld wordt afgesloten met het financieel overzicht van dat taakveld (‘Wat gaat het kosten?’). Doordat bedragen worden afgerond op duizendtallen zitten er in optellingen soms afrondingsverschillen.

Naast de 12 programma’s bevat de begroting de verplichte paragrafen (in totaal 7) en 14 bijlagen.

In de programma’s en paragrafen wordt middels vetgedrukte cijfers verwezen naar de punten uit het coalitieakkoord. Dit maakt het eenvoudiger voor de lezer om te begrijpen hoe het coalitieakkoord is verwerkt in deze begroting.

INLEIDING

Samen voor Brunssum.

Die drie woorden vormen de kern van onze aanpak van kansen en knelpunten in Brunssum in de komende jaren. Ze vormen ook het hart van deze Programmabegroting 2023.

Wij staan voor een nieuwe manier van werken. Een nieuwe manier van *samenwerken*, gekenmerkt door een goed, constructief samenspel tussen bewoners, ambtenaren en politiek/bestuur. Op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect en vertrouwen.

Juist in deze tijd geloven wij in de kracht van onze aanpak. Juist in deze tijd, waarin Brunssum en de rest van Nederland worden geconfronteerd met een reeks van onverwachte ontwikkelingen en gebeurtenissen. Het begon met de coronacrisis. Inmiddels zitten we diep in een energiecrisis. Beide crises plegen een directe, diepe aanslag op de bestaanszekerheid van onze inwoners. Oud en jong. Werknemer en ondernemer. Student en gepensioneerd.

Deze tijden brengen daarmee veel slecht nieuws. Velen maken zich terecht grote zorgen over de toekomst. Die pijn horen wij, erkennen wij, en zien wij als een opdracht. Tegelijkertijd brengen deze tijden ook veel zaken in beweging. Want ondanks, of juist dankzij, een crisis is er de kans om een andere koers te gaan varen. Waar een andere wind waait, kunnen we de zeilen bijzetten.

Dat betekent dat we moeten, en ook gaan, investeren in een beter en sterker Brunssum. Investeren in oplossingen voor de pijn op de korte termijn. Investeren in ontwikkelingen voor de langere termijn.

Daarbij onderscheiden we voor de komende jaren deze belangrijke speerpunten:

- we staan onze inwoners zo goed mogelijk bij in de energiecrisis en bij de bestrijding van schulden en armoede;
- we hebben volop oog voor de ontwikkeling van het kind, thuis en op school;
- we continueren de inzet van straatcoaches en bekijken de mogelijkheden voor nog meer zichtbaarheid van (jeugd-)boa's;
- we actualiseren ons bestaand integraal sportbeleid;
- we breiden de slagkracht van wijkgericht werken uit, zodat we de mensen in de wijken nog beter kunnen bedienen;
- we versnellen het verduurzamen van ons gemeentelijk vastgoed;
- we geven uitvoering aan de Centrumvisie;
- we zetten in op versnelde gebiedsontwikkeling op de Oostflank;
- we voeren de vastgestelde visie voor het Schutterspark uit en maken binnen dit park de ontwikkeling van een museale functie mogelijk;
- we zetten in op een integrale werkwijze binnen de gemeentelijke organisatie;
- we voeren vernieuwing door binnen het Sociaal Domein, gericht op effectief beleid, gestroomlijnde samenwerking en budgetbewaking;
- we dragen zorg voor gezonde financiën, zodat een zelfstandig Brunssum geborgd is voor de toekomst. De Programmabegroting die voor u ligt, getuigt daarvan.

Eén van de grootste opgaven voor de komende jaren is het bouwen aan vertrouwen. De diverse opeenvolgende crises hebben de gemeenschapszin in ons land onder druk gezet, en daarmee het vertrouwen dat we er ook voor elkaar kunnen en moeten zijn. Eén van de specifieke speerpunten is daarom te komen tot een manier van (samen)werken die past bij de huidige tijdsgeest en waaraan zowel de samenleving als het bestuur behoefte heeft.

Dat is de reden waarom wij kiezen voor het motto 'Samen voor Brunssum'. We bouwen aan het vertrouwen van de lokale samenleving door het accent te leggen op de uitvoering, zodat de resultaten voor zichzelf spreken, en door burgerparticipatie. Dat vraagt om een integrale, gebiedsgericht en programmatische manier van werken aan maatschappelijke opgaven waarin een goed samenspel plaatsvindt tussen inwoners, partners, ambtenaren en politiek.

Deze andere manier van werken vergt een omslag in denken en doen binnen onze organisatie. Een omslag gedragen door een positieve grondhouding die uitgaat van de autonome kracht, de intrinsieke motivatie en de competenties van ieder mens en die daarmee ruimte geeft aan de gewenste sociale verbondenheid. Om deze omslag te realiseren, is een passende investering in mensen en middelen nodig, waarvoor wij dan ook ruimte reserveren in deze Programmabegroting.

Gelet op de langere coalitieonderhandelingen, waardoor het nieuwe bestuur relatief laat aantrad, is deze Programmabegroting in een zeer korte tijd tot stand gekomen. We zijn tevreden met het resultaat dat wij u hierbij aanbieden, maar stellen tegelijkertijd vast dat we hiermee slechts de eerste stappen zetten in de realisatie van onze ambities, die immers veel verder reiken.

In de komende jaren doen we wat het beste is voor Brunssum. Daarvoor gaan we nadrukkelijk met onze voeten in de samenleving staan. We zoeken de bewoner op en leggen onze oren te luister binnen de Brunssumse samenleving. Dat is de basis voor ons handelen in het belang van onze gemeenschap van bewoners. Daarbij bouwen we voort op wat goed is en wat al goed gaat, en haken we aan op de mooie kansen die de nieuwe tijd ons te bieden heeft.

Vanuit die gedachte biedt het college van Brunssum haar eerste begroting aan u aan.

Het college van burgemeester en wethouders

KERNGEGEVENS

Kerngegevens per 1 januari		2022	2021	2020	2019
A.	SOCIALE STRUCTUUR				
1.	Aantal inwoners (volgens CBS) per 1 januari	27.674	27.677	27.821	28.103
	waarvan:				
	0-4 jaar	1.067	1.039	1.070	1.090
	5-14 jaar	2.370	2.405	2.435	2.508
	15-19 jaar	1.312	1.348	1.420	1.468
	20-24 jaar	1.386	1.330	1.302	1.321
	25-29 jaar	1.425	1.420	1.441	1.487
	30-49 jaar	6.085	6.173	6.263	6.455
	50-64 jaar	6.814	6.875	6.903	6.964
	65 jaar en ouder	7.215	7.087	6.987	6.810
	Geschat buitenlandse militairen	1.700	1.700	1.700	1.700
2.	Aantal particuliere huishoudens (volgens CBS)	13.603	14.045	14.028	14.094
	waarvan:				
	Eenpersoonshuishoudens	5.336	5.336	5.237	5.252
	Meerpersoonshuishoudens	8.267	8.709	8.791	8.842
	Gemiddeld aantal personen per huishouden	2	2	2	2
3.	Aantal periodieke uitkeringsgerechtigden (volgens ISD-BOL)	652	743	769	783
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	2,4%	2,7%	2,8%	2,8%
	waarvan:				
	I.O.A.W.	17	21	26	35
	PW	635	722	743	748
4.	Aantal tewerkgestelden in sociale Werkvoorzieningschappen (in arbeidsjaren)	316,31	331,84	359,06	385,85
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	1,1%	1,2%	1,3%	1,4%
5.	Overige aantallen *)				
	huishoudens met lage inkomens	5.423	5.413	5.404	5.425
	uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	39,9%	38,5%	38,5%	38,5%
	eenouderhuishoudens	1.132	1.132	1.132	1.132
	uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	8,3%	8,1%	8,1%	8,0%
	uitkeringontvangers (waaronder PW, IOAW/IOAZ, WAO, WSW)	3.605	3.609	3.668	3.761
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	13,0%	13,0%	13,2%	13,4%
B.	FYSIEKE STRUCTUUR				
1.	Aantal bedrijfsvestigingen *)	1.960	1.960	1.913	1.851
2.	Oppervlakte land in hectare	1.725	1.725	1.725	1.725
	Oppervlakte binnenwater in hectare	9	9	9	9
3.	Aantal woonruimten *) **)	14.768	14.758	14.493	14.583
*) bron: gegevens uit berekeningspecificatie algemene uitkering; deze zijn gebaseerd op CBS-informatie.					
**) vanaf 2021 inclusief 199 chalets (voorheen mochten deze maar als 1 geteld worden)					

ALGEMEEN FINANCIËEL BELEID

Begrotingssaldo

Het nieuwe begrotingssaldo ziet er als volgt uit:

Verloop begrotingssaldo (x € 1.000) (- is voordeel)	2023	2024	2025	2026
Beginstand na vaststelling 1e bestuursrapportage 2022	-2.202	-2.830	-4.245	-4.245
Verwerking voorjaarsbrief in begroting (zie tabel hieronder)	4.256	4.283	4.332	4.267
Meicirculaire	-4.762	-6.186	-7.446	-4.276
Saldo reguliere zaken na voorjaarsbrief	268	301	381	1.018
Uitwerking coalitieakkoord (zie bijlage 13a)	1.220	865	755	755
Ontwikkeling toekomst perspectief Brunssum (zie bijlage 13b)	1.188	1.315	1.365	1.365
Saldo begroting*	-31	-2.252	-4.858	-1.116

* Voorgesteld wordt deze bedragen te storten in de Algemene Reserve

Verwerking Voorjaarsbrief in de begroting

Vanuit de Voorjaarsbrief 2022 zijn onderstaande posten verwerkt in deze begroting

verwerking voorjaarsbrief in begroting (x € 1000)	2023	2024	2025	2026
1. Verbonden partijen (gemeenschappelijke regeling)	488	491	531	580
2. Jeugd	1.725	1.725	1.725	1.725
3. BUIG	538	549	560	571
4. WSW	384	369	353	333
5. Begeleide Participatie	-28	30	30	30
6. Corrigeren onttrekking voorziening rioolcompartiment investeringen	152	152	152	152
7. Terugdraaien generieke taakstelling inkoop	200	200	200	200
8. Kapitaallasten periode 2023-2026	180	189	225	152
9. Bijstellingen ICT	87	87	87	87
10. Bestemmingsplan schutterspark	85	-	-	-
11. Extra capaciteit BOA's	33	33	33	33
12. Stelpost voor opvangen grote prijsstijgingen	372	372	372	372
13. Overigen	40	85	62	32
Saldo Begrotingsbeeld	4.256	4.283	4.332	4.267

Programmaoverzicht

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
01 - Bestuur en Burger	3.271	3.225	3.231	3.237
02 - Veiligheid	3.046	3.114	3.123	3.163
03 - Sociaal Domein	38.715	38.324	37.862	37.262
04 - Volksgezondheid	1.399	1.406	1.425	1.429
05 - Onderwijs en educatie	2.720	2.323	2.321	2.319
06 - Wijkgericht werken, integratie, participatie	4.123	4.125	3.969	3.969
07 - Verkeer, vervoer en waterstaat	4.233	3.952	3.974	3.969
08 - Sport, cultuur en recreatie	6.970	6.137	6.084	6.100
09 - Milieu & duurzaamheid	-963	-1.156	-1.173	-1.183
10 - Economie en toerisme	383	313	253	253
11 - Volkshuisvesting en RO	1.988	1.963	1.963	1.963
12 - Algemene Dekkingsmiddelen	-63.549	-65.333	-67.326	-63.056
<u>Saldo van baten en lasten</u>	<u>2.337</u>	<u>-1.606</u>	<u>-4.292</u>	<u>-575</u>
MUTATIE RESERVES	-2.368	-646	-566	-541
Resultaat	-31	-2.252	-4.858	-1.116

Taakveldoverzicht

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
XT-01 - Bestuur	2.120	2.104	2.110	2.116
XT-010 - Mutaties reserves				
XT-02 - Burgerzaken	1.151	1.121	1.121	1.121
XT-03 - Beheer overige gebouwen en gronden	114	96	96	96
XT-04 - Overhead	13.338	13.574	13.990	14.266
XT-05 - Treasury	-695	-697	-698	-698
XT-061 - OZB woningen	-4.559	-4.668	-4.785	-4.905
XT-062 - OZB niet-woningen	-1.741	-1.783	-1.827	-1.873
XT-064 - Belastingen overig	294	253	264	266
XT-07 - Algemene uitkering gemeentefonds	-70.472	-72.281	-74.538	-70.380
XT-08 - Overige baten en lasten	172	172	172	172
XT-11 - Crisisbeheersing en brandweer	2.077	2.146	2.180	2.219
XT-12 - Openbare orde en veiligheid	969	969	944	944
XT-21 - Verkeer en vervoer	4.203	3.927	3.949	3.958
XT-22 - Parkeren	30	26	26	10
XT-31 - Economische ontwikkeling	267	267	267	267
XT-32 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	50	50	50	50
XT-33 - Bedrijfsloket en -regelingen	47	19	4	4
XT-34 - Economische promotie	19	-23	-68	-68
XT-41 - Openbaar basisonderwijs	5	5	5	5
XT-42 - Onderwijshuisvesting	1.872	1.464	1.462	1.461
XT-43 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	844	855	854	854
XT-51 - Sportbeleid en -activering	434	409	409	409
XT-52 - Sportaccommodaties	2.047	1.808	1.807	1.781
XT-53 - Cultuurpresentatie, prod.partic.	1.621	1.305	1.265	1.310
XT-54 - Musea	100	0	0	0
XT-56 - Media	532	532	532	532
XT-57 - Openbaar groen en recreatie	2.236	2.083	2.071	2.067
XT-61 - Samenkracht en burgerparticipatie	3.608	3.613	3.613	3.613
XT-62 - Wijkteams	515	512	356	356
XT-63 - Inkomensregelingen	5.070	5.033	5.060	5.071
XT-64 - Begeleide participatie	11.603	11.207	10.665	10.043
XT-65 - Arbeidsparticipatie	673	673	673	673
XT-66 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.855	1.881	1.916	1.926
XT-671 - Maatwerkdienstverlening 18+	7.551	7.567	7.585	7.585
XT-672 - Maatwerkdienstverlening 18-	11.441	11.441	11.441	11.441
XT-681 - Geëscaleerde zorg 18+	479	479	479	479
XT-682 - Geëscaleerde zorg 18-	44	44	44	44
XT-71 - Volksgezondheid	1.399	1.406	1.425	1.429
XT-72 - Riolering	-1.015	-1.090	-1.089	-1.090
XT-73 - Afval	-1.048	-1.119	-1.138	-1.160
XT-74 - Milieubeheer	1.040	992	992	992
XT-75 - Begraafplaats	60	60	62	74
XT-81 - Ruimtelijke ordening	877	702	702	702
XT-82 - Grondexpl.(niet-bedr.terreinen)	357	356	355	355
XT-83 - Wonen en bouwen	753	904	905	906
<u>Saldo van baten en lasten</u>	<u>2.337</u>	<u>-1.606</u>	<u>-4.292</u>	<u>-575</u>
MUTATIE RESERVES	-2.368	-646	-566	-541
Resultaat	-31	-2.252	-4.858	-1.116

PROGRAMMA 1 BESTUUR EN BURGER

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

In dit programma staat de rol en verhouding tussen college, raad, ambtelijke organisatie in relatie tot de burger centraal. We willen Brunssum daadkrachtig, integer en transparant besturen, met oog voor de korte en lange(re) termijn. Een optimale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties staat centraal. Een goede wisselwerking tussen raad, college van B&W, ambtelijke organisatie en griffie is hiervoor onontbeerlijk. Bestuur en ambtelijke organisatie moeten goed geworteld zijn in de samenleving en goed kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. We geloven in de kracht van samenwerking met burgers, maatschappelijk middenveld en andere overheden, nemen het voortouw waar nodig en geven desgewenst ruimte aan onze netwerkpartners om zelf initiatieven te ontplooiën.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

De coalitie opteert om verder dan één raadsperiode te kijken. In dat licht is een herijking van de strategische visie Brunssum 2025 nodig. Burger en overheidsparticipatie staan hoog in het vaandel. De in de vorige periode opgestelde “raadswerkgroep verbinden” heeft goede resultaten laten zien en dit willen we borgen voor de komende periode. Investeren in organisatie en bedrijfsvoering is van belang opdat de ambtelijke organisatie mee beweegt met hetgeen samenleving en bestuur vragen. Daar hoort ook een flexibele en klantgerichte opstelling bij.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Strategische visie Brunssum 2025 (2012)
- Besturingsfilosofie (2008)
- Kadernota verbonden partijen (2016)
- Huwelijksbeleid gemeente Brunssum (2021)

BELEIDSOPGAVES

BESTUUR

- De raad kan zijn kaderstellende, controlerende en volks vertegenwoordigende rol optimaal uitoefenen. Het college van B&W functioneert als een daadkrachtig, integer en transparant dagelijks bestuur en richt zich op de uitvoerende rol.
- De bestuurscultuur, duale samenwerking en het ambtelijk-bestuurlijk samenspel moeten bijdragen aan het maximaal realiseren van de bestuurlijke ambities en maatschappelijke opgaven.
- Samenwerking heeft toegevoegde waarde bij het uitvoeren van gemeentelijke taken en het realiseren van maatschappelijke opgaven. Het schaalniveau van samenwerking kan verschillen naar gelang de opgave.
- Burgerparticipatie en actief partnerschap staan hoog in het vaandel. Burgerinitiatieven worden bevorderd en gefaciliteerd.

BURGERZAKEN (DIENSTVERLENING)

- De dienstverlening is integraal van opzet en afgestemd op de behoefte van de burgers, bedrijven en instellingen.
- De openingstijden, wijze van het klantcontact, vergewisplicht, oplossingsgerichte attitude en deregulerende aspecten worden herijkt. Hierbij wordt rekening gehouden met een efficiënte, dienstverlenende bedrijfsvoering.
- Voortdurend wordt proactief ingespeeld op de snel voortschrijdende maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Verdere digitalisering van de processen krijgt daarbij nadrukkelijk de aandacht.
- Daarbij verliezen wij de belangen van de inwoners, die de veranderingen niet (meer) kunnen bijbenen, niet uit het oog. Zij kunnen altijd bij ons terecht voor hulp en advies.

- Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt steeds beoordeeld of onze gemeente taken zelfstandig moet blijven doen of dat naar samenwerking met anderen moet worden gezocht.
- Landelijke ontwikkelingen op het gebied van fraudebestrijding worden nauwlettend gevolgd. Wij zetten ons in om de processen zo in te richten dat fraude nagenoeg onmogelijk wordt gemaakt. Tevens blijven wij daar op monitoren.
- Er is een werkproces ingericht om het inschrijven van Oekraïense vluchtelingen zo efficiënt en burgervriendelijk mogelijk te laten verlopen.
- De komende jaren vinden jaarlijks verkiezingen plaats. De organisatie van de verkiezingen is de afgelopen jaren flink veranderd en er zijn nieuwe uitdagingen bijgekomen, onder meer doordat er op meerdere dagen gestemd kan worden. Dit heeft behoorlijke consequenties voor de organisatie. Er is een werkgroep ingericht die zich ook de komende jaren onverminderd met alle aspecten van de organisatie van de verkiezingen bezighoudt.

Taakveld: Bestuur (XT-01)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De raad geeft actief richting aan beleidsonderwerpen en –ontwikkelingen, dient daartoe initiatiefvoorstellen in, stelt kaders, maakt politieke keuzes en stelt prioriteiten.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Er vindt een discussie op hoofdlijnen plaats, die richtinggevend is voor de uitvoeringsfase daarna. Bij deze werkwijze krijgen maatschappelijke organisaties en burgers ook de gelegenheid in een vroegtijdig stadium te participeren.
1.2	Raadsleden nemen actief deel aan informatieavonden en raads werkgroepen en heidagen.
1.3	Herijken Strategische visie ‘Brunssum 2025’, samen met alle daarbij horende partners (4) .
Doel: Wat willen we bereiken	
2	De raad houdt controle op uitvoering door het college, heeft zicht op de effecten van gemeentelijk beleid, wordt vroegtijdig betrokken en stuurt zo nodig bij op basis van actieve beleidsevaluatie.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het bestuursakkoord wordt komende periode uitgewerkt tot een uitvoeringsprogramma (1) .
2.2	Consultatie maatschappelijk middenveld en ambtelijke organisatie d.m.v. omgevingsgesprekken (2) .
2.3	De raad ontvangt periodiek de outputkalender met een planning wanneer en welke voorstellen ter besluitvorming aan het college en de raad worden voorgelegd (2) .
2.4	We verbeteren, waar nodig, de informatievoorziening aan de raad en samenleving door onze open houding en toegankelijke informatie, mede langs de richtlijnen van de Wet open overheid.
Doel: Wat willen we bereiken	
3	Open, integer en vakbekwaam handelen van de gemeente / het gemeentebestuur en ambtelijke organisatie. De gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie werken in de praktijk constructief samen in het belang van de burgers van Brunssum.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	De in de vorige periode ingestelde ‘raads werkgroep verbinden’ gaan we de komende bestuursperiode (nog) beter borgen binnen de organisatie (6) .
3.2	De raads werkgroep koppelt periodiek terug over de voortgang en resultaten aan de voltallige raad. Voor de overige raads werkgroepen bekijken we kritisch wat de relevantie is en of het beoogde doel is bereikt.
3.3	Deskundigheid/professionaliteit borgen en specifieke vakkennis actualiseren binnen het college van B&W, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. Dit middels het volgen van opleiding, bijscholing en gebruik maken van externe advisering/coaching.

- 3.4 We bevorderen onze bestuurlijke en ambtelijke integriteit, onder meer door het actualiseren van de Gedragscodes van de gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie **(3)**.
- 3.5 We gaan de besturingsfilosofie herijken, om de wisselwerking tussen de gemeenteraad en het college van B&W en tussen het college van B&W en de ambtelijke organisatie te verbeteren **(8)**.
- 3.6 Door het inbouwen van reflectiemomenten gaan we het ambtelijk-bestuurlijk samenspel in de praktijk regelmatig toetsen aan hetgeen we met elkaar hebben afgesproken **(9)**.
- 3.7 Openbaarheid van overheidsinformatie is uitgangspunt. We leggen daarom alleen geheimhouding op wanneer dit echt nodig is en we zorgen ervoor dat de geheimhouding zo snel mogelijk wordt opgeheven.
- 3.8 De omslag van sectoraal naar integraal werken en naar opgaven- en gebiedsgericht werken is eerder in gang gezet en gaan we in deze bestuursperiode verankeren in de organisatie.

Doel: Wat willen we bereiken

- 4 Effectieve samenwerking in Parkstad Limburg, waarbij we een actieve rol spelen in deze regionale samenwerking en ons als een volwaardig partner opstellen en waarbij we tevens grip houden op het functioneren en de uitgaven van de gemeenschappelijke regelingen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 4.1 We zetten de deelname aan de regionale werkgroep ‘gemeenschappelijke regelingen’ voort. We bepalen of en bij welke (majeure) regionale opgaven versterking van onze strategische inzet gewenst is **(10, 11)**.
- 4.2 De wijziging Wet gemeenschappelijke regeling (WGR) wordt geïmplementeerd **(11)**.

Doel: Wat willen we bereiken

- 5 We willen bereiken dat inwoners en ondernemers eerder betrokken raken bij beleidsinitiatieven in de stad, in wijken en buurten.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 5.1 Het participatietraject ‘Brunssum – Samen aan zet’ wordt voortgezet, waarbij telkens de inzichten en behoeften van de gemeenschap worden uitgediept en vertaald naar concrete acties.
- 5.2 We gaan op zoek naar vernieuwende vormen van burgerparticipatie, die hun waarde in de praktijk hebben bewezen. De opgedane praktijkervaringen leggen we uiteindelijk vast in een kadernotitie ‘burgerbetrokkenheid’, die als leidraad kan dienen voor onze manier van werken **(5)**.
- 5.2 In het kader van bewonersparticipatie gaan we bij beleidsvoornemens vroegtijdig in gesprek met inwoners en ondernemers in de stad, in buurten en wijken.
- 5.3 In college- en raadsvoorstellen wordt nadrukkelijk en transparant stilgestaan bij de wijze waarop de betrokkenheid van inwoners en ondernemers is vormgegeven.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
010001 - Burgemeester & Wethouders	766	766	766	766
010002 - Raad	390	390	390	390
010003 - Raadsvergaderingen	42	42	42	42
010005 - Werkgroep samen aan zet	10	10	10	10
010010 - Rekenkamer en externe accountant	67	67	67	67
010030 - Raadsgriffie	299	299	299	299
010040 - GR Parkstad	549	533	539	545
TOTAAL LASTEN	2.123	2.107	2.113	2.119
<i>producten</i>				
010001 - Burgemeester & Wethouders	-3	-3	-3	-3
TOTAAL BATEN	-3	-3	-3	-3

Resultaat	2.120	2.104	2.110	2.116
------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Taakveld: Burgerzaken (XT-02)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De dienstverlening is klantgericht en sluit aan bij de vraagstelling van de burger, met inachtneming van de geldende uitvoeringsregels en een efficiënte, dienstverlenende bedrijfsvoering.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	De openingstijden, wijze van het klantcontact, vergewisplicht, oplossingsgerichte attitude en deregulerende aspecten worden herijkt. Hierbij wordt rekening gehouden met een efficiënte, dienstverlenende bedrijfsvoering (7).
1.2	We leggen persoonsgegevens (brongegevens) vast en verstrekken gegevens, reisdocumenten en rijbewijzen conform de geldende wettelijke- en fraudebestrijdings regels.
1.3	Het verwerken van aanvragen die te maken hebben met geboorte, huwelijk, geregistreerd partnerschap, echtscheidingen en overlijden.
1.4	Het binnen de wettelijke kaders en procedures verlenen van de Nederlandse nationaliteit aan vreemdelingen die daarom vragen.
1.5	Het zorgdragen van een goed gestructureerd verloop van het verkiezingsproces.
1.6	Van alle aan de gemeente gestelde vragen wordt 80% eenduidig, direct en centraal beantwoord door het KCC.
1.7	Blijven investeren in de vakkennis en competenties van de medewerkers door het volgen van trainingen, cursussen en Webinars.
1.8	Waar mogelijk regionale samenwerking om gezamenlijk uitdagingen aan te pakken en kosten te spreiden.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
020000 - Salarislasten Burgerzaken	1.208	1.208	1.208	1.208
020001 - Basis Registratie Personen	139	139	139	139
020002 - Burgerlijke Stand	5	5	5	5
020003 - Baliewerkzaamheden	1	1	1	1
020004 - Klanten Contact Centrum	34	4	4	4
020020 - Naturalisaties	10	10	10	10
TOTAAL LASTEN	1.397	1.367	1.367	1.367
<i>producten</i>				
020001 - Basis Registratie Personen	-200	-200	-200	-200
020002 - Burgerlijke Stand	-33	-33	-33	-33
020020 - Naturalisaties	-13	-13	-13	-13
TOTAAL BATEN	-246	-246	-246	-246
Resultaat	1.151	1.121	1.121	1.121

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Dit programma gaat over de verschillende aspecten van veiligheid, crisisbeheersing en brandweer, integrale veiligheid, ondermijning en zorg en veiligheid. Het realiseren van een veilig gevoel is een gezamenlijke opgave waarbij veel partijen een rol hebben en elkaar nodig hebben. We hebben hierbij elkaar nodig. De gemeente is regievoerder en werkt nadrukkelijk samen met alle partners, om zo een veilige omgeving te creëren voor iedereen die woont, werkt en verblijft in Brunssum.

Momenteel spelen er op veiligheidsgebied enkele relevante ontwikkelingen. Positieve ontwikkeling is de afname van het aantal woninginbraken, negatieve ontwikkelingen zijn meldingen van jeugdoverlast en over verharding van de jeugdcriminaliteit. Daarnaast zien we een toename van cybercrime / online criminaliteit, meer meldingen over personen met verward gedrag en het aantal meldingen van overlast in de openbare ruimte.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Onze jeugd heeft een lastige tijd achter de rug. Door de inzet van straatcoaches is er veel bereikt en hebben we een beter beeld gekregen van de situatie in wijken. Deze aanpak willen we in de komende periode continueren met inzet van blijvende straatcoaches en/of jeugdboa's. Voor onze coalitie is er een lik-op-stuk beleid voor structureel overlast gevende jongeren en criminaliteit (die na herhaalde gesprekken en waarschuwingen het gedrag niet aanpassen). Grensoverschrijdende samenwerking met de Parkstadgemeenten op dit gebied is een must. We willen dat Brunssum een veilige stad is, waar onze inwoners zich veilig voelen, prettig wonen en waar ondernemers veilig kunnen ondernemen.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Kadernota Integrale veiligheid SVBBL 2020-2023 (in 2023 gaan we een actueel beleidsplan voor de periode 2023-2026 opstellen);
- Beleidsplan handhaving omgevingsrecht 2019-2022 (met de komst van de Omgevingswet wordt dit beleid aangepast).

BELEIDSOPGAVES

CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER

Crisisbeheersing en rampenbestrijding en ook brandweezorg op aanvaardbaar niveau van veiligheid-houden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

We streven naar een veilig Brunssum, waarin onze (wijk-)bewoners zich veilig voelen en prettig wonen, waar ondernemers veilig kunnen ondernemen en bezoekers veilig kunnen verblijven. Deze opgave wordt steeds complexer. Dit vraagt een integrale aanpak met betrekking tot openbare orde, criminaliteit, overlast, ondermijning en onveilige situaties. Hiervoor zetten we in op preventie, signalering, interventie en handhaving. We sturen aan op voldoende inzet vanuit de eigen organisatie en op een goede samenwerking met de veiligheidspartners en (wijk-)bewoners.

Het doel is om meer grip te krijgen op de criminaliteit, die een ondermijnende invloed heeft op de Brunssumse samenleving.

Taakveld: Crisisbeheersing en brandweer (XT-11)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Een goede kwaliteit van de fysieke veiligheid en brandweezorg en het in stand houden van een adequaat niveau van crisisbeheer en voorbereiding van rampenbestrijding.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	De gemeente Brunssum zorgt voor een goede voorbereiding van crisisbeheer rekening houdend met de landelijke en regionale ontwikkelingen, door het organiseren van lokale informatiebijeenkomsten voor crisisfunctionarissen en de doorontwikkeling van de lokale crisisstructuur.
1.2	In opdracht van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg werken we toe naar een geactualiseerd brandweerrisicoprofiel en dekkingsplan.
1.3	In opdracht van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg werken we toe naar een visie op de inrichting van risicobeheersing, een duiding van (de consequenties van) taakdifferentiatie en tweede loopbaanbeleid voor de Veiligheidsregio.
1.4	De uitkomst van de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweezorg 2024-2030 zal uiteindelijk zijn beslag krijgen in het door de gemeenteraden van Zuid-Limburg goed te keuren Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
110000 - Salarislst Crisisbeh. en Brandweer	31	31	31	31
110001 - Brandweerbeleid / Account Brandweer	1.970	2.039	2.073	2.113
110002 - Rampenbestrijding	76	75	75	75
TOTAAL LASTEN	2.077	2.146	2.180	2.219
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	2.077	2.146	2.180	2.219

Taakveld: Openbare orde en veiligheid (XT-12)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Overlast zo veel mogelijk beperken en tegengaan, waardoor het prettig verblijven is in het openbaar gebied.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Beperken van overlast van personen die verward gedrag vertonen, waarbij bij elke casus - samen met zorg- en veiligheidspartners - wordt gekeken welke aanpak nodig is en welke partij hiervoor het meest geschikte instrumentarium heeft.
1.2	Beperken van overlast in de woonomgeving door bemiddeling en monitoring. In het uiterste geval dwingen we het stoppen van overlast via een gedragsaanwijzing af.
1.3	We werken samen met professionals en bewoners om overlast te beperken, onder meer door zichtbaar toezicht en handhaving in de wijken, op een effectieve, veilige en professionele wijze (14) .
1.4	De zichtbaarheid wordt tevens versterkt door een vaste Boa en wijkagent per wijk als eerste aanspreekpunt te benoemen (14) .

- 1.5 Als daar aanleiding toe is, zetten we voor een bepaalde periode en in aangewezen gebied (vast en/of mobiel) cameratoezicht in om overlast tegen te gaan **(12)**.
- 1.6 Veiligheidsparticipatie: onze inwoners en maatschappelijke partners geven we medeverantwoordelijkheid voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt en wijk. Daartoe stimuleren we het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid, o.a. met behulp van Djuma, burgernet, buurtapps en meld misdaad anoniem.
- 1.7 Toezicht en handhaving door wijkagenten, Boa's en stadswachten wordt gericht en op actuele problematiek ingezet (bijvoorbeeld parkeeroverlast), al dan niet projectmatig en in goede samenspraak met partners **(14)**.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Bestrijden van de ondermijnende criminaliteit en het preventief aanpakken van de verschillende verschijningsvormen van cybercrime.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 De lopende activiteiten voor bestrijding van georganiseerde criminaliteit (mensenhandel, drugscriminaliteit, witwassen, vastgoedfraude, bestuurlijk afpakken en milieucriminaliteit) worden gecontinueerd, net als de aanpak in het kader van het BIBOB-beleid.
- 2.2 Het BIBOB-beleid wordt in dit kader geactualiseerd en er wordt regionaal mensenhandel beleid met een bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin handhaving een nadrukkelijke rol zal krijgen.
- 2.3 Het Damoclesbeleid wordt humaan toegepast met ruimte voor maatwerk door de burgemeester. Er vindt tevens een jaarlijkse evaluatie plaats van het toegepaste Damoclesbeleid **(15)**.
- 2.4 We geven optimaal invulling aan de eisen voor bestuurlijke weerbaarheid door te zorgen voor een veilige werkomgeving en het actualiseren van het integriteitsbeleid van de gemeentelijke organisatie.
- 2.5 We versterken de bewustwording bij inwoners en ondernemers t.a.v. ondermijnende criminaliteit door ze voor te lichten en preventietips te geven, maar ook door een gebiedsgerichte aanpak en KVO-projecten (Keurmerk Veilig Ondernemen). We sluiten aan bij regionale projecten.
- 2.6 We werken nauw samen met het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC). Het RIEC adviseert en ondersteunt de gemeente bij de bestuurlijke aanpak van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit.
- 2.7 Wij voeren met regelmaat (georganiseerde) integrale controles uit, al dan niet in samenwerking met partners als brandweer, politie en belastingdienst.
- 2.8 Het lokaal overleg bestuurlijke aanpak wordt voortgezet. Ondermijnende criminaliteit wordt in al haar vormen in Brunssum teruggedrongen door integraal op te treden en barrières op te werpen.
- 2.9 Het versterken van de informatiepositie door het faciliteren van en deelnemen aan projecten, het bevorderen van informatiedeling en bestuurlijke samenwerking tussen decentrale overheden.
- 2.10 Het organiseren van kennis- en netwerkbijeenkomsten om bewustwording met het fenomeen ondermijning en de daarmee samenhangende kennisdeling te stimuleren. We maken gebruik van de City Deal 'Zicht op Ondermijning', het programma digitale opsporing en de branchescan.
- 2.11 Bewustzijn creëren onder de inwoners en ondernemers over de verschillende vormen van cybercrime en hoe preventieve maatregelen te nemen.
- 2.12 Nauw samenwerken met diverse partners om tegen cybercrime op te treden. Regionaal worden projecten opgezet waaraan onze gemeente meedoet. Uiteraard houdt de gemeente haar aandacht voor de eigen informatiebeveiliging hoog.

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Voorkomen en terugdringen van jeugdoverlast middels samenwerking met strategische partners als CMWW, politie en straatcoaches, mede ook om daarmee te voorkomen dat jongeren verder afglijden.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Continueren inzet van straatcoaches dan wel het inzetten van jeugdboa's (13) .
3.2	Samenwerking met ketenpartners (CMWW) en afdeling Zorg, gericht op informatiedeling, analyse en planvorming.
3.3	We treden op tegen jeugdoverlast op de wijze als is beschreven in de Nota aanpak jeugdoverlast Brunssum, die in 2021 is vastgesteld. Indien nodig maken we gebruik van openbare orde bevoegdheden zoals samenscholingsverbod of gebiedsverbod.
3.4	We etaleren goede voorbeelden van jeugd om een positieve ontwikkeling te ondersteunen (18) .
3.5	Indien er sprake is van criminaliteit hanteren we een integrale aanpak onder regie van het Veiligheidshuis.
3.6	We voeren het Handhavingsprogramma Alcoholwet 2021-2024 uit.
3.7	In samenwerking met de Parkstad-gemeenten de aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit intensiveren om de problematiek naar een beheersbaar niveau te brengen en te houden (13) .

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
120000 - Salarislst Openbare orde Veiligheid	762	762	762	762
120002 - APV(vergunningen e.d.)	1	1	1	1
120003 - Dierenwelzijn	20	20	20	20
120004 - Criminaliteitspreventie	87	87	62	62
120006 - Integrale Veiligheid	9	9	9	9
120008 - Fysieke veiligheid	91	91	91	91
120009 - Doodschouw/kosten GGD	18	18	18	18
TOTAAL LASTEN	988	988	963	963
<i>producten</i>				
120001 - Bijzondere Wetten	-11	-11	-11	-11
120002 - APV(vergunningen e.d.)	-8	-8	-8	-8
TOTAAL BATEN	-19	-19	-19	-19
Resultaat	969	969	944	944

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Het begrip sociaal domein gaat over de samenhang van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet.

De Gemeente Brunssum heeft haar visie op het sociaal domein verwoord in het Masterplan Sociaal Domein. Hierin wordt omschreven hoe Brunssum idealiter de toekomst ziet:

- Brunssum is een sociale leefgemeenschap met een kleurrijke diversiteit aan mensen. Het is een schitterende omgeving waar het heerlijk wonen, werken en leven is. De burger, de mens, staat centraal.
- Eigen mogelijkheden en kracht vormen de basis van waaruit iedereen op zijn manier streeft naar een goed en gelukkig leven.
- Zelf én samen zijn we verantwoordelijk voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.
- We voelen ons betrokken en hebben oog voor onze mede Brunssumer en de omgeving waarin we leven. We dragen daar allemaal aan bij.
- Brunssum is onze stad waar we met elkaar leven en voor elkaar zorgen.
- Brunssum: Goed leven.

Samen met de waarden (hart, helder en helpen) en principes (Iedereen is uniek; Wederzijds vertrouwen; Zeg wat je doet en doe wat je zegt; Ja, en!) vormt deze visie de koers voor ons sociaal domein.

Alles wat we doen binnen het sociaal domein is gebaseerd op een vijftal pijlers:

- De mens centraal in zijn omgeving;
- Preventie;
- Integraal werken;
- Zelf en niet alleen;
- Samen meer met minder.

Het uitgangspunt van de gemeente Brunssum is dat iedereen (naar mogelijkheden en omstandigheden) participeert in de samenleving. Daar waar nodig bieden we ondersteuning aan inwoners met als doel om, op termijn, eventueel met de inzet van het sociale netwerk, weer zelfstandig te kunnen functioneren. Dit doen we op het gebied van werk en inkomen, zorg/ondersteuning voor ouderen, jeugd en jongeren en inwoners met een fysieke, verstandelijke, geestelijke en/of psychosociale beperking, ter bestrijding van armoede en bevordering van gezondheid.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Wij komen op voor de zwaksten en meest kwetsbaren in de lokale gemeenschap en werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen op voet van gelijkheid, met regie over het eigen leven en toegang tot dezelfde voorzieningen en diensten. 'Iedereen doet mee' is ons devies. In een inclusieve samenleving kan iedereen meedoen op voet van gelijkheid en wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten, heeft iedereen regie over zijn eigen leven en toegang tot dezelfde voorzieningen en diensten. We willen armoedebestrijding in brede zin ook versterken door een samenhangende aanpak op alle leefgebieden, te weten: financiën, wonen, gezondheid, scholing, omgeving en veiligheid. Uitgangspunt is en blijft dat de WMO, Jeugdwet en Participatiewet, ondanks de opneemfinanciering, worden uitgevoerd binnen het financiële kader van de beschikbare budgetten. Daarvoor is vernieuwing nodig. Denk aan ontschotting budgetten, het voorkomen van concurrentie en doublures tussen zorgverleners, het uitwerken van nieuwe organisatievormen, en meer regionale samenwerking (waarop door het Rijk wordt aangestuurd) om schaalvoordelen te creëren.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Kadernota (Masterplan) Sociaal Domein: Wij zijn Brunssum (2018)
- Zuid-Limburg voor de jeugd! Beleidskader 2019-2022
- Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019-2022
- ISD BOL beleidsplan 2019-2022
- Herijking minimabeleid (2020)
- Evaluatie minimabeleid en beleidskaders 2021-2024
- Centrumregeling verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 en Service Level Agreement 2019-2022
- Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad Beschermd Wonen en Opvang (2014)
- Visie opvang en beschermd wonen Parkstad (2018)
- Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022
- Uitvoeringsagenda Opvang en Beschermd Wonen 2021-2022 Wettelijke voorschriften zoals neergelegd in de gemeentelijke verordeningen (Participatiewet, Wmo, Jeugdwet)
- Regiovisie "Geweld hoort nergens Thuis in Zuid-Limburg" (Veilig Thuis)

BELEIDSOPGAVES

SOCIAAL DOMEIN ALGEMEEN

Het college stelt zich in de nieuwe coalitieperiode 2022-2026 ten doel om vernieuwing in het sociaal domein door te voeren. Gericht op effectief beleid, gestroomlijnde samenwerking en budgetbewaking. De focus ligt ook op integraal jeugdbeleid, het versterken van armoedebestrijding en het tegengaan van kinderarmoede. Hiervoor worden de komende jaren ook integraal extra middelen vrijgemaakt (zie programma 6 taakveld XT-61). Daarnaast worden extra middelen vrijgemaakt om de uitvoering van bijzondere voorzieningen zoals Leerlingenvervoer en Mantelzorgwaardering te borgen.

We stellen de "klantreis" centraal. De behoefte van de burger is het vertrekpunt van onze dienstverlening. Daarnaast monitoren tevens andere leefgebieden zodat we compleet zijn en in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteuning kunnen bieden. Door ondersteuning, waar mogelijk, collectief te organiseren beogen we in het voorliggend veld minder (duurdere) individuele diensten te verlenen vanuit de Wmo, Jeugd- of Participatiewet.

INKOMENSREGELINGEN

Dit betreft een wettelijke regeling waar we uitvoering aan geven (Participatiewet); het verstrekken van uitkeringen. De beleidsopgaven leest u bij de taakvelden "begeleide participatie" en "arbeidsparticipatie". Hoe meer mensen een inkomen krijgen, hoe minder mensen een beroep doen op een uitkering. Voor iedereen die geen inkomen en vermogen heeft bestaat het wettelijk recht op een uitkering. In Brunssum heeft de raad de wens uitgesproken het minimumloon, waarop de uitkering gebaseerd is, zodanig te verhogen dat deze een solide basis biedt om rond te komen. Het college steunt dan ook de landelijke campagne om het minimumloon te verhogen naar € 14,-.

ARMOEDEBELEID

Het college vindt het belangrijk dat mensen die in armoede leven gemakkelijk toegang hebben tot de beschikbare regelingen en geholpen worden om ergere problemen te voorkomen. Dit op een manier dat men financieel zelfredzaam blijft. Een ander aandachtspunt is voorkomen van sociale uitsluiting. Sociale uitsluiting versterkt problemen op andere levensdomeinen zoals de gezondheid. Uiteindelijk is de beleidsopgave op lange termijn, voorkomen dat burgers in financiële problemen terecht komen. Wettelijke wijzigingen ondersteunen deze lijn en zorgen ervoor dat we nog meer inzetten op vroeg signalering, dat de vereenvoudiging en ophoging van de beslagvrije voet gerealiseerd wordt en de schuldhulpverlening aan ondernemers/ZZP'ers toegankelijker wordt. Daarnaast wordt in 2022 geregeld dat schuldeisers en schuldhulpverleners voortaan beter inzicht hebben in 'derdenbeslagen' waardoor het bestaansminimum van schuldenaren beter geborgd is.

BEGELEIDE PARTICIPATIE

De participatiewet wordt uitgevoerd door de intergemeentelijke instelling ISD BOL, WOZL-WSP alsmede de BV Beter Buren waarvan de aandelen volledig in handen van de gemeente zijn. Naast het beoordelen en uitvoeren van uitkeringszaken is uitstroom de belangrijkste opgave alsmede inhoud geven aan het begrip participatie naar mogelijkheid en met ontwikkelingskansen voor de burgers.

Wij verbeteren de arbeidspositie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Geen talent gaat verloren. We zoeken steeds naar mogelijkheden om betaald werk mogelijk te maken. Ook voor burgers die nu misschien denken dat dit (om welke reden dan ook) niet haalbaar zou zijn.

ARBEIDSPARTICIPATIE

Iedereen doet naar vermogen mee in de maatschappij en de gemeente draagt zorg voor een sluitende keten. In de regio werken wij samen om Brunssumse burgers naar werk, te (be)geleiden. Wij laten pas los als de individuele burger naar vermogen werkt. Mocht deze doelstelling niet haalbaar zijn dan sluit het (be)geleiden naar werk, maar zoeken we naar andere mogelijkheden om de burger te laten meedoen.

Op dit moment bemiddelt naast het Werkgevers Service Punt ISD BOL burgers naar werk (het uitstroomteam).

Idealiter is er één centraal punt voor het matchen van vraag en aanbod.

De gemeente organiseert zich meer in wijken. De gedachte daarbij is onder andere om burgers, naar vermogen, te betrekken, bij werkzaamheden/activiteiten in de eigen omgeving. 'Met, voor en door de buurt' is daarbij het motto.

WMO

De Wmo bevat de volgende geïndiceerde diensten en/of producten voor inwoners boven de 18 jaar:

- Hulp bij het huishouden
- Begeleiding
- Technische hulpmiddelen als een rolstoel of scootmobiel
- Woningaanpassingen
- Collectief vervoer
- Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

De toegang tot de Wmo wordt uitgevoerd door een eigen team van maatwerkers.

Meedoen in de lokale samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in de eigen omgeving moet voor alle inwoners mogelijk zijn, waarbij eigen verantwoordelijkheid centraal staat. De opgave van de gecontracteerde aanbieders is om inwoners waar nodig te ondersteunen zodat zij kunnen deelnemen aan de samenleving, waarbij het stimuleren van zelfredzaamheid voorop staat. In 2023 dienen aanbieders intensief samen te werken met de welzijnsorganisatie integrale zorg- en welzijnsteams. Dit vindt voornamelijk plaats binnen het samenwerkingsverband Samen Kracht. Daar waar mogelijk, wordt gebruik gemaakt van eigen kracht van burgers, informele zorg en algemene voorzieningen. Tevens wordt zorg en ondersteuning op maat toegepast.

JEUGDWET

De jeugdzorg zal zich richten op:

- Het versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen en jongeren, hun ouders en sociale omgeving
- Het bevorderen van de opvoedcapaciteiten van ouders en de sociale omgeving
- Preventie en vroegsignalering
- Het tijdig bieden van de juiste hulp op maat
- Effectieve en efficiënte samenwerking rond gezinnen.

Gemeenten hebben een jeugdhulpplicht. In de Jeugdwet staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Indien dat nodig is treft de gemeente een individuele voorziening, die vaak betrekking heeft op meer gespecialiseerde zorg.

De jeugdwet wordt ook uitgevoerd door een eigen gemeentelijk team en kent naast informatie en advies ook hulpverlening en crisisinterventie. Tevens is er toegang tot die hulp waarvoor een indicatie nodig is. Vanuit diverse wet- en regelgeving is het gemeentelijk team verder betrokken bij zaken als leerplicht, Veilig Thuis en het Veiligheidshuis.

Taakveld: Inkomensregelingen (XT-63)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Uitvoering geven aan de wettelijke taken onder de Participatiewet inclusief de wijzigingen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Uitkeringen worden rechtmatig, doelmatig en tijdig verstrekt.
1.2	De aangekondigde wijzigingen uit de P-wet zijn tijdig in de beleidsregels en verordeningen verwerkt en de aanpak is geïmplementeerd in de uitvoering.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Iedereen participeert naar vermogen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het aantal uitkeringsgerechtigden daalt met 2%.
2.2	De voortgang monitoren van het amendement "3e impuls innovatieve en onorthodoxe toeleiding van cliënten naar de arbeidsmarkt".
Doel: Wat willen we bereiken	
3	Actieve (arbeids)participatie van de doelgroepen van de Participatiewet als doorleiding naar de arbeidsmarkt niet mogelijk is.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Wijkgerichte aanpak bij het plaatsen van doelgroepen van de Participatiewet vanuit Betere Buren en ISD BOL.
Doel: Wat willen we bereiken	
4	Efficiënte administratie uitvoering en uitwerken van beleid binnen het gehele sociaal domein Wmo en jeugdzorgtaken (19) .
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	Onderzoek naar alternatieven voor de huidige werkwijze (19) .
Doel: Wat willen we bereiken	
5	Armoedebestrijding versterken en kinderarmoede tegengaan.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
5.1	Voor kinderen in minimagezinnen wordt extra geïnvesteerd. Er wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2021-2024. (17) .
5.2	Incidentele aanbieders van minime regelingen worden ingezet om de beleidsdoelen: preventie en armoedebestrijding, te realiseren (17) .
5.3	Het plan van aanpak en de uitvoering rondom energiearmoede is een samenwerking tussen het Sociaal Domein en Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed (17) .
5.4	De uitgangspunten uit de 'Aanpak geldzorgen, armoede en schulden' van het Rijk worden verwerkt in de lokale aanpak in Brunssum

5.5 Medewerkers Jeugd en Wmo worden vanuit een integrale aanpak betrokken bij vroegsignalering en armoedebestrijding (17).

Doel: Wat willen we bereiken

6 Het armoedebeleid wordt geactualiseerd op basis van uitkomsten van de Minima Effect Rapportage.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

6.1 Regelingen worden aangepast of ontwikkeld in het belang van armoedebestrijding en preventie (17).

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
630000 - Salarislasten inkomensregelingen	60	60	60	60
630001 - BUIG (ISD- BOL)	412	412	475	475
630002 - Kwijtschelding Belastingen	230	230	230	230
630003 - Armoedebeleid	15.267	14.994	14.726	14.726
TOTAAL LASTEN	15.969	15.695	15.490	15.490
<i>producten</i>				
630001 - BUIG (ISD- BOL)	-10.728	-10.492	-10.260	-10.249
630003 - Armoedebeleid	-171	-171	-171	-171
TOTAAL BATEN	-10.899	-10.663	-10.431	-10.420
Resultaat	5.070	5.033	5.060	5.071

Taakveld: Begeleide participatie (XT-64)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

1 Het Werkgevers Servicepunt ondersteunt bij de actieve (arbeids)participatie van Brunssumse burgers.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

1.2 We kijken bij werkgevers naar functies en werkprocessen en splitsen de uit te voeren taken. Waardoor de taken geschikt worden voor de betreffende medewerkers. Hiervoor wordt jobcarving ingezet en ook passen we de contractuele afspraken over 'Social Return on Investment' toe: bij opdrachtnemers van gemeentelijke opdrachten zetten we mensen uit de doelgroep in vanuit de inkoopafspraken.

Doel: Wat willen we bereiken

2 Iedereen die 'werk-fit' (80-100) verklaard is stroomt binnen 3 maanden uit naar betaald werk.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

2.1 Van de nieuwe werk-fitte (80-100) kandidaten stroomt 60% binnen drie maanden uit naar betaald werk.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
640000 - Sal.lasten Soc.werkvoorziening	70	70	70	70
640001 - Sociale Werkvoorziening WOZL	8.874	8.504	8.069	7.577
640002 - Sociale Werkvoorziening WSP	759	650	517	388
650001 - Begeleide participatie	1.682	1.762	1.787	1.787
650004 - Uitvoering Banenafspraken	217	221	221	221
TOTAAL LASTEN	11.603	11.207	10.665	10.043
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	11.603	11.207	10.665	10.043

Taakveld: Arbeidsparticipatie (XT-65)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Alle re-integratietaken worden door Betere Buren uitgevoerd.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Het restant 3 ^e impuls en extra Coronamiddelen à € 247.000 wordt ingezet voor het vervolg van eerdere pilots en projecten.
1.2	De regie op inburgeringstrajecten en de uitvoering van de participatie van inburgeraars is een taak van Betere Buren.
1.3	Het uitreiken van ervaringscertificaten en praktijkverklaringen aan deelnemers van de ontwikkeltrajecten is geïmplementeerd in de werkwijze van Betere Buren.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Doorvoeren van vernieuwing binnen Sociaal Domein gericht op effectief beleid, gestroomlijnde samenwerking en budgetbewaking.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het werkproces, de taken en het budget van de uitvoeringspartijen rondom participatie, re-integratie en armoedebestrijding wordt beter op elkaar afgestemd en zo nodig herijkt (19).

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
650000 - Salarislasten Arbeidsparticipatie	40	40	40	40
650002 - Inburgering	93	93	93	93
650003 - Betere Buren Brunssum BV	540	540	540	540
TOTAAL LASTEN	673	673	673	673
<i>producten</i>				
650002 - Inburgering	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	673	673	673	673

Taakveld: Maatwerkvoorzieningen (WMO) (XT-66)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving.
De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk te laten participeren (samen redzaam zijn).
De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Wij monitoren via cliënt ervaringsonderzoek hoe de burger ondersteuning ervaart en in welke mate dit bijdraagt aan diens zelf- en samenredzaamheid.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
660000 - Salarislasten Maatwerk WMO	418	418	418	418
660001 - Wonen en hulpmiddelen	690	691	700	712
660002 - Gehandicapten parkeerkaart	14	14	14	14
660003 - Doelgroepenvervoer	862	890	919	919
TOTAAL LASTEN	1.984	2.012	2.050	2.062
<i>producten</i>				
660002 - Gehandicapten parkeerkaart	-13	-13	-13	-13
660004 - Eigen bijdrage Doelgroepenvervoer	-116	-118	-120	-123
TOTAAL BATEN	-129	-131	-134	-136
Resultaat	1.855	1.881	1.916	1.926

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving.
De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk te laten participeren (samen redzaam zijn).
De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Wij monitoren via cliëntervaringsonderzoek hoe de burger ondersteuning ervaart en in welke mate dit bijdraagt aan diens zelf- en samenredzaamheid.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Abonnementstarief van wmo uitvoeren met passend budget.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 € 118.000,- extra verwerkt in begroting.

Doel: Wat willen we bereiken	
3	De pilot rondom schuldhulpverlening voor ondernemers wordt afgesloten en de dienstverlening zal worden aangepast op de uitkomsten.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Voor ondernemers is een sluitend pakket aan schuldhulp dienstverlening gerealiseerd via de GR Kredietbank Limburg.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
671000 - Sal.lasten Maatwerk 18plus	557	557	557	557
671001 - Hulp bij het huishouden	3.484	3.484	3.484	3.484
671002 - Begeleiding WMO	3.194	3.194	3.194	3.194
671004 - Tegemoetkoming eigen risico	230	230	230	230
671005 - Schuldhulpverlening	385	401	419	419
TOTAAL LASTEN	7.851	7.867	7.885	7.885
<i>producten</i>				
671003 - Eigen bijdrage WMO	-300	-300	-300	-300
TOTAAL BATEN	-300	-300	-300	-300
Resultaat	7.551	7.567	7.585	7.585

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Eerder de juiste hulp op maat.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Resultaten uit het onderzoek naar de behoeftes voor het versterken van het lokale voorliggende veld verwerken in het jeugdbeleid (18) .
1.2	Wachlijst terugdringen naar maximaal 10 meldingen (18) .
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Meer zicht en grip krijgen op de instroom, doorstroom en uitstroom van geïndiceerde jeugdhulp (19) .
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Van 40 % procesregie naar 60 % procesregie eind van 2023.
2.2	Training(en) voor jeugdconsulenten gericht op het uitvragen van alle leefgebieden en hiermee integraal werken stimuleren (18,19) .
Doel: Wat willen we bereiken	
3	Partnerschap met aanbieders intensiveren.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Contracten sluiten met 2-5 partijen op de aanbesteding ontwikkelcontracten binnen ambulante jeugdhulp in de sub regio oostelijke mijnstreek (Brunssum, Kerkrade en Simpelveld).
3.2	Het opstellen van een ontwikkelagenda voor de komende 10 jaar met alle partners in het ambulante jeugddomein in het 3 ^e kwartaal van 2023 (18,19) .

- 3.3 Binnen het segment wonen het integreren van de transformatie in het bestaande beleid en werken met de 2 perspectieven: “terug naar huis” en “zo thuis mogelijk”.
- 3.4 Jaarrekeningen zorgaanbieders monitoren omwille van de financiële gezondheid **(19)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
672000 - Sal.lasten Maatwerk 18 min	1.036	1.036	1.036	1.036
672010 - Jeugdhulp	10.405	10.405	10.405	10.405
TOTAAL LASTEN	11.441	11.441	11.441	11.441
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	11.441	11.441	11.441	11.441

Taakveld: Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Ook kwetsbare burgers wonen in een stabiele woonomgeving in de wijk, midden in de samenleving. We werken toe naar kleinschalige woonvormen met persoonsgerichte zorg met focus op herstel en participatie. Iedereen telt en doet mee.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Veilig Thuis voert het vastgestelde beleid voor geëscaleerde zorg, conform de GR, uit.
- 1.2 De aangescherpte meldcode, die vanaf 2019 geldt, monitoren.
- 1.3 Sturen op de beheersbaarheid van de wachtlijsten bij geëscaleerde zorg.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Goede, persoonsgerichte en kwalitatief hoogstaande ondersteuning voor de kwetsbare burgers die Beschermd Wonen nodig hebben met als doel herstel en participatie.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 In 2023 moet er een nieuwe inkoop afgerond zijn, een governance structuur staan en een toegang gerealiseerd zijn voor (opvang en) BW waar alle Parkstadgemeenten zich bestuurlijk aan geëscaleerd hebben **(19)**.
- 2.2 Een goede implementatie en overgang van de herijking (nieuwe situatie) Beschermd Wonen. Eind 2022 wordt het nieuwe samenwerkingsverband dat Beschermd Wonen gaat aanbieden in de regio Parkstad gecontracteerd. Per 1 januari 2023 is dit samenwerkingsverband verantwoordelijk voor Beschermd Wonen in heel Parkstad. Hiermee voldoen we aan de doordecentralisatie die per 1 januari 2024 ingaat (we organiseren Beschermd Wonen regionaal) **(19)**.
- 2.3 Uiterlijk in 2023 worden er 2 à 3 Skaeve Huse voor Beschermd Wonen gerealiseerd (conform uitvoeringsagenda Beschermd Wonen 2021-2022).

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Versterking gemeentelijke anti discriminatievoorziening n.a.v. verruiming rijksbudget met € 11.000,-.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Versterking van de antidiscriminatievoorziening in de regio door verhoging van de bijdrage.
3.2	Preventie en bestrijding van discriminatie koppelen we aan de lokale inclusie agenda t.b.v. nog nader uit werken activiteiten op dit gebied.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
681000 - Maatschappelijke Zorg	160	160	160	160
681001 - Veilig thuis	319	319	319	319
TOTAAL LASTEN	479	479	479	479
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	479	479	479	479

Taakveld: Geëscaleerde zorg 18- (XT-681)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Verlagen van maatschappelijke bedreigingen voor kinderen (zoals kinderarmoede, kindermishandeling en schoolverzuim).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Uitvoeren programma "Veilig thuis" op basis van het vastgestelde handelingsprotocol en de verbeterde Meldcode.

Doel: Wat willen we bereiken	
2	Er komt geen geweld meer voor in afhankelijkheidssituaties.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	We werken samen met een groot aantal partners, waaronder: (speciaal) onderwijs, politie en Zorg & Veiligheidshuis, (specialistische) zorgaanbieders, GGD/JGZ, verloskundigen, huisartsen, ziekenhuizen, wonen, werk en inkomen (bewindvoerders, schuldhulpverlening), lokale veld, Veilig Thuis, vrouwenopvang en GI's (Gecertificeerde Instellingen). Alle partijen hebben een rol en verantwoordelijkheid in het signaleren, bespreekbaar maken, hulp bieden en samenwerken (18) .

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
682000 - Salarislasten Geëscaleerde Zorg 18-	44	44	44	44
TOTAAL LASTEN	44	44	44	44
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	44	44	44	44

PROGRAMMA 4 VOLKSGEZONDHEID

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Het programma volksgezondheid bevat wettelijke verplichtingen waaronder de Wet publieke gezondheidszorg en de Wet kinderopvang. Daarnaast valt het bevorderen van de gezondheid van de Brunssumse burgers in algemene zin onder het programma volksgezondheid.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Gezondheid is een thema dat steeds nadrukkelijker op de agenda is komen te staan omdat een goede gezondheid de basis is voor verdere ontwikkeling, voor de mate van zelfredzaamheid, en uiteindelijk ook voor het levensgeluk. Het is daarmee een belangrijk strategisch onderwerp geworden waarin verdere stappen gezet moeten worden en de verbinding gezocht moet worden met een gezonde fysieke leefomgeving en het mobiliteits- en inclusiebeleid. Dit betekent een nauwere samenwerking tussen het fysieke en sociale domein. Onze speciale aandacht gaat uit naar een gezondere levensstijl en naar het verbreden van het concept “gezonde basisschool van de toekomst” en voor thema’s als klimaat en gezondheid.

Minder gezond zijn, betekent namelijk een negatief effect op de ontwikkeling, de zelfredzaamheid, (arbeids)participatie en welbevinden van onze burgers. Daarmee is er een groter risico tot mindere kansen voor de toekomst zodat mensen minder goed mee kunnen doen en zichzelf niet kunnen redden. Hierdoor zijn ze afhankelijk van derden (bijvoorbeeld door zorg of overheidssteun).

Bevorderen van gezond leven vraagt om een domein-overstijgende, integrale en langjarige aanpak op verschillende niveaus. Lokaal verbinden we het gezondheidsbeleid met diverse andere beleidsprogramma's, namelijk onderwijs (programma 5), sport, (programma 8), jeugd (programma 3), wijkgericht-werken en cultuur en evenementen (programma 8). Bewegingsprogramma's zoals JOGG en het schoolzwemmen zijn hiervan voorbeelden.

De GGD Zuid-Limburg is een belangrijke partner in het uitvoeren van het (regionale) gezondheidsbeleid en op basis van wetten voert de GGD een pakket van diensten uit. Het gaat om:

Het Rijk, de Provincie, en de gemeenten hebben zich gecommitteerd om meerjarig, tot 2025, werk te maken van het breken van de trend voor achterblijvende gezondheidssituaties. De Trendbreuk genaamd. De GGD, gemeenten en regionale partners implementeren een programma Kansrijke Start. Kansrijke Start is een onderdeel van de Trendbreuk. Uit onderzoek blijkt dat de eerste 1000 dagen in het leven van een kind van wezenlijk belang zijn. Als een kind hier achterstand op loopt, wordt deze niet meer ingehaald. Dat betekent dat de effecten levenslang kunnen zijn. Kansrijke Start richt zich op acties vóór de zwangerschap (Nu Niet Zwanger), tijdens de zwangerschap (Voor Zorg) en na de geboorte van het kind (bijvoorbeeld Stevig Ouderschap). Om de kans op een goede gezondheid van (pasgeboren) kinderen nog meer te vergroten worden meer erkende interventies aan het programma Kansrijke Start toegevoegd. Samen met andere gemeenten van Zuid-Limburg realiseren we met de JGZ (jeugdgezondheid) ook de ambitie om de groep gezonde kinderen te vergroten. De gemeente Brunssum werkt, vooral vanuit jeugdzorg, samen met huisartsen (zie ook programma 3 sociaal domein). Ook met de basisscholen in Brunssum wordt samengewerkt om gezond eten, bewegen, gezond leven, te bevorderen. Bij de programma's 5 Onderwijs en 8 Sport (cultuur en recreatie) leest u daar meer over.

KADERSTELLENDENOTA'S

- Regionale nota gezondheidsbeleid 2020-2023
- Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg
- Wet Publieke gezondheidszorg (WPG)

BELEIDSOPGAVES

VOLKSGEZONDHEID

Verbetering van de volksgezondheid van onze inwoners is een grote opgave. Wij beogen een stijging van het aantal inwoners dat hun gezondheid en welbevinden als positief ervaart en een verbetering van de levensverwachting volgens het gedachtegoed van "Positieve Gezondheid".

Kinderen moeten goed, gezond, veilig op kunnen groeien (zie ook Programma's Jeugd, Onderwijs en Sport). Als het goed gaat met kinderen, voorkomen we problemen (zoals kinderarmoede, kindermishandeling, onderwijsachterstanden en schoolverzuim) op latere leeftijd. Vanuit het programma Volksgezondheid is dit, net zoals vanuit het programma sociaal domein en onderwijs, een belangrijke opgave.

Geweld is uit den boze. We streven naar een vermindering van geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) voor alle inwoners van Brunssum.

Voor een goede gezondheid van onze burgers zetten we in op (meer) bewegen, het aanpakken van gebruik/misbruik van stimulerende middelen (samen met programma 2 Veiligheid) en het bij voorkeur preventief aanpakken van eenzaamheid (samen met programma 3 Sociaal Domein).

Taakveld: Volksgezondheid (XT-71)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Een gezond(er) leven voor alle inwoners. Er is een steeds grotere aandacht voor gezondheid.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	De GGD voert het vastgestelde gezondheidsbeleid uit, conform de Gemeenschappelijke Regeling.
1.2	Gezondheidsprogramma's aan bieden voor jongeren en ouderen (zie ook programma Sport).
1.3	Brede vormen van voorlichting rondom gezondheid aanbieden, zoals bevorderen van rookvrije ruimten, voorkomen van gebruik van alcohol en tabak. We brengen de landelijke initiatieven zoals de gezonde kantine en de rookvrije sportomgeving onder de aandacht bij verenigingen. In 2023 kan men in sportkantines naast het huidige assortiment gezondere consumpties kiezen (24) .
1.4	We monitoren de gezondheid en het welzijn van onze inwoners aan de hand van de gezondheidsatlas van de GGD Zuid Limburg.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Een groter aantal inwoners dat hun gezondheid als positief ervaart en daardoor een betere levensverwachting heeft.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Deelnemen aan het Zuid-Limburgse programma "Trendbreuk" met als doel de gezondheidsachterstanden ten op zicht van Nederland terug te dringen.
2.2	Volgens het concept Positieve gezondheid uitgaan van het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie voeren.

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Verbeteren van de motorische vaardigheden van kinderen en verminderen van obesitas in het primair onderwijs.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Er is een sluitende ketenaanpak en een gevarieerd aanbod voor kinderen met overgewicht en obesitas.
3.2	Uitvoeren gezondheidsprogramma's met voorscholen, kinderopvang en basisonderwijs m.b.t. gezonde leefstijl en gezond gewicht (o.a. Jongeren op Gezond Gewicht en Gezonde Basisschool van de Toekomst). Waar nodig aanbieden van aanvullende interventies op het gebied van leefstijl en/of motorische achterstanden (zie ook programma 8 Sport).

Doel: Wat willen we bereiken	
4	Ouderen blijven langer vitaal waardoor zij een langere levensverwachting hebben.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	We bieden aan de oudere generatie valpreventie aan.
4.2	Door middel van een samenwerking tussen huisartspraktijken en het welzijnswerk van het CMWW onderzoeken we de uitvoering van de beproefde aanpak Welzijn op Recept.
4.3	Wij maken gebruik van de subsidieregelingen zoals de GIDS (Gezond In de Stad) gelden en SPUK voor gezondheid, sport- en beweegstimulering.

Doel: Wat willen we bereiken	
5	Een gezonde fysieke leefomgeving bevordert de gezondheid van de inwoners.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
5.1	Bij alle (beleids)ontwikkelingen stellen we de vraag: wat betekent dit voor de gezondheid en welzijn van de burgers. Health-in-all-policies-principe (24) .
5.2	We stimuleren een positieve leefstijl en bieden, samen met de GGD, ondersteuning aan bij het stoppen met roken.
5.3	We stimuleren de burgers meer te bewegen in de omgeving en gebruik te maken van de wandel en fietspaden.
5.4	Bewegen in groepsverband bevordert het leggen van sociale contacten waarbij sportconsulenten de groepsactiviteit helpen opstarten (zie programma 8 bij 1.1 cultuurpresentatie).
5.5	Door samen te werken met afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed is er voldoende aandacht voor de negatieve gevolgen van hittestress, geluidsoverlast en luchtvervuiling bijvoorbeeld door aanplant van bomen en groenvoorziening (24) .
5.6	Een gezonde fysieke woonomgeving bevordert de sociale contacten wat een positieve invloed heeft op het welzijn en eenzaamheid kan voorkomen, inclusief mensen met beperkingen.
5.7	Er blijft voldoende dekking met en toegankelijkheid van AED's met voldoende beschikbare vrijwilligers (29) .

Doel: Wat willen we bereiken	
6	De eventuele nadelige gevolgen door gezondheidseffecten van de coronapandemie bestrijden.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
6.1	Indien nodig een herstelprogramma ontwikkelen (25) .

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
710000 - Salarislasten Volksgezondheid	95	95	95	95
710001 - Preventieve en Curatieve Zorg	1.278	1.285	1.284	1.288
710002 - Burgernoodhulp / AED	12	12	12	12
710005 - Volksgezondheid	33	33	33	33
TOTAAL LASTEN	<u>1.419</u>	<u>1.426</u>	<u>1.425</u>	<u>1.429</u>
<i>producten</i>				
710001 - Preventieve en Curatieve Zorg	-20	-20	0	0
TOTAAL BATEN	<u>-20</u>	<u>-20</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Resultaat	1.399	1.406	1.425	1.429

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN EDUCATIE

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

De taken van de gemeente met betrekking tot onderwijs zijn het toezien op en uitvoering geven aan de leerplicht, de onderwijshuisvesting, het leerlingenvervoer, onderwijsachterstandbeleid (OAB) en voorschoolse educatie (VVE). Ook het onderwerp laaggeletterdheid valt onder dit programma bij het taakveld “educatie”.

In het programma Onderwijs werken we samen met schoolbesturen, peuteropvang, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, leerplicht, team Jeugd, CMWW en ouders aan goede onderwijsvoorzieningen in de gemeente Brunssum, ieder vanuit zijn eigen taken en verantwoordelijkheden. Samen voelen we ons verantwoordelijk om alle kinderen op te kunnen laten groeien in een kansrijke omgeving en hen daarbij gelijke en optimale ontwikkelingskansen te bieden.

We investeren in het jonge kind, waarbij een doorlopende leerlijn en een gezonde jeugd kernbegrippen zijn. We zijn van mening dat participatie van ouders hierbij van groot belang is. Tevens zetten we in op het verbinden van de wijk met het onderwijs.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Wij zetten in op verbetering van het onderwijs in Brunssum, gericht op het vergroten van kansgelijkheid voor elk kind, met speciale aandacht voor het verbreden van het concept ‘gezonde basisschool van de toekomst’. Iedere wijk beschikt over een basisschool.

Wij vinden het van belang dat in de scholen een pedagogisch klimaat heerst waarbij een doorlopende leerlijn ervoor zorgt dat het beste uit ieder kind wordt gehaald, gericht op de best denkbare ontwikkeling van het kind naar volwassenheid. Ook streven we daarbij naar een zorgeloze jeugd voor elk kind en willen inzetten op groene speeltuinen.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Bestuursvereenkomst Voortijdig Schoolverlaten 2021-2025 (leerplicht en kwalificatieplicht)
- Toezicht kader en statuten Movare Openbaar Onderwijs
- Verordening Leerlingenvervoer
- Lokaal educatieve agenda (LEA) Brunssum 2019-2022
- Onderwijsachterstandenbeleid Brunssum/Parkstad 2019-2023
- Intentievereenkomst en pedagogische fundamenten m.b.t. ontwikkeling Integrale Kindcentra Brunssum
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Brunssum 2021-2030, inclusief de daarin beschreven businesscases per integraal kindcentrum en de daarvoor gewenste/benodigde huisvesting van de partners en de verbinding met de wijk.
- Businesscase verduurzamen startklas (Movare/gemeenten)
- Subsidiebeschikking 2021 Gelijke Kansen Alliantie
- Programma Voorloperstraject Rijke Schooldag van Ministerie OCW

BELEIDSOPGAVES

ONDERWIJS

De gemeente wil de sterke positie op gebied van onderwijsvoorzieningen, goed onderwijs en peuteropvang/kinderopvang (waaronder Voor- en vroegschoolse Educatie) vasthouden en de doorgaande leerlijn uitbouwen met de onderwijs- en zorgpartners. Er wordt vooral ingezet op preventie van ontwikkelingsachterstanden. Dit bevordert de gelijke kansen op een schoolloopbaan in het reguliere onderwijs.

Met het afronden van een beroepsopleiding en uitstroom naar een baan (en waar mogelijk verbeteren van het opleidingsniveau), bevorderen we de sociaaleconomische status van de Brunssumse bevolking. Hierdoor ontstaan er minder snel problemen op latere leeftijd (op alle domeinen). We versterken hiermee de kansen van kinderen en gezinnen.

De gemeente Brunssum wil het voortgezet onderwijs (in ieder geval volledige MAVO en bovenbouw HAVO/VWO) in Brunssum behouden. De onderwijsmethode van Compass wordt door steeds meer leerlingen vanuit Brunssum en omstreken bezocht. We zien graag dat de samenwerking tussen Compass en het Brunssumse basisonderwijs verder vorm krijgt.

In 2023 start vanuit het Rijk de nieuwe periode Onderwijsachterstandenbeleid. Hiervoor ontvangt de gemeente vanuit het Rijk een bedrag om onderwijsachterstanden te voorkomen c.q. te bestrijden.

EDUCATIE

Inwoners van Brunssum zijn voldoende leesvaardig en beheersen de Nederlandse taal voldoende om aan het maatschappelijk leven deel te nemen. We dringen laaggeletterdheid onder de Brunssumse bevolking terug. Nieuwkomers integreren we in de Brunssumse samenleving. Vooral de betrokkenheid van de ouders bij het onderwijs van hun kinderen, is hierbij van groot belang.

ONDERWIJSHUISVESTING

Zorgen voor het onderhoud van de door de gemeente beheerde brede scholen en uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan voor het Brunssumse basisonderwijs. Hierbij is duurzaamheid van het gebouw uitgangspunt, evenals een goed binnenklimaat. Dit geldt ook voor de ontwikkeling van de twee Integrale Kind Centra. Tevens zetten we in op het bevorderen van een goede klimaatbeheersing en vergroening op de schoolpleinen voor de leerlingen: groene speelplaatsen, moestuintjes, etc. **(23)** Deze ontwikkelingen zullen worden afgezet tegen de wettelijke regelingen en de beschikbare financiële middelen. Waar deze zaken niet overeenstemmen met elkaar of mogelijk niet passend zijn, zal dit worden voorgelegd aan College en/of Gemeenteraad.

Taakveld: Openbaar basisonderwijs (XT-41)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Kinderen en jongeren zijn bij schoolverlaten voldoende redzaam om een volgende stap te zetten naar het middelbaar onderwijs, studeren of naar werken.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Alle jongeren behalen een startkwalificatie. Daarom vroeg signaleren en vroeg aanpakken van ontwikkelingsproblematieken bij alle initiatieven in en rondom het onderwijs, de voorscholen en de kinderopvang.
1.2	Er zijn geen vroegtijdige schoolverlaters c.q. thuiszitters.
1.3	Stimuleren verdergaande samenwerking tussen Compass van LVO en het Brunssums basisonderwijs.
1.4	Wij voeren de wettelijke taken ten aanzien van openbaar onderwijs uit.
1.5	We maken een voorstel m.b.t. het vrijmaken van extra geld voor activiteitenbegeleiders en vakdocenten in het basisonderwijs (22) .

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
410000 - Salarislasten Openbaar Onderwijs	5	5	5	5
TOTAAL LASTEN	5	5	5	5
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	5	5	5	5

Taakveld: Onderwijshuisvesting (XT-42)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Zorgen voor het onderhoud van de door de gemeente beheerde brede scholen en uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan voor het Brunssumse basisonderwijs.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Uitvoering van het Meerjaren Onderhoudsplan Onderwijshuisvesting.
1.2	Inzet is om op 2 locaties in Brunssum Integrale Kind Centra (IKC) vorm te geven; eventuele noodzakelijke aanpassingen aan de gebouwen vanwege het realiseren van IKC's zijn meegenomen in het IHP.
1.3	Uitwerking van de businesscases uit het IHP hetgeen leidt tot uitwerking en/of aanbesteding van de eventuele bouwplannen die voortvloeien uit deze businesscases.
1.4	De bekostiging van de kind gerelateerde aspecten of de voor de wijk wenselijke zaken, samen met de partners in beeld brengen, evenals de financiering hiervan.
1.5	Waar mogelijk vergroenen we de omgeving van de leerling (bijvoorbeeld speelplaats en gebruik van moestuintjes) (23) .
1.6	De gemeente stuurt aan op goede klimaatbeheersing op scholen (23) .
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Naast Compass (LVO) in het Romboutsgebouw, huisvesten we andere partners uit het sociale, maatschappelijke domein, waardoor nieuwe dynamiek in het gebouw én tussen de partners in het gebouw ontstaat.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het vinden van partners die zich in het gebouw van het voormalig Romboutscollege gaan vestigen waardoor ook per saldo het negatieve exploitatieresultaat zal afnemen.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
420000 - Salarislasten Onderwijshuisvesting	249	249	249	249
420002 - Financiering Basisonderwijs	582	382	382	382
420003 - Financiering Voortgezet Onderwijs	38	38	38	38
420004 - Exploitatie Romboutsgebouw	577	518	518	518
612022 - B.M.V. Bronsheim	448	395	395	395
612023 - Brede School Langeberg	236	215	215	215
612024 - Brede School Treebeek	473	445	445	445
612025 - Brede school Centrum	531	483	482	481
TOTAAL LASTEN	3.134	2.725	2.724	2.723
<i>producten</i>				
420002 - Financiering Basisonderwijs	-23	-23	-23	-23
420004 - Exploitatie Romboutsgebouw	-329	-329	-329	-329
612022 - B.M.V. Bronsheim	-296	-296	-296	-296
612023 - Brede School Langeberg	-147	-147	-147	-147
612024 - Brede School Treebeek	-224	-224	-224	-224
612025 - Brede school Centrum	-243	-243	-243	-243
TOTAAL BATEN	-1.262	-1.262	-1.262	-1.262
Resultaat	1.872	1.464	1.462	1.461

Taakveld: Onderwijsbeleid en leerlingzaken (XT-43)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	In Brunssum is een breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen aanwezig. Dit betreft zowel voorscholen (peuteropvang/kinderopvang) als basisonderwijs en Compass als voortgezet onderwijs. We willen de spreiding van lokale onderwijsvoorzieningen en voorschoolse voorzieningen behouden. Verder willen we de regionale spreiding van voortgezet onderwijs in de regio Parkstad behouden/bevorderen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Toepassen verordening leerlingenvervoer voor kinderen die vanwege handicap, didactische of pedagogische ontwikkeling of levensovertuiging niet in Brunssum naar school kunnen. Bij de toepassing van de verordening wordt een integrale afweging gemaakt.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Gelijke kansen voor alle jongeren.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Alle jongeren behalen een startkwalificatie (20) .
2.2	Deelname van 2 Brunssumse basisscholen in 2023 aan het concept van de "Gezonde basisschool van de Toekomst" (GBT). Dit concept wordt in de regio Parkstad uitgevoerd in samenwerking met de schoolbesturen, de betreffende scholen en de gemeente. Dit is mogelijk door subsidie vanuit de Regiodeal en cofinanciering door de gemeente (vanuit de middelen Onderwijsachterstandenbeleid) (21) . Waar mogelijk, gaan we het aantal basisscholen uitbreiden.

- 2.3 We zetten we in op uitbreiding van de GBT met de andere partners in de Integrale Kindcentra en brede scholen (deelname peuteropvang/kinderopvang aan GBT) **(21)**.
- 2.4 Deelname 1 basisschool aan de Rijke Schooldag, waarbij de verlengde schooldag wordt ingezet voor gezondheid, talentontwikkeling, bewegen en overige activiteiten **(20, 24)**.
In dit kader kan ook naschools aanbod worden gerealiseerd.
- 2.5 85% van alle doelgroepkinderen van 2-4 jaar die door de GGD-Jeugdgezondheidszorg als zodanig zijn geïndiceerd, gaan naar een voorschoolse voorziening en worden gevolgd in de monitor Nipia **(20)**.

Doel: Wat willen we bereiken

- 3 Vroeg signaleren en vroeg aanpakken van ontwikkelingsproblematieken staan centraal in de voorscholen en vroegscholen (kinderen van 2-6 jaar). Voor alle leerlingen gelijke kansen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 3.1 Signaleren en ondervangen van ongeoorloofd schoolverzuim in het onderwijs.
- 3.2 De pedagogische coaches op de voorscholen signaleren op de peuteropvang en kinderopvang vroegtijdig ontwikkelingsachterstanden bij peuters. De coaches trainen/coachen de pedagogisch medewerkers hoe ze binnen het VVE-programma kunnen werken aan deze achterstanden. Waar nodig gaan de coaches zelf met deze kinderen (samen met ouders en overige partners) aan de slag **(18)**.
- 3.3 Zoveel mogelijk kinderen doorlopen hun schoolloopbaan in het reguliere onderwijs, waar nodig door de inzet van Zorggroep de Rupsjes, startklas en schakelklassen of overige arrangementen. Samenwerking en afstemming vindt plaats tussen onderwijs en zorg **(18, 20)**.
- 3.4 Uitvoeren Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zoals opgenomen in het Onderwijsachterstandenbeleid Brunssum/Parkstad. Jaarlijks evalueren van het OAB-plan en de Gemeenteraad hierover informeren. Voor de nieuwe OAB-periode 2023-2026 een nieuw beleidsplan OAB opstellen, waarbij de focus vooral ligt op: preventie, kansgelijkheid en talentontwikkeling **(20)**.
De uitvoering van het OAB-plan combineren met de inzet van de extra middelen vanuit het Coronasteunpakket Nationaal Programma Onderwijs (NPO), dat de gemeente ontvangt van het Rijk. De middelen zijn bedoeld om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen hebben opgelopen als gevolg van de coronapandemie. Het beleidsplan NPO Brunssum actualiseren wij in 2023. Nieuwe interventies kunnen we toevoegen c.q. lopende interventies verlengen.
- 3.5 Voortzetten VVE-monitor en uitbreiden met andere voorschoolse aanbieders. De VVE-monitor Nipia ook uitbreiden met de Jeugdgezondheidszorg m.b.t. de indicering van doelgroepkinderen en waar mogelijk met het onderwijs (vroegscholen).
- 3.6 Behoud en versterken erkend VVE-aanbod op alle Brunssumse peuteropvang-locaties ter voorbereiding op de basisschool. In 2023 doen we een audit naar de kwaliteit van het Brunssumse VVE-aanbod bij de voorscholen en vroegscholen en geven we een extra impuls aan de kwaliteit van het aanbod VVE t.b.v. de voor- en vroegscholen.
- 3.7 Toewerken naar een passende integrale werkwijze tussen het onderwijs, sport/bewegen, gezondheid, zorg, kunst/cultuur en minimabeleid komen hier samen, in combinatie met preventie en vroegsignalering **(18)**.
Zie hiertoe ook de andere programma's (programma's 3, 4 en 8).
- 3.8 In 2023 actualiseren we de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) met alle partners. Thema's in de LEA zijn in ieder geval: het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie, de afstemming over toelatings- en inschrijvingsprocedures en het bestrijden van onderwijsachterstanden, inclusief vve. Deze thema's evalueert/inspecteert het Rijk bij de uitvoering van het OAB en de LEA.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
430000 - Salarislst Onderwijsbel. leerl.zaken	164	164	164	164
430001 - Peuteropvang	104	105	105	105
430002 - Leerlingenvervoer	335	340	340	340
430003 - Zwemonderwijs Scholen	49	49	49	49
430004 - Kinderburgemeester/kinderraad	9	9	3	3
430005 - Onderwijs Achterstanden Beleid	1.049	972	972	972
430006 - Leerplichtbureau VSV	162	167	172	172
430007 - Laaggeletterdheid	10	10	10	10
TOTAAL LASTEN	<u>1.882</u>	<u>1.817</u>	<u>1.816</u>	<u>1.816</u>
<i>Producten</i>				
430005 - Onderwijs Achterstanden Beleid	-1.039	-962	-962	-962
TOTAAL BATEN	<u>-1.039</u>	<u>-962</u>	<u>-962</u>	<u>-962</u>
Resultaat	844	855	854	854

PROGRAMMA 6 WIJKGERICHT WERKEN, INTEGRATIE, PARTICIPATIE

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Programma wijkgericht werken, integratie en participatie richt zich op het versterken van de burgerkracht. Daartoe worden ook middelen vanuit het sociaal domein ingezet. Daar waar de kracht van de burger, de samenleving verstevigd kan worden, zijn er overwegend minder (dure) voorzieningen vanuit de gemeente richting burger nodig. De gemeente is ook verantwoordelijk voor integratie en participatie van statushouders. Goed wonen, werken en leven in Brunssum is ons ideaal voor alle burgers die in Brunssum wonen.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Een goede sociale infrastructuur op buurt- en wijkniveau is van groot belang voor de sociale cohesie en leefbaarheid, ook met het oog op het herstel van de gevolgen van de coronapandemie. Wij pleiten voor een aanpak naar Rotterdams voorbeeld en het programma Heerlen-Noord: een integrale aanpak van wonen, leefbaarheid, onderwijs, werk, inkomen en veiligheid. In deze bestuursperiode gaan we door op de ingeslagen weg van het wijkgericht werken, waarbij periodieke evaluaties, het stellen van beleidskaders, en het toepassen van passende vormen van burgerparticipatie (denk aan 'Brunssum – Samen aan zet') aan de basis staan van het verdere ontwikkelproces.

Daarnaast willen wij bezien om te komen tot het inrichten van een gemeentebreed vrijwilligersplatform voor hulp en ondersteuning.

KADERSTELLENDENOTA'S

- Masterplan Sociaal Domein
- Ontwikkeling Visie Wijkgericht werken 5.0 (2019)
- Wijkteams 2.0

BELEIDSOPGAVES

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE

De gemeente heeft een faciliterende rol t.a.v. burger- en wijkinitiatieven.

Wij willen het oplossend vermogen binnen wijken, op het gebied van zorg, veiligheid, leefbaarheid en voorzieningen, versterken. Subsidiereregelingen, en samenwerken met alle partners in de wijken, zijn daartoe belangrijk. We brengen activiteiten naar de wijken toe. Beter Bureau en de gemeente organiseren zich meer in wijken. Via het Noorderhuis, zetten we daar de eerste stappen in.

Op basis van het raadbesluit december 2021 zetten we een volgende stap in de doorontwikkeling van het wijkgericht werken en wijkbedrijf/huis van de wijk in wijk Oost en daarna naar de andere wijken. Er ligt een nadrukkelijke ambitie om de komende jaren het wijkgericht werken verder vorm te geven. Waarbij deze coalitie de betrokkenheid van burgers en het maatschappelijke middenveld centraal stelt en hen ook graag vroeger in het proces van het gemeentelijk handelen wilt betrekken.

VOORZIENINGEN IN DE EIGEN OMGEVING (WMO)

De algemene doelstelling van de Wmo is dat inwoners van Brunssum zo lang en verantwoord mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in hun eigen omgeving en daarbij actief deel te nemen aan de samenleving. Dit wordt onder andere gefaciliteerd door ondersteuning dichtbij de woonomgeving van de burger te organiseren. Integrale zorg- en welzijnsteams moeten hierbij een rol gaan spelen. Daarnaast moeten burgers gebruik kunnen maken van algemene en / of collectieve voorzieningen waardoor het beroep op maatwerkvoorzieningen beperkt wordt. De gemeente heeft de verplichting om een lokale inclusie agenda op te stellen. Het doel van lokale inclusie is dat voorzieningen en instanties voor iedereen toegankelijk zijn, ondanks een mogelijke beperking (16).

Zie ook programma 3. Daarnaast is de focus gericht op integraal jeugdbeleid (dit is opgenomen in punt 18 in het coalitieprogramma). Deze ambities zijn verwerkt in programma 8: het versterken van burgerkracht en burgerparticipatie.

Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De Brunssumse burger kan gebruik maken van algemene en collectieve voorzieningen in de eigen omgeving.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Inwoners van Brunssum kunnen gebruik maken van collectieve voorzieningen zoals was- en strijkservice en de rolstoel- en scootmobiel pool.
1.2	Wij monitoren via cliëntervaringsonderzoek hoe de burger ondersteuning ervaart en in welke mate dit bijdraagt aan diens zelf- en samenredzaamheid.
1.3	De gemeente subsidieert organisaties die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente conform onze verordening.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	De Brunssumse burger, die vrijwillige- en mantelzorg verleent, wordt gewaardeerd en krijgt waar nodig goede ondersteuning om overbelasting te voorkomen. Regionaal wordt de (keten)samenwerking in de informele zorg, vooral t.a.v. dementie, verder doorontwikkeld en geoptimaliseerd.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Een regionaal beter opleidings- en ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers en vrijwilligers.
2.2	Wij onderzoeken de mogelijkheden voor een gemeente breed vrijwilligersplatform voor hulp en ondersteuning van wijkbewoners, waarbij ook de openbare bibliotheek zal worden betrokken (28) .
Doel: Wat willen we bereiken	
3	De Brunssumse burger kan laagdrempelig gebruik maken van goede algemene- en voorliggende ondersteuning.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Doelmatig en rechtmatig subsidiebeleid; het herijken van de beschikbare maatschappelijke dienstverlening. Regelmatig evalueren en bijstellen, door middel van periodiek ambtelijk- en bestuurlijk overleg, van de dienstverlening en de innovatieprojecten.
3.2	Wij monitoren de ervaringen van burgers m.b.t. de dienstverlening van het CMWW.
3.3	Het aanbod van de algemene- en voorliggende ondersteuning wordt geëvalueerd en waar nodig verbeterd om het beschikbaar subsidiebudget zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten.
Doel: Wat willen we bereiken	
4	In de gemeente Brunssum kan iedereen zichzelf zijn, doet en telt iedereen mee, ongeacht beperkingen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	Conform het nog (naar verwachting in Q4 van 2022) te nemen besluit heeft Brunssum een Lokale Inclusie Agenda en in 2023 gaat de gemeente Brunssum aan de slag met de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda (16) .

Doel: Wat willen we bereiken	
5	Eenzaamheid bestrijden.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
5.1	In 2022 is er door het CMWW een extra FTE ingezet ten behoeve van het Jeugd en Jongerenwerk. In 2023 wordt dit gecontinueerd.
5.2	Uitvoering van het plan van aanpak tegen eenzaamheid conform het naar verwachting in Q4 2022 te nemen collegebesluit. De uitvoering begint eind 2022 en wordt gecontinueerd in 2023.

Doel: Wat willen we bereiken	
6	Integraal Jeugdbeleid ontwikkelen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
6.1	Integraal beleidsplan opstellen in 2023 (Jeugdwet in relatie tot versterken veerkracht, veiligheid, onderwijs, jeugdcriminaliteit, sport, activiteiten, ontspanning) (18) .

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
610000 - Salarislasten Samenkracht burgerpart	292	292	292	292
610010 - Subsidies Seniorenverenigingen	20	20	20	20
612010 - Buurtverenigingen	1	1	1	1
612021 - D'r Brikke-Oave	123	123	123	123
612026 - Gemeenschapshuis Klaver 4	1	1	1	1
612030 - Collectieve voorzieningen WMO	411	411	411	411
612033 - Welzijnswerk CMWW	1.847	1.876	1.876	1.876
612038 - Informele Zorg	125	125	125	125
612041 - Samenkracht en burgerparticipatie	105	80	80	80
612045 - Bedrijfsvoeringskosten	195	195	195	195
612048 - Bedrijfsvoeringsbudget WMO	42	42	42	42
612060 - Innovatie sociaal domein(Alg.res)	150	150	150	150
612100 - Subsidies Jeugdverenigingen	86	86	86	86
TOTAAL LASTEN	3.399	3.404	3.404	3.404
<i>producten</i>				
612021 - D'r Brikke-Oave	-41	-41	-41	-41
TOTAAL BATEN	-41	-41	-41	-41
Resultaat	3.358	3.363	3.363	3.363

Taakveld: Wijkteams (XT-62)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Versterken burgerkracht en door de burger gedragen beleid.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Evaluatie pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord en bestendigen structureel beleid.
- 1.2 De Wijkmanagers beschikken over een wijkbudget om de leefbaarheid in de wijken te vergroten. Er is extra budget gereserveerd voor de buurtnetwerken zodat zij meer verantwoordelijkheid kunnen geven aan de wijkbewoners voor het opwaarderen van woon- en leefomgeving **(54)**.
- 1.3 Iedere wijk heeft een wijkwethouder als eerste bestuurlijke aanspreekpunt.
- 1.4 In iedere wijk is er een buurtnetwerk actief die initiatieven namens de wijk ontplooiën en die een bijdrage leveren aan het tot stand komen van beleids- en uitvoeringsplannen voor zover die betrekking hebben op de wijk.
- 1.5 De gemeente ondersteunt het burgerinitiatief Brunssum Schoon indien nodig met hulpmiddelen en praktische ondersteuning.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Het concept van wijkgericht, integraal (samen)werken verder ontwikkelen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Procesmatige, meerjarige, aanpak waarbij afzonderlijke vraagstukken ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd worden inclusief begrotingswijzigingen.
- 2.2 Het college is voornemens het gesprek aan te gaan in Parkstadverband om de door het Rijk gesubsidieerde aanpak in Heerlen-Noord te verbreden naar andere kwetsbare wijken in de regio, waaronder Brunssum **(26)**.
- 2.3 Op basis van ervaringen met betrekking tot het Noorderhuis verbreden we de wijkgerichte dienstverlening naar andere wijken **(27)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
620000 - Salarislasten Wijkgericht Werken	248	248	248	248
620001 - Subsidies wijkteams	42	42	42	42
620003 - Verbetering Leefbaarheid in de wijk	180	177	180	180
620005 - Pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord	296	296	137	137
TOTAAL LASTEN	765	762	606	606
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	765	762	606	606

PROGRAMMA 7 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Onder dit programma valt het verkeersbeleid, inclusief de infrastructurele voorzieningen voor het openbaar vervoer. Het Mobiliteitsplan 2022-2032 Brunssum wordt het kader stellend verkeers- en vervoersbeleid voor de gemeente Brunssum. Het verkeersbeleid gaat uit van de prioriteit op lopen en fietsen. Bij de herinrichting van de wegen is het van belang dat wandelaars en fietsers dan ook op één staan. Verkeersveiligheid en de infrastructuur van het openbaar vervoer hebben daarbij hoge prioriteit.

Ook parkeren valt onder dit programma. Het gaat hier om het veiligstellen van de bereikbaarheid van (nieuwe) woonwijken en winkelcentra met voldoende parkeervoorzieningen. In Brunssum is het parkeren voor zowel bewoners als bezoekers gratis en waar nodig wordt er gewerkt met blauwe zones.

Verder valt onder dit programma het beheer van de openbare ruimte om een aangename leefomgeving te creëren. Die openbare ruimte bestaat onder andere uit wegen, groen, riolering en openbare verlichting. Ter indicatie, de openbare ruimte bestaat uit 143 kilometer wegen, 180 km riolering, 10.500 bomen, 267 hectare groen en ruim 6.200 lichtmasten. Het onderhoud en de vervanging van wegen wordt uitgevoerd conform het MOP-OR 2022-2025 met het vastgestelde onderhoudsniveau CROW-B. Daarmee wordt het wegenstelsel zodanig in stand gehouden dat wegen, straten, trottoirs en andere openbare plekken voor iedereen op een veilige manier bruikbaar en toegankelijk zijn. Het aanbod aan parkeerruimte wordt bepaald aan de hand van daartoe gestelde normen in de bestemmingsplannen. Een nieuwe parkeernota vervangt op termijn de normen uit het bestemmingsplan. Daar waar mogelijk gaan we direct aan de slag met de nieuwe parkeernormen.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Het mobiliteitsbeleid is gedateerd en wordt geactualiseerd. Het verbeteren van de verkeersveiligheid, het bieden van oplossingen voor de parkeerproblematiek in de wijken, alsmede het principe 'iedereen doet mee' worden hierin meegenomen. Bij de herstructurering van onze wegen is van belang dat er prioriteit wordt gegeven aan wandelaars en fietsers.

Parkeeroverlast wordt aangepakt, zodat onder andere hulpverleners doorgang hebben om op tijd hun doel te bereiken.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg
- Mobiliteitsvisie SUMP Parkstad 2021-2030
- Mobiliteitsplan Brunssum 2022-2032 (vaststelling beoogd eind 2022)
- Meerjaren Onderhouds Programma Openbare Ruimte (MOP-OR 2022 - 2025)
- Parkeernota 2022 (vaststelling beoogd eind 2022)

BELEIDSOPGAVES

Verkeersveiligheid

Op het gebied van verkeersveiligheid richten wij ons op een toegesneden infrastructuur met als opgave/doelstelling 0 dodelijke verkeersslachtoffers. De inrichting en het beheer van de infrastructuur is nauw verweven met de verkeersfunctie van de weg. Functies variëren van verkeersafwikkeling tot verblijven. De komst van de Buitenring als regionale ringweg heeft het aantal verkeersbewegingen in Brunssum flink doen verminderen. Er wordt daardoor verder ingezet op het afwaarderen van wegen van 50 km/u naar 30 km/u binnen Brunssum. Als flankerend beleid worden in samenwerking met de provincie en Parkstad verkeerseducatieprogramma's verzorgd.

Verkeersregelinstallaties

Waar nodig wordt het verkeer nog met behulp van goed functionerende verkeerslichten afgewikkeld. De ambitie is, zoals opgenomen in het mobiliteitsplan, om het verkeer in Brunssum op termijn nergens meer met verkeerslichten te regelen. Daar waar mogelijk worden verkeerslichten vervangen voor rotondes om de verkeersveiligheid te bevorderen.

Openbaar vervoer

Op het gebied van openbaar vervoer is de gemeente verantwoordelijk voor het faciliteren en inrichten van de infrastructurele voorzieningen om busvervoer mogelijk te maken. Het wegennet dient geschikt te zijn voor openbaar vervoer een ook als dusdanig in stand te worden gehouden. In samenwerking met Arriva en de Provincie streven we naar een zo'n optimaal mogelijk netwerk voor openbaar busvervoer.

Monitoring

De gemeente monitort haar wegennet. Er vinden structureel en incidenteel verkeerstellingen plaats. Verkeerstellingen zijn nodig om inzicht te krijgen in het verkeersbeeld, bijvoorbeeld bij onderzoeken waarbij gekeken wordt naar de weginrichting. Maar het kan ook bijdragen aan de besluitvorming of er een rotonde, verkeerslichten of een gewone kruising moet komen. Een laatste toepassing van verkeerstellingen is het monitoren van verkeer met als doel het verzamelen van intensiteitsgegevens. Inzichtelijk hiermee wordt of er een stijging of daling op een betreffende weg zichtbaar is.

Openbare verlichting

Voldoende openbare verlichting moet voorkomen dat mensen zich onveilig voelen. Basis voor het beheer van de openbare verlichting is het MOP-OR 2022-2025. Er wordt rekening gehouden met de normering afkomstig van de NSvV (Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde) en de contractuele Voorwaarden Openbare Verlichting. Het gekozen kwaliteitsniveau voldoet aan de criteria van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Straatmeubilair

De aanwezigheid van straatmeubilair verhoogt de verblijfswaarde en aantrekkelijkheid van de openbare ruimte. Hierbij wordt gestreefd naar een uniformiteit van type afvalbakken en zitbanken.

Taakveld: Verkeer en vervoer (XT-21)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De infrastructuur staat borg voor een goede bereikbaarheid vanuit de woning naar alle gewenste bestemmingen, tegelijk worden de negatieve effecten van mobiliteit voor veiligheid en milieu zoveel mogelijk beperkt.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Continuering van de monitoring van de werkelijke verkeersbelasting op onderliggend wegennet van de Buitenring.
1.2	In 2023 wordt een vervolg gegeven aan het actualiseren van de verkeersmodellen.
1.3	Het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma van het Mobiliteitsplan 2022-2032 (indien vastgesteld).

Doel: Wat willen we bereiken	
2	Een goed onderhouden openbare ruimte die door iedereen op een veilige manier gebruikt kan worden.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het onderhoud, vervanging en schoonhouden van wegen gebeurt conform MOP-OR 2022-2025.
2.2	In 2023 worden de projecten benoemd in paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen, onderdeel "Wegen", uitgevoerd.
2.3	Het bestrijden van de gladheid van het hoofdwegennet conform het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding.
2.4	Hondenuitlaatplaatsen wekelijks reinigen en de afvalbakken tijdig ledigen.
2.5	Instandhouding van de openbare verlichting conform het onderhoudsniveau volgens MOP-OR 2022 - 2025.
2.6	Ervoor zorgen dat de verkeerslichtinstallaties goed blijven functioneren.

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Bereikbaar en toegankelijk Openbaar vervoer met goede busverbindingen naar de Intercitystations.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	In de civiele- en verkeerstechnische planvorming houden wij rekening met het lijnennetwerk van het openbaar vervoer.
3.2	Indien nodig overleg met de Provincie en Arriva over optimalisatie van het openbaar vervoer in Brunssum.
3.3	Aanleg van een OV- overstapstation in het centrum.

Doel: Wat willen we bereiken	
4	De doelstelling is 0-dodelijke verkeersslachtoffers.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	Projecten uitvoeren op het gebied van verkeerseducatie samen met Parkstad en Veilig Verkeer Nederland.
4.2	Wij dragen zorg voor de opleiding van verkeersbrigadiers.
4.3	We lossen kleine knelpunten inzake verkeersveiligheid op gedurende het jaar.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
210000 - Salarislasten Verkeer en vervoer	728	728	728	728
210001 - MOP-wegen	719	724	737	770
210002 - Onderhoud Wegen	756	622	622	622
210004 - Overige Kosten wegen	95	95	95	95
210005 - Opritten	2	2	2	2
210040 - Onkruidbestrijding verhardingen	278	278	278	278
210050 - Straatreiniging	279	279	279	279
210051 - Bladreiniging	116	116	116	116
210052 - Hondenpoepbestrijding	54	54	54	54
210060 - Gladheidsbestrijding	125	125	125	125
210070 - Onderhoud Straatmeubilair	47	41	41	41
210200 - Verkeersborden/Wegmarkeringen	41	41	41	41
210201 - Verkeerszuilen/Verkeerslichten	68	55	55	55
210202 - Kapitaallasten Straatverlichting	111	133	142	147
210203 - Openbare Straatverlichting MOP-OR	818	669	669	669
210210 - Verkeerscoördinatie	81	81	81	81
210211 - Verkeers- en vervoersbeleid	30	30	30	0

TOTAAL LASTEN	4.348	4.072	4.094	4.103
<i>producten</i>				
210002 - Onderhoud Wegen	-10	-10	-10	-10
210004 - Overige Kosten wegen	-80	-80	-80	-80
210005 - Opritten	-10	-10	-10	-10
210070 - Onderhoud Straatmeubilair	-22	-22	-22	-22
210200 - Verkeersborden/Wegmarkeringen	-5	-5	-5	-5
210210 - Verkeerscoördinatie	-19	-19	-19	-19
TOTAAL BATEN	-145	-145	-145	-145
Resultaat	4.203	3.927	3.949	3.958

Taakveld: Parkeren (XT-22)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Zorgdragen voor de bereikbaarheid van (nieuwe) woonwijken en winkelcentra met voldoende parkeervoorzieningen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Monitoren door middel van parkeeronderzoeken of er voldoende parkeercapaciteit is in de gemeente.
- 1.2 Uitvoering geven aan de nieuwe Parkeernota 2022 (indien vastgesteld).
- 1.3 Zoveel mogelijk parkeren realiseren op eigen terrein.
- 1.4 Realisatie van de fietsenstalling centrum Brunssum.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
220000 - Parkeren	30	26	26	10
TOTAAL LASTEN	30	26	26	10
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	30	26	26	10

PROGRAMMA 8 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Taken zoals cultuur, evenementen/volksfeesten, sportactiviteiten, openbaar groen en recreatie/speelplekken vallen onder dit programma. Mensen kunnen zich ontplooiën, ontwikkelen en actief deel uit maken van onze samenleving. We bieden iedereen de kans deel te nemen aan het verenigingsleven of op welke wijze dan ook zijn/haar vrije tijd te besteden.

Het cultuurbeleid van de gemeente Brunssum staat op grond van dat beleidskader in het teken van het versterken van de podiumkunsten en van de 'community art'. Cultuur heeft een belangrijke sociale functie. Investeren in cultuur betekent investeren in het welbevinden van mensen, in hun (geestelijke) gezondheid en in de sociale cohesie van de gemeenschap waarvan ze deel uitmaken. Vandaar dat de gemeente een verbinding wil leggen tussen cultuur, het lokale verenigingsleven en vrijetijdsbesteding.

We zijn bezig met de voorbereiding van de ondersteuning van specifieke leeftijdsgroepen (senioren, junioren maar vooral ook de middengroep die zo belangrijk is voor de leefbaarheid) om hun deelname aan cultureel groepswork mogelijk te maken. In Brunssum zijn veel mensen op hun eigen manier bijzonder en beschikken in meer of mindere mate over een cultureel vermogen. De jongerencultuur zal ongetwijfeld de komende tijd een nieuwe verschijningsvorming gaan krijgen, meer eigentijds. Verder beschikt Brunssum over een Openbare bibliotheek en een goed geoutilleerd pand waar professioneel muziekonderwijs wordt verzorgd door de Stichting SMK.

Brunssum is een levendige woonstad met een gevarieerd aanbod aan evenementen op het gebied van familie, cultuur, horeca en sport. Brunssum werkt hierin samen met het maatschappelijk middenveld, het verenigingsleven, de lokale middenstand en particuliere initiatiefnemers. Evenementen zijn een middel om onze economische, culturele, sportieve en maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Op het gebied van sportactiviteiten ligt er een directe relatie met volksgezondheid en zijn wij actief op het gebied van sport- en beweeginterventies voor jong en oud. Daartoe heeft Brunssum een breed aanbod aan op gezondheid gerichte activiteiten. Wij verbinden sport met onderwijs en volksgezondheid. De gezonde basisschool voor de toekomst (GBT) is hier een voorbeeld van. Brunssumse sportverenigingen kunnen in alle wijken beschikken over een gymzaal (Brede scholen), Brunssum-West en Centrum beschikken daarnaast over een sporthal. Voor de buitensport staan voetbal- en tennisaccommodaties ter beschikking. Een aantal traditionele sportevenementen onderstreept onze ambities op het gebied van sport, bijvoorbeeld de Parelloop en het Internationale damkampioenschap.

Het groene buitengebied is vanuit onze woonwijken op loopafstand bereikbaar. In relatie tot de Buitenring heeft de bereikbaarheid van het buitengebied onze aandacht (brug over de Akkerweg). Voor het stedelijk groen heeft de gemeente een groenstructuurplan met een lange doorlooptijd. Dit plan vullen wij in combinatie met andere werkzaamheden binnen de openbare ruimte in. Het plan omvat de stedelijke groenstructuur als ook de natuur in het buitengebied. Zowel in ecologisch opzicht als in het belang van de recreatieve mogelijkheden voor onze inwoners zijn belangrijke groenstructuren ingevuld in samenhang met de Buitenring (Landgoed Amstenrade, natuurcompensatiegebieden).

Op recreatief gebied beschikt Brunssum over een uitgestrekt buitengebied, waaronder de Brunsummerheide, alsmede stedelijke parken zoals Schutterspark, in de directe woonomgeving.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Brunssum kent een rijk verenigingsleven dat talloze sport- en culturele evenementen (ook bekend in de regio) organiseert. Deze activiteiten werken verbindend en zorgen ervoor dat onze inwoners zich kunnen ontplooiën en

actief deel uit kunnen maken van de samenleving. Adequate ondersteuning vanuit de gemeente, een goede voorzieningstructuur, en voldoende vrijwilligers zijn belangrijke randvoorwaarden. Dankzij de nieuwe overkapping fungeert het Openluchttheater (OLT) niet alleen als theaterpodium, maar ook steeds meer als evenemententerrein en trouwlocatie. De aanvragen nemen sterk toe en daarmee blijkt dat het OLT in een grote behoefte voorziet. De programmering van het Openluchttheater dient een spiegel te zijn van onze samenleving, met diversiteit in programmering en toegankelijkheid voor alle doelgroepen. We willen het culturele klimaat in Brunssum een boost geven. En dat impliceert dat er voldoende budget moet zijn zodat de programmering van het OLT goed is geregeld, evenementen afdoende worden ondersteund, evenementenlocaties voldoen aan de hedendaagse eisen, een nieuwe carnivalsloods kan worden gerealiseerd, en er voldoende ambtelijke capaciteit is voor het uitvoeren van de faciliterende rol door de gemeente.

Verder zijn we voornemens om een 'Actieplan verenigingen' op te stellen, waarbij onze gemeente de komende jaren de regierol op zich gaat nemen om te onderzoeken hoe de levensvatbaarheid van verenigingen kan worden versterkt. Vervolgens kan in samenwerking met dezelfde verenigingen passende actie worden ondernomen.

Op het gebied van sportactiviteiten ligt er een directe relatie met volksgezondheid en zijn wij actief op het gebied van sport- en beweeginterventies voor jong en oud. Brunssum is een JOGG-gemeente (Jongeren Op Gezond Gewicht) en heeft een breed aanbod aan op gezondheid gerichte activiteiten. Een aantal traditionele sportevenementen onderstreept onze ambities op het gebied van sport. Gelet op de relatie met gezondheid, leefomgeving en mobiliteit, en ons streven naar integraal beleid, ligt het voor de hand om het sportbeleid te actualiseren en hierbij nadrukkelijker de verbindingen te zoeken, waarbij onder meer de aspecten 'bewegen voor ouderen' en 'actieve levensstijl' nadrukkelijk worden meegenomen.

Brunssum beschikt over een uitgestrekt buitengebied en diverse stedelijke parken in de directe woonomgeving. Hiertoe behoren het Vijverpark met het Openluchttheater, het Emmapark, Hemelderpark en Trichterbos, de rust en natuur op de Brunsummerheide, en uiteraard het Schutterspark met een diversiteit aan attracties die steeds meer bezoekers trekken. Het groene landschap wordt doorsneden door een goede fietsinfrastructuur die verder uitgebouwd wordt met de Leisure Lane en een uitgebreid wandelnetwerk dat met de doorsteek Akkerbrug richting Beekdaelen zou kunnen worden opgewaardeerd. De Akkerbrug is om velerlei redenen van belang: ecologisch, cultuurhistorisch, en toeristisch-recreatief. Toeristisch-recreatief is deze brug een belangrijke schakel in de groene wandelroute Brunsummerheide, Heidserpark, Trichterbos, Leeuwbos (Geboortebos), landgoed Amstenrade en buitengebied. We zullen alles in het werk stellen om uiterlijk eind 2023 (of zoveel eerder als mogelijk) met een realistisch uitvoeringsplan te komen, waarbij we gelijk optrekken met gemeente Beekdaelen en Provincie Limburg.

Voor de verdere ontwikkeling van het Vijverpark, met als belangrijk onderdeel het Openluchttheater, willen we een integrale visie opstellen. Ook heeft de opwaardering van het Urbanpark (Kerkeveld) voor deze coalitie prioriteit. De uitvoering pakken we nadrukkelijk op in samenwerking met de jongeren.

Mede ook in het kader van de opwarming van de aarde is het zaak om nog meer groen in de gebouwde omgeving tot stand te brengen. In de komende bestuursperiode zal het aantal bomen en percelen groen verder worden uitgebreid, nadrukkelijk ook op speelplaatsen van scholen.

Onderhoud en opwaardering van groen in de wijken, in combinatie met de zorg voor veilige en voldoende speelplekken, kan naar ons idee meer worden opgepakt in samenwerking met verenigingen/wijkbewoners en met gebruikmaking van mogelijkheden binnen de Participatiewet.

De vastgestelde visie voor ontwikkeling van het Schutterspark dient samen met ondernemers en gebruikers daadkrachtig te worden uitgevoerd. De afgesproken balans tussen natuur, milieu, toerisme en recreatie houden we hierbij voor ogen. De ruimtelijke ontwikkeling en opwaardering van het gebied rondom de op-/afrit van de N300 – als entree van Brunssum – evenals het herstel van de trap naar het uitkijkplateau, heeft hierbij prioriteit. Ook de museale functie in het Schutterspark (met als centrale thema het 'Verhaal van hoop' van de Jack Aldewereld Stichting) dient in samenwerking met onze partners mogelijk gemaakt te worden.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Sportnota 2007
- Kadernota Cultuur 2020
- Erfgoedverordening 2013
- Archeologische beleids- en verwachtingskaart 2013
- Kadernota subsidiebeleid gemeente Brunssum 2018-2020
- Groenstructuur- en groenbeheerplan
- Bomenbeleidsplan
- Evenementen Nota 2017 – 2021
- Visiedocument Schutterspark

BELEIDSOPGAVES

SPORT

Gezond sporten voor alle leeftijden in alle wijken.

CULTUUR

- Inwoners ontwikkelen zelf hun veerkracht en cultureel vermogen.
- Een levendig cultureel klimaat.

VERENIGINGEN

Een bloeiend verenigingsleven met verenigingen die levensvatbaar zijn.

EVENEMENTEN

- Brunssum is een levendige woonstad met een gevarieerd aanbod aan evenementen op het gebied van familie, cultuur, horeca en sport.
- Brunssum werkt hierin samen met het maatschappelijk middenveld, het verenigingsleven, de lokale middenstand en particuliere initiatiefnemers.
- Evenementen zijn een middel om onze economische, culturele, sportieve en maatschappelijke doelstellingen te realiseren.
- Evenementen, activiteiten en beleving naar het centrum te trekken om zo ontmoeting te stimuleren conform opgave uit de centrumvisie.

GROEN EN RECREATIE

- Groenvoorzieningen dragen bij aan de presentatie van onze gemeente, het levert een bijdrage aan biodiversiteit en is bij uitstek de plek waar onze bewoners op een veilige en prettige wijze dicht bij huis kunnen recreëren.
- Goede fiets- en wandelinfrastructuur alsmede voldoende recreatiemogelijkheden.

MEDIA

In Brunssum is een Openbare bibliotheek gevestigd met aanbod op het gebied van media, literatuur, onderwijs, internet en vrije tijd.

Taakveld: Sportbeleid en -activering (XT-51)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	In het sportstimulerings- en gezondheidsbeleid richt de gemeente Brunssum zich op de gezondheid van al haar inwoners.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Deelnemen aan het landelijke project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en het Lokaal Sport Akkoord.
1.2	Kinderen in het basisonderwijs monitoren op motorische vaardigheden en de BMI. A.d.h.v. resultaten worden leefstijl-interventies m.b.t. gezonde voeding en bewegen georganiseerd.
1.3	Het verzorgen van lessen Kleuters in Actie bij (vrijwel) alle scholen in het PO.
1.4	Senioren stimuleren om te gaan genieten van sport en bewegen.
1.5	Bij de Gezonde Basisschool van de Toekomst samen met enkele partners, de Tussen Schoolse Opvang verzorgen die met name gericht is op beweging (sport & spel).
1.6	Door deelname aan het project IKS (Iedereen Kan Sporten Parkstad) matches van het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking en de behoefte daartoe.
1.7	Actualiseren van het integraal sportbeleid (34).

Doel: Wat willen we bereiken	
2	Vitaliteit en veerkracht van jeugd.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Breed aanbod voor 4-12 jarigen op gebied van sport en cultuur d.m.v. de interventie Sjors Sportief en Sjors Creatief.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
510000 - Salarislst Sportbeleid en activering	176	176	176	176
510001 - Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)	117	122	122	122
510004 - Sportbeleid	141	111	111	111
TOTAAL LASTEN	434	409	409	409
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	434	409	409	409

Taakveld: Sportaccommodaties (XT-52)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Zorgdragen voor veilige, hygiënische en goed onderhouden sportaccommodaties waar op verantwoorde wijze gesport kan worden.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Zorgdragen voor cultuurtechnisch onderhoud van de velden voor een goede beoefening van de sport en onderhouden van veldinrichting.
1.2	Zorgdragen voor het verrichten van onderhouds- en/of vervangingswerkzaamheden aan het gebouw conform de verplichtingen vanuit de eigenaar/verhuurder.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Uitvoering geven aan het in 2019 vastgestelde accommodatiebeleid t.a.v. sportaccommodaties.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Besluitvorming over het eventueel multifunctioneel maken en/of deels afstoten van sportaccommodaties inclusief de financiële consequenties.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
520000 - Salarislasten Sportaccommodaties	862	862	862	862
520002 - Sporthal Rumpen	158	85	85	85
520004 - Sporthal Bredeschool Treebeek	99	88	88	88
520010 - Gymzaal Brunssum-Noord	50	34	34	34
520011 - Gymzaal Ir. De Katstraat	35	26	26	26
520408 - Sportpark Houserveld, Terreinen	57	57	57	57
520409 - Sportpark In De Struiken, Terreinen	20	26	26	26
520410 - Sportpark Peerdendries, Terreinen	20	20	19	58
520411 - Sportpark Klingelsberg, terreinen	19	24	24	24
520412 - Terreinen Algemeen	285	285	285	285
520413 - Tennispark ATIVU	1	1	1	1
520414 - Tennispark LTCB	35	35	35	35
520416 - Sporthal Rumpen	60	60	60	60
520417 - Sporthallen Algemeen	27	27	27	27
520418 - Sportzaal Brunssum-Noord, Microhal	19	19	19	19
520419 - Gymzaal Ir. De Katstraat/Planeetstr	8	8	8	8
520420 - Sport- en Gymzalen Algemeen	15	9	9	9
520422 - Zwembad De Bronspot	52	52	52	52
521000 - Accommodatie BSV-Limburgia	90	90	89	89
521001 - Accommodatie SV Langeberg	148	148	147	147
521002 - Accommodatie SV Brunssum	51	51	51	26
521003 - Accommodatie SV de Leeuw	98	98	97	97
521004 - Sportvoorziening Algemeen	0	0	0	0
521010 - Tennispark LTCB	18	18	18	18
521012 - Accommodatie Robin Hood	3	3	3	3

521013 - Golfbaan	16	16	16	16
522000 - Zwembad de Bronspot	382	259	259	259
522001 - Buffet Bronspot	11	11	11	11
TOTAAL LASTEN	2.636	2.410	2.408	2.420
<i>producten</i>				
520002 - Sporthal Rumpen	-88	-88	-88	-88
520004 - Sporthal Bredeschool Treebeek	-53	-53	-53	-53
520010 - Gymzaal Brunssum-Noord	-30	-30	-30	-30
520011 - Gymzaal Ir. De Katstraat	-11	-11	-11	-11
520408 - Sportpark Houserveld, Terreinen	0	0	0	0
520409 - Sportpark In De Struiken, Terreinen	0	-6	-6	-6
520410 - Sportpark Peerdendries, Terreinen	-9	-9	-9	-47
520411 - Sportpark Klingelsberg, terreinen	-10	-16	-15	-15
520420 - Sport- en Gymzalen Algemeen	-5	-5	-5	-5
520422 - Zwembad De Bronspot	0	0	0	0
521000 - Accommodatie BSV-Limburgia	-31	-31	-31	-31
521001 - Accommodatie SV Langeberg	-27	-27	-27	-27
521002 - Accommodatie SV Brunssum	-3	-3	-3	-3
521003 - Accommodatie SV de Leeuw	-27	-27	-27	-27
521010 - Tennispark LTCB	-38	-38	-38	-38
521012 - Accommodatie Robin Hood	-3	-3	-3	-3
522000 - Zwembad de Bronspot	-234	-234	-234	-234
522001 - Buffet Bronspot	-21	-21	-21	-21
TOTAAL BATEN	-590	-601	-601	-639
Resultaat	2.047	1.808	1.807	1.781

Taakveld: Cultuurpresentatie, productie, participatie (XT-53)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Investeren in cultuur betekent investeren in het welbevinden van mensen en in de sociale cohesie van de gemeenschap waarvan ze deel uitmaken.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Voor het digitaal ontsluiten van wandel- en fietsroutes langs culturele bezienswaardigheden in Brunssum voegen we in 2023 tenminste 1 activiteit toe.
1.2	We stimuleren de podiumkunsten in het centrum, en in de omgeving (zoals Clemensdomein). We organiseren workshops en zomer/winterscholen om mensen te leren bewegen, dansen, spelen.
1.3	De contacten met onze Duitse partnergemeente Alsdorf op inspirerende wijze onderhouden. Extra aandacht zal uitgaan naar contacten tussen de jeugd van Alsdorf en Brunssum.
1.4	De gemeente Brunssum telt veel organisaties die zich inzetten voor de inwoners van Brunssum. De organisaties dragen bij aan de leefbaarheid, de sociale cohesie, het welzijn, de gezondheid en de burgerkracht in Brunssum.
1.5	In 2023 organiseert de gemeente opnieuw een culturele ontmoeting.
1.6	We stellen een Actieplan 'verenigingen' op ter versterking van de levensvatbaarheid/zelfwerkzaamheid van het verenigingsleven (33) .

Doel: Wat willen we bereiken	
2	Het in stand houden van bestaande kunstwerken.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Het onderhouden van meer dan 100 kunstwerken in de parken en op de pleinen.

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Volksfeesten en herdenkingen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Faciliteren van een groot aantal platforms (verenigingen, stichtingen, initiatiefnemers) ten behoeve van de organisatie van een groot aantal feesten en herdenkingen in het kader van het algemeen culturele belang (30) .
3.2	We realiseren een nieuwe carnivalsloods (31) .

Doel: Wat willen we bereiken	
4	Professionaliseren Openlucht theater.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	Op basis van onderzoek en aanbeveling einde 2022 verbeteringen m.b.t. bedrijfsvoering doorvoeren (30) .
4.2	Een breed gevarieerd cultuuraanbod in het openluchttheater (OLT). De gemeente Brunssum organiseert in het theaterseizoen optredens in de openlucht. Naast het zelf organiseren van optredens door de gemeente, stimuleert het college initiatieven met podiumkunsten in het openluchttheater. Zo kan iedereen genieten van voldoende en gevarieerd aanbod (30) .

Doel: Wat willen we bereiken	
5	Alle kinderen op de Brunssumse basisscholen kunnen muzikles volgen met een professionele leerkracht.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
5.1	Via het project meer harmonie in de samenleving (MHIDS) hebben 7 basisscholen toegang tot professioneel muziekonderwijs.
5.2	Parallel aan het project MHIDS loopt onderzoek naar de effecten op de lange termijn ontwikkeling van het kind.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
530000 - Salarislasten Cultuurpresentatie	396	396	396	396
530001 - Muziek Onderwijs	332	337	343	343
530002 - Amateur Kunstbeoefening	76	76	76	76
530003 - Cultuur	615	310	265	310
530004 - Evenementenbeleid	139	122	122	122
530005 - Volksfeesten	63	63	63	63
TOTAAL LASTEN	1.621	1.305	1.265	1.310
<i>producten</i>				
530002 - Amateur Kunstbeoefening	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	1.621	1.305	1.265	1.310

Taakveld: Musea (XT-54)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Het realiseren van een museum in het pompgebouw Schutterspark.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Museale functie Schutterspark: opstellen van een businessclass/ begroting/ dekkingsplan (32).

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
540000 - Salarislasten Musea	0	0	0	0
540100 - Schutterspark	100.000	0	0	0
TOTAAL LASTEN	100.000	0	0	0
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	100.000	0	0	0

Taakveld: Media (XT-56)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 De 5 kerntaken van de bibliotheek worden gerealiseerd.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 De bibliotheek wordt getransformeerd van een uitleenbibliotheek naar een maatschappelijk programmerende bibliotheek.
- 1.2 Leesplezier wordt verhoogd vanaf jonge leeftijd tot en met de middelbare school.
- 1.3 Digitale vaardigheden van kinderen, jongeren en volwassenen worden vergroot.
- 1.4 Taalvaardigheid van burgers wordt vergroot en laaggeletterdheid tegengegaan.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
560000 - Salarislasten Media	0	0	0	0
560001 - Openbare Bibliotheek	532	532	532	532
TOTAAL LASTEN	532	532	532	532
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	532	532	532	532

Taakveld: Openbaar groen en recreatie (XT-57)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Goed verzorgde en bereikbare groen- en natuurgebieden en andere recreatieve plekken waar onze inwoners en gasten kunnen recreëren.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Adequaats ingericht en onderhouden openbaar groen en bos- en natuurgebieden conform het MOP-OR 2021 - 2025 met vastgesteld onderhoudsniveau CROW-B.
- 1.2 Een verkeersveilige en goed afwaterende berm met zoveel mogelijk bloeiende kruiden.
- 1.3 Uitvoering geven aan de wettelijke zorgplicht met betrekking tot het bomenbestand.
- 1.4 Uitbreiden van het aantal bomen en percelen groen om het verpauperde groen tegen te gaan (53).
- 1.5 Onder regie van de Provincie wordt in 2023 de hoogwaardige fietsroute Leisure Lane gerealiseerd.
- 1.6 Realiseren van activiteiten op grond van het uitvoeringsprogramma Toerisme.
- 1.7 Opstellen van realistisch uitvoeringsplan Akkerbrug, uiterlijk eind 2023 (47).
- 1.8 Opwaarderen Urbanpark in samenwerking met jongeren (35).
- 1.9 Opstellen van een visie voor de verdere ontwikkeling van het Vijverpark en deze ter besluitvorming voorleggen aan de raad (50).
- 1.10 Besluitvorming over de toekomst van de IBA-organisatie.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Onderhoud en opwaardering van groen in wijken, in combinatie met voldoende en veilige speelplekken.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Opstellen van een nieuwe nota spelen inclusief uitvoeringsprogramma.
- 2.2 Geven van meer verantwoordelijkheid aan wijkbewoners en toekennen extra budget aan de buurtnetwerken voor het opwaarderen van woon- en leefomgeving (54).
- 2.3 Invoeren van vast beoordelingsmoment over (de kwaliteit van en tevredenheid over) een uitgevoerd fysiek wijkproject (55).

Doel: Wat willen we bereiken

- 3 Openbaar toegankelijk en aantrekkelijk Schutterspark met diversiteit aan activiteiten op het gebied van natuurbeleving, passieve en actieve ontspanning en horeca gericht op een breed publiek met respect voor natuur- en landschapswaarden.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 3.1 Herzien van het vigerend bestemmingsplan om de visie schutterspark uitvoerbaar te maken (51).
- 3.2 Parallel aan de herziening van het bestemmingsplan het opstellen van een beeldkwaliteitsplan voor Schutterspark.
- 3.3 Opstellen plan van aanpak onderhoud Schutterspark.
- 3.4 Voorbereiden en aanbesteden van de opwaardering Schutterspromenade.
- 3.5 Opstellen uitvoeringsplan 2023 – 2027 Schutterspark.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
030020 - Speeltuingebouw Klaver 4	4	4	4	4
030022 - Pand Klaver 4	45	39	39	39
570000 - Salarislst Openbaar Groen recreatie	569	569	569	569
570005 - Groen- toerisme en recr.beleid	3	3	3	3
570020 - Speeltuinen	36	36	36	36
570021 - Openbare Speelplekken	24	23	23	23
570022 - Speeltuin Buschkesberg	3	3	3	3
570023 - Speeltuin Treebeek	7	7	7	7
570050 - Schutterspark Algemeen	190	87	87	86
570052 - Schutterspark Kinderboerderij	11	11	11	11
570054 - Schuttershüske	3	3	3	3
570055 - Exploitatie pompgebouwen	35	35	35	35
570200 - Groencoördinatie	22	22	22	22
570201 - Bosbeheer	73	73	73	73
570203 - Onderhoud Gereedschap Machines	40	40	40	40
570204 - Plantsoenen	781	752	752	752
570205 - Vijverpark/Edenpark/Emmapark	20	0	0	0
570207 - Sanering-/Reconstructie Bomenbestand	204	204	204	204
570209 - Directe Kap.Lasten etc. Plantsoenen	180	197	185	182
570210 - Fontein Vijverpark	6	6	6	6
570211 - Fontein Lindeplein	75	64	64	64
570212 - Straatbeelden/Kunstwerken	3	2	2	2
TOTAAL LASTEN	2.332	2.179	2.166	2.163
<i>producten</i>				
030020 - Speeltuingebouw Klaver 4	-7	-7	-7	-7
030022 - Pand Klaver 4	-17	-17	-17	-17
570022 - Speeltuin Buschkesberg	-2	-2	-2	-2
570050 - Schutterspark Algemeen	-34	-34	-34	-34
570052 - Schutterspark Kinderboerderij	-3	-3	-3	-3
570200 - Groencoördinatie	-1	-1	-1	-1
570201 - Bosbeheer	-8	-8	-8	-8
570202 - Groen- en natuurbeleid	-6	-6	-6	-6
570210 - Fontein Vijverpark	-6	-6	-6	-6
570211 - Fontein Lindeplein	-8	-8	-8	-8
570212 - Straatbeelden/Kunstwerken	-2	-2	-2	-2
TOTAAL BATEN	-96	-96	-96	-96
Resultaat	2.236	2.083	2.071	2.067

PROGRAMMA 9 MILIEU EN DUURZAAMHEID

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

De kwaliteit van de leefomgeving wordt voor bestaande en nieuwe inwoners steeds belangrijker. In de Structuurvisie Brunssum 2025 is daarom opgenomen dat Brunssum in 2025 een gemeente wil zijn die gezond, compact en groen is, en een prettig en veilig woonmilieu biedt.

De gemeente heeft de afgelopen jaren steeds meer taken en verantwoordelijkheden gekregen op het gebied van de klimaataanpak. Zowel klimaatmitigatie (inperking van de klimaatverandering) als klimaatadaptatie (weerbaarheid tegen de gevolgen van de klimaatverandering) vergen grote inzet van de gemeente.

Deze opgaven raken ook de klassieke milieutaken die onder dit programma vallen, zoals lucht, bodem, geluid en afval. Vergunningverlening (milieu) is één van de instrumenten om hier grip op te houden.

De energietransitie raakt alle inwoners van Brunssum en vormt een dermate grote opgave dat hier vanuit een bredere wijkgerichte aanpak invulling aan wordt gegeven. Door een integrale wijkgerichte benadering wordt naast het aanpakken van energiearmoede ook de leefbaarheid en kwaliteit van de woningen verbeterd. Vanuit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening is er daarnaast aandacht voor een zorgvuldige inpassing van de opwek van duurzame energie. De urgentie van het energievraagstuk wordt onderstreept door de hoge energieprijzen ten gevolge van de situatie op de Europese gas- en elektriciteitsmarkt. Net als veel inwoners probeert de gemeente de (financiële) gevolgen te beperken door de energievraag te verminderen.

Bij verduurzaming vervult de gemeente naast de regiefunctie ook een voorbeeldfunctie. Zowel voor de gebouwde omgeving (het gemeentelijke vastgoed en de inrichting van de openbare ruimte) als voor bijvoorbeeld mobiliteit (het gemeentelijke wagenpark en het woon-werkverkeer van medewerkers). Ook bij de inkoop van werken, leveringen en diensten is aandacht voor duurzaamheid van belang. Duurzaam gedrag bij inwoners, organisaties en bedrijven wordt gestimuleerd om de betrokkenheid vanuit de samenleving te vergroten. Duurzaam wonen, leven en ondernemen wordt steeds meer het nieuwe normaal.

Een schonere en groenere leefomgeving is goed voor de gezondheid van onze inwoners en kwaliteit van de leefomgeving. In het kader van klimaatadaptatie wordt gestreefd naar zo veel mogelijk vergroenen van de gebouwde omgeving om het hoofd te bieden aan toenemende hittestress, wateroverlast en droogte. Dat komt tot uiting in het stimuleren van groene schoolpleinen, groene daken en gevels en het 'ontstienen' van publieke en private ruimte. De mogelijkheden voor het verkrijgen van duurzaamheidsleningen en –subsidie worden verder onderzocht en uitgewerkt voor een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma.

Brunssum streeft daarnaast, samen met de regio, naar een duurzame invulling van de rioleringszorg, waarbij de bescherming van de volksgezondheid, het voorkomen van wateroverlast en een goede kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater gewaarborgd zijn.

Tot slot valt ook de openbare begraafplaats / Wet op de lijkbezorging onder dit programma.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Duurzaamheid is een breed begrip. De gemeente heeft de afgelopen jaren steeds meer taken en verantwoordelijkheden op dit gebied erbij gekregen. We werken veelal in regionaal verband samen aan maatregelen in het kader van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie.

We continueren de aanpak 'aardgasvrije wijken' en sluiten in dit kader aan bij het ingezette proces naar wijkgerichte dienstverlening.

Het beleid moet 'betaalbaar en haalbaar' zijn voor de burger en lokale ondernemers stimuleren om stappen te zetten naar een duurzame onderneming.

'Groen doen is moeilijk als je rood staat'. Daarom zijn we voorstander van het oprichten van een lokaal en/of

regionaal energiebedrijf, om de duurzaam opgewekte energie aan de eigen burgers te leveren.

We stellen ons op het standpunt dat onze burgers financieel voordeel moeten krijgen van het toekomstig duurzaamheidsbeleid. Samen met de VNG maken we ons sterk dat het Rijk boter bij de vis levert en voldoende middelen beschikbaar stelt.

Met een Actieprogramma Energiearmoede, dat we richten op fysieke ingrepen en energiebesparing, willen we zorgen voor structurele oplossingen voor de toenemende problematiek.

We zijn voornemens om de verduurzamingsleningen (afvoer hemelwater, groene daken en eventueel nieuwe maatregelen) voort te zetten c.q. te verhogen, en aan te sluiten bij Operatie Steenbreek. We onderzoeken of duurzaamheidsmaatregelen als windenergie, zonneweides en andere innovaties (b.v. waterstof) op de Oostflank mogelijk zijn. Uiteraard geeft de gemeente Brunssum in dit alles het goede voorbeeld door bijvoorbeeld in 2026 al het gemeentelijk vastgoed (voor zover technisch mogelijk) te voorzien van tenminste zonnepanelen en het gemeentelijk wagenpark te elektrificeren.

We blijven werk maken van het verminderen van de overlast van de Awacs-basis en continueren onze samenwerking daarin met de gemeente Beekdaelen. Met oog voor mens, dier en natuur.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Parkstad Limburg Energietransitie (PALET) 1.0: Regionaal Ambitiedocument (2015)
- PALET 2.0 - Brunssum: Energiepotentiëstudie (2015)
- Beleidsregel 'PALET Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking' (2019)
- Regionale Energiestrategie 1.0 (RES Zuid-Limburg, 2021)
- Transitievisie Warmte 1.0 (2021)
- Klimaatadaptatiestrategie en Actieplan Klimaatadaptatie (Stadsregio Parkstad, 2022)
- Grondstoffenplan 2022-2026 (2022)
- Watertakenplan 2020-2024 gemeente Brunssum
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) 2014-2019 (2014)
- Meerjarig onderhoudsplan openbare ruimte (MOP-OR) (2022-2024)
- Nota bodembeheer mijnsteengebieden Brunssum (2022) met geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart (2022)
- Nota bodembeheer Grond Brunssum (2014) met geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart (2020)
- Begraven op eigen terrein (2018)
- Beleidsplan handhaving Omgevingsrecht. Voor een veilig en leefbaar Brunssum. Uitvoeringsbeleid toezicht en handhaving Wabo-taken gemeente Brunssum 2019-2022 (juni 2019)
- Uitvoeringsbeleid Vergunningverlening Wabo-taken Gemeente Brunssum (2019-2022)

BELEIDSOPGAVES

RIOLERING

- Het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte en de boven- en ondergrondse infrastructuur behoren tot de kerntaken van de lokale overheid; onderdeel daarvan zijn de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Het gaat hierbij om dagelijks onderhoud en beheer, reparatie en vervanging.

- Verder ligt er de opgave om het watersysteem 'robuust' en klimaat adaptief vorm te geven. Dat betekent dat riolering, openbare ruimte en oppervlaktewater in staat moeten zijn om de extremer wordende weersomstandigheden (met meer en heviger regenval) aan te kunnen.

AFVAL

- Preventie van afval staat nog steeds voorop. Bij de inzameling en verwerking van (huishoudelijk) afval staan milieu (hygiëne) en klimaat voorop. Naast een efficiënte inzamelstructuur en bestaande financiële prikkels (tariefdifferentiatie) wordt ook gefocust op bewustwording/ gedragsverandering.
- Zwerfafval in de openbare ruimte wordt zo veel mogelijk voorkomen door een efficiënte inzamelstructuur voor huishoudelijk afval, een goede infrastructuur van openbare prullenbakken, het actief schoonhouden van de openbare ruimte, communicatie met en bevordering van bewustwording bij inwoners. Zwerfafval dat toch in de openbare ruimte belandt, wordt uiteraard zo efficiënt mogelijk opgeruimd. Opties tot nascheiding worden onderzocht.

KLIMAAT/DUURZAAMHEID

- Doel van het rijk is dat Nederland in 2030 ten minste 55 procent minder koolstofdioxide uitstoot. Om zeker te stellen dat dit doel wordt behaald is het beleid gericht op een landelijke reductie van 60 procent in 2030. In 2050 moet volledige klimaatneutraliteit zijn bereikt. Het Rijk heeft daarom besloten dat we afscheid moeten nemen van fossiele bronnen als aardgas, aardolie en steenkool.
- Brunssum heeft samen met de regio Parkstad de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Hiervoor is het beleidskader Parkstad Limburg Energietransitie (PALET) vastgesteld.
- Regionale Energiestrategie (RES): Brunssum maakt deel uit van de RES-regio Zuid-Limburg. De RES richt zich op de (ruimtelijke) opgave voor opwek van hernieuwbare elektriciteit en de regionale opgave voor hernieuwbare warmte. Voor Brunssum zijn er vier zoekgebieden voor zonne-energie en een zoekgebied voor windenergie opgenomen.
- Transitievisie Warmte (TVW): hierin wordt de volgorde bepaald waarin panden, clusters van panden, buurten en eventueel hele wijken van het aardgas afgaan en een keuze gemaakt of er wijken voor 2030 aardgasvrij worden. Voor panden die voor 2030 van het aardgas afgaan wordt het beoogde alternatief voor aardgas benoemd. Zo ontstaat handelingsperspectief voor de inwoners, woning- en pandeigenaren en ook voor de netbeheerder. De ervaringen die zijn opgedaan met de in 2018 in heel Nederland opgestarte proeftuinen en specifiek de Proeftuin aardgasvrije wijk Brunssum-Noord, zijn hierin meegenomen.
- In het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie staan alle projecten en maatregelen die ervoor gaan zorgen dat Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Voor de gemeente Brunssum vindt afstemming plaats via de Waterwerkregio Parkstad. De Klimaatadaptatiestrategie en het Actieplan Klimaatadaptatie komen hieruit voort.
- Klimaatadaptatiestrategie: In 2022 is in Parkstadverband een Klimaatadaptatiestrategie opgesteld, met een daaruit voortvloeiend actieplan. Hieruit komen activiteiten voort, onder meer kwetsbaarheden in beeld brengen waterplannen actualiseren en verbeteren van waterveiligheid, die in 2022 zijn opgestart en in 2023 een vervolg krijgen. Het voeren van lokale risicodialogen staat op de planning voor 2023.
- Circulaire Economie: Naast het verduurzamen van de leefomgeving transformeert onze economie van lineair naar circulair. De vraag naar grondstoffen neemt wereldwijd toe. Daarom werkt de overheid samen met het bedrijfsleven, kennisinstututen, natuur- en milieuorganisaties, overheden, vakbonden, financiële instellingen en andere maatschappelijke organisaties om zuiniger en slimmer met grondstoffen om te gaan. In deze circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. In het samenwerkingsverband Stadsregio Parkstad wordt er invulling gegeven aan een lokale circulaire economie strategie.

BODEM, LUCHT, GELUID EN EXTERNE VEILIGHEID

- De bodemkwaliteit is van dien aard dat in Brunssum veilig kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hierbij moet er een balans zijn tussen bescherming van de bodemkwaliteit en ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen.
- Brunssum heeft te maken met de aanwezigheid van grote hoeveelheden mijnsteen. Het hergebruiken van mijnsteen is mogelijk als de kwaliteit van de mijnsteen voldoet aan de lokale functiegerichte normen voor duurzaam bodemgebruik. Dit is het uitgangspunt van het gemeentelijke mijnsteenbeleid. Mijnsteen mag alleen toegepast worden binnen specifiek hiervoor door de minister aangewezen gebieden.
- Als bronhouder draagt de gemeente Brunssum zorg voor een actuele en adequate digitale informatie-uitwisseling als bedoeld in de Wet basisregistratie ondergrond (BRO).
- Het bodemtoezicht betreft een basistaak welke door de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD-ZL) wordt uitgevoerd.

- Om veilig en gezond te kunnen leven, werken en recreëren in Brunssum moet voldaan blijven worden aan de landelijke en Europese normen op het gebied van luchtkwaliteit, geluid en omgevingslawaaï. Dat geldt eveneens voor blootstelling aan externe veiligheidsrisico's van vervoer, opslag en het verwerken van gevaarlijke stoffen. Deze opgaven worden geborgd via de ruimtelijke planprocedures bij (gebieds)ontwikkelingen.

Taakveld: Riolering (XT-72)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De Instandhouding van de riolering conform het MOP-OR 2022-2024.
Resultaat: Wat doen we o.a. daarvoor	
1.1	De toestand en het functioneren van de riolering in beeld brengen en houden.
1.2	(Nieuwe) woningen / bedrijven voorzien van een aansluiting op het gemeentelijk riool.
1.3	Zorg dragen voor een goede afwatering van de weg(kolkreiniging) en een vrije afvoer van (afval)water.
1.4	Een evaluatie van het Watertakenplan Brunssum (opvolger van het huidige VGRP) aan de raad worden voorgelegd.
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Klimaatadaptatie: watergerelateerde aspecten worden beleidsmatig verankerd en bewustwording wordt gecreëerd.
Resultaat: Wat doen we o.a. daarvoor	
2.1	Burgers stimuleren om eigen hemelwater van daken en tuinen af te koppelen van het riool middels een gezamenlijke subsidieregeling van het Waterschap en de gemeente Brunssum.
2.2	In Parkstadverband nieuwe mogelijkheden onderzoeken om de gezamenlijke wateropgave zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
720000 - Salarislasten riolering	530	530	530	530
720001 - MOP-Riolering	1.709	1.704	1.702	1.703
720002 - Onderhoud Riolering	191	154	154	154
720003 - Rioolinspecties	34	28	28	28
720004 - Overige Kosten-baten Riool	193	168	168	168
720006 - Bijdrage aan Heerlen Caumerbeek	4	4	4	4
720007 - Riolaansluitingen	14	9	9	9
720009 - Rioolreiniging	61	61	61	61
TOTAAL LASTEN	2.736	2.657	2.654	2.655
<i>producten</i>				
720004 - Overige Kosten-baten Riool	-3.728	-3.724	-3.720	-3.722
720007 - Riolaansluitingen	-23	-23	-23	-23
TOTAAL BATEN	-3.751	-3.747	-3.743	-3.745
Resultaat	-1.015	-1.090	-1.089	-1.090

Taakveld: Afval (XT-73)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 De landelijke doelstellingen ten aanzien van de productie van huishoudelijk restafval behalen.

Resultaat: Wat doen we o.a. daarvoor

- 1.1 Continuering van de gescheiden afvalinzameling.
- 1.2 Afvalinzameling tegen een zo gunstig mogelijk tarief en op maatschappelijk verantwoorde wijze.
- 1.3 Preventie en reductie van restafval alsmede zo schoon mogelijk gescheiden inzameling door gerichte communicatie naar en participatie van inwoners.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Burgers en bedrijven dumpen geen afval in het milieu.

Resultaat: Wat doen we o.a. daarvoor

- 2.1 De gemeente zal het twee keer per jaar gratis aanbieden van grofvuil handhaven en zet nog meer in op communicatie en bewustwording.
- 2.2 Plan van aanpak Zwerfafval vormgeven en uitvoeren, in samenwerking met onder meer Brunssum Schoon.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
730000 - Salarislasten afval	52	52	52	52
730001 - Kosten-baten afval	2.769	3.041	3.135	3.239
730002 - Kosten-baten PMD-papier etc.	650	650	650	650
TOTAAL LASTEN	3.471	3.743	3.837	3.941
<i>producten</i>				
730001 - Kosten-baten afval	-3.870	-4.211	-4.324	-4.450
730002 - Kosten-baten PMD-papier etc.	-650	-650	-650	-650
TOTAAL BATEN	-4.520	-4.861	-4.974	-5.100
Resultaat	-1.048	-1.119	-1.138	-1.160

Taakveld: Milieubeheer (XT-74)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 We leveren onze bijdrage aan de landelijke klimaatdoelstellingen met betrekking tot de onderwerpen gebouwde omgeving en elektriciteit via de Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg.

Resultaat: Wat doen we o.a. daarvoor

- 1.1 Uitwerken van de RES 2.0. in Parkstadverband als onderdeel van RES Zuid-Limburg.
- 1.2 Onderzoek uitvoeren naar de oprichting van een regionaal energiebedrijf in Parkstadverband **(36)**.
- 1.3 De in de RES 1.0 opgenomen zoekgebieden voor zonne- en windenergie verder uitwerken.
- 1.4 Hernieuwbare energieprojecten op eigen grondgebied (verder) ontwikkelen, zoals een zonnepark op het terrein van de voormalige Terca-steenfabriek.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Een “circulaire economie” gericht op een inclusieve maatschappij waarin iedereen mee doet en waarbij de klimaatproblemen worden aangepakt vanuit de gedachte, people, planet en profit/prosperity.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 In samenwerking met de andere Parkstad gemeenten wordt de Circulaire Economiestrategie en het uitvoeringsprogramma Circulaire Bouw opgesteld.

Doel: Wat willen we bereiken

- 3 We werken via visie- en planvorming toe naar een aardgasvrij Brunssum in 2050. Landelijk is het uitgangspunt 20 procent reductie in 2030.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 3.1 De gemeenteraad stelt de Transitievisie Warmte 2.0 Brunssum vast.
- 3.2 Uitwerking van een (buurt/wijk) uitvoeringsprogramma, samen met bewoners en andere belanghebbenden, voor prioriteitsgebieden en panden zoals aangewezen in de Transitievisie Warmte.
- 3.3 Start traject verduurzamen woningen (particulieren en Verenigingen van Eigenaars) Brunssum-Noord en Schuttersveld in relatie tot subsidie Volkshuisvestingsfonds in samenwerking met Parkstad.

Doel: Wat willen we bereiken

- 4 Verdere uitvoering Proeftuin Aardgasvrije Wijken Brunssum-Noord (Lemmender).

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 4.1 Uitwerken van de rolverdeling, organisatie en uitwerken van overeenkomsten (t.b.v. contract close/realisatie/exploitatie/beheer).
- 4.2 Uitwerken van financiële afspraken (t.b.v. financial close, rekening houdend met garantstellingen door overheid/overheden en externe financiering).
- 4.3 Opstarten en intensiveren van het participatieproces met de wijk als onderdeel van het totaalprogramma voor de wijk Brunssum-Noord.
- 4.4 Het faciliteren van bij besluitvormingsprocessen betrokken partijen op go en no-go momenten.

Doel: Wat willen we bereiken

- 5 De gebouwde omgeving verduurzamen door het nemen van energiebesparende maatregelen. Dit met als doel energiearmoede te voorkomen en te bestrijden en slechte energielabels voor 2030 uit te faseren.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 5.1 Met voorrang opstellen en uitvoeren van een (lokaal) Actieprogramma Energiearmoede **(37)**.
- 5.2 Het uitwerken van de lokale aanpak in het kader van het isolatie- verduurzamingsprogramma voor lange termijn. Daarin meenemen o.a. het mogelijk maken van verduurzamingsleningen **(38)**.
- 5.3 Op basis van de lokale aanpak, een aanvraag indienen bij het Rijk voor middelen voor de aanpak van koopwoningen met een slecht energielabel (E-F-G).

Doel: Wat willen we bereiken	
6	Voor 2050 richten we de gebouwde omgeving klimaat adaptief in. Dit met als doel de leefomgeving aan te passen aan de gevolgen van de klimaatverandering (wateroverlast, droogteproblematiek, voorkomen hitte-eilanden).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
6.1	We participeren in Stadsregio Parkstad-initiatieven op het gebied van klimaatadaptatie, o.m. het voeren van lokale risicodialogen.
6.2	We voeren de bestaande subsidieregeling groene daken en groene gevels 2022-2024 uit.
6.3	Het ontstienen van private buitenruimte is ook van belang voor een klimaat adaptieve gemeente en de biodiversiteit, daarvoor sluiten we aan bij Operatie Steenbreek (38) .
6.4	Als gemeente geven we het goede voorbeeld door bij de reconstructie van wegen te vergroenen met het oog op klimaat adaptatie en verbetering van de biodiversiteit.

Doel: Wat willen we bereiken	
7	Aanleg van een zonnepark op het terrein van de voormalige Terca-steenfabriek
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
7.1	Het voorlopige ontwerp zonnepark Terca nader uitwerken tot een in ruimtelijk, technisch en financieel opzicht zo optimaal mogelijk plan, rekening houdend met de eerder door de raad geformuleerde wensen (36) .
7.2	Een aanpak vormgeven om de aansluiting op het elektriciteitsnet zeker te stellen. Daartoe wordt de optie van batterijopslag uitgewerkt.
7.3	Invulling geven aan het Regionaal Afwegingskader (RAK) en op basis daarvan bewoners in de gelegenheid stellen om te participeren, zowel in de planvorming als in financiële zin.

Doel: Wat willen we bereiken	
8	Er moeten voldoende toepassingsmogelijkheden voor grond en mogelijkheden voor het duurzaam hergebruiken van gebiedseigen mijnsteen blijven bestaan, waarbij risico's voor mens en milieu worden uitgesloten en de bodemkwaliteit als geheel niet verslechtert.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
8.1	Het uitvoeren van taken en voldoen aan normen voortvloeiend uit de Wet Bodembescherming, het Besluit Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit.
8.2	Als bronhouder ervoor zorgdragen dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichting op grond van de BRO, door een tijdige en betrouwbare gegevensuitwisseling met de Landelijke voorziening.

Doel: Wat willen we bereiken	
9	De luchtkwaliteit en geluidsbelasting blijven binnen de geldende landelijke en Europese normen. Dat geldt eveneens voor blootstelling aan externe veiligheidsrisico's van vervoer, opslag en de verwerking van gevaarlijke stoffen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
9.1	Taken en normen voortvloeiend uit de Wet Geluidhinder en de Wet Milieubeheer respecteren bij ruimtelijke planprocedures.
9.2	De luchtkwaliteit monitoren via de landelijke monitoringstool.
9.3	De overlast ten gevolge van de AWACS-vluchten beperken door er samen met andere overheden bij onder meer de betrokken ministeries op aan te dringen om de mogelijkheden tot hinderbeperking zo veel mogelijk te benutten.
9.4	Trachten een leefbaarheidsfonds te realiseren ter compensatie van de overlast van de AWACS-vluchten.

Doel: Wat willen we bereiken	
10	Alle negatieve gevolgen voor het milieu van bedrijfsmatige activiteiten van onder de Wet milieubeheer vallende inrichtingen worden voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

Resultaat: Wat doen we daarvoor	
10.1	Uitvoeren van de Wet milieubeheer en toepassing geven aan alle andere relevante wet- en regelgeving op gebied van milieu in relatie tot bedrijven.
10.2	Het monitoren van grote evenementen waar potentieel veel geluid wordt geproduceerd.

Doel: Wat willen we bereiken	
11	We dragen zorg voor een correct naleefgedrag van regelgeving op het terrein van de fysieke leefomgeving – onderdeel milieu.

Resultaat: Wat doen we daarvoor	
11.1	Een correct naleefgedrag van milieuregelgeving; toezicht milieuaspecten uitgevoerd conform de geprogrammeerde opgave.
11.2	Het opstellen van het jaarprogramma toezicht en handhaving fysieke leefomgeving en integrale veiligheid 2023 en het jaarverslag 2022.

Doel: Wat willen we bereiken	
12	Het voorkomen van overlast door plaagdieren en kadavers.

Resultaat: Wat doen we daarvoor	
12.1	Het kadavervrij houden van de openbare ruimte.
12.2	Overlast van plaagdieren zoveel mogelijk voorkomen en bestrijden.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
740000 - Salarislasten Milieubeheer	687	687	687	687
740001 - Handhaving Milieubeheer	135	135	135	135
740002 - Milieubeleid	169	121	121	121
740003 - Bodem, Geluid & Lucht	4	4	4	4
740004 - AWACS aangelegenheden	16	16	16	16
740005 - Omgev.verg.: Milieu & Milieumelding	8	8	8	8
740006 - Ongediertebestrijding	24	24	24	24
740007 - Kadaverdepot	3	3	3	3
TOTAAL LASTEN	1.045	997	997	997
<i>producten</i>				
740004 - AWACS aangelegenheden	-5	-5	-5	-5
TOTAAL BATEN	-5	-5	-5	-5
Resultaat	1.040	992	992	992

Taakveld: Begraafplaats (XT-75)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Voldoen aan de wettelijke taken van de Wet op de Lijkbezorging.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Het ter aarde bestellen en de uitvaart verzorgen als niemand kan of wil zorgdragen voor de uitvaart van een persoon.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
750000 - Salarislasten Begraafplaats	92	92	92	92
750001 - Openbare Begraafplaats	11	11	12	25
750002 - BGG Openbare Begraafplaats	1	1	1	1
750003 - Begraafrechten Begraafplaats	12	12	12	12
750010 - Wet op de Lijkbezorging	5	5	5	5
TOTAAL LASTEN	122	121	123	135
<i>producten</i>				
750002 - BGG Openbare Begraafplaats	-1	-1	-1	-1
750003 - Begraafrechten Begraafplaats	-60	-60	-60	-60
TOTAAL BATEN	-61	-61	-61	-61
Resultaat	60	60	62	74

PROGRAMMA 10 ECONOMIE EN TOERISME

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Centrale uitgangspunten van dit programma zijn het versterken van bedrijvigheid en werkgelegenheid en het algemene ondernemers- en vestigingsklimaat in de gemeente Brunssum en het bevorderen van toerisme in Brunssum.

In de dagelijkse praktijk zijn er vanuit het programma Economie en Toerisme aanknopingspunten met verschillende andere beleidsvelden. Denk hierbij aan evenementen, cultuur en sport, openbare ruimte, wonen en leefbaarheid, arbeidsmarkt, ruimtelijke ontwikkeling, openbare orde, mobiliteit en Citybranding. Dit vraagt om een integrale benadering van economische vraagstukken.

Het programma kent zowel een lokale als regionale invalshoek.

Lokaal gaat het om de in Brunssum gevestigde ondernemersnetwerken, bedrijventerreinen, recreatieve voorzieningen en winkelclusters.

In regionaal verband vinden beleidsontwikkeling, projecten en programma's plaats die vragen om een groter schaalniveau van de aanpak. Voorbeelden daarvan zijn het regionale retailbeleid, het project Stratenaanpak, de structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg, de gebiedsontwikkeling van de Oostflank en de visie Vrijtijdseconomie. Dit geldt ook voor de grotere subsidieprojecten zoals de Regiodeal Parkstad.

Bij deze ontwikkelingen werkt de gemeente actief samen met strategische partners zoals de stadsregio Parkstad, de provincie Limburg, IBA Parkstad, Visit Zuid-Limburg en regiogemeenten.

Programma 10 is daarmee een interessant en veelzijdig programma dat een sterke invloed heeft op het algehele woon-, werk-, bezoekers- en leefklimaat in Brunssum.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Het beleid en de projecten binnen het economisch domein worden voortgezet in lijn met de lopende lokale en regionale programma's. Het betreft o.a. de herstructurering van de Oostflank, en de opwaardering van het bedrijventerrein Haefland/Rode Beek. Als gemeente zijn we daarin een samenwerkende partij met ondernemers. Dat betekent dat we met elkaar in gesprek blijven over de plannen die de gemeente ontwikkelt.

We streven naar een zo optimaal mogelijk vestigingsklimaat waar je je als bestaande en nieuwe ondernemer welkom voelt. Voor (startende) ondernemers met vragen werken we zoveel als mogelijk met één aanspreekpunt. We gaan onderzoeken welke kansen en mogelijkheden er nog zijn om bestedingen bij lokale ondernemers te stimuleren onder inwoners en bezoekers.

De intensievere samenwerking met Stichting Streetwise heeft haar vruchten afgeworpen en zetten we voort. Deze professionele ondersteuning moet ervoor zorgen dat nieuwe ondernemers zich in het Centrum en Treebeek gaan vestigen en worden gefaciliteerd met goede begeleiding en (eventueel) starterssubsidie.

De markt en de kermis hebben alleen bestaansrecht als we deze voorzieningen afdoende faciliteren. We bekijken in de komende periode welke concrete maatregelen er nodig zijn om de markt en kermis een boost te kunnen geven. We zetten in op behoud van Joint Force Command in Brunssum. Niet alleen vanwege de economische impact die van de basis uitgaat, maar ook omdat van ons als gastgemeente mag worden verwacht dat we er alles aan doen om de JFC-medewerkers en hun familie zich thuis te laten voelen in onze gemeente en te betrekken bij onze samenleving. De intentieovereenkomst, die enkele jaren geleden is opgesteld, willen we dan ook gestand doen en concreet vormgeven.

Op de Oostflank hebben we wellicht geen grote grondpositie, maar het is wél in het belang van Brunssum dat wij in samenwerking met onze partners (waaronder Parkstad Limburg en de Provincie) de leiding gaan nemen bij de herstructurering van dit gebied om het ontwikkelpotentieel optimaal te benutten en daarmee meer werkgelegenheid te creëren. Dat betekent meer ambitie tonen en initiatief nemen. Om daadkrachtiger de regie te kunnen nemen, gaan we structurele capaciteit op dit taakveld inzetten.

Brunssum beschikt over een uitgestrekt buitengebied en diverse stedelijke parken in de directe woonomgeving. Met al deze 'parels' heeft onze gemeente de potentie om uit te groeien tot een toeristisch-recreatieve trekpleister van formaat. Vandaar dat we het waard vinden om Brunssum op aansprekende wijze in de markt te zetten en hierbij nadrukkelijker de aansluiting te zoeken met Visit Zuid Limburg. Om dat beleidsmatig goed op te pakken, wordt een integrale Brunssumse visie opgesteld.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Kadernota Economie en Toerisme
- Gebiedsvisie Oostflank
- PALET 2.0 - Brunssum: Energiepotentiëstudie (2015)
- Masterplan Herstructurering Bedrijventerreinen Oostflank
- Centrumvisie
- Uitvoeringsprogramma Centrum
- Masterplan Centrum
- Masterplan Treebeek
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg
- Structuurvisiebesluit Wonen en Retail
- Bestemmingsplan Centrum, Oostflank, Haefland-/Rode Beek, Emma
- Beheersverordeningen bedrijventerreinen en Woongebied
- Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg
- Uitvoeringsprogramma Toerisme Parkstad
- Visiedocument Schutterspark

BELEIDSOPGAVES

VITALE CENTRA

- Uitvoering geven aan de centrumvisie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma, waarbij wordt ingezet op de functies wonen, diensten en ontmoeten langs de thema's verjonging, internationaliseren en verduurzaming.
- Stimuleren van herontwikkeling van verouderd en/of leegstaand retailvastgoed in (binnenstedelijke) aanloopstraten.
- Gebiedsgerichte aanpak van de Rumpenerstraat in samenhang met wonen, openbare ruimte en leefbaarheid.
- Continueren van de samenwerking met de stichting Streetwise voor het aantrekken van nieuw ondernemerschap.
- Doorontwikkelen samenwerking met de ondernemersvereniging(en) op basis van ontwikkel-/samenwerkingsagenda.

GEBIEDSVISIE OOSTFLANK

- De gemeente neemt meer zelf de regie bij de herstructurering van de Oostflank.
- Uitvoering geven aan de gebiedsvisie Oostflank en het ambitedocument Oostflank.
- In samenwerking met de provincie Limburg en stadsregio Parkstad komen tot een ontwikkel- en samenwerkingsstrategie voor de groeve Mourik en de provinciale (rest)percelen aan de op- en afrit van de Buitenring.
- Als dragers voor de gebiedsontwikkeling in te zetten op logistiek (Value Added Logistics), versterking van het natuurlandschap en duurzame energie.
- Door middel van herstructurering, revitalisering en/of strategische verwervingen uitvoering geven aan de herinrichting van bedrijventerreinen.

VRIJETIJDSECONOMIE

- Uitvoering geven aan de regionale visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg en het uitvoeringsprogramma Toerisme op basis van een lokaal actieprogramma 2023.
- Ontwikkelen van een integrale Brunssumse toeristische visie waarin recreatie, toerisme, evenementen, economie, sport en cultuur een plek krijgen.

BEDRIJVENTERREINEN

- Gebiedsgerichte en integrale aanpak van de bedrijventerreinen Haefland en Rode Beek (planologisch, openbare ruimte, veiligheid).
- Uitvoering KVO-traject bedrijventerrein Haefland en Rode Beek (zie ook: programma 2).
- Geplande oplevering van nieuwbouw bedrijfsverzamelgebouw op kavels I en II en opstarten verkoopprocedure kavel III Houserveld.
- Faciliteren van private ontwikkelingen op het bedrijventerrein Rode Beek (Molenvaart).
- Actualiseren van het regionale Uitvoeringsprogramma bedrijventerreinen.

REGIONAAL ECONOMISCH BELEID

- De gemeente participeert in de uitvoering van het jaarplan Economie en Toerisme van de regionale bestuurscommissie.
- De structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg (SVREZL) zal worden geëvalueerd.
- Het facetbestemmingsplan reductie plancapaciteit bedrijventerreinen zal worden vastgesteld.
- De gemeente participeert waar mogelijk in regiodeal- en/of overige subsidieprojecten.

Taakveld: Economische ontwikkeling (XT-31)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

	Doel: Wat willen we bereiken
1	Verbetering van het lokale ondernemersklimaat in het belang van ondernemers en inwoners.
	Resultaat: Wat doen we daarvoor
1.1	Doorontwikkelen van de Cadeaukaart Ons Brunssum (43) .
1.2	Doorontwikkeling van de samenwerkingsagenda met de ondernemersvereniging(en).
1.3	Een voorstel maken voor een nieuw economisch beleid op het gebied van ondernemers- en vestigingsklimaat.
1.4	Ontwikkeling van het digitaal platform ondernemers.
1.5	Continueren samenwerking met stichting Streetwise ten behoeve van het aantrekken van nieuw en/of startend ondernemerschap (42) .
	Doel: Wat willen we bereiken
2	Versterken van de regionale economische structuur o.a. op het gebied van retail, bedrijventerreinen en vrijetijdseconomie.
	Resultaat: Wat doen we daarvoor
2.1	Uitvoering van het jaarplan Economie en Toerisme Parkstad.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
310000 - Salarislast Economische ontwikkeling	165	165	165	165
310001 - Economische Activiteiten	20	20	20	20
310002 - Economisch beleid	82	82	82	82
TOTAAL LASTEN	267	267	267	267
<i>Producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
Resultaat	267	267	267	267

Taakveld: Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Het ontwikkelen van de Oostflank.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 De gemeente neemt meer zelf de regie bij de herstructurering van de Oostflank **(46)**.
- 1.2 In samenwerking met de provincie Limburg en stadsregio Parkstad komen tot een ontwikkel- en samenwerkingsstrategie voor de groeve Mourik en de provinciale (rest)percelen.
- 1.3 Uitvoering geven aan de gebiedsvisie Oostflank en het ambitiedocument Oostflank.
- 1.4 In de verdere planuitwerking voor de Oostflank invulling geven aan de motie Duurzaamheid Oostflank **(40)**.
- 1.5 In de planuitwerking onderzoeken welke duurzaamheidsmateregelen mogelijk zijn op het gebied van bijvoorbeeld energie, circulair en klimaatadaptatie **(40)**.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Het beleid en de projecten binnen het economisch domein worden voortgezet in lijn met de lopende lokale en regionale programma's.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Voortzetten van de gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen Haefland en Rode Beek **(41)**.
- 2.2 Oplevering bedrijfsverzamelgebouw kavel I en II (1^e fase) en uitgifte van kavel III (2^e fase) op het bedrijventerrein Houserveld.
- 2.3 Uitvoering en implementatie Keurmerk Veilig Ondernemen(KVO)-traject Haefland en Rode Beek **(12)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
320460 - Complex 46 Voormalig BSV terrein	225	0	0	0
320741 - Werkkapitaal Oostflank	50	50	50	50
TOTAAL LASTEN	275	50	50	50
<i>Producten</i>				
320460 - Complex 46 Voormalig BSV terrein	-225	0	0	0
TOTAAL BATEN	-225	0	0	0
Resultaat	50	50	50	50

Taakveld: Bedrijfsloket en -regelingen (XT-33)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Goede dienstverlening aan (startende) ondernemers.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Centraliseren van de klantcontactstromen via het gemeentelijk ondernemersloket.
- 1.2 Uitvoeren van de stimuleringsregeling voor binnenstedelijk ondernemerschap, gevelrenovatie, transformatie en/of bedrijfsverplaatsing.
- 1.3 Doorontwikkeling van het relatiebeheer met ondernemers.
- 1.4 Stimuleren van startende ondernemers in het Centrumgebied door uitvoering van de bestaande startersregeling.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Het bestaansrecht van de markt verzekeren door deze voorzieningen voldoende te faciliteren.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Uitwerken op welke wijze de markt in de toekomst dient te worden gefaciliteerd (**44**).

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
330000 - Salarislasten Bedrijfsloket en -regelingen	25	0	0	0
330001 – Markten	34	32	17	17
TOTAAL LASTEN	59	32	17	17
<i>Producten</i>				
330001 – Markten	-13	-13	-13	-13
TOTAAL BATEN	-13	-13	-13	-13
Resultaat	47	19	4	4

Taakveld: Economische promotie (XT-34)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Doorontwikkelen van het recreatief aanbod, de woon- en vrijetijd voorzieningen voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Uitwerken op welke wijze de kermis in de toekomst gefaciliteerd wordt/blijft **(44)**.
- 1.2 Opstellen van integrale visie voor de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van onze gemeente **(48)**.
- 1.3 Een aanpak ontwikkelen voor het in de markt zetten van Brunssum als toeristisch-recreatieve trekpleister, in samenwerking met Visit Zuid Limburg **(49)**.
- 1.4 Concretiseren en uitvoeren van Intentieovereenkomst met JFC **(45)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
340000 - Salarislasten Economische promotie	148	118	88	88
340002 – Kermis	74	62	47	47
TOTAAL LASTEN	222	180	135	135
<i>Producten</i>				
340001 - Baten Toeristenbelasting	-172	-172	-172	-172
340002 - Kermis	-31	-31	-31	-31
TOTAAL BATEN	-203	-203	-203	-203
Resultaat	19	-23	-68	-68

PROGRAMMA 11 VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Centraal staat (het behoud van) een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, waarbij steeds wordt gezocht naar een goede balans tussen groen, wonen, parkeren en voldoende ruimte voor sport, spel en ontspanning.

Onder dit programma valt het gebruik en de inrichting van de fysieke leefomgeving inclusief de nieuwe Omgevingswet. Ook het zorgen voor passende en betaalbare woonruimte voor iedereen valt onder dit programma. En het in balans brengen van vraag en aanbod (zowel kwalitatief als kwantitatief) van de woningvoorraad, zodat rekening wordt gehouden met de veranderende bevolkingsontwikkeling en veranderende woonwensen. Het terugdringen van de woningnood en het 'bouwen naar behoefte' worden als belangrijke opgaven gezien. Net zoals in de rest van Nederland heeft ook Brunssum een tekort aan passende en betaalbare woonruimte. Daarom wordt ingezet op transformeren van de woningvoorraad in de vorm van realisatie van levensloopbestendige, duurzame en betaalbare woningen, verspreid over de wijken. Voor een tweetal wijken zijn hiervoor ook middelen beschikbaar vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Verder vallen onder dit programma de uitvoering van het masterplan centrum en alle grondexploitaties.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

Het beleid en de projecten worden voortgezet in lijn met de lopende lokale en regionale programma's. Het betreft o.a. het Centrumplan en de transitie van de Rumpenerstraat.

De plannen voor het Centrum brengen we daadkrachtig ten uitvoer. De facelift van het centrumgebied moet niet alleen zorgen voor een ruimtelijke upgrade, maar ook voor een levendig en gezellig Centrum dat daarmee toegevoegde waarde krijgt voor inwoners, ondernemers en bezoekers van buitenaf. Een goede samenwerking en gezamenlijke planvorming met ondernemers en omwonenden is hierbij een belangrijke succesfactor. Hierover communiceren we op gezette tijden met elkaar.

Bij het realiseren en in stand houden van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving zoeken we steeds naar een goede balans tussen groen, wonen, parkeren en voldoende ruimte voor sport, spel en ontspanning. Net zoals in de rest van Nederland heeft ook Brunssum een tekort aan passende en betaalbare woonruimte. 'Bouwen naar behoefte' (o.a. levensloopgeschikte appartementen, nultredenwoningen en voldoende sociale huurwoningen) zien we als een belangrijke opdracht voor het nieuwe gemeentebestuur. Dit jaar wordt de Regionale Woonvisie geactualiseerd. In 2021 zijn hiervoor al enkele bouwstenen opgeleverd, zoals het Woonbehoefteonderzoek en de Synopsis (koersbepaling).

Om vaart te maken, willen we nog niet in exploitatie genomen bouwgronden in Brunssum zo snel mogelijk in exploitatie brengen. We stimuleren de transformatie van winkels naar woningen, met inachtneming van het geldende retail- en woonbeleid. Het verhogen van de maximale koopsom voor het verkrijgen van een starterslening tot het maximale bedrag dat de Provincie Limburg op dit moment hanteert in het kader van de startersregeling kan mede zorgen voor behoud van starters/jonge gezinnen in onze gemeente. Ook kan het een aanvullende optie zijn bij het vlottrekken van de woningmarkt.

Op basis van de vigerende stadsdeelvisies dienen prioriteiten gesteld te worden bij de verdere ontwikkeling van de wijken. Actieve betrokkenheid van professionele wijkactoren en bewoners is hierbij een absolute must. Extra aandacht verdient de herstructurering van 'de kop van Treebeek' (omgeving Horizonstraat/Komeetstraat). Verbeteringen verduurzaming van de buurten Schuttersveld en de Lemmender staan de komende periode al op de planning.

De aanstaande Omgevingswet biedt het wettelijk kader en het instrumentarium voor een samenhangende aanpak van de fysieke leefomgeving. In de afgelopen bestuursperiode heeft het college van B & W ter voorbereiding op de invoering van deze wet een implementatieplan vastgesteld en de raad een ambitedocument. In afwachting van een besluit van de Eerste Kamer over de definitieve invoeringsdatum (1 januari 2023) zullen wij de implementatie van de Omgevingswet de komende periode verder ter hand nemen, met de voorbereiding van een integrale omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en een omgevingsplan, en met het (door)ontwikkelen van de dienstverlening.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Structuurvisie wonen Zuid-Limburg 2016
- Regionale en lokale woonvisie 2023-2028
- Geactualiseerde envelop Herstructureringsvisie Parkstad Limburg 2017-2020/2030
- Masterplannen Treebeek en Centrum 2008
- Centrumvisie 2020-2026
- Stadsdeelvisies Centrum/Noord (2013), West (2015) en Zuid/Oost (2017)
- Strategische visie 2025
- Structuurvisie Brunssum 2025
- Intergemeentelijke structuurvisie Parkstad
- Structuurvisiebesluit Wonen en Retail
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie
- Nota Grondbeleid (2019-2022)
- Verordening VTH
- Welstandsnota
- Bouwverordening der gemeente Brunssum 2014
- Bomenverordening
- Erfgoedverordening
- Archeologische verwachtingskaart

BELEIDSOPGAVES

TRANSFORMATIE VAN DE WONINGVOORRAAD

- We zorgen voor passende en betaalbare woonruimte voor iedereen, als onderdeel van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, waarin, samen met wijkbewoners, ook aandacht is voor de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van (openbaar) groen en verkeer & mobiliteit.
- Het in balans brengen van vraag en aanbod (zowel kwalitatief als kwantitatief), zodat rekening wordt gehouden met de veranderende bevolkingsontwikkeling en veranderende woonwensen.
- Een goede mix van (levensloopbestendige) koop- en huurwoningen in de verschillende prijsklassen en in de verschillende stadsdelen blijft een belangrijk streven.
- Met inzet van middelen vanuit het Volkshuisvestingsfonds zal de komende jaren extra aandacht worden besteed aan verbetering/verduurzaming van particulier bezit in de voormalige mijnkolonie Schuttersveld en de Lemmender.
- Inspelen op de geactualiseerde Regionale Woonvisie wanneer deze gereed is.
- Stimuleren van de transformatie van winkels naar woningen, met inachtneming van het geldende retail- en woonbeleid.

CONTINUE ZORG VOOR DE FYSIEKE LEEFOMGEVING EN OMGEVINGSKWALITEIT

- Uit de Structuurvisie Brunssum 2025 volgt de volgende beleidsopgave:
 1. Het behouden en versterken van het woon- en leefklimaat binnen de verschillende wijken in Brunssum. Naast een aantrekkelijke woongemeente wil de gemeente ook een prettige leef gemeente zijn, waar voldoende werkgelegenheid, winkels, maatschappelijke voorzieningen en mogelijkheden voor recreatie zijn.
 2. Het versterken van (schone) werkgelegenheid. Waarbij een goede bereikbaarheid en

aansluiting op de regionale infrastructuur van belang is.

GRONDEXPLOITATIE

- Daar waar mogelijk en noodzakelijk nemen we een actieve rol in om gewenste ontwikkelingen te realiseren.
- Nog niet in exploitatie genomen bouwgronden worden zo snel mogelijk in exploitatie gebracht.
- Waar gewenste ontwikkelingen door de markt worden opgepakt faciliteren we dit, waarbij de gemeentelijke kosten worden vergoed.
- Uitvoering blijven geven aan het Masterplan Centrum en Masterplan Treebeek.

Taakveld: Ruimtelijke ordening (XT-81)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Invoeren van geplande Omgevingswet op grond van het vastgestelde implementatieplan en ambitiedocument (indien de wet van kracht wordt).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	De gemeente Brunssum voldoet qua regels en werkwijze bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet aan de (implementatie) eisen die ingevolge deze wet en bijbehorende regelgeving zijn gesteld (58) .
1.2	Er wordt een plan van aanpak gemaakt voor het ontwikkelen van een omgevingsvisie, omgevingsprogramma en omgevingsplan (58) .
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Implementatie van de Wet kwaliteitsborging van het bouwproces (Wkb).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	De organisatie inrichten op veranderde gemeentelijke rol van vergunningverlener bouwen (van beoordelaar naar procesbewaker).
Doel: Wat willen we bereiken	
3	Het adviseren over en beoordelen van ruimtelijke initiatieven vanuit de samenleving (burgers, bedrijven, ontwikkelaars).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Adequaat en binnen de daarvoor geldende termijnen integraal adviseren.
3.2	Het opstellen van een Nota kostenverhaal.
3.3	Eventuele planschadeverzoeken worden adequaat binnen een redelijke termijn afgehandeld.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
810000 - Salarislasten Ruimtelijke ordening	645	645	645	645
810002 - Bestemmingsplannen	165	40	40	40
810003 - Ruimtelijke kwaliteitszorg	18	18	18	18
810005 - Omgevingswet	50	0	0	0
TOTAAL LASTEN	877	702	702	702
<i>producten</i>				
TOTAAL BATEN	0	0	0	0

Resultaat	877	702	702	702
-----------	-----	-----	-----	-----

Taakveld: Grondexpl. (niet-bedr.terreinen) (XT-82)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Daadkrachtig uitvoeren van het centrumplan.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Uitvoering geven aan de deelprojecten die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Centrum 2020-2026 (o.a. gebiedsontwikkeling Victoriapark) **(42)**.
- 1.2 Kwaliteitsverbetering van het vastgoed in het centrum.
- 1.3 Werken aan het doel 'Internationalisering' vanuit de Centrumvisie-aanpak **(45)**.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Uitvoering geven aan de nota grondbeleid.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Actualiseren van de nota grondbeleid.
- 2.2 Het actualiseren van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG).

Doel: Wat willen we bereiken

- 3 Uitgifte van grond en het verder ontwikkelen van diverse (woningbouw) locaties binnen de gestelde (financiële) kaders.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 3.1 Nog niet in exploitatie genomen bouwgronden in Brunssum zo snel mogelijk in exploitatie brengen **(52)**.
- 3.2 Ontwikkeling locatie Raadhuisstraat / Entree Dorpstraat.
- 3.3 Ontwikkeling Hof van Oeloven.
- 3.4 Ontwikkeling Lindeplein.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
820000 - Salarislasten Grondexpl. niet/bedr.	164	164	164	164
820001 - Exploitatie Erfpacht gronden	3	3	3	3
820008 - Dorpstraat 27	1	0	0	0
820009 - Algemene Kosten Grondexploitatie	244	244	244	243
820040 - Masterplan Centrum Alg. Kosten	8	0	0	0
820041 - Entree Dorpstraat MP Centr	959	2	0	0
820042 - Kloosterstraat Masterplan Centrum	255	771	73	0
820043 - Raadhuisstraat Masterplan Centrum	1.607	0	0	0
820051 - Het Ei fase Transformatie Hofplan	1.200	574	1.126	2.245
820052 - Het Ei fase Transformatie Kerkstr Nr	551	330	329	0
820053 - Het Ei Transformatie Kerkstr Zuid	187	850	0	0
820080 - Lindeplein MP Centrum	121	900	91	0
820640 - Complex 64 Oeloven	2.214	0	0	0
820650 - Complex 65 Haansberg	498	1718	0	0
820732 - Maatschappelijke Voorziening Treebeek	166	165	165	165
TOTAAL LASTEN	8.178	5.721	2.195	2.819
<i>producten</i>				
820001 - Exploitatie Erfpacht gronden	-3	-3	-3	-3
820002 - Dorpstraat 3	-1	-1	-1	-1
820003 - Eindstraat 6	-1	-1	-1	-1
820004 - Eindstraat 8	-2	-2	-2	-2
820005 - Eindstraat 2	-1	-1	-1	-1
820006 - Eindstraat 10	-1	-1	-1	-1
820008 - Dorpstraat 27	-1	-1	-1	-1
820009 - Algemene Kosten Grondexploitatie	-111	-111	-111	-111
820040 - Masterplan Centrum Alg.Kosten	-8	0	0	0
820041 - Entree Dorpstraat MP Centra	-959	-2	0	0
820042 - Kloosterstraat Masterplan Centrum	-255	-771	-73	0
820043 - Raadhuisstraat Masterplan Centrum	-1.607	0	0	0
820051 - Het Ei fase Transformatie Hofplan	-1.200	-574	-1.126	-2245
820052 - Het Ei fase Transformatie Kerkstr Nr	-551	-330	-329	0
820053 - Het Ei Transformatie Kerkstr Zuid	-187	-850	0	0
820080 - Lindeplein MP Centrum	-121	-900	-91	0
820640 - Complex 64 Oeloven	-2.214	0	0	0
820650 - Complex 65 Haansberg	-498	-1.718	0	0
820732 – Maatschappelijke Voorziening Treebeek	-99	-99	-99	-99
TOTAAL BATEN	-7.821	-5.365	-1.840	-2.465
Resultaat	357	356	355	355

Taakveld: Wonen en bouwen (XT-83)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	De realisatie van de herstructureringsopgaven, de lokale stadsdeelvisies en het vlottrekken van de woningmarkt.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	In de wijk Schuttersveld de komende jaren werken aan de kwaliteitsverbetering/verduurzaming van woningen, particulieren en VVE, in de voormalige Mijkolonie (Volkshuisvestingsfonds).
1.2	In de buurt Lemmender de komende jaren werken aan de kwaliteitsverbetering/verduurzaming van woningen, particulieren en VVE (Volkshuisvestingsfonds).
1.3	Plannen voorbereiden om te komen tot vervangende nieuwbouw portieketageflats Muziekbuilt en invulling voormalige 'GTD- locatie' (52).
1.4	De mogelijkheden worden verder onderzocht om te komen tot een transformatie van het voormalig schoolgebouw aan de Wieënweg naar een woonbestemming (52).
1.5	Plannen voor de realisatie van een beweegtuin in het Emmapark zullen in combinatie en Point Of Interest (IBA) in uitvoering zijn genomen.
1.6	Opstellen ontwikkelingsplan voor 'de Kop van Treebeek' (omgeving Horizonstraat/Komeetstraat) (57).
1.7	Voortzetten van de transitie Rumpenerstraat (41).
1.8	Voorstel ontwikkelen hoe nog meer de transformatie van winkels naar woningen te stimuleren (52).
1.9	Voorstel maken hoe de verdere ontwikkeling van wijken en buurten op basis van de geldende stadsdeelvisies ter hand kan worden genomen (56).
1.10	Oude ziekenhuislocatie: onderzoeken of naast de zorgcomponent ook reguliere woningbouw op een deel van de locatie kan worden toegelaten (52).
Doel: Wat willen we bereiken	
2	Implementatie van de nieuwe regionale en lokale woonvisie.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	Regionale en lokale prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties op het gebied van beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, wonen en zorg en evt. andere nog toe te voegen thema's.
2.2	Een geactualiseerde regionale en lokale woningbouwprogrammering.
2.3	Geactualiseerde transformatie opgave regionale en lokale herstructureringsvisie.
2.4	Sturen op de woningmarkt d.m.v. een nieuwe (regionale) urgentieregeling voor de woningtoewijzing sociale sector en op goed verhuurderschap.
2.5	Subsidieverwerving t.b.v. de taakstelling transformatie woningvoorraad.(o.a. Regiodeal, Kwaliteitskader Limburgse Centra, Volkshuisvestingsfonds).

Doel: Wat willen we bereiken	
3	Een duurzaam, veilige en efficiënt ruimtegebruik van de fysieke leefomgeving waarborgen en daarmee een bijdrage leveren aan de kwaliteit van wonen, werken en recreëren in Brunssum .
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Het in stand houden van de bijzondere karakteristieken van het gebied dat is aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht.
3.2	Vergunningen verlenen en toezicht houden op grond van de Omgevingswet (voorheen Wabo).
3.3	Ten behoeve van het toezicht uitbreidingen van het vast/ mobiel cameratoezicht (12) .
3.4	Het opstellen van een beleidsnota omtrent het aanbrengen van airco's en warmtepompen.
3.5	Het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Wabo vergunningverlening Wabo 2023 op basis van het vigerende Meerjarenbeleidsplan.
3.6	Het evalueren van het Uitvoeringsprogramma Wabo-vergunningverlening 2022.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
830000 - Salarislasten Wonen en bouwen	874	874	874	874
830001 - Monumenten/archeologie	5	5	5	5
830002 - Volkshuisvesting algemeen	4	4	4	4
830012 - Omg. verg.Bouw/sloop Brandveiligheid	36	36	36	36
830020 - Toezicht en Handhaving	87	87	87	87
830030 - Info. Man. Applicatiebeheer vastgoed	165	165	165	165
TOTAAL LASTEN	<u>1.171</u>	<u>1.171</u>	<u>1.171</u>	<u>1.171</u>
<i>producten</i>				
830002 - Volkshuisvesting algemeen	-7	-7	-6	-5
830010 - Leges omgevingsvergunning	-409	-259	-259	-259
830020 - Toezicht en Handhaving	-2	-2	-2	-2
TOTAAL BATEN	<u>-418</u>	<u>-267</u>	<u>-266</u>	<u>-265</u>
Resultaat	753	904	905	905

PROGRAMMA 12 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

OMSCHRIJVING

WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA?

Onder dit programma valt de bedrijfsvoering van de organisatie, inclusief organisatieontwikkeling, personeel, communicatie, informatiemanagement, veiligheid, interne controle en beheer gebouwen. Tevens worden hier meerdere specifieke financiële onderwerpen ondergebracht, zoals de algemene uitkering, de reserves, belastinginkomsten, geldleningen, treasury en het taakveld 'overige baten en lasten'. Bij dit taakveld worden overige baten (inkomsten) en lasten (uitgaven) verantwoord die niet direct toe te wijzen zijn aan een specifiek taakveld. Dit betreft o.a. stelposten en de post onvoorzien.

Bovengenoemde onderwerpen zijn grotendeels opgenomen in de verplichte paragrafen die verderop in dit boekwerk zijn verwerkt. Voor de goede orde hierbij de vermelding van de paragrafen: paragraaf 1 Lokale heffingen, paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen, paragraaf 4 Financiering en paragraaf 5 Bedrijfsvoering, paragraaf 6 Verbonden partijen en paragraaf 7 Grondbeleid.

WAT ZEGT HET COALITIEAKKOORD HIER ONDER ANDERE OVER?

De huidige samenleving vraagt om een andere, meer flexibele en klantgerichte opstelling van onze organisatie naar de buitenwereld. Eerder in het proces op een integrale en minder regelgerichte wijze samen met de omgeving kijken welke mogelijkheden er zijn om problemen op te pakken: dát is de meer omgevingsbewuste en burgergerichte dienstverlening die deze coalitie nastreeft.

De omslag van sectoraal naar integraal werken en naar opgaven- en gebiedsgericht werken is eerder in gang gezet en gaan we in deze bestuursperiode verankeren in de organisatie. Dit heeft consequenties voor de werkwijze en samenwerking binnen het college van B&W, raad en ambtelijke organisatie. Bijvoorbeeld, omdat besluiten en raadsvoorstellen vaker gebaseerd zullen zijn op collegiale verantwoordelijkheid in plaats van portefeuille verantwoordelijkheid. Ook streven we een constructieve samenwerking met de oppositie na.

Wij vinden het van groot belang dat continu wordt geïnvesteerd in organisatie en bedrijfsvoering, zodat de ambtelijke organisatie optimaal meebeweegt met hetgeen samenleving en bestuur vragen.

Daarbij zijn aan de orde houding, gedrag en vaardigheden van medewerkers. Daarnaast ook inrichting van taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden, externe communicatie, toedeling van budgetten, informatie-huishouding etc.

We voeren een financieel gezond beleid en zorgen voor een structureel sluitende begroting. Realistisch begroten staat voorop, zodat overschotten in de jaarrekening tot een minimum beperkt blijven. Uitgangspunt is dat structurele uitgaven worden gedekt met structurele inkomsten. Ook dient onze reservepositie solide te zijn om tegenvallers of onvoorzien uitgaven adequaat te kunnen opvangen.

We zoeken actief naar subsidiemogelijkheden (EU/ Rijk/ Provincie/ Parkstad-regio) om onze plannen te realiseren. We zetten middelen in voor slimme (duurzame) investeringen. Door incidentele middelen c.q. overschotten te benutten voor innovaties, bijvoorbeeld in het Sociaal Domein, willen we een structureel effect realiseren.

We streven naar zo laag mogelijke lasten voor burgers en ondernemers. Om dat te realiseren, focussen we ons ook nadrukkelijk op het beleid dat gevoerd wordt binnen gemeenschappelijke regelingen. Budgetverhogingen die hieruit voortkomen, zullen we kritisch benaderen.

Voor wat betreft de hondenbelasting streven we vooralsnog naar een goede balans tussen inkomsten en uitgaven, zodat de belasting eerlijk geheven wordt. Voor een eventuele afschaffing van de hondenbelasting kiezen we een strategisch goed moment en houden we Rijksbeleid in de gaten.

KADERSTELLEDE NOTA'S

- Beleidsplan communicatie (2012-2015)
- Informatiebeveiligingsbeleid gemeente Brunssum (2020-2023)
- Privacybeleid (2022)
- Financiële verordening (2019)
- Treasurystatuut (2020)
- Nota debiteurenbeleid (2020)
- Nota activabeleid (2021)
- Algemeen controleplan (2021)
- Nota reserves en voorzieningen (2019)
- Bedrijfsinformatieplan (2022)
- Kwaliteitsbeleid informatiehuishouding
- Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie (2003)

BELEIDSOPGAVES

EEN FINANCIËEL GEZONDE ORGANISATIE

- Een financieel gezonde en transparante organisatie, die voldoet aan alle wettelijke eisen en gangbare opvattingen ten aanzien van het financieel instrumentarium.
- Kostenbesparingen als gevolg van slimme (duurzame) innovaties, het effectiever of efficiënter maken van processen en het actief zoeken naar subsidiemogelijkheden zorgen ervoor dat gemeente Brunssum een financieel gezonde gemeente blijft.

EEN ORGANISATIE IN CONTROL

- De controlfunctie wordt breed en integraal ingevuld en is dus niet alleen financieel ingestoken.
- Daarbij wordt zorg gedragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en voor de rechtmatigheid van beheershandelingen van de processen met een kwalitatief of kwantitatief materieel (financieel) belang.
- Daarmee samenhangend het verbeteren van de processen om risico's te mitigeren, alsmede het efficiënter inrichten.

ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

- Organisatie en bedrijfsvoering zijn (zoveel mogelijk) afgestemd op de eisen, die samenleving en bestuur hieraan stellen.
- Informatiemanagement faciliteert de gemeentelijke bedrijfs-, dienstverlening -en besluitvormingsprocessen zodanig dat de gemeentelijke organisatie veilig kan beschikken over de juiste informatie, op het juiste moment en de juiste faciliteiten. De inrichting van deze processen is zo efficiënt mogelijk en worden continue geoptimaliseerd.
- Er wordt ingezet op het versterken van het imago van Brunssum en we zullen onze gemeente nadrukkelijker profileren o.a. via Citybranding.
- De externe communicatie, interactie en informatievoorziening zijn afgestemd op de doelgroepen.

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN

- De onderhoudsstaat van gemeentelijke gebouwen is van een verantwoord technisch en kwalitatief niveau.

Taakveld: Mutaties reserves (XT-010)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Een financieel gezond beleid en zorgen voor een structureel sluitende begroting.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 De gemeente Brunssum valt in 2023 onder repressief toezicht vanuit de provincie.
- 1.2 Voor de Jaarstukken 2022 een goedkeurende accountantsverklaring verkrijgen.
- 1.3 We begroten realistisch en dekken structurele uitgaven met structurele middelen (59).
- 1.4 De gemeente behoudt een solide reserve positie (59).
- 1.5 Er wordt ingezet op het actief zoeken naar subsidiemogelijkheden en het doen van slimme investeringen (59).

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Een efficiënt werkende financiële administratie.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Van de binnenkomende facturen wordt 90% binnen de betaaltermijn van 30 dagen betaald.

Doel: Wat willen we bereiken

- 3 Een Planning & Control cyclus op basis waarvan de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende rol optimaal kan vervullen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 3.1 De Jaarstukken, 1e en 2e bestuursrapportage, voorjaarsbrief en begroting zijn tijdig klaar en bevatten de benodigde sturingsinformatie.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>Producten</i>				
Mutaties Reserves	579	571	566	561
TOTAAL LASTEN	579	571	566	561
<i>Producten</i>				
Mutaties Reserves	-2.946	-1.217	-1.131	-1.101
TOTAAL BATEN	-2.946	-1.217	-1.131	-1.101
Resultaat	-2.368	-646	-566	-541

Taakveld: Beheer overige gebouwen en gronden (XT-03)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Als beleidsmatige basis voor het gebouwenbeheer hanteren we het Meerjarig Onderhoud Plan (MJOP) hetgeen zal aanhaken aan het in 2022 geactualiseerde Accommodatiebeleid.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen vindt plaats conform het vigerend Accommodatiebeleid en het nog op te stellen Vastgoedbeleid.

- 1.2 We stellen Vastgoedbeleid op, waarbij ook rekening gehouden wordt met het thema duurzaamheid en reductie van energiegebruik **(39)**.
- 1.3 Vooruitlopend op het vastgoedbeleid worden maatregelen bedacht en genomen om het energiegebruik al op korte termijn terug te dringen **(39)**.
- 1.4 Het streven is om op meer gemeentelijke panden zonnepanelen te plaatsen **(39)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
030005 - Gebouw Henri Dunantstraat 2	23	23	23	23
030006 - Gebouw Schinvelderstraat 19	3	3	3	3
030007 - Gebouwen algemeen	102	102	102	102
030008 - Gebouw Zonnestraat 8a	0	0	0	0
030010 - Prinses Beatrixstr. 1a/gebouw CMWW	34	34	34	34
030011 - Dorpstraat 18D, Scout. Franciscus	5	5	5	5
030012 - Pr. Hendriklaan, Scout.St.Vincentius	3	3	3	3
030013 - Spoorstraat 32, Sct.St.Willibrordus	2	2	2	2
030014 - Ontmoetingscentrum D'r Brikke Oave	40	40	40	40
030015 - Wieënweg 6	5	5	5	5
030017 - De Gasperistraat 3-5	7	7	7	7
030021 - Oude school Rumpenerhof	58	40	40	40
030023 - Voorz. gebouwtjes Rembrandtstraat	3	3	3	3
030024 - Schutterspark, Pompgebouwen	0	0	0	0
030027 - Openlucht theater	3	3	3	3
TOTAAL LASTEN	289	270	270	270
<i>producten</i>				
030005 - Gebouw Henri Dunantstraat 2	-26	-26	-26	-26
030006 - Gebouw Schinvelderstraat 19	-3	-3	-3	-3
030007 - Gebouwen algemeen	-8	-8	-8	-8
030008 - Gebouw Zonnestraat 8a	0	0	0	0
030010 - Prinses Beatrixstr. 1a/gebouw CMWW	-37	-37	-37	-37
030011 - Dorpstraat 18D, Scout. Franciscus	-8	-8	-8	-8
030010 - Pr. Hendriklaan, Scout.St.Vincentius	-5	-5	-5	-5
030013 - Spoorstraat 32, Sct.St.Willibrordus	-4	-4	-4	-4
030014 - Ontmoetingscentrum D'r Brikke Oave	0	0	0	0
030015 - Wieënweg 6	-23	-23	-23	-23
030017 - De Gasperistraat 3-5	-8	-8	-8	-8
030021 - Oude school Rumpenerhof	-43	-43	-43	-43
030023 - Voorz. gebouwtjes Rembrandtstraat	-7	-7	-7	-7
030024 - Schutterspark, Pompgebouwen	0	0	0	0
030027 - Openlucht theater	-3	-3	-3	-3
TOTAAL BATEN	-174	-174	-174	-174
Resultaat	114	96	96	96

Taakveld: Overhead (XT-04)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken	
1	Een goed functionerende interne control functie.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
1.1	Het vanuit control gevraagd en ongevraagd adviseren van het college over de financiële rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het middelenbeleid, het middelenbeheer en de beleidsuitvoering.
1.2	De organisatie wordt erop ingericht dat vanaf 2023 de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening is opgenomen.
1.3	Uitvoering van het Algemeen Controle Plan (ACP) en het op basis daarvan doen van verbetervoorstellen aan de organisatie.
1.4	Opzetten van een Internal Control Framework (ICF). Waarbij de AO/IC van (significante) bedrijfsprocessen, belastingen, privacy en informatiebeveiliging cyclisch worden vastgelegd, gecontroleerd en indien nodig bijgesteld.
1.5	Voor het vastleggen en monitoren van de interne controles en het actueel houden van regelgeving en normenkaders wordt verbijzonderde interne controle (VIC) software geïmplementeerd waarin het ICF wordt vormgegeven.
1.6	Er wordt capaciteit ingezet op inkoop- en contractmanagement als onderdeel van interne controle om dit proces te optimaliseren.

Doel: Wat willen we bereiken	
2	De organisatie door ontwikkelen van sectoraal naar integraal opgave- en gebiedsgericht werken.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
2.1	De acties voortvloeiend uit de projecten van het programma 'organisatieontwikkeling' in 2023 verder implementeren.
2.2	Een plan van aanpak maken en beginnen met de uitvoering daarvan voor de doorontwikkeling van de organisatie naar integraal opgave- en gebiedsgericht werken (7).

Doel: Wat willen we bereiken	
3	De organisatie aantrekkelijk houden voor ons personeel, door medewerkers te binden, te boeien en te ontwikkelen.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
3.1	Plan van aanpak arbeidsmarktcommunicatie ('employer branding') opstellen, waarin Brunssum laat zien waarin wij ons onderscheiden.
3.2	Het werving- en selectiebeleid updaten m.b.t. de interne doorstroom mogelijkheden.
3.3	Het verder implementeren van het in 2022 vastgestelde Introductiebeleid.
3.4	In 2023 blijvend aandacht besteden aan de vitaliteit van medewerkers en aan flexibel en resultaatgericht werken.
3.5	Verdere doorloop en afronding in 2023 van de invoering van HR-21 (Implementatie nieuw functieboek en – waardering).
3.6	Implementatie van lokale regelingen bij CAO wijzigingen.

Doel: Wat willen we bereiken	
4	Het continu optimaliseren van onze (digitale) dienstverlening en (interne) processen (informatiemanagement).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
4.1	In 2023 formuleren we beleid inzake de duurzame toegankelijkheid van onze informatievoorziening.
4.2	Het opstellen, herijken en verder ontwikkelen van de noodzakelijke kaders voor o.a. het digitaal werken, procesmanagement en informatie-architectuur.
4.3	De gehele organisatie werkt zaakgericht en uiteraard digitaal conform de wettelijke richtlijnen van Informatie- en Archiefbeheer en conform de Archiefwet en het Besluit Informatiebeheer.
4.4	De informatievoorziening is zodanig ingericht dat voldaan wordt aan (externe) audits.
4.5	Significante afname ongestructureerde informatie (20%).
4.6	Het verder implementeren in 2023 van de Wet open overheid (Woo).

Doel: Wat willen we bereiken	
5	De gemeente voldoet wat betreft informatiebeveiliging en privacy aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
5.1	Jaarlijks een objectieve toetsing uitvoeren via de ENSIA en hierover verantwoording afleggen aan de raad.
5.2	Integratie van informatiebeveiliging en privacy met het kwaliteitssysteem voor informatie- en archiefbeheer.

Doel: Wat willen we bereiken	
6	We zorgen voor een effectieve communicatie en actueel communicatiebeleid, waarbij we uiteraard gebruik maken van de mogelijkheden van digitale media (social media).
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
6.1	Herijking communicatiestrategie/ media mix (communicatiekanalen) door vaststelling en uitvoering van een geactualiseerd communicatiebeleid.
6.2	Implementatie van het in 2022 vastgestelde intern communicatieplan.

Doel: Wat willen we bereiken	
7	Via Citybranding het stimuleren van de dynamiek van de stad en het verbeteren van het imago van Brunssum.
Resultaat: Wat doen we daarvoor	
7.1	Uitvoering van het strategisch Citybranding programma gericht op de aanwas van de bevolkingsdoelgroep 20-45 jaar.
7.2	We ontplooiën met én voor Brunssumse burgers zichtbare initiatieven die zorgen voor meer binding en een verbetering van het imago. Om dit zichtbaar te maken en de doelstelling te behalen zetten we strategische on- en offline marketing in.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
010020 - Bestuursondersteuning	194	194	194	194
030000 - Salariskosten Beheer ov. gebouwen	160	160	160	160
030001 - Gebouw Bestuurscentrum	556	490	487	484
030002 - Gebouw Boschstraat OR	45	45	45	45
030003 - Gebouw Oude Raadhuis	9	9	9	9
040000 - Ondersteuning organisatie	2.009	2.657	3.146	3.545
040400 - Kosten voormalig personeel	50	50	50	50

041000 - Afd.Financiën & Control	1.526	1.488	1.488	1.488
041001 - Interne controle algemeen	7	7	7	7
041002 - Salarisadministratie	75	75	75	75
041100 - Afdeling Informatiemanagement	2.170	2.170	2.170	2.170
041101 - Telefoonkosten gesprekken/abbonementen	128	128	128	128
041102 - Kosten DVO ISD-BOL intern	25	25	25	25
041103 - Centrale repro	76	76	76	76
041104 - Catering / representatie	49	49	49	49
041105 - Postverzorging	41	41	41	41
041107 - Personeelskantine	3	3	3	3
041108 - Oud Gemeentehuis intern	71	52	52	52
041109 - Bestuurscentrum intern	490	342	342	342
041110 - Gebouw Boschstraat intern	135	117	117	117
041111 - Documentaire informatie voorziening	54	54	54	54
041112 - Technische Infrastructuur	2.208	2.198	2.133	2.033
041200 - Afd. Bestuurszaken	2.285	2.210	2.185	2.185
041201 - Rechtspositie	11	11	11	11
041202 - Arbeidsvoorwaarden	84	84	84	84
041203 - Arbo-beleid	33	33	33	33
041204 - Werving & Selectie	10	10	10	10
041205 - Opleiding & Vorming	183	183	183	183
041206 - Externe Voorlichting	115	95	115	95
041207 - Interne Communicatie	7	7	7	7
041208 - Stadsjournaal	72	72	72	72
041210 - Rechtsbescherming	105	85	85	85
042000 - Afdeling Publieksdiensten	119	119	119	119
042100 - Afdeling Zorg	378	378	378	378
042200 - Afdeling Openbare Ruimte	329	329	329	329
043000 - Afdeling Maatschappelijke Ontwikk.	138	138	138	138
043100 - Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en	254	254	254	254
TOTAAL LASTEN	14.204	14.440	14.856	15.132
<i>producten</i>				
030003 - Gebouw Oude Raadhuis	-3	-3	-3	-3
041102 - Kosten DVO ISD-BOL intern	-650	-650	-650	-650
041103 - Centrale repro	1	1	1	1
041105 - Postverzorging	-1	-1	-1	-1
041112 - Technische Infrastructuur	-39	-39	-39	-39
042000 - Afdeling Publieksdiensten	-1	-1	-1	-1
042200 - Afdeling Openbare Ruimte	-80	-80	-80	-80
043100 - Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en	-93	-93	-93	-93
TOTAAL BATEN	-866	-866	-866	-866
Resultaat	13.338	13.574	13.990	14.266

Taakveld: Treasury (XT-05)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Het goed sturen en beheersen van de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Alsmede het toezicht houden hierop en het verantwoording afleggen hierover.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Het tegen zo laag mogelijke kosten lenen van geld.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
050001 - Geldleningen-uitzettingen < 1 jaar	104	104	104	104
050002 - Geldleningen-uitzettingen 1 jaar	98	88	77	68
050003 - Overige Financiële Middelen	95	87	82	77
TOTAAL LASTEN	298	279	264	249
<i>producten</i>				
050001 - Geldleningen-uitzettingen < 1 jaar	-1	-1	-1	-1
050002 - Geldleningen-uitzettingen 1 jaar	-505	-496	-487	-477
050003 - Overige Financiële Middelen	-487	-479	-474	-469
TOTAAL BATEN	-993	-976	-962	-947
Resultaat	-695	-697	-698	-698

Taakveld: OZB woningen (XT-061)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Behalen van de begrote inkomsten van algemene middelen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Zo laag mogelijk houden van de lasten voor burgers (**60**).

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
<i>producten</i>				
061000 - Baten OZB eigenaren woningen	-4.559	-4.668	-4.785	-4.905
TOTAAL BATEN	-4.559	-4.668	-4.785	-4.905
Resultaat	-4.559	-4.668	-4.785	-4.905

Taakveld: OZB niet-woningen (XT-062)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Behalen van de begrote inkomsten van algemene middelen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Zo laag mogelijk houden van de lasten voor ondernemers **(60)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
TOTAAL LASTEN	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>producten</i>				
062000 - Baten OZB eigenaren niet-woningen	-1.140	-1.167	-1.196	-1.226
062001 - Baten OZB gebruikers niet-woningen	-601	-616	-631	-647
TOTAAL BATEN	<u>-1.741</u>	<u>-1.783</u>	<u>-1.827</u>	<u>-1.873</u>
Resultaat	-1.741	-1.783	-1.827	-1.873

Taakveld: Belastingen overig (XT-064)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Het behouden van horizontaal toezicht met de Belastingdienst.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Het opzetten van een Tax Control Framework, waarbij opzet bestaan en werking wordt getoetst zodat in de toekomst kan worden ingezet op de Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht met de Belastingdienst.
- 1.2 Het Tax Control Framework wordt opgezet in daarvoor bestemde software zodat de door de Belastingdienst vereiste monitoring in het kader van Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht kan plaatsvinden.

Doel: Wat willen we bereiken

- 2 Het realistisch heffen en innen van belastingen.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 2.1 Het opstellen van een Nota belastingenbeleid, waarin rekening wordt gehouden met een goede balans tussen inkomsten en uitgaven.
- 2.2 Zo laag mogelijk houden van de lasten voor burgers en ondernemers **(60)**.
- 2.3 We streven naar evenwicht bij de inkomsten en uitgaven van de hondenbelasting **(61)**.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
064100 - Kosten BsGW etc.	649	609	619	621
TOTAAL LASTEN	649	609	619	621
<i>producten</i>				
064000 - Baten Hondenbelasting	-289	-289	-289	-289
064001 - Baten Reclamebelasting	-43	-43	-43	-43
064002 - Baten Precariobelasting	-22	-22	-22	-22
064100 - Kosten BsGW etc.	-1	-1	-1	-1
TOTAAL BATEN	-356	-356	-355	-355
Resultaat	294	253	264	266

Taakveld: Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Optimaal toetsen Algemene Uitkering.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Een zo reëel mogelijke inschatting/berekening van de te ontvangen algemene uitkering gemeentefonds.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
<i>producten</i>				
070000 - Algemene Uitkering Gemeentefonds	-61.312	-63.389	-66.150	-62.328
070001 - Integratie-uitkering Sociaal Domein	-9.160	-8.892	-8.388	-8.052
TOTAAL BATEN	-70.472	-72.281	-74.538	-70.380
Resultaat	-70.472	-72.281	-74.538	-70.380

Taakveld: Overige baten en lasten (XT-08)

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT DOEN WE DAARVOOR?

Doel: Wat willen we bereiken

- 1 Het verantwoorden van baten en lasten die niet rechtstreeks aan een specifiek taakveld toegewezen kunnen worden.

Resultaat: Wat doen we daarvoor

- 1.1 Slechts posten die niet op een ander taakveld ondergebracht kunnen worden hier verantwoorden.

WAT GAAT HET KOSTEN?

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
<i>producten</i>				
080000 - Overige baten en lasten	450	450	450	450
<u>TOTAAL LASTEN</u>	<u>450</u>	<u>450</u>	<u>450</u>	<u>450</u>
<i>producten</i>				
080000 - Overige baten en lasten	-278	-278	-278	-278
<u>TOTAAL BATEN</u>	<u>-278</u>	<u>-278</u>	<u>-278</u>	<u>-278</u>
Resultaat	172	172	172	172

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

ALGEMEEN

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen direct in hun portemonnee. Gemeentelijke heffingen staan dan ook sterk in de politieke belangstelling. Jaarlijks stelt uw Raad de belastingverordeningen en de daarbij behorende tarieven vast. Deze paragraaf bevat een overzicht van de voorgestelde wijzigingen van de gemeentelijke heffingen die van invloed zijn op de begroting 2023. Een van de uitgangspunten uit het coalitieakkoord 2022 – 2026.

Zorgdragen voor een structureel sluitende begroting, o.a. door realistisch begroten, structurele uitgaven te dekken met structurele inkomsten, een solide reservepositie, actief te zoeken naar subsidiemogelijkheden en het doen van slimme investeringen (59).

BELEID EN TARIEFSTELLING

Het totale pakket van de verschillende gemeentelijke belastingen en heffingen wordt gelegitimeerd met belastingverordeningen. Voor de hoogte van tarieven/leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes uit het verleden, onder de voorwaarde dat deze keuzes voldoende aansluiten bij de huidige situatie.
2. Kostendeckende tarieven en leges.
3. Prijsindexering. Lokale heffingen, leges en overige inkomsten, waaronder huren en inkomsten sportaccommodaties worden jaarlijks aangepast voor inflatie. Als basis wordt gebruikt de Nationale consumentenprijsindex (CPI) zoals opgenomen in de meicirculaire 2022.

Jaarlijkse indexering lokale heffingen	2022	2023	2024	2025
Nationale consumentenprijs (cpi)	1,5%	2,4%	2,4%	2,5%
Bron: meicirculaire 2022 blz. 50				

In overeenstemming met punt 59 uit het coalitieakkoord is de maximale indexering voor 2023 2,4%.

4. De legestarieven mogen de wettelijk vastgestelde bedragen niet overschrijden.
5. De kosten van de BsGW worden toegerekend aan de verschillende belastingsoorten. Conform het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) geeft de BsGW de verdeelsleutel aan op basis waarvan hun kosten verdeeld dienen te worden. De BsGW verdeelt daarbij de kosten naar rato van de prognose belastingopbrengsten per belasting.

Het verdere beleid voor de lokale lasten wordt hierna per heffing afzonderlijk vermeld. De diverse belastingverordeningen worden afzonderlijk ter vaststelling in december aan uw Raad voorgelegd.

INKOMSTEN EN KOSTENTOEREKENING AAN LEGES EN RECHTEN

Conform het wijzigingsbesluit Besluit Begroting en verantwoording (BBV) worden kosten verantwoord op de taakvelden. Vanuit de taakvelden zijn de directe kosten toegerekend aan de betreffende leges en rechten. De kosten van overhead (indirecte kosten) worden toegerekend conform een intern vastgestelde methodiek namelijk op basis van de geraamde salariskosten per taakveld.

Hieronder worden de inkomsten voor de gemeente en de heffing voor de burger per belasting / heffing in beeld gebracht en toegelicht.

a. Onroerende zaakbelastingen (XT-061)

De onroerende zaakbelastingen (OZB) hebben tot doel om de gemeente te voorzien van algemene middelen. Voor de OZB is de herwaardering ingevolge de Wet waardering onroerende zaak (Wet WOZ) van belang. Deze WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld. Voor het belastingjaar 2023 gaat het daarbij om de waarde op peildatum 1 januari 2022. De uitkomsten van deze herwaardering hebben geen invloed op het gemiddelde tarief OZB voor 2023. Want bij een stijging van de gemiddelde WOZ-waarde zal het percentiel naar beneden worden aangepast, zodat de totale inkomsten OZB niet stijgen of dalen. Voor 2023 wordt de OZB-opbrengst alleen geïndexeerd met 2,4%.

Uitgangspunten heffing OZB conform rapportages en prognose BsGW

Belastingjaar	2021	2022	2023
Peildatum	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022
Totale waarde woningen	€ 2.513.030.000	€ 2.684.183.000	n.n.b. ¹
Totale waarde niet-woningen Eigenaar	€ 345.292.000	€ 347.871.000	n.n.b. ¹
Totale waarde niet-woningen Gebruiker	€ 211.621.000	€ 221.229.000	n.n.b. ¹
Percentages:	2021	2022	2023
OZB eigenaar woning	0,1772%	0,1659%	n.n.b. ¹
OZB eigenaar niet-woning	0,3223%	0,3199%	n.n.b. ¹
OZB gebruiker niet-woning	0,2779%	0,2653%	n.n.b. ¹
¹ nog niet bekend bij het samenstellen van de begroting. Waarde heeft geen invloed op het gemiddelde ozb			
Gemiddelde waarde woning	€ 171.850	€ 183.550	n.n.b. ¹

Heffing OZB / Inkomsten OZB gemeente Brunssum

Aanslag en inkomsten OZB	2021	2022	2023
Gemiddelde aanslag OZB:			
Gemiddelde waarde woning	€ 171.850	€ 183.550	n.n.b. ¹
OZB-aanslag op basis van gemiddelde waarde	€ 304,50	€ 304,50	€ 311,81
Inkomsten OZB:	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelastingen	€ 6.194.000	€ 6.152.000	€ 6.299.648

¹ nog niet bekend bij het samenstellen van de begroting. Waarde heeft geen invloed op het gemiddelde ozb

b. Afvalstoffenheffing (XT-73)

De kosten voor de verwijdering van huisvuil bij particuliere huishoudingen worden verhaald door een heffing van de feitelijke gebruiker van het perceel. De afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn*. Onderdeel van het vaste tarief zijn de geraamde kosten van de kwijschelding (zie hiervoor onderdeel "kwijschelding afvalstoffenheffing" van deze paragraaf).

Met ingang van 2023 gaan wij voor 100% kostendekkendheid binnen het onderdeel afval. In de Programmabegroting 2022 hadden wij een bedrag van € 117.000,- aan kosten structureel ten laste van de algemene middelen gebracht. Aangezien in het vastgestelde coalitieakkoord is afgesproken dat structurele uitgaven gedekt dienen te worden met structurele inkomsten (59), wordt deze werkwijze gecorrigeerd. Dit heeft een verhoging van het vaste tarief met een bedrag van € 8,48 tot gevolg. Tevens wordt op het vaste tarief van 2022, als ook op de tarieven van Diftar, een inflatiecorrectie toegepast van 2,4%. Voor het vaste tarief betekent dit een stijging met € 4,56. Als basis hiervoor is gebruikt de Nationale consumentenprijsindex (CPI) zoals opgenomen in

de meicirculaire 2022. Op basis van de realisatiecijfers in de afgelopen jaren 2018 t/m 2021, worden de kosten van kwijtschelding verlaagd met een bedrag van €13.785,-. Dit is gelijk aan een verlaging van het vaste tarief met €1,-. Een verlaging die in de praktijk voor 2023 niets verandert aan de regeling kwijtschelding. Met de geraamde kosten kwijtschelding 2023 kunnen wij de aanvragen zoals te zien in de realisatiecijfers van de afgelopen jaren blijven verwerken. Rest nog een stijging van het tarief met € 2,77 als gevolg van een stijging van de btw-component die verrekend mag worden in het vaste tarief. Het afvaltarief voor 2023 komt hierdoor uit op € 204,72 (=€ 189,91 + € 8,48 - € 1,- + € 4,56 + € 2,77).

* Sinds 2003 kunnen gemeenten met het btw-compensatiefonds toch een belangrijk deel de btw terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. Ter voorkoming van een budgettair probleem is bepaald dat de omzetbelasting inzake de afvalstoffenheffing en rioolrecht tot de lasten blijft behoren voor de bepaling van de tarieven.

Afvalstoffenheffing x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Kosten afval:			
Kosten Rd4	€ 2.627	€ 2.655	€ 2.760
Overige kosten	€ 13	€ 10	€ 10
Rd4, geprognoseerd batig saldo	€ 0	€ 0	€ 0
Aandeel kosten overhead	€ 55	€ 55	€ 29
Kosten BsGW	€ 94	€ 94	€ 94
BTW-component	€ 493	€ 505	€ 553
Aandeel kosten straatreiniging	€ 171	€ 186	€ 174
Kwijtschelding	€ 242	€ 264	€ 250
TOTAAL DOOR TE BEREKENEN KOSTEN (A)	€ 3.695	€ 3.769	€ 3.870
Inkomsten afval:			
Afvalstoffenheffing	€ 3.633	€ 3.652	€ 3.870
Bijdragen van derden (zwerfafval o.a.)	€ 0	€ 0	€ 0
TOTAAL INKOMSTEN AFVAL (B)	€ 3.633	€ 3.652	€ 3.870
<i>Kostendekkendheid (B / (A-(A-B))</i>	<i>100%</i>	<i>97%</i>	<i>100%</i>
<i>t.l.v. algemene middelen</i>	€ 0	€ 117	€ 0
SALDO TEN LASTE (+)/ GUNSTE (-) VAN VOORZIENING (A-B)	€ 62	€ 0	€ 0
Heffingsbedragen afval (in euro's):			
Vast bedrag	€ 189,91	€ 189,91	€ 204,72
per lediging 240 l. container rest	€ 10,75	€ 10,75	€ 11,00
per lediging 140 l. container rest	€ 7,90	€ 7,90	€ 8,10
per zak of inworp verzamelcontainer 60 l.	€ 1,95	€ 1,95	€ 2,00
per zak of inworp verzamelcontainer 30 l.	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,05

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

Het maximale jaarlijkse kwijtscheldingsbedrag 2023 is gelijk aan dat van 2022 en voorgaande jaren. Het bedrag voor kwijtschelding wordt bepaald op basis van het vaste tarief en voor de ledigingen is het bedrag afhankelijk van de grootte van het huishouden.

Gezinssamenstelling	maximaal bedrag 2023
1-persoonshuishouden	€ 55,00
2-persoonshuishouden	€ 75,00
3-persoonshuishouden	€ 90,00
4 en meer personen in een huishouding	€ 100,00

c. Rioolheffing (XT-72)

De kosten die gemaakt worden voor de rioleringszorg worden gedekt uit de rioolheffing. De rioolheffing mag maximaal 100 % kostendekkend zijn. De belasting wordt geheven via een eigenarenheffing naar de waarde van een perceel in het economisch verkeer.

Rioolheffing x € 1.000	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Kosten riool:			
Kosten	€ 1.584	€ 1.490	€ 1.601
Vervangingsinvesteringen	€ 0	€ 0	€ 0
Kapitaallasten	€ 539	€ 531	€ 522
Aandeel kosten overhead	€ 806	€ 806	€ 806
Kosten BsGW	€ 107	€ 107	€ 107
Aandeel kosten onkruidbestrijding verharding	€ 93	€ 72	€ 119
Aandeel kosten straatreiniging	€ 242	€ 263	€ 250
BTW-component	€ 315	€ 294	€ 323
TOTAAL DOOR TE BEREKENEN KOSTEN (A)	€ 3.686	€ 3.563	€ 3.728
Heffingsbedragen riool:			
Rioolrecht eigenaar ≥ € 30.000,-	€ 233,75	€ 233,75	€ 243,60
Rioolrecht eigenaar ≤ 30.000,-	€ 22,80	€ 22,80	€ 23,64
Inkomsten riool:			
Bijdragen van derden	€ 0	€ 0	€ 0
Rioolheffing	€ 3.565	€ 3.563	€ 3.728
TOTAAL INKOMSTEN RIOOL (B)	€ 3.565	€ 3.563	€ 3.728
Kostendekkendheid (B / (A-(A-B)))	100%	100%	100%
SALDO TEN LASTE (+)/ GUNSTE (-) VAN VOORZIENING (A-B)	€ 121	€ 0	€ 0

Voor het jaar 2023 stijgt het riooltarief met een inflatie van 2,4% (€ 5,65) conform de Nationale consumentenprijsindex (CPI) zoals opgenomen in de meicirculaire 2022.

Daarnaast stijgt het riooltarief met 1,8% (€ 4,20) door een stijging van kosten zoals opgenomen in de 1^e BeRap 2022. Het riooltarief voor 2023 wordt nu € 243,60 (= € 233,75 + € 5,65 + € 4,20).

d. Toeristenbelasting (XT-34)

Door de heffing van een toeristenbelasting is het mogelijk om een bijdrage te verkrijgen in de kosten van de (algemene) voorzieningen waarvan ook de toeristen profiteren. Dit betekent dat bij de toeristenbelasting sprake is van een algemene heffing waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen.

Omdat ondernemers die vakantieonderkomens verhuren, ver van tevoren op de hoogte willen zijn van de nieuwe tarieven van de toeristenbelasting, is het wenselijk de tarieven voor meerdere jaren vast te leggen. Het tarief voor 2022 en 2023 is: € 1,80 per persoon per nacht.

Toeristenbelasting	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief			
Heffing per persoon per nacht	€ 1,75	€ 1,80	€ 1,80
Inkomsten toeristenbelasting:			
Toeristenbelasting	€ 191.000	€ 171.500	€ 171.500

e. Hondenbelasting (XT-064)

De hondenbelasting is een belasting die bijdraagt aan de algemene middelen van de gemeente. De Hoge Raad acht het niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de vervuiling door honden.

De controle op de hondenbelasting is een belangrijk instrument om nog niet aangemelde honden alsnog in de belasting te betrekken. Het beleid van wijkcontroles zal in 2023 worden gecontinueerd.

De tarieven van de hondenbelasting stijgen voor 2023 met 2,4 %.

Hondenbelasting	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief per jaar			
Eerste hond	€ 77,76	€ 77,76	€ 79,56
Tweede hond	€ 155,52	€ 155,52	€ 159,24
Iedere volgende hond	€ 311,16	€ 311,16	€ 318,60
Kennel	€ 1.050,96	€ 1.050,96	€ 1.076,16
Inkomsten hondenbelasting			
Hondenbelasting	€ 289.400	€ 289.000	€ 289.000

f. Precariobelasting (XT-064)

Precariobelasting is een heffing voor het gebruiken van voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Naast onderdelen van gebouwen, zoals luifels en balkons, gaat het bijvoorbeeld om reclamevoorwerpen als uithangborden, zonneschermen, lichtreclames, het uitstallen van winkelgoederen en terrassen.

Het tarief is afhankelijk van het soort voorwerp.

Voor 2023 is uitgegaan van de beoogde tarieven voor 2021 met indexering van 2,4 %.

Precariobelasting	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief			
Zie bijlage 1 behorende bij de verordening precariobelasting Brunssum 2023			
Inkomsten precariobelasting:			
Precariobelasting	€ 0	€ 0	€ 22.400

g. Reclamebelasting (XT-064)

Reclamebelasting wordt binnen het centrumgebied geheven over de periode waarin daadwerkelijk aankondigingen zichtbaar zijn. Op initiatief van de ondernemers wordt zo een ondernemersfonds gevoed waarmee allerlei voorzieningen, activiteiten en projecten in het kernwinkelcentrum worden gefinancierd. De geïnde belasting wordt integraal doorbetaald aan de ondernemersvereniging.

De tarieven stijgen voor 2023 met 2,4 %.

Reclamebelasting	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief			
Bedrag per vestiging per jaar in het centrumgebied voor één of meer openbare aankondigingen	€ 478,32	€ 478,32	€ 489,84
Inkomsten reclamebelasting			
Reclamebelasting	€ 41.300	€ 43.380	€ 43.377
Doorbetaling aan de ondernemersvereniging			
Reclamebelasting	€ 41.300	€ 43.380	€ 43.377

h. Marktgeden (XT-33)

De tarieven zoveel verhogen dat de markten kostendekkend zijn, is gezien de huidige ontwikkelingen, niet mogelijk. Voor de toekomst zal getracht worden de opbrengst te handhaven op het huidige niveau (gecorrigeerd voor indexatie) en in te zetten op kostenreductie.

De tarieven stijgen voor 2023 met 2,4 %.

Marktgeden	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief			
Zie artikel 5 van de Verordening marktgeden 2023			
Inkomsten Marktgeden			
Marktgeden	€ 0	€ 9.060	€ 9.060

i. Begraafrechten (XT-75)

Voor de toekomst wordt getracht de opbrengst te handhaven op het huidige niveau (gecorrigeerd voor indexatie), al neemt het aantal begravingen en verlengingen af (meer crematies). De tarieven stijgen voor 2023 met 2,4 %.

Begraafrechten	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Tarief per jaar			
Voor een periode van 10 jaar:			
- voor een kindergraf < 12 jaar	€ 473	€ 473	€ 484
- voor een enkel particulier graf	€ 946	€ 946	€ 968
- voor een dubbel particulier graf	€ 1.892	€ 1.892	€ 1.936
- asbus op of in particulier graf of extra locatie	€ 946	€ 946	€ 968
- in een particulier urnengraf of urnenmuur	€ 473	€ 473	€ 484
Inkomsten begraafrechten			
Begraafrechten	€ 96.100	€ 60.100	€ 60.000

j. Leges (div. taakvelden)

Het betreft hier de volgende leges:

1. Burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen, verstrekkingen uit de BRP.
2. Bestuur stukken, vastgoed informatie, gemeentearchief, leegstandswet, kansspelen, kinderopvang, telecommunicatie, verkeer en vervoer, verstrekken van afschriften, begraven op eigen terrein
3. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/Wabo
4. Tarieven werken voor derden
5. Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Uitgangspunten legesheffing:

In 2015 heeft het college de optimale kostendekkingsgraad voor de legestarieven per onderdeel vastgesteld. De percentages in onderstaande tabel zijn vastgesteld naar aanleiding van een in 2015 gehouden benchmark waarbij de tarieven van andere gemeenten, binnen en buiten de regio, zijn vergeleken en ook een analyse is gemaakt van de aspecten die de kostendekkendheid beïnvloeden. Hierbij is gekeken naar wettelijk vastgestelde maximale tarieven, verplichte afdracht van inkomsten aan het rijk en maatschappelijke effecten van de tariefstelling.

De percentages kostendekkendheid legestarieven 2022 zijn met de begroting 2022 vastgelegd.
De percentages kostendekkendheid voor 2023 worden gezamenlijk met deze begroting aan de raad voorgelegd.

Er wordt gestreefd naar 100% kostendekkendheid met uitzondering van de door het rijk bepaalde tarieven.

Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. De ruimtelijke component (toets Omgevingsplan, veiligheid) blijft bij de gemeente, de bouwtechnische toets (Bouwbesluit) én het toezicht op de uitvoering vervalt voor bouwwerken behorende tot gevolgklasse 1 (bij- en aanbouwen tot één of meerdere woningen) en wordt overgenomen door een onafhankelijk "kwaliteitsborger", een private partij.

Hiervoor in de plaats komt een meldingen systeem. De verwachting is dat hiermee in de toekomst de geraamde bouwleges met € 180.000,- zullen afnemen. Omdat 2023 wordt gezien als een overgangsjaar (lopende projecten vallen namelijk onder het oude recht) en omdat Bouwend Nederland bij de inwerkingtreding naar verwachting nog over onvoldoende kwaliteitsborgers beschikt, is de verwachting dat in 2023 de bouwleges € 30.000,- minder zullen bedragen.

Tabel onderdeel kostendekkendheid 2023

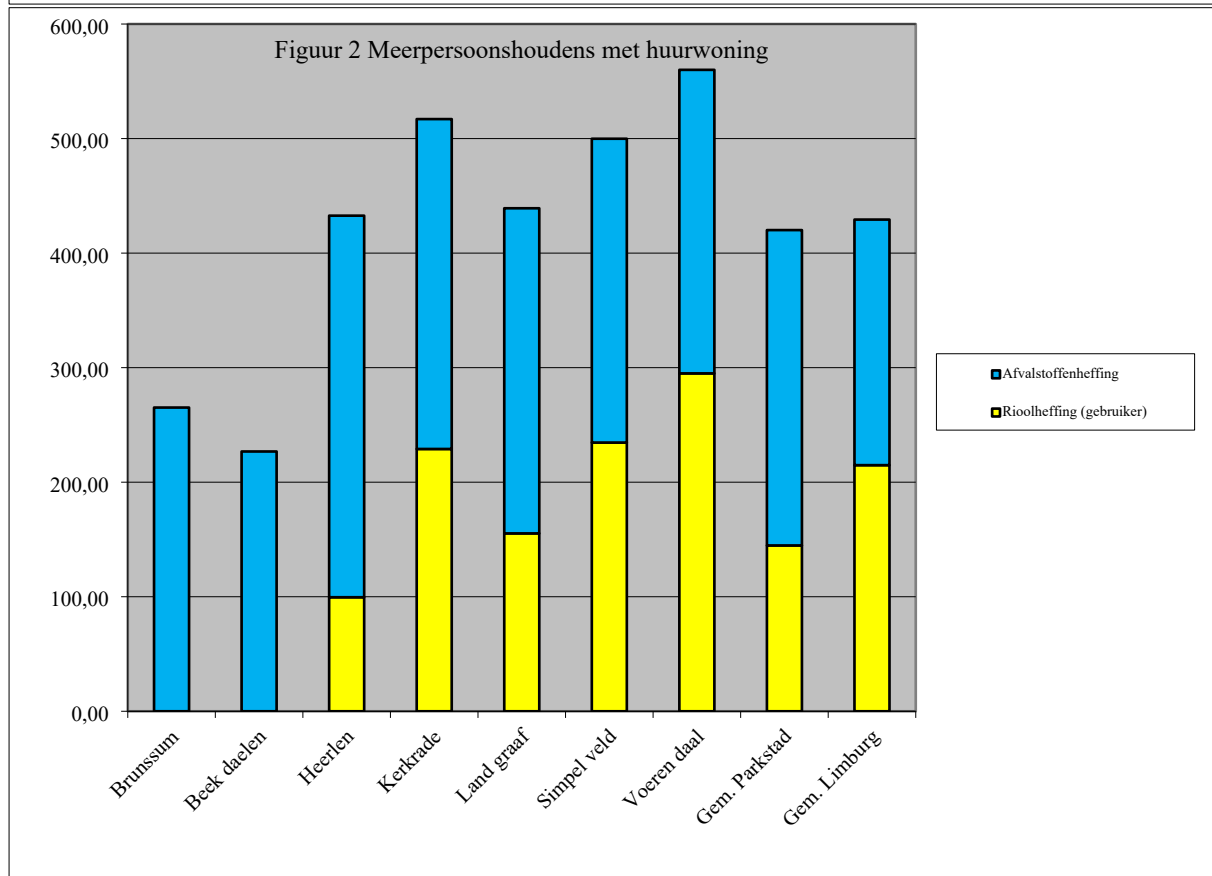
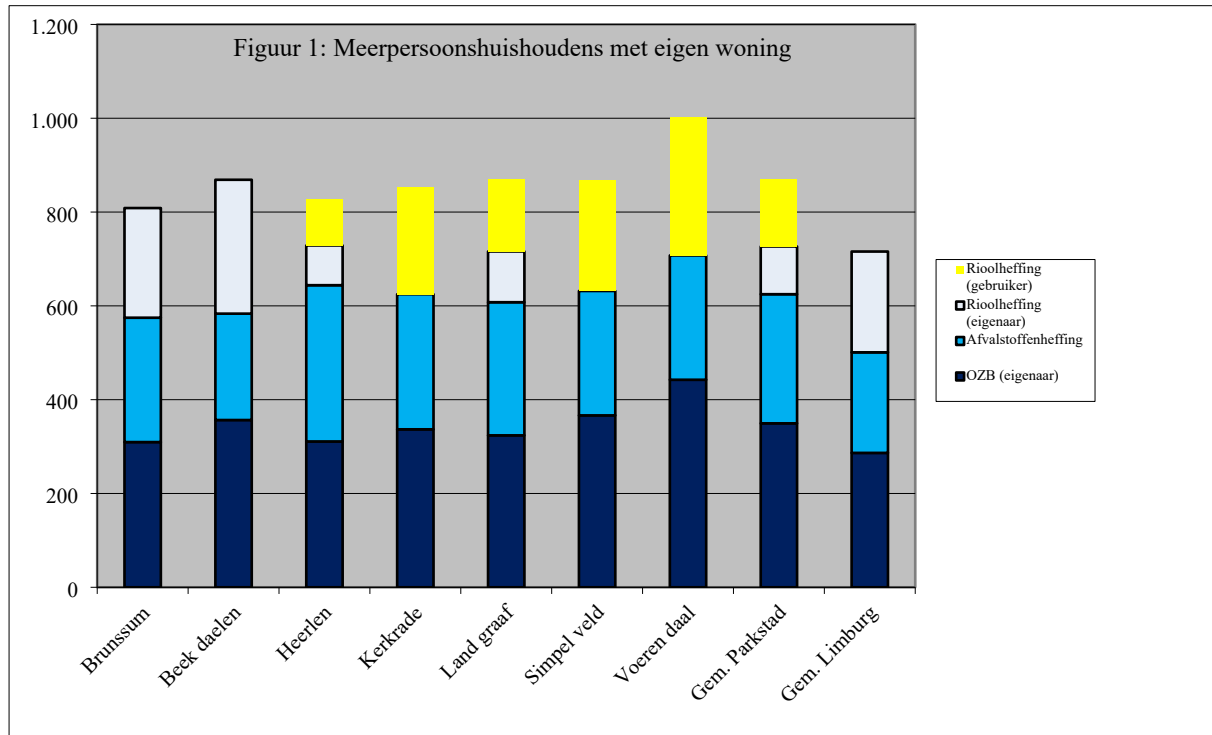
Optimale kostendekkingsgraad legestarieven (streefpercentages)	2023 e.v.		
Legestarieven Algemene Dienstverlening (Titel 1 Legesverordening)	35%		
Legestarieven Omgevingsvergunning (Titel 2 Legesverordening)	60 -70 %		
Legestarieven Bijzondere wetten / APV (Titel 3 Legesverordening)	30%		
Totale legesverordening	40-45 %		
Kostendekkendheid legestarieven	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
Algemene Dienstverlening (Titel 1 Legesverordening)	39,43%	23,93%	20,72%
Omgevingsvergunning (Titel 2 Legesverordening)	135,51%	54,52%	43,86%
Bijzondere wetten / APV (Titel 3 Legesverordening)	6,24%	5,27%	6,29%
Tarief			
Zie Bijlage 1 (Tarieventabel) van de legesverordening 2023 en Werken voor derden 2023.			
Inkomsten leges			
Leges inkomsten	€ 1.250.000	€ 747.400	€ 717.400

TOTAAL OVERZICHTEN LOKALE HEFFINGEN TABEL

Totaal geraamde inkomsten	Realisatie	Begroting	Begroting
	2021	2022	2023
De inkomstenraming voor de lokale belastingen (excl. Leges) bedraagt TOTAAL	€ 13.968.500	€ 13.896.660	€ 14.449.608
Specificatie:			
Onroerende zaakbelastingen (a)	€ 6.194.000	€ 6.152.000	€ 6.299.648
Afvalstoffenheffing (b)	€ 3.633.000	€ 3.652.000	€ 3.870.000
Rioolheffing (c)	€ 3.565.000	€ 3.563.000	€ 3.728.000
Toeristenbelasting (d)	€ 191.000	€ 171.500	€ 171.500
Hondenbelasting (e)	€ 289.400	€ 289.000	€ 289.000
Precariobelasting (f)	€ 0	€ 0	€ 22.400
Reclamebelasting (g)	€ 41.300	€ 43.380	€ 43.377
af: doorbetaling reclamebelasting	-€ 41.300	-€ 43.380	-€ 43.377
Marktgelden (h)	€ 0	€ 9.060	€ 9.060
Begraafrechten (i)	€ 96.100	€ 60.100	€ 60.000
Leges	€ 1.250.000	€ 747.400	€ 717.400

Lokale lastendruk per jaar voor meerpersoonshuishoudens	2022	2023	stijging/daling %	stijging in € per maand
Met eigen woning (OZB, Riool en Afval)	€ 803,41	€ 837,13	4,2%	€ 2,81
Zonder eigen woning (Afval)	€ 265,16	€ 281,72	6,2%	€ 1,38

Overzicht gemeentelijke woonlasten Parkstad Limburg gemeenten in 2022

Bron: Belastingoverzicht 2022 van de Provincie Limburg

PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

Het beleid is vastgelegd in de “Nota risicomangement 2021” vastgesteld door de Raad op 23 februari 2021. Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. Het streven is een weerstandsratio van 1,4 of hoger (dit is ruim voldoende of beter).

AANLEIDING EN ACHTERGROND

Om de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken, voert de gemeente twee keer per jaar een gemeente brede risico-inventarisatie uit. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie van medio 2022. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

RISICOPROFIEL

Om de risico's van Gemeente Brunssum in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld, dat gebruik maakt van een rekenmodel (van de BNG) waarmee risico's in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Het definiëren van de maatregelen en het inschatten van het effect van deze maatregelen op de gevolgen is ook onderdeel van de risico-inventarisatie. In de inventarisatie zijn in het totaal 108 risico's in beeld gebracht. Een aantal daarvan heeft geen financiële gevolgen of de gevolgen worden beperkt door het treffen van maatregelen. Bij andere risico's blijft een kans op een financieel gevolg bestaan. Het totaal van deze financiële gevolgen is maximaal € 22.600.000,- (“als alles tegen zit”). Het totaal van de risico's bestaat uit grote en kleine risico's, risico's met interne en/of externe oorzaak, met geen tot grote financiële gevolgen en operationeel dan wel strategisch van aard.

De grootste risico's lopen we bij de financiering. Binnen de financiering is het belangrijkste risico betreffen het gemeentefonds. Dit risico was ook bij het opstellen van de jaarrekening 2021 reeds aanwezig. Daarnaast lopen we als gemeente een debiteurenrisico van € 650.000,-. Waar in de voorgaande rapportages dit risico aanwezig was als gevolg van de corona-crisis, zien we de oorzaken van verwachte financiële problemen nu verschuiven naar de energiecrisis. Dit neem niet weg dat dit risico onverminderd hoog aanwezig is.

Als tweede lopen we risico's in de bedrijfsvoering. Hierbij wordt het meeste risico gelopen bij een aantal personele casussen. Ook lopen we risico op datalekken, door de complexiteit, de vergaande integratie en tempo waarmee bedrijfsprocessen aan de digitale transformatie worden onderworpen. Als derde lopen we -zoals veel gemeenten- risico's bij de grondexploitatie. Met betrekking tot het **sociaal domein** is de omvang van de risico's gelijk gebleven aan de risico-inventarisatie bij de jaarrekening 2021.

In onderstaand overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij is aangeven onder welke cluster het risico valt (GREX, sociaal domein, bedrijfsvoering, financiering). De risico's worden vergeleken met de laatst gemaakte risico-inventarisatie; dit is begin 2022 gebeurd bij het opstellen van de jaarrekening 2021.

TABEL 1: BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S

		RISICO	OMSCHRIJVING	KANS	MAX. FIN. GEVOLG	IN-VLOED	BEDRAG JAARREKENING 2021
1	12	Jeugdhulp, extra middelen vanaf 2023 in gemeentefonds (Financiering)	Gemeenten mogen onder voorwaarden een structurele stelpost opnemen voor nog te ontvangen rijksmiddelen jeugdzorg. Voor 2022 zijn incidenteel gelden verstrekt. Brunssum heeft vanaf 2023 een structurele stelpost opgenomen.	50%	1.628.000	10,4%	1.628.000
2	12	Verhoogd debiteurenrisico (Financiering)	Het verhoogde debiteurenrisico (met als gevolg lagere inkomsten gemeentelijke belastingen) blijft ook nu voor de gemeente Brunssum nog niet of zeer moeilijk in te schatten, mede ook door de enorme inflatiecijfers en de energiecrisis.	90%	650.000	7,6%	650.000
3	3	Ambulante jeugdhulp (Sociaal Domein)	Ondanks bijstelling in de 1e Bestuursrapportage 2022 op basis van gerealiseerd verbruik 2021 constateren we hier in 2022 een verdere stijging bij (nagenoeg) gelijkblijvend aantallen cliënten met ±25% duurdere arrangementen bij zwaardere problematieken.	90%	500.000	5,9%	500.000
4	12	Personele casussen (Bedrijfsvoering)	Risico's inzake diverse medewerkers.	90%	460.000	5,4%	290.000
5	11	GTD (GREX)	De grond is functioneel gesaneerd. Extra saneringskosten zijn waarschijnlijk noodzakelijk. Indien de vervuilde grond moet worden afgevoerd bedraagt het risico € 375.000,-. Indien de grond kan worden verwerkt in de geluidswal dan zijn de kosten en daarmee het risico, lager.	70%	375.000	4,3%	375.000
6	11	Masterplan Centrum (GREX)	Afzetmogelijkheden commerciële ruimte.	50%	400.000	3,9%	400.000

		RISICO	OMSCHRIJVING	KANS	MAX. FIN. GEVOLG	IN-VLOED	BEDRAG JAAR-REKENING 2021
7	1	Datalekken (Bedrijfsvoering)	<p>We spreken van een datalek als persoonsgegevens in handen vallen van derden die geen toegang tot die gegevens zouden mogen hebben. Continue worden er verbeteringen doorgevoerd in de processen, informatiesystemen en automatisering om het risico op datalekken te beperken. Daarnaast zien we een stijgende lijn in de bewustwording bij onze medewerkers inzake privacy en datalekken.</p> <p>Echter door de complexiteit, de vergaande integratie en tempo waarmee bedrijfsprocessen aan de digitale transformatie worden onderworpen blijft het risico van een datalek altijd aanwezig en kan de impact behoorlijk fors zijn.</p>	70%	410.000	3,8%	410.000
8	1	Ongestructureerde informatie (Bedrijfsvoering)	<p>Op basis van de bevindingen uit de KPI-rapportage is een verbeterplan opgesteld. Dit plan omvat de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementatie kwaliteitsbeleid en -systeem op informatiebeheer - Onderzoek in samenspraak met proceseigenaren inzake de ongestructureerde informatie, terugdringen en tegen gaan. - Opstellen aanvullende beheersmaatregelen <p>Naast bovengenoemde actiepunten moeten ook nog de volgende punten aangepakt worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Beleid inzake duurzame digitale toegankelijkheid. 2) Overzicht van, inzicht in- en beheer van de gegevens buiten de centrale archiefapplicatie om. 	90%	300.000	3,6%	300.000

		RISICO	OMSCHRIJVING	KANS	MAX. FIN. GEVOLG	IN-VLOED	BEDRAG JAAR-REKENING 2021
9	11	Subsidiegelden Regiodeal en KLC (GREX)	De raad heeft goedkeuring gegeven voor een gewijzigde ontwikkelstrategie voor de panden aan de Kerkstraat. Dit is nog niet verwerkt in de grondexploitatie bij de jaarrekening. Eerste berekeningen op basis van deze gewijzigde ontwikkelstrategie laten een tekort zien van € 5,8 miljoen. De verwachting is dat € 2,75 miljoen gedekt kan worden door subsidiegelden KLC/regiodeal. Hiervoor is echter nog geen formele toezegging. Risico bestaat dat subsidiebedrag lager wordt.	10%	2.750.000	3,5%	2.750.000
10	11	Afzetmogelijkheden woningbouw (GREX)	Er zijn inkomsten geraamd. Risico is aanwezig dat de inkomsten niet volledig gerealiseerd worden.	50%	337.500	2,8%	337.500

	BEGROTING 2023	JAARREKENING 2021
Totaal 10 grootste risico's	€ 7.810.500	€ 8.053.000
Overige risico's	€ 14.789.500	€ 14.563.000
Totaal alle risico's	€ 22.600.000	€ 22.616.000

BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT

Op basis van de ingevoerde risico's is met behulp van het rekenmodel een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande tabel 2 toont de resultaten van de risicosimulatie. In Nederland wordt bij de meeste gemeenten een zekerheidspercentage tussen de 80-90% gehanteerd.

TABEL 2: BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT BIJ MEERDERE ZEKERHEIDSPERCENTAGES

Percentage	Bedrag
75%	€ 4.400.000
80%	€ 4.600.000
85%	€ 4.800.000
90%	€ 5.200.000
95%	€ 5.700.000

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.200.000 (benodigde weerstandscapaciteit) In de jaarrekening 2021 was dit € 5.100.000. De lichte stijging wordt veroorzaakt door de hogere risico's; dit is toegelicht bij het onderdeel risicoprofiel.

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Brunssum bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

TABEL 3: BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	
	31-12-2023
Algemene reserve - vrij besteedbaar	9.403
Algemene reserve - weerstandsvermogen	12.000
Totale weerstandscapaciteit	21.403

Zie ook bijlage 2 Verloop van de algemene reserve.

RELATIE BENODIGDE EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde Weerstandscapaciteit}}$$

VERLOOP WEERSTANDSVERMOGEN VOOR DE JAREN 2023 T/M 2026

Bedragen x € 1.000	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar
	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve vrij besteedbaar 1/1	€ 11.115	€ 9.403	€ 11.500	€ 16.283
af: onttrekkingen conform Voorjaarsbrief 2021	€ -50			
Onttrekkingen conform vastgestelde begroting 2022	€ -400			
af: inzake herijking strategische visie	€ -100			
af: inzake klimaatbeheersing/vergroening schoolpleinen	€ -200			
af: inzake prijsstijging energiekosten	€ -808			
af: uitvoeringsagenda incidenteel 2022-2026	€ -185	€ -155	€ -75	€ -75
bij: saldi begroting 2023-2026 (nog vast te stellen)	€ 31	€ 2.252	€ 4.858	€ 1.116
Algemene reserve vrij besteedbaar 31/12	€ 9.403	€ 11.500	€ 16.283	€ 17.324
Algemene reserve - weerstandsvermogen 1/1 - 31/12	€ 12.000	€ 12.001	€ 12.002	€ 12.003
Raming Algemene reserve - totaal per 31 december	€ 21.403	€ 23.501	€ 28.285	€ 29.327
= A. Beschikbaar weerstandsvermogen				
B. Benodigd weerstandsvermogen	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200	€ 5.200
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	4,12	4,52	5,44	5,64

Bij de laatste berekening bij de jaarrekening 2021 was de ratio ultimo 2023 4,27. De ratio is nu iets lager door een lager beschikbaar weerstandsvermogen (€ 360.000,-) en een hoger benodigde weerstandscapaciteit (€ 0,1 miljoen) (zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel Risicoprofiel).

De benodigde weerstandscapaciteit is voor de 2024 tot en met 2026 hetzelfde als in 2023. Alle bekende toekomstige ontwikkelingen zijn betrokken bij deze recente risico-inventarisatie en bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij de bepaling van de beschikbare weerstandsvermogen is rekening gehouden met alle bekende mutaties.

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio. De huidige ratio van 4,12 is dan uitstekend.

TABEL 4: WEERSTANDSNORM

WAARDERINGSCIJFER	RATIO	BETEKENIS
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

VERPLICHTE KENGETALLEN

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de raad op de financiële positie van de gemeente. Door de Adviescommissie Vernieuwing BBV zijn ter versterking van de horizontale verantwoording 5 verplichte financiële kengetallen vastgesteld.

Begroting 2023	Verloop van de kengetallen		
	Rekening	Begroting	Begroting
Kengetallen:	2021	2022	2023
Netto schuldquote	6,1%	12,4%	12,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2,6%	3,9%	3,8%
Solvabiliteitsratio	64,1%	60,3%	61,6%
Grondexploitatie	2,7%	5,0%	2,7%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	2,2%	-1,6%
Belastingcapaciteit	103,5%	99,6%	92,6%

Beoordeling kengetallen algemeen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Beoordeling kengetallen Brunssum

Kijkend naar de kengetallen kan hieruit worden geconcludeerd dat Brunssum een goede netto schuldquota en solvabiliteitsratio heeft. De structurele begrotingsruimte is slecht (is negatief) en de belastingcapaciteit is lager dan het landelijk gemiddelde.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt en wat het kengetal inhoudt.

1 Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100% (groen). Afhankelijk of een gemeente net grote investeringen achter de rug heeft, is de netto schuldquote hoger of lager. Op het moment dat de netto schuldquote boven de 100% komt springt het licht op oranje. Boven de 130% springt het licht op rood, er is dan sprake van een zeer hoge schuld.

2 Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Hoe hoger het percentage hoe beter de gemeente is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio van lager dan 20% bevindt de gemeente zich op glad ijs.

3 *Kengetal grondexploitatie*

De afgelopen jaren is landelijk gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen de actuele waarde op de balans zijn opgenomen en of een eventueel gevormde voorziening van voldoende omvang is.

Hoe lager de ratio hoe minder invloed het grondbedrijf heeft op de exploitatie.

4 *Structurele exploitatieruimte*

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele lasten. Bij een negatieve ratio is de gemeente structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

5 *Belastingcapaciteit*

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomst van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten van meerpersoonshuishoudens. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. Om de belastingcapaciteit te berekenen worden de belastingen vergeleken met de landelijke gemiddelden.

PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente Brunssum. De kapitaalgoederen kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- Infrastructuur (wegen, verkeersregelinstallaties, riolering)
- Voorzieningen (openbaar groen, openbare verlichting, speeltoestellen)
- Gebouwen

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

Het onderhoud van alle elementen binnen de openbare ruimte is opgenomen in het Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte 2022-2025 (MOP-OR 2022-2025).

Het MOP-OR is gebaseerd op kwaliteitsbeelden volgens de CROW-methodiek (Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in grondwater en wegenbouw en de verkeerstechniek). De Raad heeft besloten om kwaliteitsniveau B te hanteren voor het gehele areaal binnen de openbare ruimte. Ter controle van het resultaat wordt een delegatie van de gemeenteraad twee keer per jaar uitgenodigd om op locatie de kwaliteit te beoordelen. De financiële consequenties van deze keuze zijn vertaald in de onderliggende programma begroting. De financiering van het MOP-OR vindt plaats van uit een compartimentbenadering. Dit houdt in dat eventuele restbudgetten in enig jaar in een egalisatiereserve zullen worden gestort. Hierdoor wordt over meerdere jaren een gelijkmatig dekkingspatroon bereikt.

In 2015 is het Gemeentelijk Rioleringsplan aangepast aan de nieuwe Wet Gemeentelijke Watertaken en de Europese Kaderrichtlijn Water. Dit 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan' (VGRP) is de grondslag onder de nieuwe rioolheffing, gebaseerd op onroerend goed waarde. Dit VGRP is tot stand gekomen in samenwerking met de Parkstadgemeenten waarbij zoveel als mogelijk gelijke uitgangspunten zijn gehanteerd.

Medio 2020 is, wederom in samenwerking met de Parkstadgemeenten, de opvolger van het VGRP opgesteld, het zogenaamde Watertakenplan Brunssum. Eind 2022 is het basisrioleringsplan van de gemeente Brunssum opgesteld. Dit betreft een hydraulische berekening om het rioolstelsel van de gemeente Brunssum te laten voldoen aan de gestelde eisen. In 2023 zullen de bevindingen vanuit het basisrioleringsplan worden verwerkt in een actualisatie van het Watertakenplan Brunssum en aan de raad worden voorgelegd.

Het onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen is opgenomen in het Meerjarig Onderhoud Plan (MJOP) gebouwen 2023-2027. Het MJOP-gebouwen is gebaseerd op de in 2021-2022 uitgevoerde conditiemetingen per gebouw volgens de NEN-2767 metingen. De resultaten van de conditiemetingen en de energiescans (EPA-labels) zijn verwerkt in het vastgoedbeheersysteem Ultimo. Aan de hand van voornoemde resultaten is de volgende stap het opstellen van vastgoedbeleid met als input het vigerend accommodatiebeleid en aan de hand daarvan wordt bepaald wat de toekomst van het vastgoedobject zal worden.

WEGEN

Beleid

Basis voor het wegbeheer is het MOP-OR 2022-2025. Met dit plan wordt zorg gedragen dat de wegen worden onderhouden conform de vastgestelde ambities.

Door de wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording is het bedrag voor vervanging met ingang van 2017 volledig geactiveerd.

Areaal

Het wegennet van de gemeente is 143 km lang en de oppervlakte bedraagt 159 ha. De wijzigingen van het areaal worden telkens bij de opstelling van een nieuw MOP-OR geactualiseerd.

Uitvoering

Grootschalig onderhoud.

In 2023 zal de herinrichting van de Kerkstraat-Kerkeveldstraat worden afgerond. Tevens zal de reconstructie van de Wilhelminastraat inclusief het OV-overstapstation (bushalte) plaatsvinden. In 2023 wordt de Leisure Lane aangelegd. Hierbij is gekozen om werkzaamheden te combineren en gelijktijdig groot onderhoud aan de rotonde Emmaweg-Cronjéstraat en de Cronjéstraat uit te voeren. Het groot onderhoud aan asfaltwegen wordt ook opgepakt in 2023. Dit bestaat uit grootschalige asfaltwerkzaamheden aan de N276, Karel Doormanstraat en de Akerstraat.

Daarnaast zal in 2023 gestart worden met de voorbereiding van de reconstructie Haefland en Bodemplein-Rimburgerweg.

Binnen nu en enkele jaren zal een aantal hoofdwegen (Karel Doormanstraat, Bodemplein gedeeltelijk, Rimburgerweg, en de Prins Hendriklaan) aan groot onderhoud toe zijn. Echter, na in gebruik name van de Buitenring is de verkeersbelasting op een aantal hoofdwegen beduidend afgenomen. Daardoor zal worden onderzocht of grootschalige herinrichting van de hoofdwegen wenselijk is.

Regulier onderhoud wegen en trottoirs.

De prioriteitstelling bij de aanpak van regulier onderhoud wordt in hoge mate bepaald door winterschade aan wegen. Elk voorjaar wordt daarom aan de hand van de actuele schadebeelden het onderhoudsprogramma voor het betreffende jaar bepaald. Uitgangspunt voor het onderhoudsniveau van wegen en trottoirs is CROW-kwaliteitsniveau B, dit conform het MOP-OR 2022-2025.

Bij reconstructie werkzaamheden zal ook de noodzaak van vervangen van de ander weggedelen zoals trottoirs en parkeerplaatsen e.d. betrokken worden. Het voornemen is om in 2023 de reconstructies van de woonwagenlocatie in uitvoering te nemen. Tot slot wordt de laatste fase van de herbestrating van de Kling ter hand genomen.

Met ingang van 2016 is er een verbod gekomen op de toepassing van glyfosaat op open verhardingen. Dit betekent dat het onkruid mechanisch, met stoom of met branden bestreden wordt. Het gewenste kwaliteitsniveau wordt hiermee moeizaam behaald en dit leidt vaak tot extra inzet van middelen. Voorts leidt mechanische bestrijding in enkele gevallen tot hogere slijtage van trottoirs en wegen (als gevolg van borstelen) waardoor onderhoud c.q. vervanging in de toekomst wellicht eerder dan gepland noodzakelijk is.

VERKEERSREGELINSTALLATIES (VRI'S)

Beleid

In het verleden was het aantal voertuigen op een kruisingsvlak maatgevend om wel of geen afwijking via een verkeerslicht toe te passen. Ook het ongevalbeeld speelde een rol bij die afweging. De laatste jaren worden bij reconstructies de verkeerslichten zoveel mogelijk vervangen door rotondes, voor zover de ruimte en het verkeersaanbod dit toelaat.

Areaal

In 2022 is in de Kennedylaan ten hoogte van Albert Heijn een automatische oversteekplaats verlichting (APL) aangebracht bij de bestaande voetgangersoversteekplaats. Tevens is de VRI-installatie ten hoogte van het nieuwe viaduct (N300) Rimburgerweg van de Provincie overgenomen.

Momenteel staan er binnen de gemeente Brunssum nog 6 VRI's (verkeersregelinstallaties) op kruispunten. Daarnaast staan er nog 3 VOP's bij voetgangersoversteekplaatsen en een 5-tal oversteekplaatsen met attentie verhogende knipperinstallaties. Tevens zijn er 3 installaties voor de dynamische afsluiting (zakpalen) van het Promenadegebied.

Uitvoering

Doordat het verkeersaanbod op het Bodemplein en Prins Hendriklaan is afgenomen wordt er onderzocht of de verkeersregelinstallaties vervangen kunnen worden door rotondes. Hierop wordt het noodzakelijke reguliere onderhoud afgestemd.

RIOLERING

Beleid

Basis voor het rioolbeheer is het MOP-OR 2022-2025. In 2023 zal een evaluatie van het Watertakenplan Brunssum (opvolger van het huidige VGRP) aan de raad worden voorgelegd. Ook in dit Watertakenplan is de Wet Gemeentelijke Watertaken geïmplementeerd. Verder ligt er de opgave om het watersysteem 'robuust' en klimaat adaptief vorm te geven. Dat betekent dat riolering, openbare ruimte en oppervlaktewater in staat moeten zijn om de extremer wordende weersomstandigheden (met meer en heviger regenval) aan te kunnen. Het ligt voor de hand om alle wateropgaven gezamenlijk te analyseren en te vertalen in één samenhangend maatregelenpakket. Omdat water zich niet houdt aan bestuurlijke grenzen, is bovendien samenwerking met buurgemeenten, het Waterschap, Provincie en Rijkswaterstaat noodzakelijk. De voordelen hiervan zijn slimmere en effectievere oplossingen, tegen lagere totale kosten. In het verleden is een grootschalige studie naar optimalisatie mogelijkheden in de afvalwaterketen met positief resultaat afgerond (OAS-studie en klimaatatlas Parkstad). Belanghebbende partijen daarbij zijn Provincie Limburg, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en de Limburgse gemeenten.

In Parkstadverband werken de betrokken gemeenten samen op navolgende onderdelen:

1. Planvorming:
 - Communicatiecampagne middels redactieteam en website waterklaar.nl
 - Continuëren van een subsidieregeling afkoppelen private terreinen (opvangen regenwater in de tuin samen met het Waterschap Limburg)
 - Beleid & visie klimaatadaptatie
2. Operationele onderdelen:
 - Gegevensbeheer riolering
 - Meten-Monitoren-Rekenen
 - Actualisatie BRP (Basis RioleringsPlan)
 - Uitvoering subsidieregeling afkoppelen private terreinen
 - Uitvoeren risicodialoog en opstellen regionale en lokale uitvoeringsagenda's
 - Kolkreiniging, rioolreiniging en rioolinspectie
 - Relining van rioolstelsel
 - Beheer en onderhoud van pompen en gemalen

In hetzelfde samenwerkingsverband is de klimaatstresstest light opgesteld. Er zijn berekeningen gemaakt van de wateroverlast als gevolg van extreme regenbuien en de wateroverlastlocaties zijn inzichtelijk gemaakt. Verder is een waterdroogte kaart gemaakt. Deze laat zien wat de grondwaterstand bij extreme droogte is. Tot slot is ook een hitte kaart opgesteld welke inzichtelijk maakt waar zich bij extreem warm weer de warmste plekken bevinden. In 2022 en 2023 wordt op basis van deze kaarten en het basisrioleringsplan onderzocht welke maatregelen mogelijk c.q. noodzakelijk zijn (zowel technisch alsook financieel). Dit alles in samenspraak (de zgn. risicodialoog) met de diverse stakeholders (inwoners, hulpdiensten, zorginstellingen etc.) Aan de hand van deze risicodialoog worden uiteindelijk de maatregelen en bijbehorende prioritering bepaald (uitvoeringsagenda).

Areaal

De gemeente beschikt over circa 180 km vrij verval riolering. Verder nog de nodige waterbuffers en bergbezinkbassins, huisaansluitingen, verzamelriolen en kolkaansluitingen en daarnaast de nodige schuiven, kleppen, pompen, etc.

Uitvoering

Voor de realisatie van de wettelijk verplichte basisinspanning (verminderen vervuilende overstorten op beken) en de KRW-verplichtingen (groene bergingen achter overstorten) zijn de benodigde investeringen gedaan. De gemeentelijke riolering voldoet daarmee aan de wettelijke eisen. De komende jaren zal op basis van nieuwe berekeningen en onderzoeken inzichtelijk gemaakt worden welke nieuwe klimaat adaptieve maatregelen in Brunssum benodigd zijn.

In het MOP wordt verder rekening gehouden met de exploitatiekosten voor riolering, noodzakelijke jaarlijkse vervanging en verbetering van verouderde riolering. Het vervangen van het riool en aanbrengen klimaat adaptieve maatregelen worden veelal gecombineerd met het grootschalige onderhoud aan wegen. Door deze investering blijft het rioolstelsel ook op de lange termijn in stand op een adequaat niveau. Bij het uitvoeren van (her)inrichtingsprojecten wordt per project bekeken welke maatregelen er nodig zijn om wateroverlast lokaal tegen te gaan.

De afgelopen jaren zijn de rioolinspecties naar aanleiding van meldingen en beoogde projectlocaties uitgevoerd. Hier is geconstateerd dat op diverse plaatsen uitvoeren van reparaties noodzakelijk was. Om meer inzicht te krijgen in de actuele kwaliteitstoestand van het riool is noodzakelijk om meer en structureler de rioolinspecties uit te voeren.

Daarnaast zal op basis van klachten (wateroverlast) c.q. verstoppingen of verzakkingen (curatief), het riool incidenteel geïnspecteerd, gereinigd en gerelined worden.

OPENBARE VERLICHTING

Beleid

Basis voor het beheer van de openbare verlichting is het MOP-OR 2022-2025. Bij de opstelling van dit plan is rekening gehouden met de normering afkomstig van de NSvV (Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde) en de contractuele Voorwaarden Openbare Verlichting. Het gekozen kwaliteitsniveau voldoet aan de criteria van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Naar verwachting is eind 2022 het beleidsplan Openbare Verlichting geactualiseerd. De bevinding hiervan zijn nog niet meegenomen in de begroting 2023.

Areaal

In 2022, bestond het verlichtingsareaal van de gemeente Brunssum uit circa 6.230 masten en 6.490 armaturen. De wijzigingen van het areaal worden telkens bij de opstelling van een nieuw MOP-OR geactualiseerd.

Uitvoering

Door het versneld uitvoeren van de LED transitie zijn de onderhoudskosten gedaald en wordt de besparing aan onderhoudskosten door Spie als korting teruggegeven en ingezet voor vervanging van lichtmasten en armaturen.

OPENBAAR GROEN

Beleid

Basis voor het groenbeheer is het MOP-OR 2022-2025

Areaal

Ten tijde van de opstelling van het MOP-OR, bestond het groenareaal van de Gemeente Brunssum uit 110 ha openbaar plantsoen, 10.500 st. zogenaamde 'structuurbomen en 149 ha bospercelen'.

De wijzigingen van het areaal worden telkens bij de opstelling van een nieuw MOP-OR geactualiseerd.

Uitvoering

Het MOP-OR 2022-2025 gaat uit van een onderhoudsniveau kwaliteit B.

Dit houdt in dat het totale plantsoen op het vastgestelde niveau wordt onderhouden, waarbij alleen van mechanische onkruidbestrijding gebruik wordt gemaakt. Tevens wordt dan de noodzakelijke herinrichting, omvorming en vervanging uitgevoerd, te denken valt hierbij aan omvorming extensief onderhouden bermen naar bloemrijke-en kruidenrijke bermen. Sanering bomenbestand waarbij de nadruk ligt op biodiversiteit en areaalvergroting. Daarnaast zal onderzoek worden voorgezet naar alternatieve bestrijding van de eikenprocessierups en aanpak van de waterkwaliteit en benodigde onderhoudskosten van de verschillende vijvers binnen onze gemeente. Onderhoudskosten van vijvers (m.u.v. fontein) zijn niet opgenomen binnen de begroting 2023.

MOP-OR			
Verkeersveiligheid			€ 235.000
Openbare verlichting			€ 751.865
Wegbeheer (onderhoud)			€ 1.461.756
Rioolbeheer			€ 1.709.700
Groenbeheer			€ 1.315.650
Speeltoestellen			€ 17.500
Kunstobjecten			€ 55.000
Civiel Technische kunstwerken			€ 46.500
Beleids-/beheerplannen			€ 30.000
Vervanging wegen			€ 1.720.000
TOTAAL			€ 7.342.971

GEBOUWEN

Beleid

Als beleidsmatige basis voor het gebouwenbeheer hanteren we het Meerjarig Onderhoud Plan (MJOP) hetgeen zal aanhaken aan het in 2022 geactualiseerde Accommodatiebeleid. Door het uitvoeren van conditiemetingen en de resultaten te verwerken in een MJOP, is de begroting 2023 en verder geactualiseerd. Het meerjarig onderhoud betreft de instandhouding van de vastgoedobjecten.

Areaal

Het MJOP omvat alle vastgoedobjecten in eigendom van gemeente Brunssum inclusief buitensportvelden en de in eigendom zijnde onderwijsgebouwen.

Uitvoering

Uitgangspunt bij het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is dat zij moeten voldoen aan het vigerend Accommodatiebeleid en het nog op te stellen Vastgoedbeleid.

Product	Productnaam	Kostensoort	Kostensoortnaam	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
G043101	Groot Onderhoud Bestuurscentrum	438203	Planmatig onderhoud	118.255,00	13.815,00	63.716,00	212.840,00
G043102	Groot Onderhoud Oude Raadhuis	438203	Planmatig onderhoud	21.502,00	7.330,00	129.373,00	3.020,00
G043103	Groot Onderhoud Muziekschool	438203	Planmatig onderhoud	16.104,00	2.060,00	11.428,00	10.395,00
G043104	Gr.Ond.Houserveld BSV-Limburgia	438203	Planmatig onderhoud	41.637,00	19.702,00	28.973,00	13.402,00
G043105	Gr.Onderh.In de Struiken Langeberg	438203	Planmatig onderhoud	2.529,00	1.830,00	2.696,00	44.808,00
G043106	Gr.Onderh.Klingelsberg De Leeuw	438203	Planmatig onderhoud	635,00	5.427,00	160.278,00	3.577,00
G043108	Groot Onderhoud LTCB	438203	Planmatig onderhoud	10.870,00	2.172,00	21.247,00	3.422,00
G043109	Groot Onderhoud Sporthal Rumpen	438203	Planmatig onderhoud	20.058,00	7.141,00	156.512,00	91.051,00
G043110	Groot Onderhoud Sportzaal Brs-Noord	438203	Planmatig onderhoud	4.173,00	1.240,00	16.665,00	34.622,00
G043112	Groot Onderhoud Bronspot	438203	Planmatig onderhoud	148.051,00	70.440,00	26.553,00	141.280,00
G043113	Groot Onderhoud Rumpenerhof	438203	Planmatig onderhoud	8.604,00	17.690,00	206.810,00	5.835,00
G043117	Gr.Onderh.Speeltuingeb.Buschkesberg	438203	Planmatig onderhoud	1.300,00	1.300,00	28.205,00	2.550,00
G043118	Gr.Onderh.Speeltuingeb.Klaver-4	438203	Planmatig onderhoud	200,00	200,00	6.490,00	11.867,00
G043119	Gr.Onderh.Pr.Beatrrixstr 1a CMWW	438203	Planmatig onderhoud	5.340,00	80,00	108.596,00	14.350,00
G043120	Gr.Onderh.Dorpstraat 18D Fransiscus	438203	Planmatig onderhoud	20.514,00	240,00	56.405,00	8.475,00
G043121	Gr.Onderh.Pr.Hendriklaan Vincentius	438203	Planmatig onderhoud	612,00	71.786,00	787,00	1.862,00
G043122	Gr.Onderh.Spoorstraat 32 Willibrord	438203	Planmatig onderhoud	4.765,00	431,00	431,00	3.281,00
G043124	Gr.Onderh.Gem.huis Klaver 4	438203	Planmatig onderhoud	200,00	200,00	200,00	10.870,00
G043125	Groot Onderhoud De Gasperistraat 3	438203	Planmatig onderhoud	166.218,00	906,00	2.706,00	906,00
G043127	Groot Onderhoud Begraafplaats	438203	Planmatig onderhoud	130,00	316,00	3.161,00	1.380,00
G043131	Groot Onderhoud Speeltuin Treebeek	438203	Planmatig onderhoud	378,00	9.439,00	3.860,00	11.006,00
G043132	Groot Onderhoud Planeetstr 1	438203	Planmatig onderhoud	7.624,00	50.828,00	10.585,00	558,00
G043133	Groot Onderhoud Poolse Huis	438203	Planmatig onderhoud	2.199,00	564,00	2.120,00	74.075,00
G043139	Groot Onderhoud ATIVU	438203	Planmatig onderhoud	325,00	5.042,00	45.418,00	2.413,00
G043140	Groot Onderhoud Wieënweg 6	438203	Planmatig onderhoud	10.150,00	8.650,00	8.650,00	8.650,00
G043144	Groot Onderhoud Brikke Oave	438203	Planmatig onderhoud	7.682,00	3.782,00	3.309,00	6.832,00
G043146	Groot Onderhoud Openluchttheater	438203	Planmatig onderhoud	20.750,00	20.750,00	20.750,00	20.750,00
G043148	Gr.Onderh.Accom Robin Hood	438203	Planmatig onderhoud	890,00	890,00	890,00	2.960,00
G043152	Groot Onderhoud De Gasperistraat 7	438203	Planmatig onderhoud	28.640,00	2.036,00	89.706,00	89.469,00
G043155	Gr.Onderh.Kinderboerderij	438203	Planmatig onderhoud	7.658,00	720,00	6.761,00	4.410,00
G043157	Gr.Onderh.Pompehuske Schutterspark	438203	Planmatig onderhoud	6.131,00	600,00	250,00	1.500,00
G043158	Gr.Onderh.Pompgebouwen	438203	Planmatig onderhoud	29.429,00	1.580,00	7.245,00	7.030,00
G043500	Groot Onderhoud Rombouts	438203	Planmatig onderhoud	313.303,00	16.735,00	38.715,00	149.435,00
			Onderdeel Gemeente-eigendommen	1.026.856,00	345.922,00	1.269.491,00	998.881,00

Product	Productnaam	Kostensoort	Kostensoortnaam	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
G043610	Groot Onderhoud BMV Oost	438203	Planmatig onderhoud	76.940,00	35.880,00	603.895,00	59.450,00
G043611	Groot Onderhoud BS Langeberg	438203	Planmatig onderhoud	12.200,00	0,00	0,00	107.145,00
G043612	Groot Onderhoud BS Treebeek	438203	Planmatig onderhoud	6.600,00	4.280,00	242.040,00	0,00
G043613	Groot Onderhoud BS Centrum	438203	Planmatig onderhoud	0,00	6.685,00	4.327,00	86.825,00
G043614	Groot Onderhoud Sporthal Treebeek	438203	Planmatig onderhoud	3.965,00	4.280,00	153.520,00	0,00
			Onderdeel Brede Scholen	99.705,00	51.125,00	1.003.782,00	253.420,00

PARAGRAAF 4 FINANCIERING

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden), respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasury statuut.

Uitgangspunt is hierbij dat sprake is van gemeente brede financiering om zo optimaal mogelijk de afstemming tussen liquide middelen en aan te trekken leningen te garanderen. Dit geschiedt door consolidatie van de kortlopende schuld door een langlopende lening op het moment dat de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden.

RISICOBEHEER

Kredietrisico op verstrekte gelden

Risicogroep	Met/zonder	Restantschuld	Restantschuld
	Hypothecaire	In € 1.000 op	In € 1.000 op
	Zekerheid	1-1-2023	31-12-2023
Semi overheidsinstellingen, ISD-BOL verbouwing hoogbouw, verrekend met bijdrage en investering.	Verrekening	€ 715	€ 623
Niet toegestane instellingen volgens treasurystatuut:			
WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV	Zonder hyp.	€ 102	€ 123
Lening Enexis 2020	Zonder hyp.	€ 2.000	€ 2.000
Overige toegestane instellingen volgens treasurystatuut waarvan:			
-rentedragende leningen muziekverenigingen	Verr.via subsidie	€ 5,5	€ 2,7
-leningen voor zonnepanelen	Debiteurenrisico bij Volta	€ 2.512	€ 2.377
	Totaal verstrekte gelden	€ 5.335	€ 5.126

FINANCIERING

Kortlopende financiering

In principe worden de investeringen in eerste instantie gefinancierd via kas- of callgeldleningen. Hiertoe worden twee offertes aangevraagd (art. 9.4 Treasury statuut 2020).

Nadat de rente op kortlopende leningen in 2021 en een deel van 2022 negatief was begint deze halverwege 2022 weer te stijgen.

overzicht renteniveau's kortlopende financiering	bron: BNG/global rates
1 maands-Euribor: gemiddelde 1 ^e halfjaar 2022	-0,550%
1 maands kasgeld BNG	op aanvraag

Financiering via Leasecontracten

Er zijn leasecontracten afgesloten voor de dienstauto van afd. Toezicht en Handhaving, de koffieautomaten, smartphones, multifunctionals, couverteer- en vouwmachine en printer Civ.Techn. De nog te betalen leasetermijnen worden vermeld in de jaarrekening onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen aan de creditzijde van de Balans.

Langlopende financiering

Om de renterisico's zoveel mogelijk tegen te gaan, worden meestal onderhandse leningen aangetrokken. Deze hebben een rentevast periode van minimaal 10 jaar, of zijn rentevast gedurende de gehele looptijd.

Voor de leningen van de gemeente wordt geen renterisico gelopen. Dat komt omdat de reeds afgesloten leningen een rentevaste periode hebben, die gelijk is aan de looptijd van de lening.

Tot op heden zijn alleen leningen aangegaan met een lineaire aflossing, waardoor het renterisico ook beperkt is tot het schuldrestant op het moment van renteherziening, aangezien dan geen herfinanciering plaats hoeft te vinden.

Mutaties in de leningenportefeuille

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand per 1 januari 2023	€ 4.808	€ 4.150	€ 3.492	€ 2.834
Nieuwe leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Reguliere aflossingen	€ 658	€ 658	€ 658	€ 659
Stand per 31 december 2023	€ 4.150	€ 3.492	€ 2.834	€ 2.175

In deze tabel wordt ervan uitgegaan dat van 2023 tot en met 2026 geen nieuwe leningen worden aangegaan.

WET VERPLICHT SCHATKISTBANKIEREN

Vanaf december 2013 dienen overtollige gelden bij de schatkist te worden gestald. Met ingang van 1 juli 2021 is de drempel voor schatkistbankieren verhoogd van 0,75% naar 2 % van het begrotingstotaal.

Voor 2023 is dit: € 2.283.143,-.

Deze gelden mogen buiten de schatkist worden aangehouden per dag. De rentevergoeding van de schatkist is de daggeldrente. Momenteel is deze 0,00%.

NEGATIEVE RENTE OP REKENING-COURANT

Sinds 1 juli 2021 brengt de BNG negatieve rente in rekening voor tegoeden op de algemene bankrekening van de gemeente. Voor tegoeden van € 500.000 tot € 2.500.000 bedraagt de rente 1-maands EURIBOR (dit is gemiddeld - 0,550 1e halfjaar 2022).

Dagelijks wordt het saldo op de BNG-rekening aan het eind van de middag automatisch afgeroomd waarmee het risico op een te hoog banksaldo beperkt wordt.

TOETSING AAN DE WET FIDO

De wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) verbiedt overschrijding van het zogenaamde 'kasgeldlimiet'. Deze wordt bepaald aan de hand van 8,5 % van de totale omvang van de begroting, zoals hierboven vermeld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet moet door de gemeente worden aangegeven op welke termijn en op welke wijze er voor wordt gezorgd dat de netto vlottende schuld weer lager zal worden dan het kasgeldlimiet.

Overzicht toetsing aan kaders Wet Fido				
Omschrijving (bedragen x €1.000)	3e kw.2021	4e kw.2021	1e kw.2022	2e kw.2022
Omvang begroting per 1-1-2022: € 114.513				
1 Toegestane kasgeldlimiet op jaarbasis				
-in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
-in Euro	€ 9.106	€ 9.106	€ 9.734	€ 9.734
2 Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar kasgelden	€ 2.700	€ 2.400	€ 8.000	€ 8.000
Schuld in rekening-courant	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gestorte gelden door derden	€ 72	€ 76	€ 85	€ 90
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende schuld	€ 2.772	€ 2.476	€ 8.085	€ 8.090
3 Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	€ 7	€ 9	€ 13	€ 15
Tegoeden in rekening-courant	€ 369	€ 496	€ 432	€ 440
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tegoeden bij de schatkist	€ 7.328	€ 5.657	€ 2.759	€ 4.255
Totaal vlottende middelen	€ 7.704	€ 6.162	€ 3.204	€ 4.710
4 Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	-€ 4.932	-€ 3.686	€ 4.881	€ 3.380
Toegestane kasgeldlimiet	€ 9.106	€ 9.106	€ 9.734	€ 9.734
Ruimte(+)Overschrijding(-)	€ 14.038	€ 12.792	€ 4.853	€ 6.354

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld in 2023		
Omschrijving (bedragen x €1.000)		
1	Renteherziening op vast schuld o/g	€ 0
2	Betaalde aflossingen	€ 658
3	Rentrisico (1+2)	€ 658
4	Begrotingstotaal jaar	€ 114.157
	Het bij Min.Regeling vastgestelde %	20%
	Toets risiconorm	
5	Renterisiconorm	€ 22.831
6	Ruimte c.q. overschrijding (5-3)	€ 22.173

Conclusie uit bovenstaande toetsing is dat zowel het kasgeldlimiet als de renterisiconorm in 2023 naar verwachting niet zullen worden overschreden.

EMU SALDO (ONTWIKKELING)

Voor 2023 is er een individuele referentiewaarde per gemeente opgenomen in de septembercirculaire waaraan het EMU-saldo getoetst kan worden. Dit is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente heeft in de gezamenlijke tekortnorm. Het verloop van het meerjarige EMU-saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door aan- en verkopen inzake de grondexploitaties en het tekort op de exploitatie.

BEDRAGEN * € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Berekend EMU-saldo	€ 1.894	-€ 1.417	€ 1.046	€ 3.925	€ 242
Referentiewaarde gemeente Brunssum	-€ 4.009	-€ 4.009	-€ 4.009	-€ 4.009	-€ 4.009

GEPROGNOTISEERDE BALANS

Geprognotiseerde balans per einde boekjaar (bedragen x € 1.000)	realisatie					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
ACTIVA						
Vaste activa:						
Materiële en immateriële vaste activa	€ 59.324	€ 59.740	€ 59.202	€ 58.749	€ 57.861	€ 57.159
Financiële vaste activa:						
Deelnemingen	€ 313	€ 313	€ 313	€ 313	€ 313	€ 313
Leningen woningbouwcorp. en langlopende u/g	€ 3.087	€ 3.003	€ 3.003	€ 2.910	€ 2.870	€ 2.792
Ov. Uitzettingen met looptijd van 1 jaar of langer	€ 2.548	€ 2.883	€ 2.883	€ 2.903	€ 2.863	€ 2.788
VASTE ACTIVA	€ 65.272	€ 65.939	€ 65.401	€ 64.875	€ 63.907	€ 63.052
Vlottende activa:						
voorraden	€ 3.036	€ 5.590	€ 3.037	€ 3.037	€ 3.037	€ 3.037
uitzettingen	€ 12.579	€ 7.433	€ 5.038	€ 4.848	€ 3.290	€ 2.631
liquide middelen	€ 603	€ 750	€ 700	€ 700	€ 700	€ 700
Overlopenda activa	€ 5.750	€ 5.500	€ 5.750	€ 5.750	€ 5.750	€ 5.750
VLOTTENDE ACTIVA	€ 21.968	€ 19.273	€ 14.525	€ 14.335	€ 12.777	€ 12.118
TOTAAL ACTIVA	€ 87.240	€ 85.212	€ 79.925	€ 79.209	€ 76.683	€ 75.169
PASSIVA						
Eigen vermogen	€ 55.997	€ 51.385	€ 49.211	€ 48.564	€ 47.999	€ 47.461
Voorzieningen	€ 3.302	€ 3.347	€ 2.565	€ 3.154	€ 1.852	€ 1.534
Vaste schulden	€ 11.460	€ 11.230	€ 10.649	€ 9.991	€ 9.333	€ 8.674
VASTE PASSIVA	€ 70.759	€ 65.962	€ 62.425	€ 61.709	€ 59.184	€ 57.669
Vlottende schulden	€ 10.438	€ 14.000	€ 11.500	€ 11.500	€ 11.500	€ 11.500
Vlottende passiva	€ 6.043	€ 5.250	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
VLOTTENDE PASSIVA	€ 16.481	€ 19.250	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500	€ 17.500
TOTAAL PASSIVA	€ 87.240	€ 85.212	€ 79.925	€ 79.209	€ 76.684	€ 75.169
SALDO	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

BBV EN RENTETOEREKENING

Het nieuwe BBV bevat voorschriften met betrekking tot de rentetoerekening. Vanaf 2018 treedt de nieuwe regelgeving in werking waarbij de interne rentetoerekening mede afhankelijk wordt van de verhouding netto rentelasten afgezet tegen de integraal gefinancierde activa.

Onderstaand schema geeft nader inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

Boekwaarde investeringen per 1-1-jaar 2023 (incl. grondbedr.)		€ 69.609.937	A
Af: vaste eigen financiële middelen reserves en voorzieningen per 1-1-jaar 2023		€ 43.930.197	B
restantschuld geldleningen		€ 4.808.333	C
		€ 48.738.530	B + C
Financieringstekort/-overschot		€ 20.871.407	A - (B+C)
Rentelasten/-baten			
rente vaste schulden		€ 98.242	D
rente eigen (interne) financieringsmiddelen (incl spaartegoeden)		€ 209.000	E
rente financieringstekort/-overschot		€ 0	F
Totaal rentefactoren		€ 307.242	D+E+F
Boekwaarde investeringen per 1-1- jaar 2023		€ 69.609.937	A
af: investeringen met vast rentepercentage		-€ 7.589.802	G
rente te verdelen over		€ 62.020.135	A-G
totaal rentefactoren		€ 307.242	D+E+F
af: vaste rente van investeringen		-€ 68.308	H
te verdelen rente		€ 238.934	D+E+F-H
te verdelen rente (D+E+F-H)			
	x % = omslagrente	0,39%	
0,5% rente te verdelen over (A-G)			

PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING

ORGANISATIEONTWIKKELING

In 2023 implementeren we de acties voortvloeiend uit de projecten van het programma 'organisatieontwikkeling'. Die projecten ('Verduidelijking rollen ambtelijke leiding', 'Evaluatie reorganisatie', 'Focus op integriteit in de uitvoeringspraktijk', 'Vertalen kernwaarden naar afdelings- c.q. medewerkersniveau' en 'Flexibel en resultaatgericht werken') zijn in 2022 afgerond of ver gevorderd en hebben impact op de organisatie, de manier van werken en het bereiken van onze doelen richting de toekomst. Waar nodig dient beleid of HRM-instrumenten, in de lijn van de gemaakte afspraken, te worden aangepast. Alle projecten hebben raakvlakken met elkaar en door deze projecten in het programma organisatieontwikkeling mee te nemen worden de kruisverbanden en de integraliteit inzichtelijk. Het centraal stellen van de betrokkenheid van burgers en maatschappelijke partners wordt de komende bestuursperiode verder vergroot. Deze beweging naar buiten zal leiden tot een andere (zowel individuele als collectieve) klantbenadering. Samen met die omgeving gaan we aan de slag. De verdere invoering en verbreding van het wijkgericht werken en de invoering van de omgevingswet kunnen alleen zo kwalitatief goed gerealiseerd worden. De noodzakelijke omslag van sectoraal naar integraal en naar opgave- en gebiedsgericht werken is eerder in gang gezet en wordt in deze periode dus definitief verankerd in de organisatie. Dat vergt op allerlei gebieden veel van bestuur, leiding en medewerkers van de organisatie. We gaan intensief werken met programma's om deze ambities te realiseren. Maar naast die programma's zal de staande lijnorganisatie haar diensten voor burger en bestuur ook dienen te blijven leveren. Dit leidt tot een organische doorontwikkeling van de organisatie, waarvoor een aantal jaren extra geld nodig zal zijn. We hebben voor al deze ontwikkelingen en veranderingen in 2023 450K (oplopend tot 800K in 2026) gereserveerd.

PERSONEEL

De afgelopen jaren hebben een impact gehad op de bedrijfsvoering van onze gemeente. Dat is versterkt door dat de instroom van nieuwe medewerkers en de uitstroom van oudere medewerkers (pensioen en generatiepact) bijzonder hoog is geweest waar door we alle zeilen hebben moeten bijzetten om de productie, zowel kwalitatief als kwantitatief, op peil te houden. Dat is ons gelukt maar het trekt een stevig wissel op het ambtelijk apparaat. Onder andere daarom is ook het ziekteverzuim hoger dan wenselijk. Wij vinden het van belang toe te groeien naar een stabiele organisatie waarin medewerkers in een veilige werkomgeving en gemotiveerd hun werk kunnen doen. Investerings in de organisatie en de bedrijfsvoering zijn daarom van belang, zodat enerzijds de productie van de staande organisatie beter geborgd is, maar anderzijds meer rust en stabiliteit ervoor zorgt dat er ruimte komt om optimaal mee te kunnen bewegen met dat wat samenleving en bestuur van ons vraagt. Mede daarom hebben we structurele bedragen in de meerjarenbegroting opgenomen/verhoogd voor ziekteverzuim (€ 150.000,-), zorgdragen voor een kwalitatief goede overdracht van werk van pensioengangers (€75.000,-) en ook een post opgenomen om duurzamer geworden externe inhuur te financieren (€ 25.000,-). Daarnaast spelen ook steeds autonome ontwikkelingen die gefinancierd dienen te worden. Te denken valt aan bijvoorbeeld de Wet Open Overheid, waarvan de invoering voor onze procesgang en informatievoorziening grotere consequenties zal hebben. In toenemende mate hebben en krijgen we te maken met krapte op de arbeidsmarkt en we ervaren steeds meer concurrentie. Alle overheidsinstanties in deze regio vissen in de dezelfde 'arbeidsmarkt'-vijver. Hetgeen inhoudt dat ook op dit vlak sprake is van een ongewenste, maar onvermijdelijke toename van de onderlinge concurrentiepositie. Tegen deze achtergrond is het van belang dat we ons als werkgever concurrerend positioneren op de arbeidsmarkt, om medewerkers aan te trekken en (langdurig) aan ons te binden. De thema's die hiervoor voor 2023 actueel zijn en blijven:

- Arbeidsmarktcommunicatie (ook wel 'employer branding' genaamd). Door effectief ons verhaal te vertellen aan huidige werkzoekenden over 'wie we zijn', laten we zien waar wij ons in onderscheiden ten opzichte van andere werkgevers en geven we een eerlijke en authentieke indruk. Op deze manier willen we de juiste medewerkers aantrekken, maar ook de juiste medewerkers behouden met trots voor waar wij voor staan.
- Modern werving en selectiebeleid met oog voor interne mobiliteit. (Door)groeimogelijkheden is een onderwerp dat vaak terugkomt in werkbelevings-onderzoeken. Interne kansen om door te groeien, zowel horizontaal of verticaal, bieden medewerkers ontwikkelperspectief en geeft (ver)binding.

- Introductiebeleid. Een goede introductie zorgt dat nieuwe medewerkers zich snel op hun gemak voelen, een band opbouwen met onze organisatie (en onze cultuur) en snel weten wat van ze verwacht wordt en wat ze van de organisatie mogen verwachten.
- Functiewaardering. Op de juiste manier belonen, is van groot belang voor de motivatie en betrokkenheid van medewerkers en voorkomt ongelijkheid in beloning. Tevens is het een blijk van waardering over hoe kwaliteiten gewaardeerd worden.
- Aandacht voor creatief, vitaliteit en flexibel werken. Gezondheid, zowel mentaal als fysiek, en werk-privé balans zijn andere onderwerpen van werkbeleving. Deze onderwerpen zijn, met name door corona, belangrijker geworden voor medewerkers. Het is voor medewerkers essentieel dat er een goed evenwicht is tussen stress en energie en dat deze energiebalans duurzaam in evenwicht wordt gehouden. Daarnaast is het belangrijk dat er plek is voor eigen creatieve inbreng van de medewerkers in hun werk.

INFORMATIEMANAGEMENT

Het fundament van Informatiemanagement binnen de gemeente Brunssum blijft ongewijzigd op de pijlers rusten zoals in de afgelopen jaren vastgesteld, namelijk:

- Excellente en innovatieve gemeentelijke dienstverlening
- Wij werken digitaal en zaakgericht
- Optimaal ingerichte processen
- De datagestuurde gemeente
- Een moderne digitale werkomgeving
- De digitaal vaardige medewerker
- Een professionele informatiefunctie
- Een moderne informatiearchitectuur.

In 2023 zal onder andere, als onderdeel van een moderne informatiearchitectuur, beleid worden geformuleerd inzake duurzame toegankelijkheid van onze informatievoorziening. Dit kader vormt een wezenlijk onderdeel van ons kwaliteitsbeleid en -systeem en is de opmaat voor een toekomstige aansluiting op een E-depot 1.

De doorontwikkeling van digitaal zaakgericht werken blijft in 2023 aandacht krijgen. De voornaamste doelstellingen hierbij zijn: Betere dienstverlening en een optimale en transparante bedrijfsvoering. De Wet Open Overheid heeft een zodanige impact op bovengenoemde dat naar verwachting een gedegen herinrichting van bedrijfsprocessen noodzakelijk zal zijn. Om een gedegen basis te krijgen voor de hier bovengenoemde ontwikkelingen wordt in de loop van 2023 gestart met het opstellen, herijken en verder ontwikkelen van de noodzakelijke kaders voor onder andere het digitaal werken, procesmanagement en informatie-architectuur. Om de integraliteit te waarborgen worden de overige bedrijfsvoeringskaders inzake Informatieveiligheid, Privacy, Rechtmatigheid meegenomen.

De transformatie van de informatiefunctie is in 2023 nog niet geheel afgerond. Het migreren van de informatiesystemen naar een SAAS/CLOUD-omgeving vergt aan onze kant een behoorlijke inzet op de regiefunctie en het beheer van de koppelingen. De integratie van systemen verplicht ons om hier meer aandacht aan te schenken zodat we grip blijven houden.

INFORMATIEBEVEILIGING & PRIVACY

Informatiebeveiliging en Privacy vragen binnen de overheid constante aandacht en vormen daarom een structureel kader waarbij we doorlopend voldoen aan de normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Structurele objectieve toetsing hieraan zal plaats vinden via de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) en de verantwoording in de P&C-cyclus.

Voor 2023 vormt de integratie met het kwaliteitssysteem voor informatie- en archiefbeheer een speerpunt om de integraliteit te benadrukken en tevens de bewustwording te laten toenemen. Tevens staat de herinrichting van het bewustwordingsprogramma gepland voor 2023. En vormt Informatieveiligheid & Privacy een wezenlijk onderdeel

¹ Formeel is de definitie van een **e-depot**: 'Het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software, dat duurzaam beheren en raadplegen van te bewaren digitale archiefbescheiden mogelijk maakt.'

van de kaders voor procesmanagement. Voor meer informatie wordt verwezen naar de jaarlijkse verantwoording, evaluatie en planning door het college op dit vlak. Tevens is er structurele monitoring rondom dit taakveld als vast agendapunt voor de auditcommissie.

FACILITAIRE ZAKEN

In 2023 zullen in het kader van het Flexibel en Resultaatgericht werken, de benodigde aanpassingen plaats vinden van de kantoorruimten, vergaderlocaties en werkplekken.

COMMUNICATIE

Mediamix / Herijking communicatiestrategie

In de afgelopen 10 jaar is de overheidscommunicatie in ons land sterk gewijzigd. Het accent is daarbij (ook in Brunssum) steeds vaker komen te liggen op online communicatie. De schaduwzijden van die ontwikkeling worden steeds duidelijker: de overheidscommunicatie, ook in Brunssum, bereikt een deel van onze inwoners niet (meer). Dat is mede een gevolg van het verdwijnen van (het belang van) de traditionele media. 20 jaar geleden verschenen in Brunssum elke week nog 5 huis-aan-huisbladen, een fenomeen waar de lokale overheidscommunicatie op meelifte. Daar is anno 2023 nagenoeg geen sprake meer van. Ook overige traditionele publieke media als dagbladen, televisie, radio hebben deels hun gezag en bereik verloren door diverse maatschappelijke ontwikkelingen.

Het communicatiebeleid van de gemeente Brunssum zal om die reden herijkt worden. Eind 2022/begin 2023 zal aan de raad een geactualiseerd communicatiebeleidsplan worden voorgelegd. In de loop van 2023 zullen de algemene kaders van dit plan nader uitgewerkt worden, ook financieel, met als insteek dat de nieuwe communicatiestrategie vanaf 2024 in uitvoering gebracht kan gaan worden.

Projectcommunicatie

De organisatie werkt meer en meer integraal in projecten en programma's, zowel bij Ruimtelijke Ontwikkeling, als bij Maatschappelijke Ontwikkeling, als bij de toekomstige Omgevingswet. Ook in 2023 zullen onze communicatieadviseurs vanaf het begin van elk project aansluiten. Op deze wijze kan proactief vanuit communicatieperspectief worden meegedacht en sluit de communicatie naar doelgroepen en stakeholders beter aan op de algemene communicatielijnen van de gemeente. In het Centrumprogramma bijvoorbeeld wordt "basiscommunicatie" over de visie ontwikkeld en sluit de specifieke communicatie voor de verschillende projecten die onder het programma hangen daar op aan.

Interne communicatie

In 2022 is het Interne Communicatieplan vastgesteld. We gaan dus aan de slag met Interne Communicatie binnen onze organisatie. Een aantal zaken zijn al in gang gezet, zoals het ontwikkelen van een nieuw intranet en de bijdrage aan het Introductieprogramma voor nieuwe medewerkers. De uitvoering van andere onderdelen van het Interne Communicatieplan, zoals het organiseren van inspiratiesessies en workshops en het lanceren van een fysiek personeelsblad, wordt in 2023 uitgerold. Daarnaast inventariseren we in 2023 hoe informatie binnen de organisatie de héle organisatie beter kan bereiken en hoe we integraal samenwerken (meer) kunnen bevorderen. De basis hiervoor is het Interne Communicatieplan; in de uitvoering blijven we continu in gesprek met de organisatie om wensen en behoeften op te blijven halen.

Citybranding

Citybranding is gericht op het stimuleren van de dynamiek van de stad en het verbeteren van het imago van Brunssum. Dit doen we door concrete zichtbare initiatieven; bedacht en uitgevoerd met, door en voor Brunssumers. Hierbij zetten we in op het creëren van binding, betrokkenheid en draagvlak bij de Brunssumer, met als doel meer trotse Brunssumse ambassadeurs. Deze basis hebben we in sinds 2020 aangelegd en zetten we ook in 2023 voort, maar nu met een nog sterkere focus op Brunssumers tussen de 25 en 45 jaar oud. De pijlers waar we ons de komende periode op richten zijn zichtbaarheid, maatwerk en verankering. Zodat de gelegde basis steeds meer bij iedere Brunssumer beklifd. Ons Brunssum wordt zo onderdeel van de identiteit van Brunssum en d  hotspot voor alles wat Brunssum zo bijzonder maakt, zowel on- als offline.

FINANCIEN EN CONTROL

De beleidsvoornemens voor wat betreft financiën en control zijn in de vorm van doelen en resultaten opgenomen in programma 12 Algemene Dekkingsmiddelen.

ALGEMEEN-JURIDISCHE ZAKEN

Zwaartepunt in 2023 zal zijn de juridische advisering aan bestuur en organisatie, zowel op publiekrechtelijk als privaatrechtelijk terrein. Dit betreft gevraagde advisering, maar zeker ook advisering vanuit een proactieve rol. Deze interne advisering draagt bij aan rechtmatige besluitvorming, waarbij binnen de wettelijke kaders zo optimaal mogelijk wordt geadviseerd. Dit vraagt, in een steeds meer juridificerende samenleving, voortdurende aandacht. Door het volgen van opleidingen en trainingen, maar ook door het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen de juristen, houden we hier een stevige vinger aan de pols.

Daarnaast draagt het team in 2023 weer zorg voor de ondersteuning van de commissie bezwaarschriften en de behandeling van klachten. Het accent ligt hierbij op een adequate afhandeling van bezwaarschriften en klaagschriften, indien mogelijk door toepassing van de informele aanpak. Indien dit niet leidt tot een aanvaardbare oplossing voor de burger, wordt de klacht formeel behandeld.

Overige taken van het team in 2023 zijn de verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo), de afwikkeling van Woo-verzoeken, het behandelen van schadeclaims en aansprakelijkstellingen en het voeren van regie op de inzet van externe juridische inhuur. Tot slot zal het team in 2023 regelingen updaten in het kader van het programma 'Organisatieontwikkeling' en speelt het team in op nieuwe wet- en regelgeving.

PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente Brunssum neemt deel in een aantal maatschappelijke organisaties waarbij sprake is van een financieel en bestuurlijk belang. Dit zijn de zogenaamde verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente.

We spreken van een financieel belang wanneer de gemeente de middelen die zij aan een organisatie ter beschikking heeft gesteld, in het geval van faillissement niet terugkrijgt. Of wanneer financiële problemen op de gemeente kunnen worden verhaald. De gemeente blijft dus risicodragend. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft in een organisatie. Dat kan door middel van een bestuurszetel, of door het uitoefenen van stemrecht als aandeelhouder.

Toezicht wordt in veel gevallen uitgeoefend via het bestuur. Daarin heeft een afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële en beleidscommissies.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt van de verbonden partijen gevraagd om de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan te bieden aan de gemeente. Hieraan voorafgaand dienen de Algemene en Financiële Beleidsmatige Kaders (AFBK) aan de raad te worden aangeboden. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens via het college van B en W ter informatie c.q. voor een zienswijze aan de gemeenteraad verstrekt.

De gemeente voert taken uit via de inzet van verbonden partijen. Het is, gezien het feit dat een substantieel deel van de gemeentelijke begroting hiermee op afstand staat, van groot belang om als individuele gemeente grip te kunnen uitoefenen op deze verbonden partijen. Begin 2016 heeft de raad de nota "In verbinding met verbonden partijen" vastgesteld. Deze kadernota omvat een algemeen beleidskader en een sturingskader om de grip op verbonden partijen te versterken.

Vanuit het besef, dat we als individuele gemeente niet in staat zijn om onze zeggenschap binnen een gemeenschappelijke regeling wezenlijk te vergroten, hebben de Parkstadgemeenten vanaf 2016 de krachten gebundeld. Deze regionale aanpak heeft geleid tot het document 'Zo doen we dat in Parkstad'. In dit document zijn afspraken vastgelegd, die beogen om de raden beter in positie te brengen, de verbinding met verbonden partijen te versterken, het ambtelijk collectief te organiseren en de colleges van B en W optimaal te faciliteren.

De Parkstadgemeenten hebben met een aantal GR-en de volgende afspraken gemaakt:

1. Gemeenschappelijke regeling en meerjarenplan vormen de basis voor kaderstelling door de raad
2. Gemeenten organiseren samen met de GR-en collectiviteit in de ambtelijke voorbereiding
3. GR-en organiseren informatiebijeenkomsten voor raads- en commissieleden
4. GR-en sturen voorafgaand aan het indienen van begroting en jaarrekening hun Algemene Financiële en Beleidsmatige Kaders (AFBK) op naar de raden
5. Sturing vindt gedurende het jaar plaats.

Uiterlijk 1 juli 2024 moeten een aantal wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn doorgevoerd. Hiertoe trekt Brunssum samen op met de andere deelnemers aan de GR in Zuid-Limburg.

De wijzigingen zijn onder te verdelen in:

- versterking van de positie van gemeenteraden in de besluitvorming;
- de introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
- het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN PER CATEGORIE

Gemeenschappelijke regelingen (in overeenstemming met de nota verbonden partijen zijn lichte gemeenschappelijke regelingen ook opgenomen in deze opsomming):

- Parkstad Limburg
- Belastingssamenwerking Gemeente en Waterschappen (BSGW)
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (met als onderdelen Brandweer en GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen))
- GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidszorg)
- Kredietbank Limburg (Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening Limburg)
- Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg
- WSP Parkstad
- Regionale reinigingsdienst (Rd4)
- Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg
- Intergemeentelijke sociale dienst BOL (ISD BOL)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
- Lichte GR Parkstad IT (PIT)
- Lichte GR beheer afvalwaterketen
- GR Gegevenshuis
- Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg ZL
- Omnibuzz
- Samenwerking Watertaken Parkstad

Vennootschappen/Deelnemingen:

- Betere Buren BV
- IBA Parkstad BV
- Bank Nederlandse Gemeenten NV
- Enexis BV (nieuw energienetwerkbedrijf; vroeger onderdeel van Essent BV)
- Rd4 NV
- WML
- Nazorg Limburg BV
- Woon Wijzer Winkel BV

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Dierenbescherming Limburg
- Stichting CMWW
- Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum
- Stichting SMK (Stichting Muziekschool Kerkrade)

Overige verbonden partijen:

- Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg
- Subsidieregeling Informele Zorg

Stadsregio Parkstad Limburg, programma 1	
Visie	Met de samenwerking willen we het hoofd bieden aan de gevolgen van krimp en vergrijzing en aan sociale achterstanden. Ook is er aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking.
Doel/openbaar belang	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om op basis van de onderwerpen genoemd in de Kern-agenda en de Keuze-agenda de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten te faciliteren en te komen tot een samenhangend beleid en uitvoering daarvan op de gebieden van ruimte & mobiliteit, economie & toerisme, wonen & herstructurering, energie en duurzaamheid (inclusief klimaatadaptatie en circulaire economie), sociaaleconomische structuurversterking en grensoverschrijdende samenwerking. 2. De vorm van de samenwerking kan verschillen. Aan de onderwerpen die deel uitmaken van de Kern-agenda nemen alle gemeenten deel. Daarbij is het Regiobureau procesmatig en inhoudelijk verantwoordelijk. Aan de onderwerpen die deel uit maken van de keuze-agenda nemen alleen Gemeenten deel die daarvoor kiezen. Daarbij heeft het Regiobureau ten minste een monitorende en versterkende taak. 3. Tot de onderwerpen van de Kernagenda behoren in elk geval: Ruimte Energie en duurzaamheid, Mobiliteit, Economie & toerisme; Wonen & herstructurering, Sociaaleconomische structuurversterking (verbinding onderwijs/arbeidsmarkt, Gezonde Basisschool van de Toekomst, verlengde schooldag en kansrijke start) en Grensoverschrijdende samenwerking.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 549.328,- (product 010040/441200).
Vestigingsplaats	Heerlen.
Zeggenschap	<p>DB: burgemeester van elke gemeente; ieder lid beschikt over 1 stem.</p> <p>AB: burgemeester en 1 portefeuillehouder van elke gemeente; ieder lid krijgt de helft van het aantal per gemeente toebedeelde stemmen. Iedere gemeente beschikt over 1 stem + 1 stem per iedere 10.000 inwoners, maar heeft nooit minder dan 3 stemmen ongeacht het inwoneraantal. Brunssum heeft 4 van de 37 stemmen.</p> <p>Bestuurscommissies (er zijn er 5): 1 portefeuillehouder per gemeente; iedere gemeente beschikt over 1 stem + 1 stem per iedere 10.000 inwoners, maar heeft nooit minder dan 3 stemmen ongeacht het inwoneraantal. Brunssum heeft 4 van de 37 stemmen.</p>
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Reeds decennia wordt met de samenwerking gewerkt aan het oplossen van de problematiek die is ontstaan door vergrijzing en krimp: door inzet op herstructurering en economische structuurversterking. Met de in 2019 met het Rijk gesloten Regiodeal wordt nog meer ingezet op sociaaleconomische thema's, zoals het bestrijden van onderwijsachterstanden en gezondheidsproblematiek, de verbetering van perspectief op werk voor kwetsbare groepen, het zorgen voor voldoende gekwalificeerd personeel voor bedrijven, het vergroten van de veiligheid voor burgers en het voorzien in en versterken van de sociale infrastructuur. Dit heeft formeel zijn beslag gekregen in de uitbreiding van de samenwerking per 1 mei 2021 met het instellen van de Bestuurscommissie sociaaleconomische structuurversterking en het beleggen van het thema grensoverschrijdende samenwerking bij het DB.
Risico's financieel/beleidsmatig	De financiële risico's worden beschreven in de begroting van Parkstad. Parkstad voert het door het Bestuur vastgestelde jaarplan uit.
Ontwikkelingen	Om de grote en complexe opgaven voor de gemeenten in Parkstad te kunnen aanpakken, blijft de samenwerking binnen de Gemeentelijke regeling essentieel. Het inhoudelijke

	<p>kompas voor de Stadsregio Parkstad Limburg en de Parkstad gemeenten vormt de Strategische Agenda Parkstad 2021-2030.</p> <p>Belangrijke zaken voor de komende tijd zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verder versterken van aanpak van de sociaaleconomische achterstanden/brede welvaart - Meer dan in het verleden benutten van kansen, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar - Het inzetten op het verkrijgen van financiële middelen van het rijk uit de gelden die zijn bedoeld voor inzet in stedelijke vernieuwingsgebieden en grens- en krimpregio's - Het meer gebruik maken van de mogelijkheden van grensoverschrijdende samenwerking - Het uitvoeren van de energietransitie. 				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 6.264.000	€ 6.145.000	€ 61.111.000	€ 38.223.000	€ 299.000

Veiligheidsregio Zuid-Limburg crisisbeheersing en brandweezorg, programma 2	
Visie	Op grond van de Wet veiligheidsregio's werken de 16 gemeenten in Zuid-Limburg met elkaar samen binnen de GR. Door het realiseren van één regionale bestuurlijke regie wordt een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening (GHOR), rampenbestrijding en crisisbeheersing bereikt.
Doel/openbaar belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio.
Financieel belang	Totale bijdrage 2023 o.b.v. nieuwe verdeelsleutel: € 1.997.601,- - Product brandweerbeleid 110001-441205: € 1.946.337,- - Product Rampenbestrijding/GHOR 110002-441205: € 51.264,-.
Vestigingsplaats	Maastricht.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger/ burgemeester in AB. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de 16 gemeenten. De leden van het AB hebben ieder één stem en daarboven één stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Kerntaak van de Veiligheidsregio is om iedereen die in Zuid-Limburg woont, werkt of verblijft te beschermen tegen gezondheidsrisico's, crises en rampen. Dat gebeurt door: - Voorkomen: risico's in kaart brengen en treffen van voorbereidingen op maat - Bestrijden: effectief optreden tijdens een crisis of ramp om levens te redden en schade te beperken - Herstelen: inzetten op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade. Fysieke veiligheid, waar een adequate brandweezorg en crisisbeheersing toe worden gerekend, is één van de thema's van het gemeentelijke veiligheidsbeleid. De ambities van de Veiligheidsregio, sluiten aan op de ambities van het gemeentelijk veiligheidsbeleid.
Risico's financieel/beleidsmatig	De risico's worden beschreven in de jaarlijkse begroting van de Veiligheidsregio.
Ontwikkelingen	De komende jaren hebben we de opdracht om binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg toe te werken naar een geactualiseerd brandweer- risicoprofiel en dekkingsplan, een visie op de inrichting van risicobeheersing, een duiding van (de consequenties van) taakdifferentiatie en tweede loopbaanbeleid voor de Veiligheidsregio. Daarna worden huisvestingsscenario's uitgewerkt. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog verantwoorde

	brandweezorg 2024-2030 zal uiteindelijk zijn beslag krijgen in het door de gemeenteraden van Zuid-Limburg goed te keuren Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 6.364.648	€ 4.641.202	€ 46.939.616	€ 55.556.432	€ -120.000

	Stichting Dierenbescherming Limburg, programma 2				
Visie	De gemeente heeft een wettelijke taak om zwerfdieren waarvan een eigenaar vermoed wordt op te vangen.				
Doel/openbaar belang	De Dierenbescherming heeft de wettelijke taak van de aangesloten gemeenten overgenomen middels een afgesloten contract.				
Financieel belang	Begroting bijdrage 2023 € 20.165,- exclusief BTW (product 120003/443800).				
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen.				
Zeggenschap	Bestuurlijk portefeuillehouder en ambtelijk medewerker met dierenwelzijn in portefeuille.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Dit betreft de wettelijke taak betreffende de opvang van zwerfdieren.				
Risico's financieel/beleids matig	<p>Uiterlijk 01-01-2017 zou de wederzijdse samenwerking met de Dierenbescherming en de 10 aangesloten gemeenten uit de regio (Parkstad, Vaals en Gulpen-Wittem) geëvalueerd dienen te worden. Op grond van deze evaluatie bespreken partijen gezamenlijk de wijze waarop de wederzijdse samenwerking in de toekomst gestalte dient te krijgen en eventuele wijzigingen die hiertoe benodigd zijn in de dienstverlening van de Dierenbescherming of deze overeenkomst. Echter door een vergaande reorganisatie binnen de Dierenbescherming zou de samenwerking in het voorjaar van 2017 pas geëvalueerd worden. Deze evaluatie heeft echter nog steeds niet plaatsgevonden. In 2022 zal een evaluatie plaatsvinden waarbij de wijzigingen in wet- en regelgeving meegenomen worden. Afsproken met het DB is dat er twee scenario's worden uitgewerkt. In een scenario wordt de huidige bijdrage per opgevangen dier uitgewerkt en opgesplitst in soorten dieren. In het andere scenario wordt een vaste bijdrage per inwoner uitgewerkt en vindt geen verantwoording meer plaats per opgevangen dier. We zijn nog steeds in afwachting van een voorstel van de DB over de verdere aanpassing in de samenwerkingsovereenkomst of het beoordelen van een geheel nieuwe opzet van de samenwerkingsovereenkomst.</p> <p>De inschatting is dat de reservering op de begroting voor dit jaar nog voldoende is. Voorlopig is het risico voor het optreden van een tekort op het beschikbare krediet nog niet aan de orde. In het contract met de Dierenbescherming is afgesproken dat we de opgenomen bedragen niet indexeren.</p>				
Ontwikkelingen	De bijdrage per inwoner zijn tot 2021 hetzelfde gebleven. Vanaf medio 2022 zal een voorstel van de Dierenbescherming komen om af te rekenen op daadwerkelijke kosten. Voor 2023 zal dat nog geen invloed hebben op de financiële cijfers.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 5.097.000	€ 4.987.000	€ 148.000	€ 176.000	€ -109.000

	Betere Buren BV, programma 3				
--	-------------------------------------	--	--	--	--

Visie	Medewerkers van Betere Buren werken voor hun wijk en in hun wijk en werken ondertussen aan hun eigen ontwikkeling.				
Doel/openbaar belang	Betere Buren is een mens ontwikkelbedrijf dat zichzelf tot doel stelt te zorgen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zich zodanig ontwikkelen dat de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt verkleind wordt.				
Financieel belang	Begrote (basis) bijdrage 2023 € 540.000,-; bijdrage exploitatietekort € 175.000,-; bijdrage professionalisering € 165.000,- en kosten groenploegen € 200.000,- (product 650003/438103).				
Vestigingsplaats	Brunssum.				
Zeggenschap	Gemeente Brunssum is 100% aandeelhouder.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Betere Buren is gepositioneerd als integrale uitvoeringschakel. Zo voorziet Betere Buren in diensten van de WMO, zoals bijvoorbeeld de was- en strijkservice, de scootmobiel pool en de mantelzorgondersteuning. Anderzijds dragen medewerkers bij aan het onderhoud van het openbaar groen en grijs binnen de gemeente, terwijl zij werken aan hun eigen ontwikkeling. Betere Buren werkt 'ontschot'; er zijn zowel medewerkers die werken aan hun ontwikkeltraject op basis van de Participatiewet en SW-medewerkers.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Betere Buren is voor een groot deel (min. 80% van de omzet) afhankelijk van de inbestedingsopdrachten van gemeente Brunssum. Het niet of minder inbesteden bij Betere Buren heeft derhalve directe impact op de bedrijfsvoering en de organisatie van ontwikkeltrajecten.				
Ontwikkelingen	Betere Buren is strakker gepositioneerd als schakel in het in- door- en uitstroomproces voor toeleiding naar werk. Nagenoeg iedere klant die ontwikkeling kan doormaken wordt aangemeld voor een (praktijk)diagnose. Sinds medio 2022 worden ook de nieuwe klanten die werkfit zijn en direct opgepakt vanuit Betere Buren. Hierbij wordt nauw samengewerkt met het Werkgeversservicepunt Parkstad Limburg. Daarnaast vervult Betere Buren sinds 2019 het werkgeverschap voor medewerkers die vanuit de banenafpraak hun werkzaamheden bij de gemeente Brunssum vervullen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 48.720	€ 48.720	€ 164.800	€ 340.549	€ 0

	Centrumregeling verwerving Jeugdhulp, programma 3
Visie	Sinds 2016 werken de Zuid-Limburgse gemeenten intensief samen op het gebied van Jeugdhulp, waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente en (een groot deel van) Jeugdhulp inkoop namens de 16 gemeenten. Dit in de overtuiging dat we door samen te werken met onze buurgemeenten alle jeugdigen passend kunnen ondersteunen. In 2019 is deze centrumregeling herzien en er werd een SLA (Service Level Agreement) opgesteld inzake de kwaliteit van de dienstverlening. Met ingang van deze nieuwe centrumregeling werd een verplicht basispakket geïntroduceerd welke alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket voor met name ambulante jeugdhulp. Eind 2022 zal een nieuwe SLA worden opgesteld, die ingaat op 01-01-2023. De gemeente Brunssum zal op alle segmenten jeugdhulp inkopen via de centrumgemeente, ook de ambulante jeugdhulp zal worden ingekocht samen met de subregio Parkstad door de centrumgemeente Maastricht. Gemeente Brunssum participeert in diverse overlegstructuren Zuid-Limburg inzake beleid en verwerving (inkoop) om de koppeling met de eigen strategische keuzes goed te stroomlijnen.
Doel/openbaar belang	De centrumregeling is gericht op verwerving van de dienstverlening van de jeugdhulp t.b.v. de deelnemende gemeenten en regionaal beleid te formuleren.

Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 9.973.000,-; incl. ambulante jeugdhulp en kosten programma bureau (product 672010/438103/443851/443852/443853/443856).				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Zeggenschap	De Stuurgroep Jeugd is het bestuurlijk adviesorgaan inzake de inkoop van Jeugdhulp. Zij adviseren de centrumgemeente Maastricht of het Bestuurlijk Overleg van de 16 gemeenten inzake besluitvormingsvoorstellen. In deze Stuurgroep nemen van elke regio 2 vertegenwoordigers deel (in totaal 6). Namens regio Parkstad nemen de gemeenten Heerlen en Kerkrade deel. Via het Bestuurlijk Overleg Parkstad, waar alle wethouders Jeugd van de Parkstadgemeenten deelnemen, kunnen adviezen worden meegegeven aan de vertegenwoordigers in de Stuurgroep.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Jeugdhulp is onderdeel van het Sociaal Domein en draagt eraan bij dat jongeren en jeugdigen en hun gezinssysteem daar waar nodig ondersteuning ontvangen van een professional. Deze hulp is gericht op het herstellen of behouden van de zelfredzaamheid en participatie van de jeugdige/ het gezin.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Brunssum wil regie houden op het proces (toegang, uitstroom en financieel). De toenemende moeilijkheid om voldoende gekwalificeerde jeugdhulpverleners te vinden. Dit kan weer leiden tot wachtlijsten.				
Ontwikkelingen	In deze lichte gemeenschappelijke regeling wordt gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente en verwervende partij voor jeugdhulp. Brunssum koopt vanaf 2023 de ambulante jeugdhulp op subregionaal verband in Parkstad bij Maastricht in.				
Is onderdeel van de gemeente Maastricht en stelt zelf geen balans op	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
					€ 0

	Werkgevers Servicepunt Parkstad Limburg BV, programma 3				
Visie/Doel/openbaar belang	De gemeente Brunssum neemt deel aan het Werkgevers Servicepunt Parkstad BV (WSP) vanwege de bundeling van kennis en expertise wat betreft de regionale arbeidsmarkt en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de werkgeversbenadering in Parkstad. WSP Parkstad Limburg heeft tot doel: Het leveren van dienstverlening die gericht is op duurzame participatie van personen op de arbeidsmarkt. Deze personen hebben een dienstverband bij de GR WOZL óf hebben een uitkering in het kader van de Participatiewet en hebben een loonwaarde tussen de 30 en 100 procent van het wettelijke minimumloon.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 759.279,- (product 640002/443300).				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in de aandeelhoudersvergadering (AVA WSP).				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	WSP Parkstad is hét aanspreekpunt voor werkgevers in de regio Parkstad en ondersteunt ondernemers en ondernemingen in het realiseren van hun economische, sociaal-maatschappelijke en juridische doelstellingen. Dit doet WSP Parkstad door vanuit één loket het beschikbare aanbod van kandidaten in de regio te bemiddelen naar duurzaam betaalde arbeid bij werkgevers. Kandidaten zijn ofwel afhankelijk van een uitkering vanuit de Participatiewet ofwel hebben een dienstverband in het kader van de (oude) Wsw. WSP Parkstad is dé specialist in het vormgeven van het nieuwe denken waar bij werkgevers beschikbaar werk geschikt gemaakt wordt voor personen met een loonwaarde tussen de 30 en 80 procent van het wettelijk minimumloon. Medewerkers van WSP Parkstad participeren actief in relevante netwerken en geven samen met de gemeenten invulling aan de couleur locale. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de lokale krachten om de participatiegraad te kunnen verhogen.				

Risico's financieel/beleidsmatig	WSP Parkstad Limburg BV is opgericht in maart 2017 en heeft per 1 januari 2018 een Gemeenschappelijke Regeling als rechtsvorm. Het tekort op de uitvoering van de WSW komt ten laste van de deelnemende gemeenten. Monitoring hieromtrent vindt plaats via ambtelijke beleids-, en financiële commissies, een auditwerkgroep en het dagelijks- en algemeen bestuur WOZL.				
Ontwikkelingen	WSP Parkstad Limburg is georganiseerd in GR- vorm, waarin de onderdelen Detachering OZL en Ondersteuning OZL zijn opgenomen. In lijn met het beleidsuitgangspunt 'Van binnen naar buiten', worden zoveel mogelijk medewerkers naar vermogen geplaatst bij reguliere werkgevers. WSP Parkstad werkt in toenemende mate samen met de andere WSP's in de regio Zuid-Limburg opdat het arbeidsmarktbeleid en de dienstverlening meer afgestemd en de herkenbaarheid voor werkzoekenden en werkgevers beter wordt. In het kader van de plannen van het Rijk rondom Sociale Werkbedrijven wordt onderzocht welke rol GR WSP zou kunnen spelen, mocht het zover komen. GR WSP is inmiddels vaste partner in de aansluiting tussen alle gewestelijke en regionale ontwikkelingen en initiatieven die mobiliteit en uitstroom bevorderen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 2.777.000	€ 1.804.000	€ 1.748.000	€ 2.822.000	€ 1.804.000

Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg, programma 3	
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).
Doel/openbaar belang	Het Werkvoorzieningsschap heeft tot doel: 1. Het voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen, die blijkens een door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) afgegeven indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn op basis van de WSW. 2. Uitvoering geven aan de door de deelnemende Gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van een beschutte werkomgeving.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 8.874.320,- (product 640001/441200-443300). De aan GR WOZL/WSP door te betalen Rijksbijdrage SW is direct gerelateerd aan mei en september circulaire van het Rijk. Om te garanderen dat een zo actueel mogelijk bedrag is opgenomen in de gemeentebegroting en de beide bestuursrapportages wijken we hier af van de vastgestelde begrotingswijzigingen GR WOZL/WSP wegens, op dit punt, verouderde informatie. Als basis voor de Rijksbijdrage SW gebruiken we hiervoor wel de door GR WOZL/WSP opgevoerde verwachte standen Arbeidsjaren (AJ's) incl. natuurlijk verloop. Deze AJ's worden dan vermenigvuldigd met de meest recente stand Rijksbijdrage/AJ uit de betreffende circulaire.
Vestigingsplaats	Heerlen.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	WOZL heeft tot doel om de SW-doelgroep tewerk te stellen die aangewezen is op beschut werk volgens de oude WSW-systematiek. De strategische doorontwikkeling van de GR WOZL en haar uitvoeringsorganisaties dient onverkort de koers, waartoe de 11 deelnemende gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de WSW hebben besloten.
Risico's financieel/beleidsmatig	Het tekort op de uitvoering van de WSW, bovenop de ontvangen rijkssubsidie, komt ten laste van de deelnemende gemeenten. Monitoring hieromtrent vindt plaats via

	ambtelijke beleids-, en financiële commissies, een auditwerkgroep en het dagelijks- en algemeen bestuur WOZL.				
Ontwikkelingen	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is met ingang van 2015 op slot gegaan. De cliënten die onder de WSW vallen, behouden hun rechten en plichten. WOZL is de door gemeente Brunssum aangewezen uitvoerder van de WSW. Vanwege het afnemende aantal WSW-ers, is in 2015 de basis gelegd voor de verdere afbouw van de uitvoeringsorganisatie WOZL. De onderdelen Detachering OZL en Ondersteuning zijn in 2018 opgegaan in de GR WSP. Daarmee heeft de GR WOZL nog twee belangrijke taken: het werkgeverschap voor alle SW-medewerkers van de 11 deelnemende gemeenten én het bieden van werkplekken voor SW-medewerkers die zijn aangewezen op een beschutte werkplek. Met het oog op de uitstroom van WSW-ers (o.a. pensioen) ligt de nadruk op de verdere aansluiting tussen de organisatie en uitvoering van beschut werk (SW) en de lokaal aanwezige infrastructuur. Na ingang van het adoptieplan 'Grip op de GR' neemt Gemeente Brunssum het voortouw voor de coördinator rondom de GR WOZL, met back up van gemeente Landgraaf. Door de afgestemde en procesmatige overlegstructuur houden we goede sturingsmogelijkheden op de resultaten van de GR.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 1.199.000	€ 871.000	€ 9.611.000	€ 7.243.000	€ 789.000

	ISD BOL Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum & Landgraaf, programma 3
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum & Landgraaf (GR ISD BOL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Participatiewet alsmede administratief-financiële processen, werkgeversdienstverlening, scholing/re-integratie en fraudebestrijding.
Doel/openbaar belang	De ISD BOL heeft als doel het op bedrijfsmatige wijze uitvoeren van taken op terreinen van: <ul style="list-style-type: none"> a. de Participatiewet inclusief de invoeringswet, de uitvoering van de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) en de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ), de uitvoering van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ) en bij deze wetten behorende algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen. b. de uitvoering van andere door een of meer deelnemende gemeenten aan de dienst opgedragen taken binnen het sociaal domein. c. het verlenen van diensten aan gemeenten en andere organisaties buiten het onder artikel 3 lid 2 genoemde rechtsgebied, met dien verstande dat het algemeen bestuur hiermee dient in te stemmen. De diensten worden verleend tegen een vooraf overeengekomen prijs. Verschuldigde BTW wordt apart in rekening gebracht.
Financieel belang	De begrote uitvoeringskosten ISD BOL 2023 € 3.050.134,- (product630003/441200). Doorbetaling Participatiewet, Bijzondere bijstand, gebundelde uitkering, BBZ: € 12.282.851,-.
Vestigingsplaats	Brunssum.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB, 3 vertegenwoordigers in AB.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	ISD BOL is een van onze uitvoeringspartners in het sociaal domein, specifiek voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante taken. We gaan ervan uit dat al onze inwoners meedoen naar vermogen. Indien dit niet kan via een betaalde baan, kijken we naar andere manieren van participatie. We bieden een (tijdelijk) vangnet en

	ondersteuning aan inwoners als zij het op eigen kracht, met hun sociaal netwerk of via vrijwilligers niet redden. Doelstelling is dat inwoners -op termijn- weer zelfstandig kunnen functioneren, al dan niet met ondersteuning van hun sociaal netwerk of via vrijwilligers.				
Risico's financieel/beleidsmatig	ISD BOL bouwt geen weerstandvermogen op. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt door de aan de ISD BOL verbonden partijen. Hierom zijn de reserves en voorzieningen ondergebracht bij de twee BOL-gemeenten. Het is tevens de verantwoordelijkheid van de gemeenten om de gevormde reserves en voorzieningen in stand te houden en in relatie tot de potentiële risico's aan te passen. ISD BOL heeft wel een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen in de begroting.				
Ontwikkelingen	Eind 2022 wordt aan de gemeenteraad het Meerjarenbeleidsplan ISD BOL 2023-2026 ter vaststelling aangeboden. De belangrijkste speerpunten voor deze periode zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Formatie van het indirecte personeel terugbrengen; - Beleid en uitvoering worden permanent langs de menselijke maat gelegd; - Uitvoeren administratieve taken nieuwe Wet inburgering; Participeren in lokale aanpak sociaal domein Brunssum en Landgraaf.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	0	0	€ 6.572.048	€ 6.954.982	0

	Kredietbank Limburg, programma 3
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (GR KBL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS).
Doel/openbaar belang	1. Hulp te verlenen aan burgers die door hun schuldenlast in maatschappelijke problemen zijn of kunnen komen, door middel van Schuldhulpverlening 2. Hulp te verlenen aan burgers die zelf niet in staat zijn hun financiële zaken te behartigen, hetzij door middel van budgetbeheer, hetzij door middel van beschermingsbewind 3. Het op een verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan krediet, door middel van sociale kredietverlening.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 384.501,- (product 671005/443301).
Vestigingsplaats	Heerlen.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB, 1 vertegenwoordiger in AB.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De doelen van de Kredietbank Limburg zijn tot op heden in lijn met de doelen van gemeente Brunssum. Het is de ambitie van de KBL om flexibele, doelmatige en adequate schuldhulpverlening te leveren, waarbij de individuele mogelijkheden en de eigen verantwoordelijkheid van de burger centraal staan. Dit past binnen de Brunssumse visie verwoord in het 'Masterplan Sociaal Domein'.
Risico's financieel/beleidsmatig	Indien KBL een (toekomstig) tekort heeft dat niet kan worden opgevangen binnen het eigen vermogen van de KBL, komt dit ten laste van gemeentelijke exploitatie van de deelnemende GR-gemeenten. Monitoring hieromtrent vindt plaats via een ambtelijke adviescommissie, een directeurenoverleg KBL en het dagelijks bestuur KBL. Aanvullend is er een voorziening oninbare kredieten ingesteld. Indien geen voorziening was ingesteld zouden de oninbare posten ten laste van gemeentelijke exploitatie komen. Met instemming van het bestuur heeft KBL de rentepercentages voor de leningen (uitgezonderd de saneringskredieten) verlaagt naar 2%. Het verschil in rente-inkomsten wordt gecompenseerd door de aangesloten gemeenten.

Ontwikkelingen	Een voorstel voor een nieuwe financieringsstructuur is gevraagd per 2023 te implementeren. Hierbij speelt de kostendekking per product een rol en de dienstverlening aan niet-deelnemende gemeenten. Men verwacht nu in 2023 alsnog een flinke toename van de dienstverlening ten gevolge van Corona en de stijgende kosten voor energie en boodschappen. De dienstverlening aan ondernemers met schulden moet een plek krijgen in de keten. Daarnaast is in 2023 de keuze gemaakt voor delegatie of mandatering van werkzaamheden door KBL; een openstaande omissie in de gemeenschappelijke regeling.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	0	0	€ 14.476.761	€ 13.025.023	0

GR Subsiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg, programma 3					
Visie	Het voorkomen en bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling.				
Doel/openbaar belang	ADV Limburg voert de wettelijke taken uit voor gemeenten in Limburg rondom het voorkomen en bestrijden van discriminatie en ongelijke behandeling.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 12.500,- (product 681000).				
Vestigingsplaats	Maastricht en Roermond.				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging. Centrumgemeenten Maastricht en Roermond coördineren informatie- en geldstromen en houden een vinger aan de pols.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	ADV behandelt en registreert meldingen van discriminatie, rapporteert, adviseert en zet zich in voor preventie en voorlichting.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Geen risico's. Geen				
Ontwikkelingen	ADV zette zich in 2022 verder in om discriminatie te bestrijden en om de bewustwording van discriminatie in de maatschappij te vergroten. Zij doen dit op scholen, bij bedrijven en bij andere organisaties. Er is door maatschappelijke ontwikkelingen een grote toename van meldingen van discriminatie. Om deze meldingen adequaat te kunnen behandelen en daarnaast nog goede voorlichting te kunnen blijven geven zal het aantal fte bij ADV Limburg moeten worden uitgebreid. Voor versterking van de ADV heeft het Rijk extra budget toegekend aan de gemeenten. De Limburgse gemeenten hebben besloten 20% van dit extra budget direct toe te kennen aan de ADV Limburg. De overige 80% kunnen gemeenten vrij besteden aan activiteiten of programma's ter voorkoming van discriminatie.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 243.186	€ 222.029	€ 45.417	€ 79.120	€ -21.157

	GGD Zuid Limburg, programma 4
Visie	De gemeenten hebben de wettelijke taak om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen. Eveneens is het een wettelijk verplichte taak voor gemeenten om Jeugdgezondheidszorg, inclusief het rijksvaccinatieprogramma, te realiseren binnen de gemeente. De GGD ZL voert de gemeentelijke taken op het gebied van de volksgezondheid uit en draagt bij aan het actief deelnemen aan onze samenleving door oud en jong.
Doel/openbaar belang	Zorgdragen voor publieke gezondheid waaronder de jeugdgezondheidszorg, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR en sociaal medische advisering.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 GGD (incl. 1JGZ & RVP): € 1.272.730,- (product 710001/443302-443820-443821). Bijdrage Veilig Thuis € 318.959,- (product 681001/443820). TOTAAL, GGD € 1.591.689,-.
Vestigingsplaats	Heerlen.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB; Met één extra stem op basis van de omvang van gemeente Brunssum: ieder lid brengt één stem uit, vermeerderd met één stem per 15.000 inwoners of gedeelte daarvan van de gemeente, die hij vertegenwoordigt.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De visie en de doelen van de GGD-ZL sluiten aan op de uitgangspunten in het coalitieakkoord "Samen voor Brunssum" en programma 4 uit de programmabegroting Volksgezondheid. De GGD-ZL levert een bijdrage in het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners d.m.v. het stabiliseren en verminderen van de gezondheidsproblemen en de sociale achterstanden, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en in een goed vangnet voor jong en oud die ondersteuning nodig hebben. Om een omslag in de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie ten opzichte van de rest van het land te gaan inlopen staat de aanpak van de Trendbreuk centraal. Vanaf 1-1-2020 is er één organisatie Jeugd Gezondheidszorg Zuid-Limburg onder Gr GGD ZL. De JGZ voert haar wettelijke taken uit en vervult een essentiële rol in de individuele en collectieve preventie door vroegtijdig problemen te signaleren. Veilig Thuis is zowel regionaal als landelijk een aandachtspunt: Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de meest voorkomende vormen van geweld die Nederland kent. Landelijke wordt een breed pakket van maatregelen ingezet. De meldcode is aangescherpt en om duurzaam veiligheid te bieden blijft Veilig Thuis langere betrokken bij een casus. In 2020 werd de regiovisie "Geweld hoort nergens thuis in Zuid Limburg" door de gemeenten vastgesteld.
Risico's financieel/beleidsmatig	Indien de GGD ZL een (toekomstig) tekort heeft dat niet kan worden opgevangen binnen het eigen vermogen, komt dit ten laste van de Zuid-Limburgse Gemeenten, met voor Brunssum een aandeel tussen 4,65% en 4,75%. Voor de periode 2020-2023 hebben de gemeenten de beleidsagenda bepaald. De regionale gezondheidsnota: "Zuid springt eruit", "Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid" en het "Meerjarenperspectief 2020-2023 van de GGD Zuid-Limburg" zijn hierbij de leidende documenten. Medio 2019 is unaniem bepaald dat de geldende financieringssysteem voor Veilig Thuis, op basis van budget Wmo / jeugd, gehandhaafd blijft. De GGD is de belangrijkste speler bij de aanpak van het coronavirus. Zij verzorgen de testen en doen aan bron- en contactonderzoek. Ook de GGD heeft te maken personeelstekorten, dit kan op termijn de dienstverlening in gevaar brengen.
Ontwikkelingen	In de beleidsperiode 2020-2023 starten de GGD, de gemeenten en de regionale partners met het implementeren van een onderdeel van de Trendbreuk, namelijk de Kansrijke Start, waaronder de interventies Nu niet zwanger, Voorzorg en Stevig ouderschap. Deze interventies zijn in 2021 geborgd bij de GGD. De GBT (gezonde basisschool van de Toekomst), Your Coach Next Door, JOGG, zijn bewezen interventies die onderdeel uitmaken van de Trendbreuk om de gezondheid van de kinderen te verbeteren. In 2023 worden de interventies Netwerkaanpak kinderen met overgewicht en obesitas,

	Knooppunten kansrijke start en Uitbreiding Voorzorg en Stevig Ouderschap gefaseerd uitgerold en structureel in de begroting opgenomen. De aanscherping van de meldcode en de langere betrokkenheid bij de casussen door Veilig Thuis zijn landelijk bepaald. Vanaf 2021 is er een landelijk actieprogramma met daarbij een regionale aanpak. Het actieprogramma richt zich op het stoppen en duurzaam oplossen van geweld met daarbij extra aandacht voor specifieke doelgroepen. De fusie met de ambulancezorg Noord Limburg is bijna rond. Vanaf 1 januari 2023 is er één ambulancedienst voor heel Limburg en wordt de ambulancezorg ontbonden van de GGD.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€2.329.577	€2.201.332	€49.184.747	€39.032.001	€ 221.755

Bureau Voortijdig School Verlaten Parkstad Limburg, programma 5					
Visie	Bureau VSV vervult de wettelijke taken in het kader van de leerplichtwet en de wet regionale meld- en coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (VSV) voor de gemeenten in Parkstad Limburg met als doel dat leerlingen naar school gaan en hun schoolloopbaan afsluiten met een startkwalificatie.				
Doel/openbaar belang	Ervoor zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en het aantal voortijdig schoolverlaters wordt voorkomen c.q. wordt terug gedrongen.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 161.777,- (product 430006/441203). De bijdrage is gebaseerd op het aantal leerlingen per gemeente. De gemeente Heerlen voert de wettelijke taken van Leerplicht en Kwalificatieplicht namens de Parkstad-gemeenten uit op basis van een jaarlijkse begroting/jaarrekening. Overschotten/tekorten worden door alle gemeenten naar rato van het aantal leerlingen opgevangen.				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging. Wethouders onderwijs in de regio Parkstad Limburg vormen de Stuurgroep. De inhoud ligt vast in een Regionale Bestuursovereenkomst. Deze Bestuursovereenkomst is per 1 augustus 2020 geactualiseerd.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De (preventieve) aanpak van bureau VSV past in het beleid m.b.t. de doorlopende leerlijn en het doel om iedere jongere met een startkwalificatie het onderwijs te doen verlaten en daarmee de kans op een baan te vergroten.				
Risico's financieel/beleids matig	Er is enerzijds sprake van minder leerlingen; anderzijds is er sprake van een verzwaring van de problematiek rondom jongeren die daardoor verzuimen van school. Ook vanwege Corona is de problematiek verzaamd en zitten meer leerlingen thuis. Er worden aanvullend coaches ingezet op de scholen, met name in het MBO (Middelbaar Beroeps Onderwijs). Deze worden dit jaar door de gemeente Heerlen betaald. Volgend jaar betalen we deze gezamenlijk als regio. Niet uit het VSV-budget, maar uit budgetten Jeugd.				
Ontwikkelingen	Nog meer inzetten op preventief werken, in samenwerking met alle partners (o.a. Samenwerkingsverband Passend Onderwijs, onderwijs, sociale diensten, toegangsteam Jeugd). Er is een regionale aanpak voor de regio Zuid-Limburg opgezet.				
Is onderdeel van gemeente Heerlen en publiceert geen eigen jaarrekening	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021

Subsidieregeling Informele Zorg, programma 6					
Visie	De gemeenten in de regio Parkstad gaven tot 2019 allen op een eigen wijze invulling aan de ondersteuning en subsidiëring van de informele zorg. Inmiddels verlenen de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld gezamenlijk subsidie. De deelnemende gemeenten hebben behoefte aan meer uniformiteit in beleid en uitvoering om daarmee regionale ongelijkheid in de ondersteuning te voorkomen.				
Doel/openbaar belang	Door het gezamenlijk subsidiëren kunnen de deelnemende gemeenten beter sturen op de te behalen resultaten die over het algemeen hetzelfde zijn voor alle deelnemende gemeenten.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 63.711,- (product 612038/443820).				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Zeggenschap	Subsidierelatie.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Door het gezamenlijk subsidiëren van de vrijwilligersorganisaties voor informele zorg worden de administratieve lasten voor alle betrokkenen verlaagd. Daarnaast wordt de onderlinge afstemming en samenwerking verbeterd.				
Risico's financieel/beleidsmatig	De gemeente Brunssum bepaalt zelfstandig de beschikbare bijdrage. Deze bijdrage wordt in de begroting vastgesteld op basis van de verordening en het beschikbare budget.				
Ontwikkelingen	Onderzocht wordt de mogelijkheid tot het opstarten van een gezamenlijk platform voor ondersteuning van Mantelzorgers in Parkstad Limburg.				
Geen jaarcijfers; is onderdeel van organisatie gemeente Heerlen	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021

Stichting CMWW, programma 6					
Visie	CMWW voert voor de Gemeente Brunssum het maatschappelijk werk, welzijnswerk, schuldhulpverlening, sociaal cultureel werk, ouderenwerk en peuteropvang uit.				
Doel/openbaar belang	Het bevorderen van een zelfstandige maatschappelijke participatie waarbij inwoners positief geprikkeld worden om optimaal gebruik te maken van hun eigen kracht.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 2.421.747,- (Maatschappelijk Werk & Peuteropvang) (product 430001-430005/441201, product 612033/441201).				
Vestigingsplaats	Brunssum.				
Zeggenschap	Subsidierelatie.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Brunssum streeft naar zelfstandige maatschappelijke participatie waarbij onze inwoners zelfstandig zijn, denken actief mee over hun leefomgeving en geven deze mede vorm. Het CMWW draagt hieraan bij. Het CMWW werkt middels de Sociale Netwerkstrategie waarbij inwoners positief geprikkeld worden om optimaal gebruik te maken van hun eigen kracht. Daarnaast werkt het CMWW met veel vrijwilligers en organiseren ze samen met vrijwilligers en burgers activiteiten om de sociale samenhang te activeren. Het CMWW draagt dan ook in brede zin bij aan het programma.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Voor de samenwerking in de Welzijnsgroep Parkstad Limburg (WPL) is er door CMWW in 2021 een voorziening aangelegd. De nieuwe samenwerking zal in 2022 en 2023 leiden tot extra investeringen. Naar verwachting van het CMWW zal de voorziening hiervoor toereikend zijn. Voor wat betreft de subsidie bestaat er geen risico: deze is al jaren toereikend om de begroting te realiseren. In de afgelopen jaren was er sprake van onderuitputting, vooral door de Coronamaatregelen.				

Ontwikkelingen	<p>CMWW is een belangrijke partij in relatie tot het sociaal domein maar zeker ook bij de (mentale) ondersteuning van burgers. Het CMWW positioneert zich actief naar burgers die eenzaam (dreigen) te raken. Het CMWW bedient burgers uit alle leeftijdsgroepen (van peuterspeelzaal tot ouderenwerk) en hun werkveld bevindt zich letterlijk dichtbij de burgers van Brunssum. Zij nemen dan ook een belangrijke positie in bij het versterken van de eigen kracht van burgers zodat uiteindelijk het beroep op zwaardere en daarmee duurdere professionele zorg kan afnemen. Maatschappelijk- en welzijnswerk is een belangrijke verbindende factor om sociale samenhang, de civil society, te bevorderen. Voor 2023 staan er ingrijpende veranderingen voor CMWW op de rol:</p> <p>- Aansluiting bij Welzijnsgroep Parkstad Limburg (WPL): dit betreft met name dienstverlening voor de BackOffice. Daarbij worden taken die in het verleden managers en directeur belegd waren (P&O, PR & Communicatie, ICT), worden ondergebracht bij deskundige medewerkers die dit voor meerdere gemeenten/welzijnsinstellingen doen</p> <p>- De huidige directeur gaat met pensioen en in de nieuwe organisatiestructuur zal deze management functie niet meer in die hoedanigheid bestaan, maar vervangen worden door een manager welzijn Brunssum.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 517.056	€ 602.963	€ 1.817.382	€ 1.776.199	€ 85.907

GR Omnibuzz, programma 6	
Visie	Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer.
Doel/openbaar belang	Ervoor zorgen dat inwoners met een beperking in mobiliteit (ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 incl. verrekening eigen bijdragen € 746.949,- (product 660003/434318, product 660004/838206).
Vestigingsplaats	Sittard.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger AB, beleidsmedewerker neemt deel aan voorbereidend coördinatorenoverleg.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Mensen in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Draagt bij aan "op eigen kracht".
Risico's financieel/beleidsmatig	<p>De bijdrage aan Omnibuzz bestaat uit twee componenten: de organisatiekosten van Omnibuzz en de werkelijke vervoerskosten (fluctueert). Op de totale kosten wordt een indexering gehanteerd.</p> <p>Per 1 januari 2023 is voorgesteld het volgende te wijzigen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De afrekensystematiek van de vervoerskosten om te zetten van zones naar kilometers gelijk aan het Openbaar Vervoer; 2. Een nieuwe afrekensystematiek van de beheerskosten: <ol style="list-style-type: none"> a) Indirecte vervoerskosten (waaronder de loonkosten voor ritreservering en klantenservice) op basis van het aantal ritten in plaats van 50% op basis van vervoerspassen en 50% aantal inwoners.

	<p>b) Overhead op basis van het aantal inwoners in plaats van 50% op basis van vervoerspassen en 50% aantal inwoners.</p> <p>De verwachting is dat deze wijzigingen (bij gelijkblijvend volume) voor Brunssum beperkt financieel effect (positief) zal hebben. Het gebruik doelgroepenvervoer trekt echter in 2022 weer aan en de verwachting is dat dit continueert in 2023 en verder. Het vinden en behouden van voldoende chauffeurs blijft een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst en kan een risico vormen voor de continuïteit van de beleidsmatige afspraken.</p>				
Ontwikkelingen	<p>De gemeente Brunssum is sinds eind 2016 tot Omnibuzz toegetreden. De systematiek van toerekening van vervoers- en indirecte kosten en de wijziging van de gemeenschappelijke regeling is uitgesteld en wordt naar verwachting in 2023 doorgevoerd. De uitbraak van het Corona virus heeft geleid tot een daling van het vervoer en is dit nog niet op het peil van vóór de coronamaatregelen. De vervoerders zijn gecompenseerd in lijn met de daarvoor ontwikkelde landelijke compensatieregeling (80%) waarmee de continuïteit van het vervoer kon worden gewaarborgd. Voorts heeft Omnibuzz sinds begin van 2022 problemen met het vinden van voldoende chauffeurs en zodoende voldoen aan de vraag van het vervoer. Hierdoor zijn er enkele beheersmaatregelen genomen.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 4.071.959	€ 4.241.986	€ 4.516.798	€ 3.625.799	€ 2.885.894

	Stg. Openbare Bibliotheek Brunssum, programma 8
Visie	Een volwaardige bibliotheek die een betekenisvolle rol heeft in het toegankelijk maken van informatie en kennis, die burgers in staat stelt bewust en actief te participeren in de samenleving en die burgers stimuleert zich te blijven ontwikkelen.
Doel/openbaar belang	<p>Uitvoeren van de kernfuncties van de bibliotheek, namelijk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie 2. Organiseren van ontmoeting en debat 3. Bevorderen van lezen en kennis maken met literatuur 4. Laten kennis maken met kunst en cultuur 5. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie voor alle burgers.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 521.410,- (product 560001/441201) plus kapitaalslasten ad € 13.959,- wegens investeringen ter hoogte van max. € 196.600,-.
Vestigingsplaats	Brunssum.
Zeggenschap	Subsidierelatie.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	<ul style="list-style-type: none"> - Een kennis- en informatieloket - Aanpak onderwijsachterstanden - Aanpak laaggeletterdheid - Een sociale ontmoetingsplaats - Bevorderen van lezen en kennis maken met literatuur, kunst en cultuur - Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie voor alle burgers.
Risico's financieel/beleidsmatig	<p>In de nasleep van het fusie-traject is bij de Directie van Stichting SOBB onduidelijkheid ontstaan inzake de investeringen voor het fusie scenario zoals opgenomen in het Raadsbesluit 894967/907540 d.d. 27 mei 2019. Concreet heeft Stg. SOBB in haar jaarrekening 2021 een vordering op de gemeente Brunssum opgenomen ad. € 166.000,-; betreffende het saldo openstaande investeringen. De gemeente Brunssum heeft dit bedrag als investeringsfonds voor SOBB op de balans staan, waarop SOBB in de komende jaren nog een beroep kan doen.</p> <p>De gemeente is hierover momenteel in gesprek met de Bibliotheek Kerkrade e.o.</p>

Ontwikkelingen	<p>Inmiddels is het fusieproces afgerond en zijn de bibliotheken van Brunssum, Kerkrade, Simpelveld en Voerendaal samengevoegd in Bibliotheek Kerkrade e.o. Voor 2023 ligt de focus op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdere ontwikkeling van uitleen naar programmerende maatschappelijke bibliotheek - Structurele dienstverlening aan primair en voortgezet onderwijs bij leesbevordering - Uitbreiding en borging Taalhuis <p>Uitbreiden en professionaliseren kennis en informatiecentrum en inrichting informatiepunt landelijke overheid (IDO).</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 127.581	€ 327.715	€ 205.689	€ 179.646	€ 51.825

	Stg. SMK, programma 8				
Visie	Muziek- en dansonderwijs draagt bij aan culturele evenementen, verenigingen en ontplooiing van inwoners in de gemeente Brunssum.				
Doel/openbaar belang	Professioneel muziek- en dansonderwijs in de gemeente Brunssum.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 333.834,- (product 530001/441201).				
Vestigingsplaats	Kerkrade.				
Zeggenschap	Subsidierelatie.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Muziekonderwijs draagt bij aan de kwaliteit van het (muzikale) verenigingsleven en culturele evenementen. Muzikale vorming heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van jongeren.				
Risico's financieel/beleids matig	Financieel risico: Als de lonen in de toekomst harder stijgen dan de indexeringen van de subsidie kunnen er op de langere termijn problemen ontstaan in de exploitatie. Vooral nog is dit niet aan de orde. Incidentele tekorten op de exploitatie kunnen opgevangen worden vanuit het weerstandsvermogen ad. maximaal 10% van de jaarsubsidie zoals vastgesteld in de subsidieregeling met SMK.				
Ontwikkelingen	Het project Kinderen doen mee wordt structureel gecontinueerd en bekostigd uit het budget decentralisatie-uitkering armoedebestrijding kinderen. Stichting SMK voert het muziekprogramma Meer Harmonie In De Samenleving uit op alle basisscholen in Brunssum. Dit programma wordt deels bekostigd uit het budget voor Onderwijsachterstanden beleid). Verder verzorgt SMK buitenschoolse kunst- en cultuureducatie en richt zich ook op andere organisaties, zoals welzijnswerk, jongerenwerk, zorginstellingen, ouderen en verenigingen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 634.061	€ 618.039	€ 612.416	€ 577.934	€ 8.277

	Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten (RD4), programma 9				
Visie	De gemeente neemt deel aan de GR omdat voor de gemeente een wettelijke inzamelplicht van afval geldt en de gemeente zelf niet meer inzamelt.				
Doel/openbaar belang	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, beheer en exploitatie van milieuparken, beheer en exploitatie van straatvoorzieningen ten behoeve van de samenwerkende gemeenten.				
Financieel belang	Begrote bijdrage basispakket 2023 € 2.723.989,- (product 730001/438205).				
Vestigingsplaats	Heerlen.				

Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Door voortdurende bijstelling van het beleid wordt gestreefd het afval op zo goed mogelijke milieuverantwoorde manier in te zamelen tegen een zo'n gunstig mogelijk tarief.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Het aanwezige weerstandsfonds wordt momenteel voldoende geacht om actuele risico's te kunnen dekken.				
Ontwikkelingen	Het GFT en PMD-afval wordt 1x per 2 weken opgehaald. Het restafval wordt 1 x per 4 weken opgehaald. In de hoogbouw is ook het gescheiden aanbieden van Gft mogelijk. Dit beleid wordt vooralsnog bestendig. Inwoners van Brunssum kunnen 2 x per jaar restafval gratis aanbieden op het milieupark Brunssum. De kosten voor afvalverwerking blijken door factoren buiten de invloedssfeer van Rd4 (belastingen, brandstof, economie) toe te nemen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 3.040.249	€ 4.027.084	€ 41.314.294	€ 38.832.517	€ 1.666.558

	GR Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg, programma 9				
Visie	De RUD Zuid-Limburg voert voor de 16 gemeenten van Limburg en de provincie minimaal de basistaken uit de milieuwetgeving op een adequaat niveau uit.				
Doel/openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de deelnemers ter zake de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht.				
Financieel belang	Begrothe bijdrage 2023: € 122.490,- (product 740001/443300); incl. € 25.000,- bijdrage asbest.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB. Het aantal stemmen per lid is afhankelijk van de mate van deelname c.q. de urenafname. Brunssum heeft 2 van de 100 stemmen.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Bij wet is bepaald dat gemeenten en provincies op het terrein van de Wabo-taken samenwerken binnen een omgevingsdienst. De samenwerking is verplicht voor de zogenaamde basistaken. Voor de overige specialistische milieu en Wabo-taken is dat optioneel. De achterliggende gedachte voor een RUD is dat het door het Rijk voorgestane kwaliteitsniveau (kwaliteitscriteria) van uitvoering van de basistaken, alleen door regionale samenwerking in zo'n omgevingsdienst kan worden bereikt. Brunssum heeft ervoor gekozen om de samenwerking te beperken tot de verplichte basistaken.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Financieel zijn er in algemene zin geen risico's; de RUD heeft voldoende weerstandsvermogen. Beleidsmatig zijn er geen risico's; de RUD verricht alleen uitvoeringstaken. Brunssum betaalt voor de geleverde diensten. Voor wat betreft de asbesttaken: deze zijn zogenoemde basistaken en de landelijke wetgever heeft bepaald dat die zijn afgestaan aan de gemeenschappelijke regeling. Brunssum gaat nog in gesprek met de RUD hoe hier verder invulling aan gaan geven, hetzij via betaling, hetzij via beschikbaarstelling van FTE.				
Ontwikkelingen	Komend jaar zal de discussie over de koers van de RUD, uitvoeringsdienst of omgevingsdienst, worden afgerond. Kader daarvoor vormt de in 2021 door het AB vastgestelde Toekomstagenda 2021-2024.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021

	€ 1.499.233	€ 2.218.613	€ 2.332.370	€ 2.161.161	€ 1.081.483
	Lichte GR beheer afvalwaterketen tussen gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg, programma 9				
Visie	Duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen.				
Doel/openbaar belang	Oogmerk van de samenwerking is het duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.				
Financieel belang	<p>Begrote bijdrage 2023 voor onderhoud pompen en gemalen volgens contract € 11.500,- (product 720004), calamiteiten alsmede incidenteel onderhoud worden op factuurbasis afgerekend, kosten zijn variabel.</p> <p>Begrote bijdrage 2023 voor onderhoud IBA's volgens contract € 1.850,- (product 720004), calamiteiten alsmede incidenteel onderhoud worden op factuurbasis afgerekend, kosten zijn variabel.</p> <p>Begrote bijdrage 2023 voor onderhoud BBB Molenvaart volgens contract € 12.800,- (product 720002), incidenteel onderhoud alsmede storkosten worden op factuurbasis afgerekend, kosten zijn variabel.</p> <p>Kosten WBL monitoring inzake huur apparatuur € 4.950 (product 720001).</p>				
Vestigingsplaats	Roermond.				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiger in AB.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De gemeente draagt bij door middel van menskracht.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Beleidsmatig gezien is het risico klein, het betreft een samenwerking tussen overheden met als doel het vergroten van kennis en minder kwetsbaar maken van het watersysteem.				
Ontwikkelingen	We hebben een samenwerkingsovereenkomst met alle Parkstad gemeenten, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en Waterleidingmaatschappij Limburg afgesloten waarbij de gemeente Heerlen penvoerder is, passend binnen de reeds bestaande samenwerkingsovereenkomst afvalwaterketen.				
onderdeel van Waterschapsbedrijf	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021

	Woon Wijzer Winkel BV, programma 9				
Visie	De gemeente neemt deel aan de BV om via de WWW bij te dragen aan het behalen van de eigen en gedeelde regionale doelstellingen op het gebied van het klimaat-/energiebeleid.				
Doel/openbaar belang	Het verduurzamen van (koop)woningen (incl. VVE) in Parkstad / Brunssum (energiebesparing, opwek duurzame energie en klimaatbestendig wonen)				
Financieel belang	<p>De deelnemende gemeenten verstrekken de 1ste 5 jaar marktconforme leningen. Voor Brunssum betekent dit:</p> <p>2019: € 2.284,- 2020: € 42.716,- 2021: € 30.000,- 2022: € 29.000,- 2023: € 21.000,- 2024: € 22.000,-</p> <p>Deze leningen worden opgenomen op de staat uitgeleende gelden van de Gemeente Brunssum en geadministreerd op de balans. De rente komt jaarlijks ten gunste van de algemene middelen.</p>				

Vestigingsplaats	Kerkrade.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in de AvA van de BV.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma	Invullen van de PALET-doelstellingen; het regionale en lokale beleidskader voor de energietransitie. Bijdrage leveren aan beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving van het Rijk en de opgaven / taakstellingen uit het Klimaatakkoord.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Het financiële risico voor de Gemeente Brunssum is in totaal € 147.000 na 5 jaar (dit is inclusief het ingelegde aandelenkapitaal in 2020 à € 2.284,-). Dat is het totaal aan verstrekte leningen in de eerste 5 jaar van het project. Bij een conversiepercentage van 20% voorziet de prognose in een situatie waarin de WoonWijzerWinkel break-even draait. Er zijn afspraken gemaakt omtrent resultaten die binnen 10 jaar gerealiseerd zouden worden. Gedurende deze periode blijft dit risico dan ook bestaan. Het risico van maximaal € 147.000,- moet jaarlijks worden meegenomen in de risicoparagraaf van de jaarrekening en de programmabegroting. Als deelnemer aan het economisch verkeer loopt de B.V. risico's, zoals bijvoorbeeld exploitatieverlies en interne en externe aansprakelijkheid. Indien deze risico's mochten optreden, dan is het risico waarvoor de B.V. verhaal biedt in beginsel niet groter dan haar eigen vermogen. De mogelijkheid bestaat dat de B.V. failliet gaat. Aanloopverliezen zullen leiden tot interen op eigen vermogen, en het verstrekken van leningen, maar fiscale verliezen zijn wel fiscaal verrekenbaar met fiscale winsten in daaropvolgende jaren.				
Ontwikkelingen	De verbetering van het resultaat 2021 (€ -60.548 tegen € -145.633 begroot) is met name te danken aan de aanbestedingen die WWWL gewonnen heeft (RRE en RREW) en daardoor mag uitvoeren voor diverse omliggende gemeenten o.a. Sittard-Geleen, Stein en Maastricht. Voor 2023 en verder wordt er hard aan gewerkt om RRE(W)-gelijkwaardige uitvoeringssubsidies en nieuwe gemeentelijke deelnemers binnen te krijgen om te kunnen groeien in benodigde adviseurs én marketing en tegelijkertijd de begroting budgetneutraal te houden. Inzake <i>Post Vreemd Vermogen</i> twv € 919.923 dient vermeld te worden dat deze grotendeels bestaat uit de verstrekte leningen tot en met 2021 door de Parkstad gemeenten ad € 874.610 (zie tevens passage 'financieel belang').				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 20.000	€ 227.972	€ 187.444	€ 919.923	€ -60.548

	Samenwerking watertaken Parkstad Limburg, programma 9
Visie	Samenwerking voor een doelmatiger waterbeheer.
Doel/openbaar belang	In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking tussen Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen voor wat betreft een doelmatiger waterbeheer vastgelegd. In het bijzonder het onderwerp "Doelmatig beheer van waterketen" vormt het fundament voor de samenwerking van regio's waarvan de regio Parkstad er een vormt. Voor wat betreft de afvalwaterketen kent het Bestuursakkoord Water 3 doelen: 1. Realiseren van kostenbesparingen in de afvalwaterketen 2. Vergroten van de kwaliteit van de uitvoering, dienstverlening en het innovatievermogen 3. Verminderen van de (personele) kwetsbaarheid.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 voor externe inhuur volgens de overeenkomst € 27.160,- (product 720001); dit is ons aandeel in het geraamde bedrag ad € 293.000,-. Verrekening vindt plaats op basis van de werkelijke kosten.
Vestigingsplaats	Heerlen.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in de stuurgroep.

Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De gemeente draagt bij door middel van menskracht; ± 200 uur.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Beleidsmatig gezien is het risico klein, het betreft een samenwerking tussen overheden met als doel het vergroten van kennis en minder kwetsbaar maken van het waterketensysteem.				
Ontwikkelingen					
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	Geen afzonderlijke administratie, Verrekening bijdrage op basis van de werkelijke kosten gebeurt door één van de deelnemende gemeenten.				

Nazorg Limburg BV, programma 9					
Visie	Nazorg Limburg BV beheert en beheerst afgewerkte stortplaatsen in Limburg. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor de nazorg van locaties die zijn gesloten vóór 1 september 1996. Voor locaties die na voornoemde datum zijn gesloten ligt de verantwoordelijkheid voor de nazorg bij de Provincie Limburg. De Limburgse gemeenten zijn voor 50% aandeelhouder.				
Doel/openbaar belang	Nazorg en beheer van 14 voormalige stortlocaties in Limburg.				
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 0,- (product 730001-443300).				
Vestigingsplaats	Beek.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma	Nazorg Limburg BV zoekt duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en is gespecialiseerd in het maken van risicoberekeningen, in monitoring en in risicobeheersing van dit soort locaties. Er worden nieuwe functies gecreëerd, waarbij gedacht kan worden aan natuur en landschap, recreatie en zonneparken.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Per 2022 is de bijdrage van € 0,25 per inwoner vervallen. Het vermogen wordt gefinancierd uit de exploitatie van de zonneparken en beleggingsactiviteiten. Het eigen vermogen van Nazorg wordt voldoende geacht om de risico's te dekken.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. In 2022 hebben geen veranderingen plaats gevonden. Het eigen vermogen is (virtueel) vergroot als gevolg van gunstige lange-termijnbeleggingen. Winstuitkering is voorlopig niet aan de orde, want de beleggingshorizon ligt op 2042. Mocht het zo zijn dat er tegen die tijd een forse uitkering wordt verwacht, dan moet dit op de aandeelhoudersvergadering worden besloten c.q. vastgelegd.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 5.640.872	€ 8.744.317	€ 32.285.161	€ 32.736.016	€ 3.103.445

IBA Parkstad BV, programma 10					
Visie	IBA Parkstad is een transformatie- en herstructureringsinstrument voor de regio Parkstad dat bestaande en nieuwe fysiek-ruimtelijke en sociale projecten op een hoger plan brengt en haar hoogtepunt kent middels een Internationale Bau-ausstellung in Parkstad in het i.v.m. corona tot 2022 uitgestelde expojaar.				
Doel/openbaar belang	Het versterken van de economische structuur van de regio. Tot 2020 functioneert IBA Parkstad als laboratorium en is het een motor voor vernieuwende ideeën en toonaangevende projecten, die Parkstad moeten gaan transformeren en vernieuwen. De IBA is daarbij te zien als een kwaliteitsmachine die voor				

	het allerbeste staat. De projecten moeten in 2021 gereed zijn (of in uitvoering) en worden tijdens de slotmanifestatie van IBA in 2022 tentoongesteld.				
Financieel belang	Begroten bijdrage 2023 bedraagt € 0,- (product 310007/441200).				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AVA.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Met de aanpak van IBA krijgen herstructurering en economische structuurversterking, maar ook de sociale agenda in Parkstad, een extra kwaliteitsimpuls. Een IBA verbindt mensen en projecten met elkaar en brengt die projecten op een hoger plan: fysiek, economisch, sociaal en cultureel. IBA creëert zodoende een dynamisch uitvoeringsprogramma met een hoge graad van samenwerking.				
Risico's financieel/beleidsmatig	De gemeentelijke bijdrage voor de duur van het project is contractueel vastgelegd.				
Ontwikkelingen	Nadat de IBA Expo is afgerond, zullen nog diverse taken door de IBA BV verricht moeten worden in – naar verwachting – de periode januari 2023 tot 31 december 2025. Om deze taken uit te voeren is voorgesteld om een kleine organisatie in stand te houden. Tijdens de AVA van 22 november 2021 is als uitgangspunt meegegeven de transitie (lees fase afbouw IBA BV) budgetneutraal te laten verlopen. Om het uitgangspunt van budgetneutraliteit ook daadwerkelijk in de meerjarenbegroting tot uitdrukking te kunnen brengen, is het noodzakelijk om van de subsidies die vrijvallen 15% als apparaatskosten over te hevelen naar procesgeldten om zo de verwachte kosten te dekken middels een Reserve Transitiekosten. Dit percentage is conform de bepaling uit de Samenwerkingsovereenkomst IBA Parkstad uit 2020 en bedraagt circa € 1 mln. voor de periode 2022-2025.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 1.594.817	€ 2.118.313	€ 14.136.650	€11.463.227	€ 523.496

	Gegevenshuis, programma 11				
Visie/Doel/openbaar belang	Behartiging van de (wettelijke) belangen van de deelnemers op het gebied van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).				
Financieel belang	Begroten bijdrage 2023	€ 139.985,-			
	Geo-informatie	€ 81.160,-	(product 830030/438212)		
	MIP	€ 55.688,-	(product 720002/438262)		
	Wibon ² /KlicWin 2021	€ 3.136,-	(MIP Riolering product 720001/438262).		
Vestigingsplaats	Landgraaf.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB en AB.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De diensten die in het kader van de BGT worden afgenomen van het Gegevenshuis zorgen ervoor dat de gemeente Brunssum aan haar wettelijke verplichtingen inzake de BGT voldoet.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Door de beperkte afname van diensten bij het Gegevenshuis is er op dit moment geen sprake van beleidsmatige risico's. Hierdoor worden de financiële risico's tot een minimum beperkt.				
Ontwikkelingen	De dienstverlening van HGH op het gebied van de BGT en landmeetkundige diensten zijn intensief gemonitord en daar waar nodig aangepast. E.e.a. moet de basis vormen voor een vergaande centralisatie van het Beheer Openbare Ruimte (BOR) binnen gemeente				

² Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken. Bijvoorbeeld glasvezel, riool, electriciteitsbekabeling

	Brunssum. Tevens is in regionaal verband gestart met watermanagement. De registratie hiervan is belegd bij het Gegevenshuis. Vanaf 2019 wordt er een nieuw product bij het Gegevenshuis afgenomen. Dit betreft de uitvoering van werkzaamheden in het kader van de WIBON. De kosten zijn jaarlijks ongeveer €3.000,-				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 182.508	€ 318.557	€ 2.048.780	€ 1.079.295	€ 261.542

	BSGW Belastingamenwerking Gemeenten en Waterschappen, programma 12
Visie	Samenwerking gericht op kwaliteitsverbetering, efficiencyverhoging en kostenreductie.
Doel/openbaar belang	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen.
Financieel belang	Begrote bijdrage 2023 € 559.292,- (Kosten BsGW product 064100/441200).
Vestigingsplaats	Roermond.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger AB.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Via de BSGW worden de gemeentelijke belastingen geïnd.
Risico's financieel/beleidsmatig	De extra proceskosten in verband met bezwaarschriften inzake de OZB en de stijging van de uitvoeringskosten die hiermee verband houden kunnen het saldo negatief beïnvloeden. Vanaf 2018 worden de proceskosten structureel opgenomen in de begroting. Mocht dit niet voldoende blijken dan kan een aanvullende bijdrage aan de deelnemers worden gevraagd. Jaarlijks wordt een risicoanalyse gemaakt om het benodigde weerstandsvermogen (i.c. ± € 1,4 miljoen) vast te stellen. Als blijkt dat het weerstandsvermogen onvoldoende is of dat er een negatief resultaat behaald wordt in de jaarrekening dan worden deze bedragen in rekening gebracht bij de deelnemers van BsGW. Het aandeel van Brunssum hierin bedraagt dan 2,2% (begroting 2023).
Ontwikkelingen	Ontwikkelingen op het gebied van belastingheffing De BsGW heeft eind 2017 het Ondernemers- en Ontwikkelingsplan vastgesteld (AB 14-12-2017). Dit heeft als doel het toekomstbestendig maken van de organisatie door deze anders in te richten en het personeel optimaal in te zetten. De BsGW rapporteert per kwartaal over de stand van zaken. Proceskosten Door wijzigingen in de wetgeving, meer in het bijzonder als gevolg van het afschaffen van de Fierensdrempel, is het voor de zogenaamde ncnp-bedrijven rendabel geworden om namens de burger bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde, waarbij deze bedrijven de tegemoetkoming van de proceskosten krijgen. De ontwikkelingen met betrekking tot de hausse aan proceskosten, waarmee BsGW met name de laatste jaren wordt geconfronteerd, is en blijft nog steeds een belangrijk aandachtspunt. Het aantal ingediende bezwaren neemt nog steeds toe. Deze ontwikkeling is ook landelijk zichtbaar, zowel qua toename van het totaal aantal ingediende bezwaren als ook het feit dat steeds meer burgers en ondernemers gebruik maken van een ncnp-bedrijf of een andere gemachtigde. Gezien deze ontwikkelingen en het feit dat de tarieven voor de proceskostenvergoeding op gezette tijden worden aangepast, is deze post ook voor 2023 (en verdere jaren) opgehoogd. Een stijging van het aantal bezwaarschriften vertaalt zich niet alleen door in een stijging van de proceskosten. Ook de uitvoeringskosten (extra inzet personele ondersteuning in de vorm van taxateurs,

	<p>juristen en KCC-medewerkers) stijgen, waardoor de begroting verder onder druk komt te staan.</p> <p>Waarderen op gebruiksoppervlakte Vanaf 1 januari 2022 bestaat de verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarvoor gebruikte BsGW de bruto inhoud om woningen te waarderen. Namens en op verzoek van de deelnemers heeft BsGW de regie van dit transitieproject (2019-2021) op zich genomen, in nauwe samenwerking met de gemeenten en Het Gegevenshuis. Met ingang van 2022 worden alle woningen op basis van de gebruiksoppervlakte gewaardeerd, waarmee tevens de beheerfase start: het bij- en actueel houden van de gegevens. In dit kader werken deelnemers, gegevenshuizen en BsGW samen met een zogenaamd regieportaal. Namens de keten heeft BsGW de regie op zich genomen voor het aanschaffen van dit portaal.</p> <p>Aanbevelingen Rekenkamer(commissie)s- In de zomer van 2021 is het rapport van de rekenkamer(commissie)s van elf van de negenentwintig deelnemende gemeenten opgeleverd. Het onderzoek dat hieraan ten grondslag ligt, heeft geresulteerd in zes aanbevelingen, die rechtstreeks op (de relatie tussen de deelnemers en) BsGW betrekking hebben. Het Dagelijks Bestuur en de BsGW-organisatie hebben een routeschema opgesteld, waarlangs desgewenst invulling aan de aanbevelingen kan worden gegeven. De aanbevelingen hebben betrekking op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het gefaseerd ontwikkelen van een volledige en samenhangende set kwaliteitsindicatoren 2. Het op interactieve wijze ontwikkelen van een overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie 3. Het actiever en gericht communiceren met gemeenteraden 4. Het opstellen en vaststellen van een strategische aanpak ten einde de proceskosten terug te dringen 5. Het organiseren van het harmonisatietraject inclusief het kostenaspect 6. Het maken van afspraken ter verbetering van het samenspel tussen Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. <p>Aanschaf en implementeren belastingapplicatie In 2021 is BsGW gestart met de aanbesteding van de aanschaf en implementatie van de nieuwe belastingapplicatie. Het grootste deel van de kosten zal drukken op 2023 hetgeen leidt tot een verhoging van € 2.275.000 van de begroting 2023 van BsGW.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ -889.000	€ -362.000	€ 9.101.000	€ 9.395.000	€-1.565.000

Bank Nederlandse Gemeenten NV, programma 12	
Visie/Doel/openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	Nog te ontvangen dividend in 2022 over 2021 € 197.580 (2020: € 156.851) (product 050003/852002). Voor 2023 kan nog geen indicatie afgegeven worden omdat dit afhankelijk is van de realisatiecijfers 2022.
Vestigingsplaats	Den Haag.
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger.

Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Dit zijn inkomsten die ingezet worden als algemene middelen.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Er worden geen risico's verwacht.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. Het dividendpercentage is 50% van de winst.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 5.097 mln.	€ 5.062 mln.	€ 155.262 mln.	€ 143.995 mln.	€ 236 mln.

	Enexis BV, programma 12				
Visie/Doel/openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.				
Financieel belang	Ontvangen dividend in 2022 over 2021 € 240.282,- (2020: € 181.869,-) product 050003/852001. Voor 2023 is dit bedrag nog niet bekend en afhankelijk van de realisatie over 2022.				
Vestigingsplaats	Zwolle.				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Dit zijn inkomsten die ingezet worden als algemene middelen.				
Risico's financieel/beleidsmatig	De investeringsuitdaging wegens de energietransitie kunnen negatieve gevolgen hebben op de exploitatiecijfers van Enexis BV en indirect leiden tot lagere dividend uitkeringen, onafhankelijk van verwateringseffecten in het aandelenkapitaal zoals hieronder nader toegelicht.				
Ontwikkelingen	In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Deze komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties en digitale transformaties. De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Ook het Rijk heeft voert overleg met de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders over een eventuele participatie door het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat Enexis voor de middellange termijn (huidige reguleringsperiode tot 2027) aan de vastgesteld ratio's blijft voldoen. Participatie door het Rijk middels emissie nieuwe aandelen kan gepaard gaan met verwatering van onze deelneming en lagere dividenden voor de aandeelhoudende gemeenten.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 4.116 mln.	€ 4.241 mln.	€ 4.635 mln.	€ 5.154 mln.	€ 108 mln.

		Lichte GR Parkstad-IT (PIT), programma 12			
Visie	PIT biedt haar klanten en gemeenten efficiënte en kwalitatief hoogwaardige diensten op het gebied van ICT en draagt zo bij aan een verbeterde bedrijfsvoering en dienstverlening van deze klanten en gemeenten aan hun burgers, bezoekers en bedrijven.				
Doel/openbaar belang	Het leveren van een continue ICT-dienstverlening conform wet & regelgeving en de eisen van de Informatiebeveiliging (BIO). Door samenwerking wordt kostenbeheersing en synergie nagestreefd.				
Financieel belang	De bijdrage van 2023 is € 1.143.029,- (product 041112/441200): <ul style="list-style-type: none"> • Apparatuur (notebooks, werkplekken scherm enz.) € 122.196,- • Beheren virtuele werkplekken, accounts € 542.624,- • Technisch beheer applicaties € 467.193,- • Informatiebeveiliging € 11.016,- 				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	Op bestuurlijk niveau via het deelnemersoverleg waarin bestuurders en directeuren bedrijfsvoering/gemeentesecretaris zijn vertegenwoordigd. Tactisch en operationele aansturing via het bedrijfsvoeringsoverleg waarin de contractmanagers van de deelnemers zijn vertegenwoordigd.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De bijdrage van PIT heeft grotendeels betrekking op de verbetering van de informatievoorziening en de ambitie om te komen tot een excellente gemeentelijke dienstverlening. De bijdrage is concreet te vertalen in: <ul style="list-style-type: none"> -Het borgen van continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht door beperking van organisatorische kwetsbaarheid; -Het borgen van de kwaliteit van processen; waardoor de gemeente beter kan functioneren; -Realisatie van besparingen door schaalvoordelen en gezamenlijke inkoop. 				
Risico's financieel/beleids matig	De nieuwe kostenstructuur is gebaseerd op de afname van de diensten en producten door de deelnemers. Hierbij bestaat de mogelijkheid om te sturen op het aantal accounts, beheer van applicaties en de apparatuur (zogenaamde pijlers). Ten opzichte van vorig jaar zijn er nu 2 ijkmomenten. Eén ijkmoment waarop de afname voor de daaropvolgende begrotingsjaar wordt bepaald (maart) en een herijking in oktober die wellicht kan leiden tot een begrotingswijziging. Naar verwachting zullen de kosten niet alleen stijgen door de autonome ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid & privacy, Wet Open Overheid, Sociale Domein en Omgevingswet. Ook het wereldwijde tekort aan ICT-technologie en menskracht heeft een prijsstijging in gang gezet waarbij nog geen stagnatie verwacht wordt in het komende begrotingsjaar. Het is nu nog niet mogelijk om de concrete stijging van de kosten voor de komende jaren te duiden.				
Ontwikkelingen	In 2022 is door Berenschot een rapport opgeleverd waarin het toekomstbeeld van Parkstad-IT wordt geschetst. Voornaamste speerpunten zijn de transformatie van lichte GR (centrumgemeente) naar een Bedrijfsvoeringorganisatie gebaseerd op een hybride model voor de komende 3 jaar en vervolgens ontwikkelen naar regie model in 3-5 jaar. In 2023 zal een bedrijfsplan worden opgeleverd waarin de diverse kaders concreet zijn uitgewerkt in de vorm van veranderingsdoelstellingen.				
Parkstad IT is onderdeel van de gemeente Heerlen	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
					€ 150.795

NV Reinigingsdiensten Rd4, programma 12					
Visie	In de NV nemen we deel, omdat we ons materieel bij opheffing van de eigen dienst hebben overgeheveld naar de NV Rd4.				
Doel/openbaar belang	Het op commerciële basis aanbieden van diensten tegen marktconforme tarieven op het gebied van bedrijfsafvalstoffen. Aan gemeenten wordt het "pluspakket" aangeboden, waarbij een goede balans tussen kosten en serviceniveau als doelstelling geldt.				
Financieel belang	Ontvangen netto dividend in 2022 over het jaar 2021 ad € 29.222,-; excl. dividendbelasting (product 050003/852002).				
Vestigingsplaats	Heerlen.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Bedrijven worden met concurrerende offertes verleid om werkzaamheden door de NV Rd4 te laten uitvoeren. Ook wordt op commerciële basis het "pluspakket" aangeboden aan gemeenten. De jaarlijkse winstuitkering wordt toegevoegd aan de algemene middelen van onze gemeente.				
Risico's financieel/beleids matig	Sinds de oprichting is elk jaar dividend uitgekeerd. Daarnaast is de NV niet gebonden aan de Rd4-gemeenten; de bedrijfsactiviteiten vinden ook daarbuiten plaats. Risico's zijn dientengevolge minimaal.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. Wel staat de afvalbranche onder druk vanwege concurrentie en ook is er een terugloop van het aantal kleine en middelgrote bedrijven in de retail. In 2021 is een Strategisch Meerjarenplan 2022-2026 opgesteld met acties voor een transitieplan naar een circulaire economie en hierop afgestemde eigen duurzaamheidsambities.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 884.199	€ 1.211.664	€ 5.843.305	€ 10.213.782	€ 518.900

WML, Waterleiding-maatschappij Limburg NV, programma 12					
Visie/Doel/openbaar belang	Verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening in de provincie Limburg				
Financieel belang	Er wordt geen dividend uitgekeerd.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Via dit aandelenbezit wordt de drinkwatervoorziening in de gemeente Brunssum gewaarborgd.				
Risico's financieel/beleids matig	Indien recente klimaatontwikkelingen ook in Limburg structureel blijken te zijn, dan kunnen noodzakelijk investeringen en optimalisaties ten kosten gaan van de exploitatiecijfers en leiden tot hogere drinkwatertarieven voor de consumenten.				
Ontwikkelingen	Er zijn ontwikkelingen op de kapitaalmarkt die nadelig zijn voor WML. Hiervoor heeft WML in 2021 haar drinkwatertarief en het aansluitpunttarief éénmalig verhoogd met 10% bovenop 2% inflatiecorrectie. In de periode 2022 t/m 2025 worden de tarieven met louter inflatie gecorrigeerd worden. Verder voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 188 mln.	€ 194 mln.	€ 397 mln.	€ 387 mln.	€ 6 mln.

PARAGRAAF 7 GRONDBELEID

INLEIDING

In de paragraaf grondbeleid geven we aan hoe het grondbeleid wordt ingezet om de bestuurlijke doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid houdt rekening met de te bereiken doelen voor de gemeente, afgezet tegen de (financiële) risico's die dat met zich meebrengt. Maatwerk per locatie wordt geboden (Situatieel grondbeleid).

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat in artikel 9.2 dat de paragraaf grondbeleid een verplicht onderdeel vormt van de begroting. De paragraaf grondbeleid moet ten minste ingaan op (artikel 16 van het BBV):

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

ALGEMEEN

De schokken die gepaard gaan met de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben grote invloed op de markt voor gebiedsontwikkeling. De prijzen voor grondstoffen en energie in de bouw stijgen en zorgen voor onzekerheid in de bouwwereld, als gevolg van deze ontwikkelingen. Hoe het restant van 2022 en hoe 2023 er uit gaan zien is allerm minst zeker. De inflatie blijft erg hoog en is een aandachtspunt. De ontwikkeling van de woningprijzen als gevolg van de hypotheekrentestijging is onzeker, evenals de doorwerking hiervan op de residuele grondwaarde. Het grondbeleid en de resultaten van de grondexploitaties zullen hier ook afhankelijk van zijn en er moet rekening worden gehouden met de risico's.

VISIE OP EN WIJZE VAN HET GRONDBELEID

Traditioneel vervult de lokale overheid regie op het gebied van de ruimtelijke ordening. Binnen de gemeente Brunssum wordt deze taak in diverse programma's uitgevoerd. Dat moet in onze gemeente leiden tot een groene leefomgeving, een aantrekkelijk woonklimaat, een goed voorzieningenniveau en een sterk sociaaleconomisch klimaat.

Deze gemeentelijke regierol wordt gefaciliteerd via het grondbeleid. Het grondbeleid heeft een grote invloed op de financiële positie van de gemeente omdat het traditioneel binnen grondexploitaties om grote bedragen gaat.

Het grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid 2019 – 2022 die in maart 2019 is vastgesteld door de raad. In deze nota is vastgelegd dat de gemeente Brunssum de komende beleidsperiode een situatieel grondbeleid voert, waarbij per situatie de afweging wordt gemaakt of de gemeente het initiatief aan de markt laat en een faciliterende / kader stellende rol in neemt of dat de gemeente actief in grijpt op de grondmarkt en of die de ruimtelijke doelstellingen wil bereiken. Dit hangt af van de ambities van de gemeente, de houding van de markt, grondposities en de risico's die met een ontwikkeling gepaard gaan.

Via het grondbeleid kan de gemeente Brunssum mede sturing geven aan het grondgebruik. Hiervoor zijn financiële middelen nodig die binnen het grondbedrijf gegeneerd dienen te worden. Met deze paragraaf grondbeleid verschaffen we inzicht in de (financiële) positie van het grondbedrijf en de te verwachten resultaten en risico's van de grondexploitaties.

De uitvoering van het grondbeleid is ondergebracht bij het grondbedrijf (binnen de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed). Dit heeft tot taak om gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren door enerzijds de markt te faciliteren of door zelf gronden aan te kopen en in bouwrijpe staat uit te geven. Dit alles dient uiteraard

te passen en verantwoord te worden binnen het gemeentelijk beleid en in samenwerking met de overige diensten binnen de gemeente.

TE VERWACHTEN RESULTAAT

Om inzicht te krijgen in de toekomstige financiële ontwikkeling van de grondexploitatieportefeuille, staat hieronder weergegeven wat de verwachting is van het verloop van de boekwaarden voor het gehele jaar 2022. De verwachte kosten en opbrengsten voor 2022 en verder zijn bijgesteld. In onderstaand overzicht wordt het verloop van de boekwaarde weergegeven op basis van de begroting 2023. De verwachte nog resterende eindwaarde is momenteel circa € 4,8 miljoen negatief.

Boekwaarde bouwgronden in exploitatie (BIE) per 1-1-2022	€	7.589.800	
Geraamde investeringen over het jaar 2022	€	6.914.499	
Geraamde opbrengsten over het jaar 2022	€	4.699.893	
Geprognosticeerde boekwaarde per 31-12-2022	€	9.804.406	
Geraamde investeringen vanaf 1-1-2023	€	6.431.797	
Geraamde opbrengsten vanaf 1-1-2023	€	11.396.949	
Eindwaarde grondexploitaties	€	4.839.253	negatief

Bovenstaande tabel laat zien dat de geraamde investeringen in de grondexploitaties over het jaar 2022 hoger zijn dan de geraamde opbrengsten. Vanaf 2023 zijn de opbrengsten hoger dan de investeringen. Toch is de eindwaarde van de grondexploitaties negatief.

Op basis van de meest recente inzichten in de projecten, is de begroting geactualiseerd. Per project levert dat het volgende beeld op:

	Werkelijk t/m 2020	mutaties 2021	t/m 2021	Begroot 2022 -ev	Eindwaarde	Contante waarde per 1-1-2022	
Masterplan Treebeek	€ -362.980	€ -142.801	€ -505.781	€ 273.028	€ -232.753	€ -228.189	positief
Masterplan Brunssum Centrum	€ 7.154.153	€ -1.566.428	€ 5.587.725	€ -842.808	€ 4.744.918	€ 4.212.842	negatief
Masterplan Centrum Algemeen	€ 5.834	€ 38.029	€ 43.863	€ 18.390	€ 62.253	€ 52.599	
Masterplan Centrum 't Ei Doorsteek	€ 4.152.251	€ -1.223.561	€ 2.928.690	€ 810.298	€ 3.738.988	€ 3.411.112	
Masterplan Centrum Raadhuisstraat	€ 82.977	€ 14.495	€ 97.472	€ -716.699	€ -619.227	€ -595.181	
Masterplan Centrum Kloosterstraat	€ 139.300	€ 13.619	€ 152.919	€ -147.855	€ 5.064	€ 4.678	
Masterplan Centrum Entree Dorpsstraat	€ 663.409	€ 12.119	€ 675.528	€ -496.388	€ 179.140	€ 168.807	
Masterplan Centrum Kerkeveld	€ 159.565	€ 1.436	€ 161.001	€ -	€ 161.001	€ 162.450	
Masterplan Centrum Lindeplein	€ 3.031.334	€ 29.697	€ 3.061.031	€ -310.554	€ 2.750.477	€ 2.541.155	
Masterplan Centrum Zorgplein Delta	€ -1.080.517	€ -452.262	€ -1.532.779	€ -	€ -1.532.778	€ -1.532.778	
TOTAAL MASTERPLANNEN	€ 6.791.173	€ -1.709.229	€ 5.081.944	€ -569.780	€ 4.512.165	€ 3.984.653	negatief
Overige complexen in exploitatie							
Complex Rode Beek	€ 235.090	€ 2.116	€ 237.206	€ -79.155	€ 158.051	€ 154.953	negatief
Complex voormalig BSV Terrein	€ 149.094	€ 1.342	€ 150.436	€ -362.054	€ -211.618	€ -203.400	postief
Complex Oeloven	€ 709.857	€ 26.062	€ 735.919	€ -815.459	€ -79.540	€ -76.451	postief
Complex GTD	€ 1.355.071	€ 29.224	€ 1.384.295	€ -924.100	€ 460.195	€ 433.652	negatief
TOTAAL GRONDBEDRIJF	€ 2.449.112	€ 58.744	€ 2.507.856	€ -2.180.768	€ 327.088	€ 308.754	negatief
Totaal	€ 9.240.285	€ -1.650.485	€ 7.589.800	€ -2.750.548	€ 4.839.253	€ 4.293.407	negatief

De raming van de kosten en opbrengsten voor 2023 en verder wordt opnieuw kritisch bekeken bij de actualisatie van de grondexploitaties in het kader van de jaarrekening 2022.

WINSTNEMING

Per 1-1-2016 zijn de regels van de commissie BBV ten aanzien van de (tussentijdse) winstneming gewijzigd. Verwachte winst moet niet pas aan het einde van het project worden beschouwd als gerealiseerd, maar ook tussentijds gebaseerd op het realisatiebeginsel. Concreet houdt dit in dat de tussentijdse winst moet worden berekend op basis van de verhouding gerealiseerde kosten en opbrengsten en nog te realiseren kosten en opbrengsten (*methode van Percentage of Completion oftewel POC-methode*).

Er zijn drie projecten met een positief saldo in de gemeente: Masterplan Treebeek, BSV Complex en Oeloven. Het resultaat van Masterplan Treebeek zal worden ingezet t.b.v. de realisatie van de maatschappelijke voorziening.

Na toepassen van de POC-methode ziet de winstneming er binnen deze projecten als volgt uit:

	Winstneming		
	t/m 2021	2022	2023
Masterplan Treebeek	€ 181.789	€ 50.965	€ -
BSV Complex	€ 61.812	€ 149.804	€ -
Oeloven	€ 4.575	€ 5.790	€ 69.175

De grondexploitatie Masterplan Centrum kent een aantal deexploitaties waarvan enkele ook met een positief saldo. De totale grondexploitatie Masterplan Centrum kent echter een negatief resultaat. Tussentijdse winstneming is hier dus niet aan de orde.

RICHTTERMIJN MAXIMALE LOOPTIJD GRONDEXPLOITATIES 10 JAAR

De commissie BBV heeft de richtlijnen voor de maximale looptijd van grondexploitaties gesteld op 10 jaar. Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd is door de raad en verantwoord in de begroting en jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te beperken.

Op dit moment zijn er geen grondexploitaties die een langere looptijd hebben dan 10 jaar binnen de gemeente.

BELEIDSUITGANGSPUNTEN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Conform de BBV zijn voor de projecten met nadelig exploitatieresultaat verliesvoorzieningen gevormd. Het afsluiten van een verliesgevend project betekent een definitieve verliesneming ten laste van deze voorziening. De verliesneming is gelijk aan de al getroffen verliesvoorziening.

De omvang van de voorziening verwachte tekorten grondexploitaties moet volgens het BBV toereikend zijn om de tekorten te dekken van de grondexploitaties en het saldo van het begrote tekort van het grondbedrijf (saldo van kosten en opbrengsten die niet direct aan de grondexploitaties zijn toe te rekenen zoals een deel van de loonkosten, OZB en huren). Bij de jaarrekening 2021 is dat een tekort van in totaal circa € 4,8 miljoen. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door Masterplan Centrum.

Het totaal van de voorzieningen ten behoeve van het afdekken van de negatieve grondexploitaties bedroeg per ultimo 2021 € 4,8 miljoen. Bij de actualisatie van de grondexploitaties in het kader van de jaarrekening 2022 worden de cijfers in de grondexploitaties geactualiseerd en indien nodig de verliesvoorzieningen aangepast.

In december 2019 heeft de raad de Nota reserves en voorzieningen (verseonnr. 941174) vastgesteld. Onderdeel daarvan was het instellen van een 'Algemene reserve grondexploitaties'. Het doel van de reserve is om een bufferfunctie te creëren voor het opvangen van risico's en resultaten binnen het grondbedrijf. De reserve wordt o.a. gevoed met positieve resultaten op de grondexploitaties, maar ook de opbrengsten van grondverkoop buiten de grondexploitaties om kunnen ten gunste van deze reserve worden geboekt. In 2021 zijn er geen mutaties geweest in deze algemene reserve.

STRATEGISCHE AANKOPEN

Het college heeft mandaat vanuit de Nota Grondbeleid 2019-2022 (vastgesteld door de raad in de raadsvergadering van 11 maart 2019). Via dit raadsbesluit is het college gemandateerd tot het doen van strategische aankopen tot een bedrag van € 2.000.000. Daarvoor is, na raadsbehandeling in maart 2019 een separaat werkbudget in het leven geroepen.

In 2021 zijn er geen uitgaven geweest ten laste van het strategisch aankoopkrediet. Het werkbudget strategische aankopen per 31-12-2021 bedraagt € 998.000.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICO'S

In de grondexploitaties zijn een aantal risico's benoemd en uitgewerkt. Dit kunnen positieve (kansen) en negatieve risico's zijn. Van alle risico's is de kans op optreden bepaald en op basis daarvan zijn vervolgens deze risico's gekwantificeerd.

Het beheersen van de risico's draagt er aan bij om de projecten binnen de financiële kaders te laten verlopen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit houden we rekening met de projectgebonden risico's binnen de projectenportefeuille. De risico's worden gekwalificeerd en vermenigvuldigd met een percentage van de kans van optreden van dit risico. De totale optelling van alle risico's binnen de portefeuille vormt de claim op het weerstandvermogen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 OVERZICHT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Nr.	Naam reserve / voorziening	programma	Raadsbesluit	Omschrijving	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het
			nieuw c.q. herzien		begin van 2023	in 2023	rente in 2023	in 2023	einde van 2023	in 2024	rente in 2024	in 2024	einde van 2024
RUBRIEK A													
Reserves van de Algemene Dienst													
B111110	Algemene Reserve - vrij besteedbaar	12	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 11.115.347	€ 0		€ 1.742.500	€ 9.372.847	€ 0		€ 155.000	€ 9.217.847
B111111	Algemene Reserve - weerstandsvermogen	12	10-12-2019	Nota Reserves 2019	€ 12.000.000	€ 0			€ 12.000.000	€ 0			€ 12.000.000
Totaal rubriek A					€ 23.115.347	€ 0	€ 0	€ 1.742.500	€ 21.372.847	€ 0	€ 0	€ 155.000	€ 21.217.847
RUBRIEK B													
Bestemmingsreserves													
B120040	Reserve representatie Parade	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 56.725	€ 0			€ 56.725	€ 0		€ 0	€ 56.725
B120043	Reserve Personele ontwikkelingen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 143.500				€ 143.500				€ 143.500
B121420	Reserve decentralisatie onderwijs	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 5.086.716	€ 403.413		€ 427.986	€ 5.062.143	€ 403.376		€ 426.934	€ 5.038.585
B120614	Reserve "Kinderen doen mee"	9	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 31.431			€ 0	€ 31.431			€ 0	€ 31.431
B120830	Reserve bovenwijkse voorziening	6	23-5-2017	2e begr. wijz. 2017	€ 177.809				€ 177.809				€ 177.809
B120834	Reserve PALET	3	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 238.661	€ 16.015		€ 48.000	€ 206.676	€ 16.015			€ 222.691
B120615	Reserve sociale vernieuwing/Wijkgerichte aanpak	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 46.408				€ 46.408				€ 46.408
B120616	Reserve Wet Inburgering	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 48.855				€ 48.855				€ 48.855
B120210	Reserve Revitalisering Landgraaf	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 90.321	€ 8.000			€ 98.321	€ 8.000			€ 106.321
B120510	Reserve Brunssum Beweegt (GIDS-gelden)	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 102.539				€ 102.539				€ 102.539
B120573	Egalisatiereserve speeltoestellen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 66.000	€ 6.000			€ 72.000	€ 6.000			€ 78.000
B120511	Reserve Knelpunten Verenigingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 236.405				€ 236.405				€ 236.405
B120020	Egalisatiereserve verkiezingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 47.043	€ 40.000			€ 87.043	€ 40.000			€ 127.043
B120572	Reserve Bomenfonds	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 21.114	€ 11.250			€ 32.364	€ 11.250			€ 43.614
B120212	Egalisatiereserve MOP Openbare verlichting	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 47.345				€ 47.345				€ 47.345
B120310	Egalisatiereserve economische ontwikkelingen	10	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 136.175			€ 25.000	€ 111.175				€ 111.175
B120833	Reserve Calamiteitenfonds Mijnschade Brunssum	11	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 27.962				€ 27.962				€ 27.962
B120617	Egalisatiereserve Huishouden op orde	6	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 2.543				€ 2.543				€ 2.543
B120618	Reserve Sociaal domein/Jeugd	3	2-11-2021	Begroting 2022	€ 1.075.000				€ 1.075.000				€ 1.075.000
B120320	Reserve Werkkapitaal Oostflankontwikkeling	11	11-10-2016	Nota Reserves 2016	€ 418.988				€ 418.988				€ 418.988
B120832	Herstructureringsreserve	11	10-11-2015	Jaarrekening 2018	€ 44.674				€ 44.674				€ 44.674
B120835	Reserve Aardgasvrije wijken	11	25-6-2019	Nota Reserves 2019	€ 4.169.596				€ 4.169.596				€ 4.169.596
B120837	Reserve Coronafonds	10	30-6-2020	Begroting 2017	€ 631.455				€ 631.455				€ 631.455
B120838	Reserve Volkshuisvestingsfonds	11	28-9-2021	6e Begr. Wijz. 2021	€ 4.559.254				€ 4.559.254				€ 4.559.254
B120575	Reserve VVV / wandel- en fietsstructuren	10	8-11-2016	Begroting 2017	€ 18.190				€ 18.190				€ 18.190
Sub-totaal bestemmingsreserves					€ 17.524.709	€ 484.678	€ 0	€ 500.986	€ 17.508.401	€ 484.641	€ 0	€ 426.934	€ 17.566.108

Nr.	Naam reserve / voorziening	programma	Raadsbesluit	Omschrijving	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het	
			nieuw c.q. herzien		begin van 2023	in 2023	rente in 2023	in 2023	in 2023	in 2023	in 2024	rente in 2024	in 2024	in 2024
Reserves ter dekking van kapitaallasten														
B121520	Reserve All Weatherbanen LTCB	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 42.900		€ 215	€ 3.514	€ 39.601			€ 198,00	€ 3.498	€ 36.301
B121617	Reserve gemeenschapshuis Klaver 4	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 24.899		€ 124	€ 1.435	€ 23.588			€ 117,94	€ 1.428	€ 22.278
B121521	Reserve kleedlokalen VV de Leeuw	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 67.393		€ 337	€ 4.549	€ 63.181			€ 315,90	€ 4.528	€ 58.969
B121524	Reserve Accommodatie Langeberg	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 1.018.020		€ 5.090	€ 58.670	€ 964.440			€ 4.822,20	€ 58.402	€ 910.860
B121525	Reserve BSV-Limburgia accommodatie	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 321.241		€ 1.606	€ 19.453	€ 303.395			€ 1.516,97	€ 19.364	€ 285.548
B121526	Reserve Ir.de Katstraat accommodatie TTV	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 107.831		€ 539	€ 6.882	€ 101.488			€ 507,44	€ 6.850	€ 95.146
B121030	Reserve Renovatie Hoogbouw	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 854.031		€ 43.579	€ 153.688	€ 743.922			€ 37.964,00	€ 87.558	€ 694.328
B121616	Reserve huisvesting Scouting Willibrordus	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 127.939		€ 640	€ 8.166	€ 120.413			€ 602,07	€ 8.128	€ 112.887
B121210	Reserve rotonden Emmaweg	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 277.368		€ 1.387	€ 17.703	€ 261.052			€ 1.305,26	€ 17.621	€ 244.737
B121612	Reserve Brede School Langeberg	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 1.827.328		€ 9.137	€ 65.745	€ 1.770.720			€ 8.853,60	€ 65.745	€ 1.713.829
B121570	Reserve Opwaardering Pompgebouwen	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 194.007		€ 970	€ 11.748	€ 183.229			€ 916,15	€ 11.694	€ 172.451
B121613	Reserve Brede School Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 614.565		€ 3.073	€ 20.830	€ 596.807			€ 2.984,04	€ 20.830	€ 578.961
B121213	Reserve aanpassen bushaltes	7	23-5-2017	Nota Reserves 2019	€ 54.288		€ 271	€ 3.287	€ 51.272			€ 256,36	€ 3.272	€ 48.257
B121527	Reserve huisvesting Robin Hood	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 107.413		€ 537	€ 5.908	€ 102.042			€ 510,21	€ 5.881	€ 96.672
B121614	Reserve Brede School Centrum	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 496.650		€ 2.483	€ 17.533	€ 481.600			€ 2.408,00	€ 17.458	€ 466.550
B121212	Reserve Verlichtingsplan Lindeplein	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 130.000		€ 650	€ 10.650	€ 120.000			€ 600,00	€ 10.600	€ 110.000
B121615	Reserve Nieuwbouw Brikke Oave	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 825.448		€ 4.127	€ 27.196	€ 802.379			€ 4.011,89	€ 27.196	€ 779.195
B121211	Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 18.667		€ 93	€ 1.427	€ 17.333			€ 86,66	€ 1.420	€ 16.000
B121523	Nieuwe reserve Kunstgrasveld SV Brunssum	8	11-10-2016	ProRap 2016	€ 75.000		€ 375	€ 25.375	€ 50.000			€ 250,00	€ 25.250	€ 25.000
B121214	Reserve renovatie Muziekbuurt	7	24-10-2017	ProRap 2017	€ 791.667		€ 3.958	€ 35.625	€ 760.000			€ 3.800,00	€ 35.467	€ 728.333
B121528	Reserve SV De Leeuw kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 171.138		€ 856	€ 29.379	€ 142.615			€ 713,07	€ 29.236	€ 114.092
B121529	Reserve SV Langeberg kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 171.138		€ 856	€ 29.379	€ 142.615			€ 713,07	€ 29.236	€ 114.092
B121215	Reserve Voorbereidingskrediet Centrum	11	23-9-2020	2e berap 2021	€ 540.000		€ 2.700	€ 62.700	€ 480.000			€ 2.400,00	€ 62.400	€ 420.000
B121618	Reserve Maatschappelijke voorziening Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 2.079.300		€ 10.397	€ 82.097	€ 2.007.600			€ 10.038,00	€ 81.738	€ 1.935.900
Sub-totaal reserves ter dekking kap.lasten					€ 10.938.232	€ 0	€ 94.000	€ 702.939	€ 10.329.293	€ 0	€ 85.891	€ 634.800	€ 9.780.384	
Totaal rubriek B					€ 28.462.941	€ 484.678	€ 94.000	€ 1.203.925	€ 27.837.694	€ 484.641	€ 85.891	€ 1.061.734	€ 27.346.492	
Totaal rubrieken A + B					€ 51.578.288	€ 484.678	€ 94.000	€ 2.946.425	€ 49.210.542	€ 484.641	€ 85.891	€ 1.216.734	€ 48.564.339	
RUBRIEK C														
Voorzieningen														
G043100	Voorziening groot onderh. gem. gebouw.	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 1.333.913	€ 881.024		€ 1.161.346	€ 1.053.591	€ 883.713		€ 470.838	€ 1.466.466	
G043500	Voorziening groot onderhoud Rombouts/BIEB	5	26-5-2020	1e Berap 2020	€ 50.430	€ 42.050		€ 0	€ 92.480	€ 42.050		€ 16.735	€ 117.795	
G043610	Voorziezing groot onderhoud BMW-Oost	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 470.535	€ 85.618		€ 76.940	€ 479.213	€ 85.618		€ 35.880	€ 528.951	
G043611	Voorziening groot onderhoud Brede School Langeberg	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 65.389	€ 20.472		€ 12.200	€ 73.661	€ 20.472			€ 94.133	
G043612	Voorziening groot onderhoud Brede School Treebeek	5	2-2-2010	Raadsbesluit bouw	€ 298.791	€ 41.909	€ 6.600	€ 334.100	€ 41.909			€ 4.280	€ 371.729	
G043613	Voorziening groot onderhoud Brede School Centrum	5	5-4-2011	Raadsbesluit bouw	€ 208.190	€ 34.100		€ 242.290	€ 34.100			€ 6.685	€ 269.705	
G043614	Voorziening groot onderhoud Sporthal Treebeek	5	2-2-2010	Raadsbesluit bouw	€ 107.671	€ 20.000	€ 3.965	€ 123.706	€ 20.000			€ 4.280	€ 139.426	
B111207	Voorziening wachtgelden B&W	1	25-6-2019	Jaarrekening 2018	€ 53.708		€ 53.708	€ 0	€ 0				€ 0	
B111204	Voorziening Riool-compartment investeringen	9	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 701.512	€ 1.114.000		€ 1.650.000	€ 165.512	€ 1.114.000		€ 1.114.000	€ 165.512	
Totaal rubriek C					€ 3.290.140	€ 2.239.173	€ 0	€ 2.964.759	€ 2.564.554	€ 2.241.862	€ 0	€ 1.652.698	€ 3.153.718	
Totaal rubrieken A / B / C					€ 54.868.428	€ 2.723.851	€ 94.000	€ 5.911.184	€ 51.775.096	€ 2.726.503	€ 85.891	€ 2.869.432	€ 51.718.058	

Nr.	Naam reserve / voorziening	programma	Raadsbesluit	Omschrijving	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het
			nieuw c.q. herzien		einde van 2024	in 2025	rente in 2025	in 2025	einde van 2025	in 2026	rente in 2026	in 2026	einde van 2026
RUBRIEK A													
Reserves van de Algemene Dienst													
B111110	Algemene Reserve - vrij besteedbaar	12	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 9.217.847	€ 0		€ 75.000	€ 9.142.847	€ 0		€ 75.000	€ 9.067.847
B111111	Algemene Reserve - weerstandsvermogen	12	10-12-2019	Nota Reserves 2019	€ 12.000.000	€ 0			€ 12.000.000	€ 0			€ 12.000.000
Totaal rubriek A					€ 21.217.847	€ 0	€ 0	€ 75.000	€ 21.142.847	€ 0	€ 0	€ 75.000	€ 21.067.847
RUBRIEK B													
Bestemmingsreserves													
B120040	Reserve representatie Parade	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 56.725	€ 0			€ 56.725	€ 0			€ 56.725
B120043	Reserve Personele ontwikkelingen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 143.500				€ 143.500				€ 143.500
B120050	Reserve Risico Lening Atrium	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0				€ 0
B121420	Reserve decentralisatie onderwijs	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 5.038.585	€ 403.412		€ 425.883	€ 5.016.114	€ 403.412		€ 425.330	€ 4.994.196
B120614	Reserve "Kinderen doen mee"	9	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 31.431			€ 0	€ 31.431			€ 0	€ 31.431
B120830	Reserve bovenwijkse voorziening	6	23-5-2017	2e begr. wijz. 2017	€ 177.809				€ 177.809				€ 177.809
B120834	Reserve PALET	3	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 222.691	€ 16.015			€ 238.706	€ 16.015			€ 254.721
B120615	Reserve sociale vernieuwing/Wijkgerichte aanpak	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 46.408				€ 46.408				€ 46.408
B120616	Reserve Wet Inburgering	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 48.855				€ 48.855				€ 48.855
B120531	Reserve Ilse Frankenthalstichting	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0				€ 0
B120210	Reserve Revitalisering Landgraaf	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 106.321	€ 8.000			€ 114.321	€ 8.000			€ 122.321
B120510	Reserve Brunssum Beweegt (GIDS-gelden)	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 102.539				€ 102.539				€ 102.539
B120573	Egalisatiereserve speeltoestellen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 78.000	€ 6.000			€ 84.000	€ 6.000			€ 90.000
B120511	Reserve Knelpunten Verenigingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 236.405				€ 236.405				€ 236.405
B120020	Egalisatiereserve verkiezingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 127.043	€ 40.000			€ 167.043	€ 40.000			€ 207.043
B120572	Reserve Bomenfonds	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 43.614	€ 11.250			€ 54.864	€ 11.250			€ 66.114
B120211	Egalisatiereserve MOP wegen onderhoud	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0				€ 0
B120571	Egalisatiereserve MOP groen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0				€ 0
B120212	Egalisatiereserve MOP Openbare verlichting	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 47.345				€ 47.345				€ 47.345
B120310	Egalisatiereserve economische ontwikkelingen	10	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 111.175				€ 111.175				€ 111.175
B120833	Reserve Calamiteitenfonds Mijnschade Brunssum	11	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 27.962				€ 27.962				€ 27.962
B120617	Egalisatiereserve Huishouden op orde	6	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 2.543				€ 2.543				€ 2.543
B120618	Reserve Sociaal domein/Jeugd	3	2-11-2021	Begroting 2022	€ 1.075.000				€ 1.075.000				€ 1.075.000
B120320	Reserve Werkkapitaal Oostflankontwikkeling	11	11-10-2016	Nota Reserves 2016	€ 418.988				€ 418.988				€ 418.988
B120832	Herstructureringsreserve	11	10-11-2015	Jaarrekening 2018	€ 44.674				€ 44.674				€ 44.674
B120835	Reserve Aardgasvrije wijken	11	25-6-2019	Nota Reserves 2019	€ 4.169.596				€ 4.169.596				€ 4.169.596
B111112	Algemene reserve grondexploitatie	7	10-12-2019	Raadsbesluit	€ 0				€ 0				€ 0
B120836	Reserve Parkeerfonds	12	7-11-2006	Jaarrekening 2019	€ 0				€ 0				€ 0
B120837	Reserve Coronafonds	10	30-6-2020	Begroting 2017	€ 631.455				€ 631.455				€ 631.455
B120838	Reserve Volkshuisvestingsfonds	11	28-9-2021	6e Begr. Wijz. 2021	€ 4.559.254				€ 4.559.254				€ 4.559.254
B120575	Reserve VVV / wandel- en fietsstructuren	10	8-11-2016	Begroting 2017	€ 18.190				€ 18.190				€ 18.190
Sub-totaal bestemmingsreserves					€ 17.566.108	€ 484.677	€ 0	€ 425.883	€ 17.624.902	€ 484.677	€ 0	€ 425.330	€ 17.684.249

Nr.	Naam reserve / voorziening	programma	Raadsbesluit	Omschrijving	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het	Vermeerdering	Vermeerdering	Vermindering	Saldo aan het		
			nieuw c.q. herzien		einde van 2024	in 2025	rente in 2025	in 2025	einde van 2025	in 2026	rente in 2026	in 2026	einde van 2026		
Reserves ter dekking van kapitaallasten															
B121520	Reserve All Weatherbanen LTCB	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 36.301		€ 181,50	€ 3.481	€ 33.001			€ 165,01	€ 3.465	€ 29.701	
B121617	Reserve gemeenschapshuis Klaver 4	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 22.278		€ 111,39	€ 1.422	€ 20.968			€ 104,84	€ 1.415	€ 19.658	
B121521	Reserve kleedlokalen VV de Leeuw	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 58.969		€ 294,84	€ 4.507	€ 54.756			€ 273,78	€ 4.486	€ 50.544	
B121524	Reserve Accommodatie Langeberg	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 910.860		€ 4.554,30	€ 58.134	€ 857.281			€ 4.286,40	€ 57.866	€ 803.701	
B121525	Reserve BSV-Limburgia accommodatie	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 285.548		€ 1.427,74	€ 19.274	€ 267.701			€ 1.338,51	€ 19.185	€ 249.855	
B121526	Reserve Ir.de Katstraat accommodatie TTV	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 95.146		€ 475,73	€ 6.819	€ 88.803			€ 444,01	€ 6.787	€ 82.460	
B121030	Reserve Renovatie Hoogbouw	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 694.328		€ 35.433,00	€ 85.028	€ 644.733			€ 35.433,00	€ 82.497	€ 597.669	
B121616	Reserve huisvesting Scouting Willibrordus	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 112.887		€ 564,44	€ 8.090	€ 105.362			€ 526,81	€ 8.053	€ 97.835	
B121210	Reserve rotonden Emmaweg	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 244.737		€ 1.223,68	€ 17.539	€ 228.421			€ 1.142,11	€ 17.458	€ 212.105	
B121612	Reserve Brede School Langeberg	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 1.713.829		€ 8.569,14	€ 65.745	€ 1.656.653			€ 8.283,26	€ 65.745	€ 1.599.191	
B121570	Reserve Opwaardering Pompgebouwen	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 172.451		€ 862,26	€ 11.640	€ 161.673			€ 808,37	€ 11.587	€ 150.895	
B121613	Reserve Brede School Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 578.961		€ 2.894,81	€ 20.830	€ 561.026			€ 2.805,13	€ 20.830	€ 543.001	
B121213	Reserve aanpassen bushaltes	7	23-5-2017	Nota Reserves 2019	€ 48.257		€ 241,28	€ 3.257	€ 45.241			€ 226,20	€ 3.242	€ 42.225	
B121527	Reserve huisvesting Robin Hood	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 96.672		€ 483,36	€ 5.854	€ 91.301			€ 456,50	€ 5.827	€ 85.930	
B121614	Reserve Brede School Centrum	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 466.550		€ 2.332,75	€ 17.383	€ 451.500			€ 2.257,50	€ 17.307	€ 436.451	
B121212	Reserve Verlichtingsplan Lindeplein	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 110.000		€ 550,00	€ 10.550	€ 100.000			€ 500,00	€ 10.500	€ 90.000	
B121615	Reserve Nieuwbouw Brikke Oave	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 779.195		€ 3.895,97	€ 27.196	€ 755.895			€ 3.779,47	€ 27.196	€ 732.478	
B121211	Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 16.000		€ 80,00	€ 1.413	€ 14.667			€ 73,33	€ 1.407	€ 13.333	
B121523	Nieuwe reserve kunstgrasveld SV Brunssum	8	11-10-2016	ProRap 2016	€ 25.000		€ 125,00	€ 25.125	€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	
B121214	Reserve renovatie Muziekbuurt	7	24-10-2017	ProRap 2017	€ 728.333		€ 3.641,66	€ 35.308	€ 696.667			€ 3.483,33	€ 35.150	€ 665.000	
B121528	Reserve SV De Leeuw kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 114.092		€ 570,46	€ 29.093	€ 85.569			€ 427,85	€ 28.951	€ 57.046	
B121529	Reserve SV Langeberg kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 114.092		€ 570,46	€ 29.093	€ 85.569			€ 427,85	€ 28.951	€ 57.046	
B121215	Reserve Voorbereidingskrediet Centrum	11	23-9-2020	2e berap 2021	€ 420.000		€ 2.100,00	€ 62.100	€ 360.000			€ 1.800,00	€ 61.800	€ 300.000	
B121618	Reserve Maatschappelijke voorziening Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 1.935.900		€ 9.679,50	€ 81.380	€ 1.864.200			€ 9.321,00	€ 81.021	€ 1.792.500	
Sub-totaal reserves ter dekking kap.lasten					€ 9.780.384		€ 0	€ 80.863	€ 630.261	€ 9.230.987		€ 0	€ 78.364	€ 600.726	€ 8.708.625
Totaal rubriek B					€ 27.346.492		€ 484.677	€ 80.863	€ 1.056.144	€ 26.855.889		€ 484.677	€ 78.364	€ 1.026.056	€ 26.392.874
Totaal rubrieken A + B					€ 48.564.339		€ 484.677	€ 80.863	€ 1.131.144	€ 47.998.736		€ 484.677	€ 78.364	€ 1.101.056	€ 47.460.721
RUBRIEK C															
Voorzieningen															
G043100	Voorziening groot onderh. gem. gebouw.	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 1.466.466	€ 869.099		€ 1.372.175	€ 963.390	€ 869.486		€ 1.028.915	€ 803.961		
G043500	Voorziening groot onderhoud Rombouts/BIEB	5	26-5-2020	1e Berap 2020	€ 117.795	€ 42.050		€ 38.715	€ 121.130	€ 42.050		€ 149.435	€ 13.745		
G043610	Voorziening groot onderhoud BMV-Oost	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 528.951	€ 85.618		€ 603.895	€ 10.674	€ 85.618		€ 59.450	€ 36.842		
G043611	Voorziening groot onderhoud Brede School Langeberg	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 94.133	€ 20.472			€ 114.605	€ 20.472		€ 107.145	€ 27.932		
G043612	Voorziening groot onderhoud Brede School Treebeek	5	2-2-2010	Raadsbesluit bouw	€ 371.729	€ 41.909		€ 242.040	€ 171.598	€ 41.909			€ 213.507		
G043613	Voorziening groot onderhoud Brede School Centrum	5	5-4-2011	Raadsbesluit bouw	€ 269.705	€ 34.100		€ 4.327	€ 299.478	€ 34.100		€ 86.825	€ 246.753		
G043614	Voorziening groot onderhoud Sporthal Treebeek	5	2-2-2010	Raadsbesluit bouw	€ 139.426	€ 20.000		€ 153.520	€ 5.906	€ 20.000			€ 25.906		
B111207	Voorziening wachtgelden B&W	1	25-6-2019	Jaarrekening 2018	€ 0				€ 0				€ 0		
B111204	Voorziening Riool-compartment investeringen	9	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 165.512	€ 1.114.000		€ 1.114.000	€ 165.512	€ 1.114.000		€ 1.114.000	€ 165.512		
Totaal rubriek C					€ 3.153.718	€ 2.227.248		€ 0	€ 3.528.672	€ 1.852.294	€ 2.227.635	€ 0	€ 2.545.770	€ 1.534.159	
Totaal rubrieken A / B / C					€ 51.718.058	€ 2.711.925		€ 80.863	€ 4.659.816	€ 49.851.030	€ 2.712.312	€ 78.364	€ 3.646.826	€ 48.994.881	

BIJLAGE 2 OVERZICHT VERLOOP ALGEMENE RESERVE

Bedragen x € 1.000	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar
	2022	2023	2024	2025	2026
	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Algemene reserve vrij besteedbaar 1/1	€ 11.198	€ 11.115	€ 9.403	€ 11.500	€ 16.283
Saldo Begroting 2022	€ 16				
Saldo septembercirculaire 2021	€ 1.365				
Af: overhevelingen van 2021 naar 2022	€ -2.438				
af: Onttrekking inzake 1e berap 2021	€ -45				
af: onttrekkingen conform Voorjaarsbrief 2021	€ -748	€ -50			
af: Onttrekking inzake bijdrage IBA 2022	€ -33				
Onttrekkingen conform vastgestelde begroting 2022	€ -876	€ -400			
af: onttrekking inzake 1e berap 2022	€ -676				
bij: Resultaat jaarrekening 2021	€ 4.365				
af: onttrekking inzake 2e berap 2022	€ -1.013				
af: inzake herijking strategische visie		€ -100			
af: inzake klimaatbeheersing/vergroening schoolpleinen		€ -200			
af: inzake prijsstijging energiekosten		€ -808			
af: uitvoeringsagenda incidenteel 2022-2026		€ -185	€ -155	€ -75	€ -75
<i>bij: saldi begroting 2023-2026 (nog vast te stellen)</i>		€ 31	€ 2.252	€ 4.858	€ 1.116
Algemene reserve vrij besteedbaar 31/12	€ 11.115	€ 9.403	€ 11.500	€ 16.283	€ 17.324
Algemene reserve - weerstandsvermogen 1/1 - 31/12	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Raming Algemene reserve - totaal per 31 dececember	€ 23.115	€ 21.403	€ 23.500	€ 28.283	€ 29.324

BIJLAGE 3 OVERZICHT UITGELEENDE EN OPGENOMEN GELDEN

GEMEENTE BRUNSSUM	STAAT VAN UITGELEENDE GELDEN				BEGROTING 2023										
	Omschrijving	Lening nummer	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het begin van 2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het eind van 2023 (kolom 2+3-4)	Jaar van aflossing	Totaal van de aflossingen aan begin van 2023	Aflossingen in 2023	Boekwaarde aan het begin van 2023 (kolom 5-10)	Boekwaarde aan het einde 2023 (13-11+3-4)	Toegerekende rentelasten 2023	Totaal van de rente en afl. 2023 (11/12+15)	Verval datum	Rente werkelijk betrekking op het jaar 2023
1		2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	16	18		
Stichting "Weller Wonen"															
12 EGKS-woningen, grondvoorschot	U011	€ 15.439,99	€ 0,00	€ 0,00	€ 15.439,99	2028	€ 14.267,75	€ 206,88	€ 1.172,24	€ 965,36	€ 46,89	€ 253,77	31-dec	€ 46,89	
12 EGKS-woningen, bouwvoorschot	U012	€ 72.024,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 72.024,00	2028	€ 66.555,94	€ 965,05	€ 5.468,06	€ 4.503,01	€ 218,72	€ 1.183,77	31-dec	€ 218,72	
39 EGKS-woningen, grondvoorschot	U013	€ 29.220,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 29.220,31	2034	€ 17.647,35	€ 771,05	€ 11.572,96	€ 10.801,91	€ 462,92	€ 1.233,97	31-dec	€ 462,92	
Complex 46 woningen, grond PSV192	U015	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.793,31	2024	€ 9.933,47	€ 421,40	€ 859,84	€ 438,44	€ 51,93	€ 473,33	31-dec	€ 51,93	
Complex 287 woningen, grond PSV16/PV222	U018	€ 179.119,76	€ 0,00	€ 0,00	€ 179.119,76	2031	€ 121.188,35	€ 5.503,37	€ 57.931,41	€ 52.428,04	€ 2.462,08	€ 7.965,45	31-dec	€ 2.462,08	
Complex 85 woningen, grond PSV16/PV573	U020	€ 84.063,47	€ 0,00	€ 0,00	€ 84.063,47	2033	€ 52.986,61	€ 2.306,92	€ 31.076,86	€ 28.769,94	€ 1.243,07	€ 3.549,99	31-dec	€ 1.243,07	
Complex 45 woningen, grond PSV16/PV573	U022	€ 60.705,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 60.705,24	2033	€ 38.264,37	€ 1.665,95	€ 22.440,87	€ 20.774,92	€ 897,63	€ 2.563,58	31-dec	€ 897,63	
Complex 36 etagewoningen, grond PSV 193/PV 88	U024	€ 32.004,63	€ 0,00	€ 0,00	€ 32.004,63	2030	€ 22.815,93	€ 1.008,37	€ 9.188,70	€ 8.180,33	€ 379,03	€ 1.387,40	31-dec	€ 379,03	
Complex 75 woningen, grond PSV193	U027	€ 52.031,15	€ 0,00	€ 0,00	€ 52.031,15	2030	€ 37.483,16	€ 1.581,57	€ 14.547,99	€ 12.966,42	€ 581,92	€ 2.163,49	31-dec	€ 581,92	
Complex 63 etagewoningen, grond PSV 193/V 13600	U029	€ 45.026,34	€ 0,00	€ 0,00	€ 45.026,34	2029	€ 33.628,50	€ 1.445,55	€ 11.397,84	€ 9.952,29	€ 455,91	€ 1.901,46	31-dec	€ 455,91	
Complex 67 woningen, grond PSV193/ V12209	U032	€ 25.212,12	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.212,12	2027	€ 20.229,45	€ 939,73	€ 4.982,67	€ 4.042,94	€ 211,76	€ 1.151,49	31-dec	€ 211,76	
Complex 21 woningen, grond PSV193/ V 14433	U034	€ 12.170,39	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.170,39	2029	€ 9.060,20	€ 399,29	€ 3.110,19	€ 2.710,90	€ 128,30	€ 527,59	31-dec	€ 128,30	
Complex 108 woningen, grond PSV193/ V14433	U036	€ 19.414,29	€ 0,00	€ 0,00	€ 19.414,29	2026	€ 16.410,15	€ 708,45	€ 3.004,14	€ 2.295,69	€ 123,92	€ 832,37	31-dec	€ 123,92	
Idem, grondvoorschot	U037	€ 28.394,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 28.394,43	2026	€ 24.089,69	€ 1.013,99	€ 4.304,74	€ 3.290,75	€ 172,19	€ 1.186,18	31-dec	€ 172,19	
Totaal Stichting "Weller Wonen"		€ 665.619,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 665.619,43		€ 484.560,92	€ 18.937,57	€ 181.058,51	€ 162.120,94	€ 7.436,27	€ 26.373,84		€ 7.436,27	
Geldleningen verenigingen en stichtingen etc.															
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, gebouw	U100	€ 1.245.246,92			€ 1.245.246,92	2038	€ 581.112,00	€ 41.508,00	€ 664.134,92	€ 622.626,92	€ 39.848,10	€ 81.356,10	31-dec	€ 39.848,10	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, installaties	U101	€ 758.487,27			€ 758.487,27	2023	€ 707.924,00	€ 50.563,27	€ 50.563,27	€ 0,00	€ 3.033,80	€ 53.597,07	31-dec	€ 3.033,80	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, inventaris	U102	€ 424.248,54			€ 424.248,54	2018	€ 424.248,54	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Drumfanfare / Majorettenpeloton Parcifal	U103	€ 14.175,00			€ 14.175,00		€ 14.175,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Bazuinenkorps Jong Leven	U104	€ 11.130,00			€ 11.130,00		€ 11.130,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Harmonie Orkest Brunssum	U105	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 12.393,00	€ 1.377,00	€ 1.377,00	€ 0,00	€ 82,62	€ 1.459,62	31-dec	€ 82,62	
Fanfare Harpe Davids (nieuw 2015)	U106	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 9.639,00	€ 1.377,00	€ 4.131,00	€ 2.754,00	€ 185,90	€ 1.562,90	31-dec	€ 185,90	
Fanfare Harpe Davids (afgelost 2015)	U111	€ 10.710,00			€ 10.710,00		€ 10.710,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare St. Barbara	U112	€ 21.330,00			€ 21.330,00		€ 21.330,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Chr. Harmonie "De Bazuin"	U113	€ 14.310,00			€ 14.310,00		€ 14.310,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening Tranche C Enexis BV	U116	€ 1.208.560,57			€ 1.208.560,57		€ 1.208.560,57	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Tranche D Enexis BV	U117	€ 845.992,40			€ 845.992,40		€ 845.992,40	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Atrium 2012	U118	€ 885.000,00			€ 885.000,00		€ 885.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV	U119	€ 101.716,00	€ 21.000,00		€ 122.716,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 101.716,00	€ 122.716,00	€ 4.908,64	€ 4.908,64	31-dec	€ 4.908,64	
Lening Enexis 2020	U120	€ 2.000.000,00			€ 2.000.000,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 2.000.000,00	€ 2.000.000,00	€ 28.000,00	€ 28.000,00	30-nov	€ 25.628,42	
Geldleningen burgers inzake zonnepanelen	div.	€ 3.726.702,85	€ 75.000,00		€ 3.801.702,85		€ 1.214.237,80	€ 210.000,00	€ 2.512.465,05	€ 2.377.465,05	€ 37.686,98	€ 247.686,98	31-dec	€ 37.686,98	
Totaal geldleningen verenigingen en stichtingen		€ 11.295.149,55	€ 96.000,00	€ 0,00	€ 11.391.149,55		€ 5.960.762,31	€ 304.825,27	€ 5.334.387,24	€ 5.125.561,97	€ 113.746,04	€ 418.571,31		€ 111.374,46	
Totaal Rente en Afschrijving		€ 11.960.768,98	€ 96.000,00	€ 0,00	€ 12.056.768,98		€ 6.445.323,23	€ 323.762,84	€ 5.515.445,75	€ 5.287.682,91	€ 121.182,31	€ 444.945,15		€ 118.810,73	

GEMEENTE BRUNSSUM		STAAT VAN UITGELEENDE GELDEN				BEGROTING 2024									
Omschrijving	Lening nummer	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het begin van 2024	Vermeerderingen	Verminderingen	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het eind van 2024 (kolom 2+3-4)	Jaar van aflossing	Totaal van de aflossingen aan begin van 2024	Aflossingen in 2024	Boekwaarde aan het begin van 2024	Boekwaarde aan het einde 2024	Toegerekende rentelasten 2024	Totaal van de renten en afl. 2024 (11/12+15)	Verval datum	Rente werkelijk betrekking hebbend op het jaar 2024	
1		2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	16	18		
Stichting "Weller Wonen"															
12 EGKS-woningen, grondvoorschot	U011	€ 15.439,99	€ 0,00	€ 0,00	€ 15.439,99	2028	€ 14.474,63	€ 206,88	€ 965,36	€ 758,48	€ 38,61	€ 245,49	31-dec	€ 38,61	
12 EGKS-woningen, bouwvoorschot	U012	€ 72.024,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 72.024,00	2028	€ 67.520,99	€ 965,05	€ 4.503,01	€ 3.537,96	€ 180,12	€ 1.145,17	31-dec	€ 180,12	
39 EGKS-woningen, grondvoorschot	U013	€ 29.220,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 29.220,31	2034	€ 18.418,40	€ 801,89	€ 10.801,91	€ 10.000,02	€ 432,08	€ 1.233,97	31-dec	€ 432,08	
Complex 46 woningen, grond PSV192	U015	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.793,31	2024	€ 10.354,87	€ 438,44	€ 438,44	€ 0,00	€ 17,54	€ 455,98	31-dec	€ 17,54	
Complex 287 woningen, grond PSV16/PV222	U018	€ 179.119,76	€ 0,00	€ 0,00	€ 179.119,76	2031	€ 126.691,72	€ 5.737,26	€ 52.428,04	€ 46.690,78	€ 2.228,19	€ 7.965,45	31-dec	€ 2.228,19	
Complex 85 woningen, grond PSV16/PV573	U020	€ 84.063,47	€ 0,00	€ 0,00	€ 84.063,47	2033	€ 55.293,53	€ 2.399,19	€ 28.769,94	€ 26.370,75	€ 1.150,80	€ 3.549,99	31-dec	€ 1.150,80	
Complex 45 woningen, grond PSV16/PV573	U022	€ 60.705,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 60.705,24	2033	€ 39.930,32	€ 1.732,58	€ 20.774,92	€ 19.042,34	€ 831,00	€ 2.563,58	31-dec	€ 831,00	
Complex 36 etagewoningen, grond PSV 193/PV 88	U024	€ 32.004,63	€ 0,00	€ 0,00	€ 32.004,63	2030	€ 23.824,30	€ 1.049,96	€ 8.180,33	€ 7.130,37	€ 337,44	€ 1.387,40	31-dec	€ 337,44	
Complex 75 woningen, grond PSV193	U027	€ 52.031,15	€ 0,00	€ 0,00	€ 52.031,15	2030	€ 39.064,73	€ 1.644,83	€ 12.966,42	€ 11.321,59	€ 518,66	€ 2.163,49	31-dec	€ 518,66	
Complex 63 etagewoningen, grond PSV 193/V 13600	U029	€ 45.026,34	€ 0,00	€ 0,00	€ 45.026,34	2029	€ 35.074,05	€ 1.503,37	€ 9.952,29	€ 8.448,92	€ 398,09	€ 1.901,46	31-dec	€ 398,09	
Complex 67 woningen, grond PSV193/ V12209	U032	€ 25.212,12	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.212,12	2027	€ 21.169,18	€ 979,67	€ 4.042,94	€ 3.063,27	€ 171,82	€ 1.151,49	31-dec	€ 171,82	
Complex 21 woningen, grond PSV193/ V 14433	U034	€ 12.170,39	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.170,39	2029	€ 9.459,49	€ 415,77	€ 2.710,90	€ 2.295,13	€ 111,82	€ 527,59	31-dec	€ 111,82	
Complex 108 woningen, grond PSV193/ V14433	U036	€ 19.414,29	€ 0,00	€ 0,00	€ 19.414,29	2026	€ 17.118,60	€ 737,67	€ 2.295,69	€ 1.558,02	€ 94,70	€ 832,37	31-dec	€ 94,70	
Idem, grondvoorschot	U037	€ 28.394,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 28.394,43	2026	€ 25.103,68	€ 1.054,55	€ 3.290,75	€ 2.236,20	€ 131,63	€ 1.186,18	31-dec	€ 131,63	
Totaal Stichting "Weller Wonen"		€ 665.619,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 665.619,43		€ 503.498,49	€ 19.667,11	€ 162.120,94	€ 142.453,83	€ 6.642,50	€ 26.309,61		€ 6.642,50	
Geldleningen verenigingen en stichtingen etc.															
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, gebouw	U100	€ 1.245.246,92			€ 1.245.246,92	2038	€ 622.620,00	€ 41.508,00	€ 622.626,92	€ 581.118,92	€ 37.357,62	€ 78.865,62	31-dec	€ 37.357,62	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, installaties	U101	€ 758.487,27			€ 758.487,27	2023	€ 758.487,27	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, inventaris	U102	€ 424.248,54			€ 424.248,54	2018	€ 424.248,54	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Drumfanfare / Majorettenpeloton Parcifal	U103	€ 14.175,00			€ 14.175,00		€ 14.175,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Bazuinenkorps Jong Leven	U104	€ 11.130,00			€ 11.130,00		€ 11.130,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Harmonie Orkest Brunssum	U105	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 13.770,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare Harpe Davids (nieuw 2015)	U106	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 11.016,00	€ 1.377,00	€ 2.754,00	€ 1.377,00	€ 123,93	€ 1.500,93	31-dec	€ 123,93	
Fanfare Harpe Davids (afgelost 2015)	U111	€ 10.710,00			€ 10.710,00		€ 10.710,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare St. Barbara	U112	€ 21.330,00			€ 21.330,00		€ 21.330,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Chr. Harmonie "De Bazuin"	U113	€ 14.310,00			€ 14.310,00		€ 14.310,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening Tranche C Enexis BV	U116	€ 1.208.560,57			€ 1.208.560,57		€ 1.208.560,57	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Tranche D Enexis BV	U117	€ 845.992,40			€ 845.992,40		€ 845.992,40	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Atrium 2012	U118	€ 885.000,00			€ 885.000,00		€ 885.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV	U119	€ 122.716,00	€ 22.000,00		€ 144.716,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 122.716,00	€ 144.716,00	€ 5.788,64	€ 5.788,64	31-dec	€ 5.788,64	
Lening Enexis 2020	U120	€ 2.000.000,00			€ 2.000.000,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 2.000.000,00	€ 2.000.000,00	€ 28.000,00	€ 28.000,00	30-nov	€ 25.628,42	
Geldleningen burgers inzake zonnepanelen	div.	€ 3.801.702,85	€ 75.000,00		€ 3.876.702,85		€ 1.424.237,80	€ 210.000,00	€ 2.377.465,05	€ 2.242.465,05	€ 35.661,98	€ 245.661,98	31-dec	€ 35.661,98	
Totaal geldleningen verenigingen en stichtingen		€ 11.391.149,55	€ 97.000,00	€ 0,00	€ 11.488.149,55		€ 6.265.587,58	€ 252.885,00	€ 5.125.561,97	€ 4.969.676,97	€ 106.932,17	€ 359.817,17		€ 104.560,59	
Totaal Rente en Afschrijving		€ 12.056.768,98	€ 97.000,00	€ 0,00	€ 12.153.768,98		€ 6.769.086,07	€ 272.552,11	€ 5.287.682,91	€ 5.112.130,80	€ 113.574,67	€ 386.126,78		€ 111.203,09	

GEMEENTE BRUNSSUM	STAAT VAN UITGELEENDE GELDEN				BEGROTING 2025										
	Omschrijving	Lening nummer	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het begin van 2025	Vermeerderingen	Verminderingen	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het eind van 2025 (kolom 2+3-4)	Jaar van aflossing	Totaal van de aflossingen aan begin van 2025	Aflossingen in 2025	Boekwaarde aan het begin van 2025	Boekwaarde aan het einde 2025	Toegerekende rentelasten 2025	Totaal van de rente en afl. 2025 (11/12+15)	Verval datum	Rente werke-lijk betrekking hebbend op het jaar 2025
1		2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	16	18		
Stichting "Weller Wonen"															
12 EGKS-woningen, grondvoorschot	U011	€ 15.439,99	€ 0,00	€ 0,00	€ 15.439,99	2028	€ 14.681,51	€ 206,88	€ 758,48	€ 551,60	€ 30,34	€ 237,22	31-dec	€ 30,34	
12 EGKS-woningen, bouwvoorschot	U012	€ 72.024,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 72.024,00	2028	€ 68.486,04	€ 965,05	€ 3.537,96	€ 2.572,91	€ 141,52	€ 1.106,57	31-dec	€ 141,52	
39 EGKS-woningen, grondvoorschot	U013	€ 29.220,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 29.220,31	2034	€ 19.220,29	€ 833,97	€ 10.000,02	€ 9.166,05	€ 400,00	€ 1.233,97	31-dec	€ 400,00	
Complex 46 woningen, grond PSV192	U015	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.793,31	2024	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Complex 287 woningen, grond PSV16/PV222	U018	€ 179.119,76	€ 0,00	€ 0,00	€ 179.119,76	2031	€ 132.428,98	€ 5.981,09	€ 46.690,78	€ 40.709,69	€ 1.984,36	€ 7.965,45	31-dec	€ 1.984,36	
Complex 85 woningen, grond PSV16/PV573	U020	€ 84.063,47	€ 0,00	€ 0,00	€ 84.063,47	2033	€ 57.692,72	€ 2.495,16	€ 26.370,75	€ 23.875,59	€ 1.054,83	€ 3.549,99	31-dec	€ 1.054,83	
Complex 45 woningen, grond PSV16/PV573	U022	€ 60.705,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 60.705,24	2033	€ 41.662,90	€ 1.801,89	€ 19.042,34	€ 17.240,45	€ 761,69	€ 2.563,58	31-dec	€ 761,69	
Complex 36 etagewoningen, grond PSV 193/PV 88	U024	€ 32.004,63	€ 0,00	€ 0,00	€ 32.004,63	2030	€ 24.874,26	€ 1.093,27	€ 7.130,37	€ 6.037,10	€ 294,13	€ 1.387,40	31-dec	€ 294,13	
Complex 75 woningen, grond PSV193	U027	€ 52.031,15	€ 0,00	€ 0,00	€ 52.031,15	2030	€ 40.709,56	€ 1.710,63	€ 11.321,59	€ 9.610,96	€ 452,86	€ 2.163,49	31-dec	€ 452,86	
Complex 63 etagewoningen, grond PSV 193/V 13600	U029	€ 45.026,34	€ 0,00	€ 0,00	€ 45.026,34	2029	€ 36.577,42	€ 1.563,50	€ 8.448,92	€ 6.885,42	€ 337,96	€ 1.901,46	31-dec	€ 337,96	
Complex 67 woningen, grond PSV193/V12209	U032	€ 25.212,12	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.212,12	2027	€ 22.148,85	€ 1.021,30	€ 3.063,27	€ 2.041,97	€ 130,19	€ 1.151,49	31-dec	€ 130,19	
Complex 21 woningen, grond PSV193/ V 14433	U034	€ 12.170,39	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.170,39	2029	€ 9.875,26	€ 432,92	€ 2.295,13	€ 1.862,21	€ 94,67	€ 527,59	31-dec	€ 94,67	
Complex 108 woningen, grond PSV193/ V14433	U036	€ 19.414,29	€ 0,00	€ 0,00	€ 19.414,29	2026	€ 17.856,27	€ 768,10	€ 1.558,02	€ 789,92	€ 64,27	€ 832,37	31-dec	€ 64,27	
Idem, grondvoorschot	U037	€ 28.394,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 28.394,43	2026	€ 26.158,23	€ 1.096,73	€ 2.236,20	€ 1.139,47	€ 89,45	€ 1.186,18	31-dec	€ 89,45	
Totaal Stichting "Weller Wonen"		€ 665.619,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 665.619,43		€ 523.165,60	€ 19.970,49	€ 142.453,83	€ 122.483,34	€ 5.836,27	€ 25.806,76		€ 5.836,27	
Geldleningen verenigingen en stichtingen etc.															
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, gebouw	U100	€ 1.245.246,92			€ 1.245.246,92	2038	€ 664.128,00	€ 41.508,00	€ 581.118,92	€ 539.610,92	€ 34.867,14	€ 76.375,14	31-dec	€ 34.867,14	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, installaties	U101	€ 758.487,27			€ 758.487,27	2023	€ 758.487,27	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, inventaris	U102	€ 424.248,54			€ 424.248,54	2018	€ 424.248,54	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Drumfanfare / Majorettenpeloton Parcifal	U103	€ 14.175,00			€ 14.175,00		€ 14.175,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Bazuinenkorps Jong Leven	U104	€ 11.130,00			€ 11.130,00		€ 11.130,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Harmonie Orkest Brunssum	U105	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 13.770,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare Harpe Davids (nieuw 2015)	U106	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 12.393,00	€ 1.377,00	€ 1.377,00	€ 0,00	€ 61,97	€ 1.438,97	31-dec	€ 61,97	
Fanfare Harpe Davids (afgelost 2015)	U111	€ 10.710,00			€ 10.710,00		€ 10.710,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare St. Barbara	U112	€ 21.330,00			€ 21.330,00		€ 21.330,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Chr. Harmonie "De Bazuin"	U113	€ 14.310,00			€ 14.310,00		€ 14.310,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening Tranche C Enexis BV	U116	€ 1.208.560,57			€ 1.208.560,57		€ 1.208.560,57	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Tranche D Enexis BV	U117	€ 845.992,40			€ 845.992,40		€ 845.992,40	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Atrium 2012	U118	€ 885.000,00			€ 885.000,00		€ 885.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening Enexis 2020	U120	€ 2.000.000,00			€ 2.000.000,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 2.000.000,00	€ 2.000.000,00	€ 28.000,00	€ 28.000,00	30-nov	€ 25.628,42	
Lening WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV	U119	€ 144.716,00			€ 144.716,00		€ 0,00	€ 14.471,60	€ 144.716,00	€ 130.244,40	€ 5.788,64	€ 20.260,24	31-dec	€ 5.788,64	
Geldleningen burgers inzake zonnepanelen	div.	€ 3.876.702,85	€ 0,00		€ 3.876.702,85		€ 1.634.237,80	€ 210.000,00	€ 2.242.465,05	€ 2.032.465,05	€ 33.636,98	€ 243.636,98	31-dec	€ 33.636,98	
Totaal geldleningen verenigingen en stichtingen		€ 11.488.149,55	€ 0,00	€ 0,00	€ 11.488.149,55		€ 6.518.472,58	€ 267.356,60	€ 4.969.676,97	€ 4.702.320,37	€ 102.354,73	€ 369.711,33		€ 99.983,15	
Totaal Rente en Afschrijving		€ 12.153.768,98	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.153.768,98		€ 7.041.638,18	€ 287.327,09	€ 5.112.130,80	€ 4.824.803,71	€ 108.191,00	€ 395.518,09		€ 105.819,42	

GEMEENTE BRUNSSUM	STAAT VAN UITGELEENDE GELDEN				BEGROTING 2026									Verval datum	Rente werke- lijk betrek- king hebbend op het jaar 2026
	Omschrijving	Lening nummer	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het begin van 2026	Vermeerderingen	Verminderingen	Oorspronkelijk bedrag van de lening aan het eind van 2026 (kolom 2+3-4)	Jaar van aflossing	Totaal van de aflossingen	Aflossingen in	Boekwaarde aan het begin van 2026	Boekwaarde aan het einde 2026	Toegerekende rentelasten 2026	Totaal van de rente en afl. 2026		
								aan begin van 2026	2026	2026	2026	Bedrag (11/12+15)			
								10	11	13	14	15	16		
1	2	3	4	5	9	10	11	13	14	15	16	18			
Stichting "Weller Wonen"															
12 EGKS-woningen, grondvoorschot	U011	€ 15.439,99	€ 0,00	€ 0,00	€ 15.439,99	2028	€ 14.888,39	€ 206,88	€ 551,60	€ 344,72	€ 22,06	€ 228,94	31-dec	€ 22,06	
12 EGKS-woningen, bouwvoorschot	U012	€ 72.024,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 72.024,00	2028	€ 69.451,09	€ 965,05	€ 2.572,91	€ 1.607,86	€ 102,92	€ 1.067,97	31-dec	€ 102,92	
39 EGKS-woningen, grondvoorschot	U013	€ 29.220,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 29.220,31	2034	€ 20.054,26	€ 867,33	€ 9.166,05	€ 8.298,72	€ 366,64	€ 1.233,97	31-dec	€ 366,64	
Complex 46 woningen, grond PSV192	U015	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.793,31	2024	€ 10.793,31	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Complex 287 woningen, grond PSV16/PV222	U018	€ 179.119,76	€ 0,00	€ 0,00	€ 179.119,76	2031	€ 138.410,07	€ 6.235,29	€ 40.709,69	€ 34.474,40	€ 1.730,16	€ 7.965,45	31-dec	€ 1.730,16	
Complex 85 woningen, grond PSV16/PV573	U020	€ 84.063,47	€ 0,00	€ 0,00	€ 84.063,47	2033	€ 60.187,88	€ 2.594,97	€ 23.875,59	€ 21.280,62	€ 955,02	€ 3.549,99	31-dec	€ 955,02	
Complex 45 woningen, grond PSV16/PV573	U022	€ 60.705,24	€ 0,00	€ 0,00	€ 60.705,24	2033	€ 43.464,79	€ 1.873,96	€ 17.240,45	€ 15.366,49	€ 689,62	€ 2.563,58	31-dec	€ 689,62	
Complex 36 etagewoningen, grond PSV 193/PV 88	U024	€ 32.004,63	€ 0,00	€ 0,00	€ 32.004,63	2030	€ 25.967,53	€ 1.138,37	€ 6.037,10	€ 4.898,73	€ 249,03	€ 1.387,40	31-dec	€ 249,03	
Complex 75 woningen, grond PSV193	U027	€ 52.031,15	€ 0,00	€ 0,00	€ 52.031,15	2030	€ 42.420,19	€ 1.779,05	€ 9.610,96	€ 7.831,91	€ 384,44	€ 2.163,49	31-dec	€ 384,44	
Complex 63 etagewoningen, grond PSV 193/V 13600	U029	€ 45.026,34	€ 0,00	€ 0,00	€ 45.026,34	2029	€ 38.140,92	€ 1.626,04	€ 6.885,42	€ 5.259,38	€ 275,42	€ 1.901,46	31-dec	€ 275,42	
Complex 67 woningen, grond PSV193/ V12209	U032	€ 25.212,12	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.212,12	2027	€ 23.170,15	€ 1.064,71	€ 2.041,97	€ 977,26	€ 86,78	€ 1.151,49	31-dec	€ 86,78	
Complex 21 woningen, grond PSV193/ V 14433	U034	€ 12.170,39	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.170,39	2029	€ 10.308,18	€ 450,77	€ 1.862,21	€ 1.411,44	€ 76,82	€ 527,59	31-dec	€ 76,82	
Complex 108 woningen, grond PSV193/ V14433	U036	€ 19.414,29	€ 0,00	€ 0,00	€ 19.414,29	2026	€ 18.624,37	€ 789,92	€ 789,92	€ 0,00	€ 32,58	€ 822,50	31-dec	€ 32,58	
Idem, grondvoorschot	U037	€ 28.394,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 28.394,43	2026	€ 27.254,96	€ 1.139,47	€ 1.139,47	€ 0,00	€ 45,58	€ 1.185,05	31-dec	€ 45,58	
Totaal Stichting "Weller Wonen"		€ 665.619,43	€ 0,00	€ 0,00	€ 665.619,43		€ 543.136,09	€ 20.731,81	€ 122.483,34	€ 101.751,53	€ 5.017,07	€ 25.748,88		€ 5.017,07	
Geldleningen verenigingen en stichtingen etc.															
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, gebouw	U100	€ 1.245.246,92			€ 1.245.246,92	2038	€ 705.636,00	€ 41.508,00	€ 539.610,92	€ 498.102,92	€ 32.376,66	€ 73.884,66	31-dec	€ 32.376,66	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, installaties	U101	€ 758.487,27			€ 758.487,27	2023	€ 758.487,27	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
ISD-BOL Renovatie hoogbouw, inventaris	U102	€ 424.248,54			€ 424.248,54	2018	€ 424.248,54	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Drumfanfare / Majorettenpeloton Parcifal	U103	€ 14.175,00			€ 14.175,00		€ 14.175,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Bazuinenkorps Jong Leven	U104	€ 11.130,00			€ 11.130,00		€ 11.130,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Harmonie Orkest Brunssum	U105	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 13.770,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare Harpe Davids (nieuw 2015)	U106	€ 13.770,00			€ 13.770,00		€ 13.770,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare Harpe Davids (afgelost 2015)	U111	€ 10.710,00			€ 10.710,00		€ 10.710,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Fanfare St. Barbara	U112	€ 21.330,00			€ 21.330,00		€ 21.330,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Chr. Harmonie "De Bazuin"	U113	€ 14.310,00			€ 14.310,00		€ 14.310,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening Tranche C Enexis BV	U116	€ 1.208.560,57			€ 1.208.560,57		€ 1.208.560,57	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Tranche D Enexis BV	U117	€ 845.992,40			€ 845.992,40		€ 845.992,40	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	30-sep	€ 0,00	
Lening Atrium 2012	U118	€ 885.000,00			€ 885.000,00		€ 885.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	31-dec	€ 0,00	
Lening WoonWijzerWinkel Zuid Limburg BV	U119	€ 144.716,00			€ 144.716,00		€ 14.471,60	€ 14.471,60	€ 130.244,40	€ 115.772,80	€ 5.209,78	€ 19.681,38	31-dec	€ 5.209,78	
Lening Enexis 2020	U120	€ 2.000.000,00			€ 2.000.000,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 2.000.000,00	€ 2.000.000,00	€ 28.000,00	€ 28.000,00	30-nov	€ 25.628,42	
Geldleningen burgers inzake zonnepanelen	div.	€ 3.876.702,85	€ 0,00		€ 3.876.702,85		€ 1.844.237,80	€ 210.000,00	€ 2.032.465,05	€ 1.822.465,05	€ 30.486,98	€ 240.486,98	31-dec	€ 30.486,98	
Totaal geldleningen verenigingen en stichtingen		€ 11.488.149,55	€ 0,00	€ 0,00	€ 11.488.149,55		€ 6.785.829,18	€ 265.979,60	€ 4.702.320,37	€ 4.436.340,77	€ 96.073,42	€ 362.053,02		€ 93.701,84	
Totaal Rente en Afschrijving		€ 12.153.768,98	€ 0,00	€ 0,00	€ 12.153.768,98		€ 7.328.965,27	€ 286.711,41	€ 4.824.803,71	€ 4.538.092,30	€ 101.090,49	€ 387.801,90		€ 98.718,91	

GEMEENTE BRUNSSUM			STAAT VAN DE OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN										BEGROTING 2023		
Nummer geldl.	oorspr. bedrag van de geldlening	Datum Raadsbesl. c.q. besluit Ben W	Datum goedkeu- ringsbesluit G.S. en nummer	O, S of R	Jaar van de laatste aflossing	Rente- percentage	Restantbedrag van de geld- lening begin dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar opge- nomen gelden	Rente betaald in 2023	Aflossing	Extra aflossing	Totaal aflossingen	Restantbedrag einde dienst- jaar	Rente werkelijk be- trekking heb- bend op 2023	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Leningen banken															
001	€ 4.000.000,00	13-03-07		S	2027	4,34000	€ 1.000.000,00		€ 43.400,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 800.000,00	€ 36.359,56	
002	€ 2.500.000,00	03-02-09		S	2029	0,75000	€ 875.000,00		€ 6.562,50	€ 125.000,00	€ 0,00	€ 125.000,00	€ 750.000,00	€ 5.708,33	
003	€ 4.000.000,00	24-11-10		S	2030	-0,16000	€ 1.600.000,00		-€ 2.560,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 1.400.000,00	-€ 2.527,11	
004	€ 2.000.000,00	20-12-17		S	2032	0,81300	€ 1.333.333,33		€ 10.840,00	€ 133.333,33	€ 0,00	€ 133.333,33	€ 1.200.000,00	€ 10.806,88	
474	€ 3.000.000,00	23-04-02		S	2022	5,47500	€ 0,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Totaal	€ 15.500.000,00						€ 4.808.333,33	€ 0,00	€ 58.242,50	€ 658.333,33	€ 0,00	€ 658.333,33	€ 4.150.000,00	€ 50.347,66	

GEMEENTE BRUNSSUM			STAAT VAN DE OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN										BEGROTING 2024		
Nummer geldl.	oorspr. bedrag van de geldlening	Datum Raadsbesl. c.q. besluit Ben W	Datum goedkeu- ringsbesluit G.S. en nummer	O, S of R	Jaar van de laatste aflossing	Rente- percentage	Restantbedrag van de geld- lening begin dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar opge- nomen gelden	Rente betaald in 2024	Aflossing	Extra aflossing	Totaal aflossingen	Restantbedrag einde dienst- jaar	Rente werkelijk be- trekking heb- bend op 2024	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Leningen banken															
001	€ 4.000.000,00	13-03-07		S	2027	4,34000	€ 800.000,00		€ 34.720,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 600.000,00	€ 27.679,55	
002	€ 2.500.000,00	03-02-09		S	2029	0,75000	€ 750.000,00		€ 5.625,00	€ 125.000,00	€ 0,00	€ 125.000,00	€ 625.000,00	€ 4.770,83	
003	€ 4.000.000,00	24-11-10		S	2030	-0,16000	€ 1.400.000,00		-€ 2.240,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 1.200.000,00	-€ 2.207,11	
004	€ 2.000.000,00	20-12-17		S	2032	0,81300	€ 1.200.000,00		€ 9.756,00	€ 133.333,33	€ 0,00	€ 133.333,33	€ 1.066.666,67	€ 9.722,88	
474	€ 3.000.000,00	23-04-02		S	2022	5,47500	€ 0,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Totaal	€ 15.500.000,00						€ 4.150.000,00	€ 0,00	€ 47.861,00	€ 658.333,33	€ 0,00	€ 658.333,33	€ 3.491.666,67	€ 39.966,15	

GEMEENTE BRUNSSUM			STAAT VAN DE OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDLENINGEN										BEGROTING 2025		
Nummer geldl.	oorspr. bedrag van de geldlening	Datum Raadsbesl. c.q. besluit Ben W	Datum goedkeu- ringsbesluit G.S. en nummer	O, S of R	Jaar van de laatste aflossing	Rente- percentage	Restantbedrag van de geld- lening begin dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar opge- nomen gelden	Rente betaald in 2025	Aflossing	Extra aflossing	Totaal aflossingen	Restantbedrag einde dienst- jaar	Rente werkelijk be- trekking heb- bend op 2025	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Leningen banken															
001	€ 4.000.000,00	13-03-07		S	2027	4,34000	€ 600.000,00		€ 26.040,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 400.000,00	€ 18.999,56	
002	€ 2.500.000,00	03-02-09		S	2029	0,75000	€ 625.000,00		€ 4.687,50	€ 125.000,00	€ 0,00	€ 125.000,00	€ 500.000,00	€ 3.833,34	
003	€ 4.000.000,00	24-11-10		S	2030	-0,16000	€ 1.200.000,00		-€ 1.920,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 1.000.000,00	-€ 1.887,11	
004	€ 2.000.000,00	20-12-17		S	2032	0,81300	€ 1.066.666,67		€ 8.672,00	€ 133.333,34	€ 0,00	€ 133.333,34	€ 933.333,33	€ 8.638,88	
474	€ 3.000.000,00	23-04-02		S	2022	5,47500	€ 0,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Totaal	€ 15.500.000,00						€ 3.491.666,67	€ 0,00	€ 37.479,50	€ 658.333,34	€ 0,00	€ 658.333,34	€ 2.833.333,33	€ 29.584,67	

GEMEENTE BRUNSSUM			STAAT VAN DE OPGENOMEN LANGLOPENDE GELDENINGEN									BEGROTING 2026		
Nummer geldl.	oorspr. bedrag van de geldlening	Datum Raadsbesl. c.q. besluit Ben W	Datum goedkeu- ringsbesluit G.S. en nummer	O, S of R	Jaar van de laatste aflossing	Rente- percentage	Restantbedrag van de geld- lening begin dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar opge- nomen gelden	Rente betaald in 2026	Aflossing	Extra aflossing	Totaal aflossingen	Restantbedrag einde dienst- jaar	Rente werkelijk be- trekking heb- bend op 2026
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Leningen banken														
001	€ 4.000.000,00	13-03-07		S	2027	4,34000	€ 400.000,00		€ 17.360,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 10.319,55
002	€ 2.500.000,00	03-02-09		S	2029	0,75000	€ 500.000,00		€ 3.750,00	€ 125.000,00	€ 0,00	€ 125.000,00	€ 375.000,00	€ 2.895,83
003	€ 4.000.000,00	24-11-10		S	2030	-0,16000	€ 1.000.000,00		-€ 1.600,00	€ 200.000,00	€ 0,00	€ 200.000,00	€ 800.000,00	-€ 1.567,12
004	€ 2.000.000,00	20-12-17		S	2032	0,81300	€ 933.333,33		€ 7.588,00	€ 133.333,33	€ 0,00	€ 133.333,33	€ 800.000,00	€ 7.554,87
474	€ 3.000.000,00	23-04-02		S	2022	5,47500	€ 0,00		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal	€ 15.500.000,00						€ 2.833.333,33	€ 0,00	€ 27.098,00	€ 658.333,33	€ 0,00	€ 658.333,33	€ 2.175.000,00	€ 19.203,13

BIJLAGE 4 OVERZICHT BEGROTINGSEVENWICHT 2023-2026

Bijlage: Overzicht Begrotingsevenwicht voor de jaren 2023-2026

Bedragen x € 1.000	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	totaal	waarvan: inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan: inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan: inciden- teel	structu- reel	totaal	waarvan: inciden- teel	structu- reel
Programma												
Lasten												
Bestuur en ondersteuning	3.520	30	3.490	3.474	0	3.474	3.480	0	3.480	3.486	0	3.486
Veiligheid	3.065	25	3.040	3.133	25	3.108	3.142	0	3.142	3.182	0	3.182
Sociaal Domein	50.043	0	50.043	49.418	0	49.418	48.727	0	48.727	48.118	0	48.118
Volksgezondheid	1.419	0	1.419	1.426	0	1.426	1.425	0	1.425	1.429	0	1.429
Educatie en Gezondheid	5.021	407	4.614	4.547	0	4.547	4.544	0	4.544	4.543	0	4.543
Wijkger. werken, etc.	4.164	25	4.139	4.166	0	4.166	4.010	0	4.010	4.010	0	4.010
Verkeer, vervoer etc	4.378	303	4.075	4.097	0	4.097	4.120	0	4.120	4.114	0	4.114
Sport, cultuur en recreatie	7.656	852	6.804	6.834	0	6.834	6.781	0	6.781	6.834	0	6.834
Mileu	7.374	123	7.251	7.518	0	7.518	7.611	0	7.611	7.729	0	7.729
Economie en toerisme	824	252	572	529	60	469	469	0	469	469	0	469
Volkshuisvesting en RO	10.226	175	10.051	7.595	0	7.595	4.069	0	4.069	4.693	0	4.693
Totaal lasten programma's	97.689	2.192	95.498	92.738	85	92.653	88.378	0	88.378	88.606	0	88.606
Baten												
Bestuur en ondersteuning	-249	0	-249	-249	0	-249	-249	0	-249	-249	0	-249
Veiligheid	-19	0	-19	-19	0	-19	-19	0	-19	-19	0	-19
Sociaal Domein	-11.328	0	-11.328	-11.094	0	-11.094	-10.865	0	-10.865	-10.856	0	-10.856
Volksgezondheid	-20	0	-20	-20	0	-20	0	0	0	0	0	0
Educatie en Gezondheid	-2.300	0	-2.300	-2.224	0	-2.224	-2.224	0	-2.224	-2.224	0	-2.224
Wijkger. werken, etc.	-41	0	-41	-41	0	-41	-41	0	-41	-41	0	-41
Verkeer, vervoer etc	-145	0	-145	-145	0	-145	-145	0	-145	-145	0	-145
Sport, cultuur en recreatie	-685	0	-685	-697	0	-697	-697	0	-697	-735	0	-735
Mileu	-8.337	0	-8.337	-8.674	0	-8.674	-8.784	0	-8.784	-8.911	0	-8.911
Economie en toerisme	-441	0	-441	-216	0	-216	-216	0	-216	-216	0	-216
Volkshuisvesting en RO	-8.238	0	-8.238	-5.632	0	-5.632	-2.106	0	-2.106	-2.730	0	-2.730
Totaal baten programma's	-31.804	0	-31.804	-29.011	0	-29.011	-25.345	0	-25.345	-26.126	0	-26.126
Saldo van baten en lasten programma's	65.885	2.192	63.694	63.727	85	63.642	63.034	0	63.034	62.480	0	62.480
Lasten												
Algemeen dekkingsmiddel	1.611	0	1.611	1.534	0	1.534	1.604	0	1.604	1.591	0	1.591
Overhead	14.204	462	13.742	14.440	0	14.440	14.781	0	14.781	15.057	0	15.057
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien (XT-08)	75	0	75	75	0	75	75	0	75	75	0	75
Totaal lasten diverse	15.889	462	15.428	16.049	0	16.049	16.459	0	16.459	16.722	0	16.722
Baten												
Algemeen dekkingsmiddel	-78.567	0	-78.567	-80.510	0	-80.510	-82.914	0	-82.914	-78.907	0	-78.907
Overhead	-871	0	-871	-871	0	-871	-871	0	-871	-871	0	-871
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	-79.438	0	-79.438	-81.381	0	-81.381	-83.785	0	-83.785	-79.778	0	-79.778
Saldo van diverse	-63.549	462	-64.010	-65.333	0	-65.333	-67.326	0	-67.326	-63.056	0	-63.056
Totaal saldo van de programma's	2.337	2.653	-316	-1.606	85	-1.691	-4.293	0	-4.293	-575	0	-575
Stortingen in reserves	579	0	579	571	0	571	566	0	566	561	0	561
Onttrekkingen aan reserves	-2.946	-1.815	-1.131	-1.217	-155	-1.062	-1.131	-75	-1.056	-1.101	-75	-1.026
Stortingen en onttrekkingen aan reserves	-2.368	-1.815	-552	-646	-155	-491	-566	-75	-490	-541	-75	-465
Geraamd resultaat	-31	838	-869	-2.252	-70	-2.182	-4.858	-75	-4.783	-1.116	-75	-1.041
Totaal structurele lasten			111.504			109.272			105.403			105.889
Totaal structurele baten			-112.373			-111.454			-110.186			-106.930
Structurele baten -/- structurele lasten			-869			-2.182			-4.783			-1.041

BIJLAGE 5 OVERZICHT BATEN EN LASTEN

	Progr. (x € 1.000)	S/I	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	
Lasten	1 Bestuur en ondersteuning	S	3.330	3.490	3.474	3.480	3.486	
		I	53	30	-	-	-	
	2 Veiligheid	S	2.878	3.040	3.108	3.142	3.182	
		I	-	25	25	-	-	
	3 Sociaal Domein	S	49.160	50.043	49.418	48.727	48.118	
		I	491	0				
	4 Volksgezondheid	S	1.259	1.419	1.426	1.425	1.429	
		I	-	0				
	5 Onderwijs en educatie	S	4.366	4.614	4.547	4.544	4.543	
		I	-	407				
	6 Wijkger. werken, integr., particip.	S	3.555	4.139	4.166	4.010	4.010	
		I	-	25				
	7 Verkeer, vervoer en waterstaat	S	3.623	4.075	4.097	4.120	4.114	
		I	60	303				
	8 Sport, cultuur en recreatie	S	6.152	6.804	6.834	6.781	6.834	
		I	118	852	-	-	-	
	9 Milieu	S	6.659	7.251	7.518	7.611	7.729	
		I	25	123				
	10 Economie en toerisme	S	368	347	469	469	469	
	I	100	252	60				
Grex	i	336	225	-	-	-		
11 Volkshuisvesting en RO	S	2.064	2.285	2.285	2.285	2.284		
	I	150	175					
Grex	i	12.370	7.766	5.310	1.784	2.409		
12 Algemene Dekkingsmiddelen *)	S	13.890	15.428	16.049	16.459	16.722		
	I	105	462					
Totaal lasten (excl. Reserves)			111.112	113.578	108.786	104.837	105.328	
Baten	1 Bestuur en ondersteuning	S	-249	-249	-249	-249	-249	
		I	-					
	2 Veiligheid	S	-19	-19	-19	-19	-19	
	3 Sociaal Domein	S	-12.386	-11.328	-11.094	-10.865	-10.856	
	4 Volksgezondheid	S	-	-20	-20	-	-	
	5 Onderwijs en educatie	S	-2.306	-2.300	-2.224	-2.224	-2.224	
	6 Wijkger. werken, integr., particip.	S	-41	-41	-41	-41	-41	
	7 Verkeer, vervoer en waterstaat	S	-145	-145	-145	-145	-145	
	8 Sport, cultuur en recreatie	S	-708	-685	-697	-697	-735	
		I						
	9 Milieu	S	-7.954	-8.337	-8.674	-8.784	-8.911	
	10 Economie en toerisme	S	-216	-216	-216	-216	-216	
	Grex	i	-336	-225	-	-	-	
	11 Volkshuisvesting en RO	S	-585	-472	-322	-322	-321	
	Grex	i	-12.370	-7.766	-5.310	-1.784	-2.409	
	12 Algemene Dekkingsmiddelen *)	S	-74.955	-79.438	-81.381	-83.785	-79.778	
		I						
	Totaal baten (excl. Reserves)			-112.270	-111.242	-110.392	-109.130	-105.904
		Stortingen in reserves	S	759	579	571	566	561
		I	2.642	0	-	-	-	
	Onttrekkingen aan reserves	S	-994	-1.131	-1.062	-1.056	-1.026	
		I	-1.249	-1.815	-155	-75	-75	
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves			1.158	-2.368	-646	-566	-541	
Eindtotaal (minus = voordeel)			-	-31	-2.252	-4.858	-1.116	
	Totaal lasten	S	98.063	114.157	109.357	105.403	105.889	
	Totaal baten	S	-100.558	-114.188	-111.609	-110.261	-107.005	
	baten -/- lasten		-2.495	-31	-2.252	-4.858	-1.116	
	*) exclusief taakveld reserves							

BIJLAGE 6 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Overzicht incidentele baten en lasten		Prog taakveld	2023	2024	2025	2026
LASTEN						
Overhevelingen vanuit 2e berap 2022						
	Initiatieven projecten kinderarmoede	3 XT-63	€ 75.000			
	Re-integratie initiatieven (buddy; logistieke leerlijn; Balanz@work)	3 XT-64	€ 247.080			
	Project centering pregnancy	4 XT-71	€ 10.000			
	Uitvoering plan van aanpak eenzaamheid	6 XT-61	€ 25.000			
	Fietsenstalling Centrum Brunssum	7 XT-22	€ 100.000			
	Programmakosten 'Jeugd-op-gezond-gewicht'	8 XT-51	€ 20.000			
	Achterstanden Cultuur projecten	8 XT-53	€ 134.000			
	Brug over de Akkerweg	8 XT-57	€ 400.000			
	Plan van aanpak zwerfvuil	9 XT-73	€ 20.000			
	OVH gelden klimaataakkoord Rijk	9 XT-74	€ 180.000			
	Transitievisie Warmte	9 XT-74	€ 60.000			
	Werkbudget voor economische activiteiten	10 XT-34	€ 50.000			
	Implementatie Omgevingswet	11 XT-81	€ 250.000			
Actiepunten coalitieakkoord						
	Integrale en burgergerichte dienstverlening (ac 7)	1 XT-02	€ 30.000			
	Inzet straatcoaches/jeugdboa's (ac 13)	2 XT-12	€ 25.000	€ 25.000		
	Klimaatbeheersing en vergroening schoolpleinen (ac 23)	5 XT-42	€ 200.000			
	Vrijwilligersplatform en ondersteuning wijkbewoners (ac 28)	6 XT-61	€ 25.000			
	Museale functie Schutterspark (ac 32)	8 XT-54	€ 100.000			
	Opwaarderen Urbanpark (ac 35)	8 XT-57	€ 20.000			
	Faciliteren markt en kermis (ac 44)	10 XT-33	€ 15.000	€ 15.000		
	Faciliteren markt en kermis (ac 44)	10 XT-34	€ 15.000	€ 15.000		
	Integrale visie toeristische-recreatieve ontwikkeling (ac 48)	10 XT-34	€ 60.000	€ 30.000		
	Visie Schutterspark (ac 51)	10 XT-57	€ 125.000			
	Herijken strategische visie (ac 4)	12 XT-04	€ 100.000			
	Kadernotitie 'burgerbetrokkenheid' (ac 5)	12 XT-04	€ 75.000			
	Zichtbaarheid BOA's en politie in wijken (ac 14)	12 XT-04	€ 25.000	€ 25.000		
Voorjaarsbrief 2021/2022, uitvoeringsagenda en regulier						
	Prijsstijgingen energie	5 XT-42	€ 207.000			
	Prijsstijgingen energie	7 XT-21	€ 145.000			
	Basisfinanciering MOP-OR op realistische basis	7 XT-21	€ 158.100			
	Sportbeleid	8 XT-51	€ 30.000			
	Vervanging afgekeurde baskets (1e BeRap 2022)	8 XT-52	€ 30.000			
	Prijsstijgingen energie	8 XT-52	€ 207.000			
	Bijdrage Parade Brunssum 2024	8 XT-53	€ 400.000			
	Prijsstijgingen energie	8 XT-53	€ 17.000			
	Prijsstijgingen energie	8 XT-57	€ 7.500			
	Basisfinanciering MOP-OR op realistische basis	8 XT-57	€ 40.000			
	Basisfinanciering MOP-OR op realistische basis	9 XT-72	€ 66.900			
	Prijsstijgingen energie	9 XT-72	€ 8.000			
	Ontwikkeltraject zonneweide Terca	9 XT-74	€ 48.000			
	Centrumvisie/revitalisering promenadegebied	10 XT-33	€ 25.000			
	Prijsstijgingen energie	10 XT-34	€ 12.000			
	Bestemmingsplan Schutterspark	11 XT-81	€ 125.000			
	Omgevingswet	11 XT-81	€ 50.000			
	Prijsstijging energie	12 XT-03	€ 18.000			
	Prijsstijging energie	12 XT-04	€ 186.000			
	Inhuur TCF	12 XT-04	€ 37.500			
	Aanschaf software rechtmatigheidstoets	12 XT-04	€ 20.000			
TOTAAL LASTEN			€ 4.224.080	€ 110.000	€ 0	€ 0
BATEN						
	Dekking incidentele budgetten uit voorjaarsbrief 2021	12 XT-010	-€ 105.000			
	Dekking incidentele budgetten prijsstijgingen energie	12 XT-010	-€ 807.500			
	Dekking incidenteel budget herijken strategische visie	12 XT-010	-€ 100.000			
	Dekking incidenteel budget klimaatbeheersing/vergroening	12 XT-010	-€ 200.000			
	Dekking overhevelingen 2022 naar 2023	12 XT-010	-€ 1.571.080			
	Dekking incidenteel budget Ontwikkeltraject Zonneweide Terca	12 XT-010	-€ 48.000			
TOTAAL BATEN			-€ 2.831.580	€ 0	€ 0	€ 0
TOTAAL LASTEN / BATEN			€ 1.392.500	€ 110.000	€ 0	€ 0

BIJLAGE 7 OVERZICHT STRUCTURELE STORTINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
<u>Stortingen in de reserves</u>				
Storting reserve verkiezingen	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Storting decentralisatie reserve onderwijs	€ 403.000	€ 403.000	€ 403.000	€ 403.000
Storting egalisereserve speeltoestellen	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Storting reserve revitalisering landgraaf	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Storting reserve Bomenfonds	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
Storting reserve Palet	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
Reserve ter dekking van kapitaallasten	€ 94.000	€ 86.000	€ 81.000	€ 76.000
Totaal van de geraamde toevoegingen aan reserves	€ 578.000	€ 570.000	€ 565.000	€ 560.000
<u>Onttrekkingen uit de reserves</u>				
Reserve ter dekking van kapitaallasten	-€ 1.131.000	-€ 1.062.000	-€ 1.056.000	-€ 1.026.000
Totaal van de geraamde onttrekkingen aan reserves	-€ 1.131.000	-€ 1.062.000	-€ 1.056.000	-€ 1.026.000

BIJLAGE 8 MEERJARIG INVESTERINGSSCHEMA 2023 – 2026

Taakveld (TV)	Programma nr.	TV nr.	Omschrijving	Afschr. termijn	Investeringsbedrag			
					2023	2024	2025	2026
Verkeer en vervoer	7	XT-21	Renovatie wegen (cnfrm MOP-OR 2022-2025)	30 jr	1.720.000	1.720.000	1.720.000	1.720.000
			Vervanging voertuigen/materieel onderdeel wegen	5 jr				
			Vervanging voertuigen/materieel onderdeel verkeer	5 jr	75.000		50.000	30.000
			Vervanging verkeersregelinstallatie	15 jr		375.000		
			Totaal taakveld Verkeer en vervoer		1.795.000	2.095.000	1.770.000	1.750.000
Sportaccommodaties	8	XT-52	Sportpark Houserveld, wedstrijd-/oefenvelden	10 jr			45.000	
			Sportpark In de Struijken, wedstrijd-/oefenvelden	10 jr	23.200	80.100		
			Sportpark Peerdendries, wedstrijd-/oefenvelden	10 jr				365.000
			Sportpark Klingelsberg, wedstrijd-/oefenvelden	10 jr	68.200	52.800		
			LTCB, 4 tennisbanen	10 jr		35.000	100.000	
			Totaal taakveld Sportaccommodaties		91.400	167.900	145.000	365.000
Openbaar groen en recreatie	8	XT-57	Promenade Schutterspark	30 jr		585.500		
			Vervanging voertuigen/materieel Plantsoenen	5 jr		135.000	8.500	
			Totaal taakveld Openbaar groen en recreatie		0	720.500	8.500	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3	XT-66	Vervanging rolstoelen	5 jr	200.000	200.000	200.000	200.000
			Totaal taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)		200.000	200.000	200.000	200.000
Riolering	9	XT-72	Vervanging voertuigen/materieel riolering					16.000
			Totaal taakveld Riolering		0	0	0	16.000
Begraafplaats	9	XT-75	Vervanging voertuigen/materieel begraafplaats				8.500	60.000
			Totaal taakveld Begraafplaats		0	0	8.500	60.000
Overhead	12	XT-04	Vervangingsinvesteringen ICT/automatisering	4 jr	355.000	355.000	355.000	240.000
			Totaal taakveld Overhead		355.000	355.000	355.000	240.000
Totale investeringen periode 2023-2026					2.441.400	3.538.400	2.487.000	2.631.000

BIJLAGE 9 OVERZICHT WETTELIJKE INDICATOREN

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM		
		REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023
Formatie	Fte per 1000 inwoners	7,60	7,65	8,42
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	7,11	7,32	7,65
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	776	749	871
Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten externen	11,5%	2,3%	3,3%
Overhead	% van totale lasten	10,8%	10,9%	12,5%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren)	Aantal per 10.000 jongeren	120	80	2021
Totaal misdrijven (per 10.000 inwoners)	Aantal per 10.000 inwoners	113,39	Data niet beschikbaar	2 ^e kwartaal 2022

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	2,9	2,5	2021
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	24	19	2021
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,8%	1,7%	2021

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Aantal banen	Aantal per 1.000 inw 15-64 jr	458	805,5	2021
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1%	1%	2020
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar dat in gezin met bijstandsuitkering leeft	7%	6%	2020
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van de beroepsbevolking	65,8%	70,4%	2021
werkloosheid	% werklozen	3,9%	4,2%	2021
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw.	427	431	2021
Aantal lopende re-integratie voorzieningen	per 1.000 inwoners	288,5	202	2020
Jongeren met jeugdhulp	% aandeel jongeren tot 18 jaar	15,3%	10,4%	2021
Jongeren met jeugdbescherming	% aandeel jongeren tot 18 jaar	1,9%	1,2%	2021
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,5%	0,3%	2021
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	1.070	Data niet beschikbaar	2021

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Niet sporters	%	59,7%	49,3%	2020

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	142	170	2020
Grof huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	9	33	2020
GFT afval	Kg per inwoner	25	Data niet beschikbaar	2020
Hernieuwbare elektriciteit	%	10,4%	26,9%	2020

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Functiemenging	%	35,2%	53,3%	2021
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inw. 15 t/m 64jr)	109,1	165,1	2021

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	172	290	2021
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	9,2	8,9	2021
Demografische druk	%	76,2	70,3	2022
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In Euro's	846	Data niet beschikbaar	2022
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In Euro's	899	Data niet beschikbaar	2022

BIJLAGE 10 OPBOUWTABEL ALGEMENE UITKERING 2023-2026

In voorliggende begroting is de doorrekening meegenomen van de meicirculaire zoals doorgerekend door Pauw. Pauw heeft ons daarbij gewezen op het feit dat de accressen in de meicirculaire aanzienlijk hoger zijn dan regulier verwacht. Geadviseerd werd om, indien mogelijk met een sluitend meerjarenperspectief, het volumedeel van het accres met 20% te matigen. Vanuit het voorzichtigheids- en, ons inziens, realiteitsprincipe nemen we vooralsnog het gegeven advies over.

Bij de Septembercirculaire 2022 zal duidelijk worden in hoeverre dit nodig is geweest. Op dit moment wordt de Septembercirculaire doorgerekend door Pauw. Gelet op de tijdstermijnen van het begrotingsproces is het niet mogelijk deze doorrekening reeds mee te nemen. Niettemin zal de berekening van de Septembercirculaire op korte termijn volgen. Mocht daaruit blijken dat het aangegeven accres vanuit de Meicirculaire toch realistisch is, zullen wij de matiging van het volumedeel ten gunste van het begrotingsaldo laten vrijvallen.

Het financiële effect van deze matiging is in onderstaand overzicht per jaar tot uitdrukking gebracht:

2022: € 408.000,-
2023: € 830.000,-
2024: € 1.220.000,-
2025: € 1.538.000,-
2026: € 1.538.000,-

BIJLAGE 11 OVERHEVELINGEN VANUIT BEGROTING 2022

Overhevelingen van 2022 naar 2023 (conform 2e BeRap 2022)				
Programma	Taakveld	Product	Bedrag	Omschrijving
3	XT-63	630003	€ 75.000	initiatieven projecten kinderarmoede
	XT-64	650001	€ 247.080	re-integratie initiatieven (buddy; logistieke leerlijn; Balanz@work)
4	XT-71	710005	€ 10.000	project centering pregnancy
6	XT-61	612033	€ 25.000	uitvoering plan van aanpak eenzaamheid
7	XT-22	220010	€ 100.000	Fietsenstalling Centrum Brunssum
8	XT-51	510004	€ 20.000	programmakosten 'Jeugd-op-gezond-gewicht'
	XT-53	530003	€ 134.000	achterstanden Cultuur projecten
	XT-57	570005	€ 400.000	Brug over de Akkerweg
9	XT-73	730000	€ 20.000	plan van aanpak zwerfvuil
	XT-74	740002	€ 180.000	OVH gelden klimaatakkoord Rijk
	XT-74	740002	€ 60.000	Transitievisie Warmte
10	XT-34	310002	€ 50.000	werkbudget voor economische activiteiten
11	XT-81	810005	€ 250.000	Implementatie Omgevingswet
Totaal overhevelingen € 1.571.080				

In de raadsvergadering van 27 september 2022 heeft de Raad met de behandeling van de 2e Berap 2022 de overheveling van budgetten 2022 naar 2023 volgens bijgaande tabel vastgesteld.

De cijfermatige verwerking van de overhevelingen in de Begroting 2023 vindt plaats nadat de Raad de Begroting 2023 heeft vastgesteld. Deze verwerking is budgetneutraal en heeft daarmee geen invloed op het saldo.

BIJLAGE 12 VERFIJNING IV-3 TAAKVELDEN WMO EN JEUGD VOOR 2023

Welke activiteiten?	Oude situatie			Nieuwe situatie				
	Progr.	Taakveld/€	Product	kostensoort	Progr.	Taakveld/€	Product	kostensoort
Activiteiten door Centra voor Jeugd en gezin die betrekking hebben op loketvoorziening, gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning	4	€ 636.423	710001 443820	7.1 - Volksgezondheid	6	€ 636.423	621001 443820	6.2 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Alle activiteiten op dit taakveld (naamwijziging taakveld)				6.2 - Wijkteams				6.2 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Schuldhelpverlening				6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+				6.3 - Inkomensregelingen
Bijdrage Kredietbank Limburg	3	€ 384.501	671005 443301	3	€ 384.501	630003 443301		3
Rente	3	€ 298	671005 474000	3	€ 298	630003 474000		3
Alle activiteiten op dit taakveld, behalve dagbesteding van niet-arbeidsmatige aard (naamwijziging taakveld)				6.4 - Begeleide participatie				6.4 - WSW en beschut werk
Woondiensten; Vervoersdiensten				6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+				6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)
In Brunssum reeds juist gealloceerd								
Hulp bij het huishouden				6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+				6.71a - Hulp bij het huishouden (WMO)
Zorg in natura	3	€ 3.225.580	671001 434101	3	€ 3.225.580	671001 434101		3
PGB	3	€ 315.000	671001 434310	3	€ 315.000	671001 434310		3
Begeleiding en ondersteuning; Individuele begeleiding; Persoonlijke verzorging (WMO); Kortdurend verblijf (WMO)				6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+				6.71b - Begeleiding (WMO)
Zorg in natura	3	€ 2.724.290	671002 434101	3	€ 2.724.290	671002 434101		3
PGB	3	€ 520.000	671002 434310	3	€ 520.000	671002 434310		3
Dagbesteding in het kader van de WMO				6.4 - Begeleide participatie				6.71c - Dagbesteding (WMO)
In Brunssum niet apart begroot								
Inloof functie GGZ				6.81 - Geëscaleerde zorg 18+				6.71c - Dagbesteding (WMO)
Bijdragen aan decentrale overheden	3	€ 35.669	681000 441200	3	€ 35.669	671006 441200		3
Bijdrage Openb. gezondheidszorg alg.	3	€ 67.501	681000 443820	3	€ 67.501	671006 443820		3
Overige maatwerkarrangementen (WMO), alleen indien deze niet kunnen worden toegeedeeld over de taakvelden 6.71a, 6.71b, 6.71c, 6.81a of 6.81b				6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+				6.71d - Overige maatwerkarrangementen (WMO)
Eigen bijdrage WMO	3	€ -300.000	671003 838206	3	€ -300.000	671003 838206		3
Tegemoetkoming eigen risico	3	€ 230.000	671004 443820	3	€ 230.000	671004 443820		3
Jeugdhulp zonder verblijf; begeleiding en persoonlijke verzorging				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.72a - Jeugdhulp begeleiding
Ambulante jeugdhulp	3	€ -		3	€ 3.010.658	672002 443851		3
PGB Jeugd	3	€ 200.000	672010 443850	3	€ 200.000	672001 443850		3
Jeugdhulp zonder verblijf; behandeling				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.72b - Jeugdhulp behandeling
Ambulante jeugdhulp	3	€ 5.902.900	672010 443851	3	€ 3.111.513	672003 443851		3
Jeugdhulp zonder verblijf; dagbesteding en dagbehandeling; Jeugdhulp vervoersdiensten				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.72c - Jeugdhulp dagbesteding
In Brunssum niet apart begroot								
Overige jeugdhulp zonder verblijf; Maatwerkarrangementen jeugdhulp, alleen indien deze niet kan worden toegeedeeld aan taakvelden 6.72a, 6.72b of 6.72c				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.72d - Jeugdhulp zonder verblijf overig
jeugdhulp zonder verblijf overig	3	€ 143.884	672004 443857	3	€ 143.884	672004 443857		3
Ambulante jeugdzorg diversen	3	€ 120.000	672010 443857	3	€ 120.000	672005 443857		3
Pleegzorg				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.73a - Pleegzorg
Specialistische jeugdhulp	3	€ 2.588.200	672010 443852	3	€ 1.092.540	673010 443852		3
Gezinsgerichte jeugdhulp				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.73b - Gezinsgericht
gezinsgericht	3	€ 53.305		3	€ 53.305	673020 443852		3
Overige jeugdhulp met verblijf, alleen indien deze niet kan worden toegeedeeld aan taakvelden 6.73a of 6.73b				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.73c - Jeugdhulp met verblijf overig
Jeugdzorg plus	3	€ 280.500	672010 443853	3	€ 2.352.036	673030 443853		3
GGZ-behandeling zonder verblijf				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.74a - Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
In Brunssum niet apart begroot								
Jeugdhulp die wordt verleend in een crisissituatie; Jeugdhulp die valt onder het Landelijk Transitiearrangement (LTA); GGZ-handeling waarbij sprake is van opname				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.74b - Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
Jeugdbescherming	3	€ 1.056.500	672010 443856	3	€ 264.356	674010 443856		3
Gesloten plaatsing				6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-				6.74c - Gesloten plaatsing
					€ 266.847	674020 443856		
Beschermd wonen; WMO maatwerkdienstverlening en -maatwerkvoorzieningen en dagbesteding bij Beschermd Wonen				6.81 - Geëscaleerde zorg 18+				6.81a - Beschermd wonen (WMO)
In Brunssum nog niet begroot								
Overige opvang; Vrouwenopvang Maatschappelijke opvang voor cliënten met een meervoudige problematiek, waaronder verslaving; Zorg die wordt verleend in het kader van de Wet verplichte ggz en de Wet zorg en dwang, WMO maatwerkdienstverlening en -maatwerkvoorzieningen bij opvang				6.81 - Geëscaleerde zorg 18+				6.81b - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
In Brunssum nog niet begroot								
kinderbeschermingsmaatregelen; opvang (18-); individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening programma's rond verslaving (18-)				6.82 - Geëscaleerde zorg 18-				6.82a - Jeugdbescherming
voogdij outputgericht	3	€ 27.048	682002 443820	3	€ 27.048	682002 443820		3
Veilig thuis	3	€ 318.959	681001 443820	3	€ 318.959	682001 443820		3
Jeugdreclassering				6.82 - Geëscaleerde zorg 18-				6.82b - Jeugdreclassering
					€ 29.388	682003 443820		
Basispakket jeugdgezondheidszorg				7.1 - Volksgezondheid				7.1 - Volksgezondheid
Preventieve en Curatieve Zorg	4	€ 636.423	710001 443820	4	€ 636.423	710001 443820		4

BIJLAGE 13A VERWIJZINGEN COALITIEAKKOORD

punt	uitwerking coalitieakkoord	programma	taakveld	resultaten	product	2023	2024	2025	2026	tlv algemene reserves
1	Vertalen van coalitieakkoord naar uitvoeringsprogramma (2e helft 2022)	1	XT-01	2.1						
2	Organiseren van een 'omgevingsgesprek' waarbij (vertegenwoordigingen van) het maatschappelijk middenveld en de ambtelijke organisatie worden geconsulteerd over de concretisering van het uitvoeringsprogramma	1	XT-01	2.2, 2.3						
3	Actualiseren gedragscodes raad, college van B en W, en ambtelijke organisatie	1	XT-01	3.4						
4	Herijken strategische visie	1	XT-01	1.3	040000 (fin. op XT-04)					€ 100.000
5	Opstellen kadernotitie 'burgerbetrokkenheid', op basis waarvan burgerparticipatie en de pilot 'Brunssum - Samen aan zet' worden verankerd in onze manier van werken	1	XT-01	5.2	041200 (fin. op XT-04)	€ 75.000	PM	PM	PM	
6	Duurzaam borgen van raads werkgroep Verbinden in de organisatie	1	XT-01	3.1						
7	Komen tot een dienstverlening die integraal is van opzet en nog meer afgestemd is op de behoefte van de burgers. Hierbij komen o.a. de volgende aspecten aan bod: openingstijden, wijze van klantcontact, vergewisplicht, afstemming en digitalisering processen, oplossingsgerichte attitude en deregulering	1/ 12	XT-02/ XT-04	1.1/ 2.2	020004	€ 30.000	PM	PM	PM	
8	Herijken besturingsfilosofie	1	XT-01	3.5						
9	Inbouwen reflectiemomenten ambtelijk-bestuurlijk samenspel	1	XT-01	3.6						
10	Vervullen actieve rol/volwaardig partnerschap bij regionale samenwerking	1	XT-01	4.1						
11	Grip houden op functioneren en uitgaven gemeenschappelijke regelingen en anticiperen op aanstaande wijziging WGR	1	XT-01	4.1, 4.2						
12	Continueren van bestaand veiligheidsbeleid (georganiseerde criminaliteit, ondermijning, Bibob-beleid). Indien nodig uitbreiding vast/mobiel cameratoezicht	11/ 2/ 10	XT-83/ XT-12/ XT-32	2.3 / 1.5/ 2.3	830020	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
13	Zo nodig structureel maken van inzet straatcoaches/jeugdboa's in combinatie met jongerenwerk CMWW, inclusief aandacht voor preventie en voorlichting. Grensoverschrijdende samenwerking met de Parkstadgemeenten op dit gebied is een must.	2	XT-12	3.1, 3.7	120004	€ 25.000	€ 25.000	PM	PM	
14	Bevorderen dat boa's en politie meer zichtbaar aanwezig zijn in de wijken en dat parkeeroverlast wordt aangepakt	2	XT-12	1.3, 1.4, 1.7	041200 (fin. op XT-04)	€ 25.000	€ 25.000	PM	PM	
15	Kiezen voor humaan Damoclesbeleid, voor maatwerk door de burgemeester.	2	XT-12	2.3						
16	Opstellen Inclusie-agenda waarbij elke doelgroep specifieke aandacht krijgt	6	XT-61	4.1						
17	Versterken van armoedebestrijding in brede zin en tegengaan van kinderarmoede	3	XT-63	5.1, 5.2, 5.3, 5.5, 6.1						
18	Focussen op integraal jeugdbeleid (o.a. realisatie jongerenontmoetingsplekken, ondersteuning bij opgroeien, opvoeden en ontwikkelen en stimuleren jongerenparticipatie)	1/ 3/ 3/ 5/ 6	XT-12/ XT-672/ XT-681/ XT-43/	3.4/ 1.1, 2.2, 4.1, 5.2, 6.1/ 2.1/ 3.2, 3.3, 3.7/						
19	Doorvoeren van vernieuwing binnen Sociaal Domein gericht op effectief beleid, gestroomlijnde samenwerking en budgetbewaking	3/ 3/ 3/ 3	XT-63/ XT-65/ XT-672/ XT-681	4.1/ 2.1/ 5.2, 6.1, 8.1/ 2.1, 2.2	612060	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	
20	Vergroten van kansengelijkheid in het onderwijs	5	XT-43	2.1, 2.4, 2.5, 3.3, 3.4						
21	Voortzetten en verbreden van het concept 'de gezonde basisschool van de toekomst'	5	XT-43	2.2, 2.3						

punt	uitwerking coalitieakkoord	programma	taakveld	resultaten product	2023	2024	2025	2026	tiv algemene reserves
22	Vrijmaken van extra geld voor activiteitenbegeleiders en vakdocenten in het basisonderwijs	5	XT-41	1.5					
23	Bevorderen van een goede klimaatbeheersing en vergroening van schoolpleinen op de basisscholen, in samenspraak met scholen	5	XT-42	1.5, 1.6	420002				€ 200.000
24	Verbinden van gezondheidsbeleid met een gezonde fysieke leefomgeving en het mobiliteits- en inclusiebeleid	4/5	XT-71/ XT-43	1.3, 6.1, 6.5/ 2.4					
25	(Zo nodig) opstellen 'herstelplan corona'	4	XT-71	7.1					
26	Gesprek aangaan in Parkstadverband om de door het Rijk gesubsidieerde aanpak in Heerlen-Noord te verbreden naar andere kwetsbare wijken in de regio, waaronder Brunssum. Deze verbreding wordt door het Rijk financieel ondersteund als Nationaal Programma Parkstad Limburg	5	XT-62	2.2					
27	Verbreden van de wijkgerichte dienstverlening naar andere wijken, op basis van de ervaringen in de pilot Noorderhuis	5	XT-62	2.3					
28	Onderzoek instellen naar inrichting gemeentebreed vrijwilligersplatform voor hulp en ondersteuning van wijkbewoners, en hierbij de openbare bibliotheek betrekken	6	XT-61	2.2	612041	€ 25.000	PM	PM	PM
29	Zorgdragen voor voldoende en toegankelijke AED's en reanimatie-vrijwilligers in alle buurten	4	XT-71	6.7					
30	Geven van een impuls aan het culturele Brunssum, onder meer door voldoende budget, faciliteiten, ondersteuning en ambtelijke capaciteit	8	XT-53	5.2	530003	€ 50.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
31	Realiseren van een nieuwe carnavalsloods	8	XT-53	4.2	530005	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
32	Mogelijk maken van museale functie Schutterspark	8	XT-54	1.1	540100	€ 100.000	PM	PM	PM
33	Opstellen Actieplan 'verenigingen' ter versterking levensvatbaarheid/zelfwerkzaamheid verenigingsleven	8	XT-53	1.6					
34	Actualiseren integraal sportbeleid	8	XT-51	1.7					
35	Opwaarderen Urbanpark i.s.m. jongeren	8	XT-57	1.8	570205	€ 20.000	PM	PM	PM
36	Stimuleren van het oprichten van een lokaal/regionaal energiebedrijf, zonder tussenkomst van de markt, met oog voor windenergie, zonneweides en andere innovaties	9	XT-74	1.2, 7.1					
37	Met voorrang opstellen van een (lokaal) Actieprogramma Energiearmoede	9	XT-74	5.1					
38	Verhogen verduurzamingsleningen en aansluiten bij Operatie Steenbreek	9	XT-74	5.2, 6.3	740002	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
39	Investeren in eigen duurzaamheidsmaatregelen zodat we als gemeente het goede voorbeeld geven	12	XT-03	1.2, 1.3, 1.4	030007	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
40	Onderzoeken welke (innovatieve) duurzaamheids-maatregelen op de Oostflank mogelijk zijn	10	XT-32	1.4, 1.5	320741	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
41	Voortzetten van lopende projecten (transitie Rumpenerstraat en opwaardering bedrijventerrein Haefland/ Rode Beek)	10/ 11	XT-32/ XT-83	2.1/ 1.7					
42	Daadkrachtig uitvoeren van Centrumplan voortzetten samenwerking met Streetwise	10/ 11	XT-31/ XT-82	1.5/ 1.1	310002	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
43	Doorontwikkelen Cadeaukaart Ons Brunssum	10	XT-31	1.1					
44	Faciliteren markt en kermis	10	XT-33/ XT-34	2.1, 1.1	330001	€ 15.000	€ 15.000		
45	Concretiseren en uitvoeren van Intentieovereenkomst met JFC. Daarnaast werken aan het doel 'Internationalisering' vanuit de Centrumvisie-aanpak	10/ 11	XT-34/ XT-82	1.4/ 1.3	340002	€ 15.000	€ 15.000		

punt	uitwerking coalitieakkoord	programma	taakveld	resultaten	product	2023	2024	2025	2026	tiv algemene reserves
46	Regie pakken bij de herstructurering van de Oostflank en hiervoor structureel ambtelijke capaciteit inzetten	10	XT-32	1.1	043100 (fin. op XT-04)	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
47	Opstellen van realistisch uitvoeringsplan Akkerbrug, uiterlijk eind 2023	8	XT-57	1.7						
48	Opstellen van integrale visie voor de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van onze gemeente	10	XT-34	1.2	340000	€ 60.000	€ 30.000			
49	In de markt zetten van Brunssum als toeristisch-recreatieve trekpleister, in samenwerking met Visit Zuid Limburg	10	XT-34	1.3						
50	Opstellen van een visie voor de verdere ontwikkeling van het Vijverpark	8	XT-57	1.9						
51	Met prioriteit uitvoeren van de vastgestelde visie voor het Schutterspark	8	XT-57	3.1	570050	€ 125.000		PM	PM	
52	Een bijdrage leveren aan het vlottrekken van de woningmarkt, o.a. door nog niet in exploitatie genomen bouwgronden in Brunssum zo snel mogelijk in exploitatie te brengen, door transformatie van winkels naar woningen te stimuleren, en door het verhogen van de maximale koopsom voor het verkrijgen van een starterslening	11	XT-82/ XT-83	2.1/ 1.3, 1.4, 1.8, 1.10						
53	Uitbreiden van het aantal bomen en percelen groen om het verpauperde groen tegen te gaan	8	XT-57	1.4	570204	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	
54	Geven van meer verantwoordelijkheid aan wijkbewoners en toekennen extra budget aan de buurtnetwerken voor het opwaarderen van woon- en leefomgeving	6/ 8	XT-62/ XT-57	1.2/ 2.2	620003	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
55	Invoeren van vast beoordelingsmoment over (de kwaliteit van en tevredenheid over) een uitgevoerd fysiek wijkproject	8	XT-57	2.3						
56	Ter hand nemen van de verdere ontwikkeling van wijken en buurten op basis van de geldende stadsdeelvisies	11	XT-83	1.9						
57	Opstellen ontwikkelingsplan voor 'de kop van Treebeek' (omgeving Horizonstraat/Komeetstraat)	11	XT-83	1.6						
58	Invoeren van geplande Omgevingswet op grond van het vastgestelde implementatieplan en ambitiedocument (indien de wet van kracht wordt)	11	XT-81	1.1, 1.2						
59	Zorgdragen voor een structureel sluitende begroting, o.a. door realistisch begroten, structurele uitgaven te dekken met structurele inkomsten, een solide reservepositie, actief te zoeken naar subsidiemogelijkheden, en het doen van slimme investeringen	12	XT-010	1.3, 1.4, 1.5						
60	Zo laag mogelijk houden van de lasten voor burgers en ondernemers	12	XT-061/ XT-062/ XT-064	1.1/ 1.1/ 2.2						
61	Het in evenwicht brengen van de inkomsten en uitgaven van de hondenbelasting.	12	XT-064	2.3						
	Totaal uitwerking coalitieakkoord					€ 1.220.000	€ 865.000	€ 755.000	€ 755.000	€ 300.000

BIJLAGE 13B OVERZICHT ONTWIKKELINGEN TOEKOMSTPERSPECTIEF BRUNSSUM

	Ontwikkeling toekomstperspectief Brunssum	2023	2024	2025	2026	tiv algemene reserves (zie bijlage 2)
1	Meerjarig Onderhouds Plan - Openbare Ruimte	€ 265.000	PM	PM	PM	
2	Prijsstijging energie					€ 807.500
3	Ophoging budget Ziektevervang	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	
4	Kennisoverdracht personeel bij pensionering	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	
5	Extra personeelsbudget in het kader van organisatie ontwikkeling (oa zorg, inkoop en tax control framework)	€ 170.000	€ 132.500	€ 132.500	€ 132.500	
6	Professionalisering in het kader van control en rechtmatigheidsverantwoording (ondersteunende software)	€ 47.500	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	
7	Wet kwaliteitsborging (afname legesinkomsten)	€ 30.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	
8	Organische doorontwikkeling organisatie (zie paragraaf 5 bedrijfsvoering)	€ 450.000	€ 750.000	€ 800.000	€ 800.000	
	Totaal ontwikkeling toekomstperspectief Brunssum	€ 1.187.500	€ 1.315.000	€ 1.365.000	€ 1.365.000	€ 807.500

BIJLAGE 14 AFKORTINGENLIJST

1G1P	1Gezin 1Plan
AB	Algemeen Bestuur
ACP	Algemeen Controle Plan
a.d.h.v.	aan de hand van
ADV	Anti Discriminatie Voorziening
AFBK	Algemene en Financiële Beleidsmatige Kaders
AED	Automatische Externe Defibrillator
Aj	Arbeidsjaren
AO/IC	Administratieve organisatie/interne controle
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWACS	Airborne Early Warning & Control System
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBB	Bergbezinkbassin
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
Berap	Bestuursrapportage
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
Bibob	(Wet) Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BMI	Body Mass Index
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRP (1)	Basis Registratie Personen
BRP (2)	Basis Rioleringsplan
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (Wet BUIG).
B.V.	Besloten vennootschap
b.v.	Bijvoorbeeld
BRO	Wet Basisregistratie Ondergrond
BW	Beschermd Wonen
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CEO	Cliënt Ervarings Onderzoek
CMWW	Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk Brunssum-Beekdaelen
CPI	Consumenten Prijs Index
c.q.	Casu quo
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur

d.d.	de dato
Diftar	Gedifferentieerd tarief
d.m.v.	Door middel van
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
e.e.a.	Een en ander
e.o.	En omstreken
EMU	Europese en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPA	Energie Prestatie Advies
Etc.	Et cetera
ICF	Internal Control Framework
i.v.m.	In verband met
evt.	Eventueel
EU	Europese Unie
Fte	Fulltime-equivalent
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido)
GBT	Gezonde basisschool van de toekomst
GEO	Geografische Informatie
Gft	Groente, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde Instellingen
GIA	Geweld in afhankelijkheidsrelaties
GIDS	Gezond in de Stad
GreX	Grondexploitatie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GTD	Gemeentelijke Technische Dienst
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HGH	Het Gegevenshuis
HR	Human Resources
HRM	Human Resources Management
IBA	Internationale Bau Ausstellung
i.c.	In casu
ICF	Internal Control Framework
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kind Centrum
IKS	Iedereen kan Sporten
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
Ir.	Ingenieur
ISD BOL	Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Landgraaf
JFC HQ	Joint Force Command Headquarters van de NAVO

JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KCC	Klant Contact Centrum
KLC	Kwaliteit Limburgse centra
Km/u	Kilometer per uur
KRW	Kaderrichtlijn Water
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LED	Licht Emitterende Diode
LTCB	Lawntennisclub Brunssum
LVO	Limburgs Voortgezet Onderwijs
MAVO	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
m.b.t.	Met betrekking tot
MHIDS	Meer harmonie in de samenleving
MIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MMA	Meld Misdaad Anoniem
m.u.v.	Met uitzondering van
MOP-OR	Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte
MP	Masterplan
MPG	Meerjaren Perspectief Grondexploitatie
N.a.v.	Naar aanleiding van
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
N.V.	Naamloze vennootschap
NSvV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
o.a.	Onder andere
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OAS	Optimalisatie afvalwater studie
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OLT	Openluchttheater
OR	Ondernemingsraad
Ov.	Overige
OV	Openbaar Vervoer
OW	Omgevingswet
OZB	Onroerende Zaak Belasting
OZBE	Onroerende Zaak Belasting Eigenaar
OZBG	Onroerend Zaak Belasting Gebruiker
OZL	Oostelijk Zuid-Limburg
P-wet	Participatiewet
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel en organisatie
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIT	Parkstad IT-samenwerking

PMD	Plastic, Metaal, Drinkpakken
PO	Primair onderwijs
POC	Percentage of completion
POI	Point Of Interest
PR	Public relations
PRG	Programma
PW	Participatiewet
RAK	Regionaal Afwegingskader (voor grootschalige duurzame energieopwekking)
RES ZL	Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RRE	Regeling Reductie Energiegebruik
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SAAS	Software as a Service
SiSa	Single information, Single audit
SLA	Service level agreement
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SMO-raad	Raad voor Sociaal Maatschappelijke Ondersteuning
SOBB	Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum
SPUK	Specifieke Uitkering Stimulering Sport
SUMP	Sustainable Mobility Plans
SV	Sportvereniging
SVBBL	(gemeenten) Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum, Landgraaf
SVREZL	Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg
SW	Sociale Werkvoorziening
t.a.v.	Ter attentie van
t.b.v.	Ten behoeve van
TCF	Tax Control Framework
TVW	Transitievisie warmte
t.w.v.	ter waarde van
UWV	Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VGRP	Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan
VIC	Verbijzonderde interne controle
VJB	Voorjaarsbrief
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOP	Voetgangersoversteekplaats
VRI	Verkeersregelinstallatie
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
VSV	(Bureau) Voortijdig Schoolverlaten
VT	Veilig Thuis
VTH	Veiligheid, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVN	Veilig Verkeer Nederland
VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs

Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBL	Waterschapsbedrijf Limburg
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening
Wibon	Wet Informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
Wkb	Wet kwaliteitsborging
WML	Watermaatschappij Limburg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Woo	Wet open overheid
WOZ	wet Waardering Onroerende Zaken
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WPL	Welzijnsgroep Parkstad Limburg
WSP	Werkgeversservicepunt Parkstad
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWWL	Woon Wijzer Winkel
WWW	WoonWijzerWinkel
ZL	Zuid-Limburg
ZZP	Zorg Zwaarte Pakket
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

**0^E BEGROTINGSWIJZIGING 2023
(INCL FIN. CONSEQUENTIES AMENDEMENTEN)**